

Programmabegroting 2024

Voorwoord

Aan de leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de begroting 2024, de tweede begroting van de raads- en collegeperiode 2022-2026. Met het schrijven van deze begroting zijn we alweer bijna op de helft van deze raads- en collegeperiode. De begroting 2024 is tevens de tweede begroting op basis van de doelenboom. Hoewel de structuur en opzet gelijk is gebleven hebben we, in het kader van de doorontwikkeling van onze P&C-documenten, weer een kwaliteitsslag gemaakt. Zo is conform de kadernota en op basis van de nieuwe beleidskaders de doelenboom verder geconcretiseerd.

Van beleid naar planvorming & uitvoering

In de meerjarenbegroting 2024 zetten we een volgende stap in het verwezenlijken van onze gezamenlijke ambities, in onze ambitie om te bouwen aan onze gemeenschap voor vandaag en morgen. We hebben het afgelopen jaar op tal van terreinen, conform ook het coalitieakkoord, belangrijke kaderstellende documenten vastgesteld. Op terreinen als veiligheid, jeugd, gezondheid/Wmo, cultuur, sport en wonen & zorg is in 2023 de beleidsmatige koers voor de komende jaren vastgesteld. Voor onze ambities op het gebied van duurzaamheid bouwen we voort op de duurzaamheidsvisie, die we voor 2024 en verder hebben uitgewerkt in een actieplan. Voor belangrijke voorzieningen zoals het Integraal Kindcentrum (IKC) in Beesel en het maatschappelijke vastgoed in de kern Reuver en Offenbeek (bibliotheek, gemeentehuis en De Schakel) komen we tot planvorming. Daarnaast stellen we een nieuwe economische visie en uitvoeringsplan op als ook een verdiepingsslag op de bestaande toeristische visie. Vanuit deze stevige basis gaan we in 2024 en verder samen met onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke partners en ondernemers hieraan uitvoering geven.

De wereld staat niet stil

De voorgenoemde open deur is, zeker in deze globale, maatschappelijke, economische en politieke turbulente tijd, ook een belangrijke constatering. Beleidskaders of niet, als gemeente moeten we blijvend acteren en anticiperen op ontwikkelingen en vragen, zowel binnen onze gemeentegrenzen als daarbuiten. We blijven werken aan woon- en leefbehoefte van onze inwoners, maar ook aan die van doelgroepen en ontheemden. Bij het schrijven van deze begroting weten we al dat het Rijk gevraagd heeft meer opvangplekken te organiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Dit is een voorbeeld van actuele zaken die van invloed zijn op onze gemeentelijke inzet, ook in 2024 en verder.

Leefbaarheid

Leefbaarheid is voor ook 2024 en verder een van de rode draden in onze ambities. Hoe zorgen we er samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers voor dat het *fijn wonen* is in onze gemeente met *goede voorzieningen* en dat onze wijken en kernen vitaal blijven op basis van *samenkracht, duurzaamheid* en een goed klimaat om te kunnen recreëren én te ondernemen (*beleven & bedrijvig*). Leefbaarheid is daarom een belangrijk programma in onze programmatische aanpak. In onze integrale wijkaanpakken is leefbaarheid een belangrijk onderdeel. Op 9 juni 2023 presenteerde het nieuwe college van Gedeputeerde Staten het coalitieakkoord '*Elke Limburger Telt*'. We zien in dit coalitieakkoord waardevolle overeenkomsten met de ambities en opgaven in de gemeente Beesel. Net als in Beesel is leefbaarheid een collegeoverstijgend thema. We herkennen de ambitie om de leefbaarheid en sociale cohesie in wijken en dorpen te versterken door middel van samenhangende wijkaanpakken. De overeenkomsten met de provincie Limburg gaan verder dan leefbaarheid en raken alle ambities van de gemeente Beesel, zoals toekomstbestendige gemeenschapshuizen, bestaanszekerheid en toekomstbestendige economie.

Beeselse ambities

Een van de ambities en uitdagingen van de gemeente Beesel is te zorgen voor duurzame, passende en voldoende woningen voor al onze inwoners. Met de woonzorgvisie als belangrijk kader geven we hier in 2024 en verder invulling aan via verschillende belangrijke acties zoals wooncomfortcampagne, startersleningen en prestatieafspraken met de woningbouwcoöperaties, waarbij innovatieve toewijzing van woningen en het levensloopbestendig en duurzaam maken van de bestaande woningvoorraad centraal staan. Daarbij is ook aandacht voor de huisvesting van nieuwkomers en specifieke doelgroepen. Hiervoor ontwikkelen we innovatieve woningbouwoplossingen, waarbij communicatie met de omgeving belangrijk is. Wethouder Huijs zegt daarover:

Met het vaststellen van de woonzorgvisie hebben we als gemeente Beesel een flinke ambitie gesteld om bestaande woningen toekomstbestendig te maken en nieuwe woningen toe te voegen. Bij het tot uitvoering brengen van deze ambities bevinden we ons in een continu spanningsveld met belanghebbenden in de breedste zin van het woord. Dit vraagt om een college dat koers houdt en die het algemeen belang centraal staat.

In de gemeente Beesel is veel te beleven en we zijn trots op ons bedrijvige karakter. Een belangrijke pijler is onze toeristische sector. We zetten in op zowel het lang- als het kortdurend recreatief verblijf in onze gemeente. Een belangrijke (rand)voorwaarde hiervoor is cultuur en specifiek het thema Sint Joris en de Draak. We onderzoeken de mogelijkheden van een Europees Culturele Route (ECR) en scheppen de randvoorwaarden voor de doorontwikkeling van Drakenrijk tot tweede grote dagrecreatieve trekker in de regio. Wethouder Nijssen zegt daarover:

Toerisme is een belangrijke economische motor in onze gemeente én regio. In een goede balans met natuur en omgeving is een goed recreatief aanbod voorwaardelijk om onderscheidend te zijn en te blijven. We hebben met de ontwikkeling van Drakenrijk, de ECR en onze toeristische ondernemers goud in handen.

In 2024 gaan we samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners werken aan de omgevingsvisie: dé langetermijnvisie op de totale fysieke leefomgeving. Of het nu gaat om toegankelijkheid van de openbare ruimte, natuur, economische ontwikkeling, wonen, erfgoed, verkeer of toerisme, in de omgevingsvisie bepalen we samen hoe we onze ruimte duurzaam gaan inrichten en gebruiken. Wethouder Roelofs zegt daarover:

We staan als gemeente aan de vooravond van een van de meest bepalende documenten ooit. In de totstandkoming van de omgevingsvisie kunnen we samen met onze inwoners en partners laten zien wat de kracht van de gemeente Beesel is: we doen het gewoon samen.

Ondanks of desondanks de bestaande scheefgroei tussen middelen en taken bij gemeenten worden we geconfronteerd met een korting van € 3 miljard op het Gemeentefonds. Vanuit de VNG is, mede door de K80, een lobby opgestart om deze korting ongedaan te maken. De val van het Kabinet en de aanstaande verkiezingen op 22 november maken dat dit niet op korte termijn tot duidelijkheid zal leiden. Inmiddels ontvangen we kleine positieve signalen. De lobby op gemeentefinanciën valt overigens niet los te zien van het belangrijke rapport *Elke Regio Telt* en de aanbevelingen aan het Rijk om tot een grote ommezwaai te komen en duurzaam in alle regio's en gemeenten te investeren. Burgemeester Vostermans zegt daarover:

Langjarige gezonde gemeentefinanciën blijft een belangrijke inzet voor de gemeente Beesel. Dit doen we samen met onze partners en netwerken. We staan er in Beesel goed voor en dat willen we zo houden.

Meerjarig sluitend

In bijna elk P&C-document maken we melding van de ambivalente relatie met het Rijk, het Gemeentefonds en de (dis-)balans tussen taken en middelen. We zien enkele risico's rondom de ontwikkeling van de inflatie en, natuurlijk, het Gemeentefonds zelf. We presenteren met de meerjarenbegroting echter een reële en meerjarig sluitende begroting. Met een robuuste algemene reserve kunnen we onze financiële positie met recht goed noemen. Dit geeft een uitstekende uitgangspositie om verder te bouwen aan onze gemeenschap van vandaag en morgen.

Beesel, 3 oktober 2023

Burgemeester en wethouders van Beesel,

Rick Nillesen,
secretaris

Bob Vostermans,
burgemeester

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	4
Algemeen.....	5
Leeswijzer.....	11
Programmaplan	13
Programma 1. Beleven.....	14
Programma 2. Samenkracht.....	27
Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig.....	50
Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente	71
Algemene Dekkingsmiddelen.....	79
Overhead.....	83
Vennootschapsbelasting	93
Bedrag voor onvoorzien	94
Mutaties Reserves.....	95
Financiële positie.....	96
Paragrafen	101
A Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	102
B Kapitaalgoederen	111
C Financiering.....	117
D Bedrijfsvoering	121
E Verbonden partijen.....	122
F Grondbeleid	130
G Lokale heffingen	134
H Woo.....	140
Bijlagen	141
Bijlage 1: Brondocumenten	142
Bijlage 2: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo	149
Bijlage 3: Staat van Reserves en voorzieningen.....	151
Bijlage 4: Beleidsindicatoren	155
Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld	164

Algemeen

In dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen uit de meerjarenbegroting 2024 beschreven. In het tweede jaar van de coalitieperiode 2022-2026 gaan we door op de ingezette koers van de gemeente Beesel, de uitgangspunten en inhoudelijke ontwikkelingen, ambities en aandachtspunten voor 2024 uit de kadernota. We staan tevens stil bij een aantal grote opgaven alsook de aansluiting bij de Regio Noord-Limburg en de Provincie Limburg. De gemeente Beesel draagt immers ook bij aan regionale, provinciale en landelijke ambities en opgaven.

Gewoon samen - gewoon anders

In het coalitieakkoord is de kracht van een kleine gemeente als Beesel benadrukt: het belang van samenwerking met haar inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. De gemeente Beesel is een *gemeente in de gemeenschap* die het bewust samen én anders wil doen. Met veel leervermogen pakken wij als gemeente opgaven, projecten en ontwikkelingen #gewoonsamen op. Deze werkwijze is belangrijk. In Nederland én zeker in de regio's wordt de kloof tussen overheid en inwoners gevoelsmatig steeds groter. We kunnen als gemeente Beesel het verschil maken, zowel in het samenspel tussen raad, bestuur en organisatie als met onze omgeving.

Met de uitvoering van onze gemeentelijke ambities en de planvorming rondom enkele majeure investeringen komen we in 2024 meer en meer in de uitwerkende of uitvoerende fase. Dit betekent samen met inwoners (omwonenden), verenigingen, maatschappelijke partners en ondernemers werken aan de inkleuring van bijvoorbeeld een integraal Kindcentrum, gecombineerd met ouderenopvang, in Beesel, woningbouwontwikkelingen, de mogelijke realisering van een Europees Culturele Route, de vrachtverkeeraanpak of de toekomstige functie van De Schakel. Werken voor en met de Beeselse gemeenschap betekent ook voor het gemeentebestuur dat het algemeen belang bewaakt moet worden. Dit kan soms knellen met de belangen van individuele inwoners. Met een goed verwachtingenmanagement en communicatie komen we in Beesel vooruit.

De inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet en de uitwerking van een nieuwe Omgevingsvisie betekent veel voor onze gemeente en gemeenschap. Voor de ambities op onder andere *samenkracht* en *toerisme* is in 2023 extra beleids- en uitvoeringscapaciteit aangetrokken of in de begroting 2024 voorzien. Het lukt ons als gemeente Beesel nog steeds een onderscheidende en aantrekkelijke werkgever te zijn. We zien echter, mede door de gespannen arbeidsmarkt, risico's en dat meer nodig is om werknemers te binden en te boeien.

Gewoon samen werken we in de Regio Noord-Limburg verder aan de brede welvaart voor al onze inwoners. De investeringen die hiermee gepaard gaan moeten renderen voor alle inwoners en ondernemers. 2024 is het begin van het nieuwe uitvoeringsprogramma voor de regiovisie voor de periode 2024-2027. In het eerste kwartaal 2024 moet duidelijk worden of de regio Noord-Limburg in aanmerking komt voor een (tweede) Regio Deal met het Rijk. Vanuit Beesel blijven we ons hard maken voor een brede Investeringsagenda met de Provincie Limburg, waarin onder andere onze opgaven en ambities op toerisme, duurzaamheid, economie, sociaal domein breed, cultuur en ruimte. In 2024 zal de regionale samenwerkingsstructuur worden doorontwikkeld en, wat Beesel betreft, vereenvoudigd. We houden daarbij vast aan de huidige uitgangspunten, waarbij inhoud, samenwerking en gelijkwaardigheid prevaleert boven structuur.

In 2024 bestaat het partnerschap met Brüggen 5 jaar. We werken aan een projectenlijst voor 2024 en verder om de samenwerking verder in te vullen en te concretiseren. Daarbij blijven we ons bij nieuwe ontwikkelingen steeds de vraag stellen of en hoe dit mogelijk samen met Brüggen (of haar inwoners en partners) kan worden opgepakt.

De K80 is inmiddels een volwaardig netwerk in gemeenteland. Ten behoeve van de verkiezingsprogramma's is een flyer opgesteld. De komende periode zal in het teken staan van de verkiezingen en hoe de positie van kleinere gemeenten ook naar de toekomst toe duurzaam kan worden versterkt. Dit laatste is voor de K80 ook een gespreksonderwerp met de VNG zelf in het kader van de nieuwe verenigingsstrategie ("het zijn van een netwerk van netwerken").

Beesel is gewoon samen én gewoon anders. We zijn een krachtige kleine gemeente, die met onze eigen inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers lokaal, (eu-)regionaal en landelijk werkt aan een gemeenschap voor vandaag en morgen.

Ambities per thema coalitieakkoord

In de verwezenlijking van onze ambities uit het coalitieakkoord op *Fijn Wonen, Duurzaamheid, Samenkracht, Beleven & Bedrijvig* en *Goede Voorzieningen*, worden we steeds concreter. Zoals aangegeven past dit naadloos in de fase waarin we ons nu begeven. Voor onze ambities hebben we structureel € 350.000 vrijgemaakt. We dekken hier projecten, beleidsinitiatieven, extra uitvoeringskracht en investeringen uit. Het ambitiebudget wordt ingezet voor alle thema's. Voor 2024 lichten we specifiek op onze ambities een aantal zaken toe:

- *Fijn Wonen*

Nu de raad met de nieuwe woonzorgvisie heeft ingestemd hebben we een belangrijke basis gelegd om aan de slag te gaan met onze ambities op het gebied van wonen en zorg. Onze ambitie is het om de komende periode 500 woningen te bouwen. Zo komt het woningbouwplan aan de Heijackerstraat in uitvoering en gaan we verder met de planvorming op onder andere de locaties Rustoord en Kleine Solberg. In het actieplan woonzorgvisie hebben we voor 2024 concrete acties benoemd. Zo gaan we samen met de woningcorporaties aan de slag om te komen tot een strategische aanpak en maken we hierover meerjarige afspraken.

We ontwikkelen daarnaast een nieuwe opzet voor een integrale wijkaanpak en sluiten daarbij aan op de provinciale ambities van een toegankelijke openbare ruimte, fysieke opgaven maar zeker ook de sociale, veiligheids- en leefbaarheidsopgaven in een wijk. Zoals ook in het coalitieakkoord gesteld werken we aan de 'gereedschapskist' wonen. Een belangrijk element is de nieuwe nota grondbeleid. Daarnaast krijgt de pilot met het Rijk verder vorm in de *Town Deal*. Voor onze eigen inwoners alsook ontheemden realiseren we modulaire woningen aan de Wederikstraat. Onmiskenbaar onderdeel van deze oplossing is leefbaarheid in de omgeving van deze ontwikkeling.

Samenkracht

Met de vaststelling van de nota's jeugd, gezondheid/Wmo, cultuur en sport hebben we belangrijke kaders gesteld voor onze inzet op positieve gezondheid en preventie. We geven dit extra handen en voeten door onder andere de inzet op algemene voorzieningen en bewezen interventies voor onze jeugd. Preventie betekent ook een sterk verenigingsleven en de mogelijkheid dat iedereen zich zo goed mogelijk kan ontplooien en naar vermogen kan meedoen. In 2024 ronden we de herijking van het subsidiebeleid af waarin dit belangrijke elementen zijn. Op 1 januari gaan ook de meerjarige subsidieafspraken met Synthese in, onze partner in het welzijnswerk. Het versterken van gemeenschapsinitiatieven, een brugfunctie vervullen tussen de leef- en systeemwereld en het bevorderen van welzijn om (zwaardere) zorg te voorkomen staat centraal in de opdracht. In de dienstverlening aan onze inwoners gaan we verder met het voorliggend veld meer in samenhang organiseren. Deze opgave raakt ook aan het programma maatschappelijk vastgoed.

- *Duurzaamheid*

De opgaven op duurzaamheid zijn langjarig en vergen daarom ook langjarig personele inzet. We financieren onze duurzaamheidsopgaven door de Klimaataakkoordmiddelen en diverse subsidiegelden. We werken in 2024 onverminderd door aan de doelen van onze duurzaamheidsvisie op basis van een herijkt uitvoeringsprogramma. We zorgen dat de inzet op duurzaamheid tastbaar wordt voor onze inwoners, zoals de uitrol van het isoleren van huizen en het breed verduurzamen van onze bebouwde omgeving. We geven extra aandacht aan onze kwetsbare inwoners, waarbij we ook actief verbindingen leggen met ons armoedebeleid.

- *Beleven & bedrijvig*

De economische visie vormt een belangrijk kader voor het ondernemersklimaat in de gemeente Beesel, alsook een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Dit om aan te geven waar de gemeente met ondernemers en partners "werk van gaat maken" en waar we juist niet op willen inzetten.

Vanuit het ambitiebudget zetten we middelen in om de eerste acties in 2024 te kunnen uitvoeren. De herinrichting van centrum Offenbeek komt in 2024 concreet tot uitvoering. Daarnaast blijft toerisme onverminderd een belangrijke pijler in onze gemeente waar we op blijven inzetten.

In 2024 zetten we verdere stappen in de ontwikkeling en inpassing van het strategische thema Sint Joris en de Draak in een belevingsroute, de ontwikkeling van Drakenrijk en in onze buitenruimte in het algemeen. Daarnaast gaan we verder met ons onderzoek naar de haalbaarheid van de Europese Culturele Route. We houden het erfgoed ook na het bijzondere Drakenjaar 2023 levend en zetten ons immaterieel erfgoed op de nationale en internationale kaart waarbij een verbinding met buurgemeente Brüggen onderzoeken. De Groene Loper werken we samen met Brüggen uit, waarbij we starten met de opwaardering van de Keulseweg. We benutten kansen aan de Maas door in te zetten op een horecapunt bij het veer.

- *Goede Voorzieningen*

De gemeente Beesel kent een goed voorzieningenniveau en dit willen we zo houden voor al onze inwoners. Met een Programma van Eisen voor het Integraal Kindcentrum (IKC) in Beesel zetten we in 2024 een volgende belangrijke stap in het realiseren van deze belangrijke voorziening. Daarnaast leveren we een uitgewerkt plan het maatschappelijk vastgoed in de kern Reuver en Offenbeek (locaties gemeentehuis en De Schakel) op. In het eerste kwartaal van 2024 wordt het Integraal Huisvestingsplan (IHP) aan de raad aangeboden ter besluitvorming. 2024 werken we de kaders verder uit om in 2025 tot uitvoering over te kunnen. Onze duurzaamheidsopgave is integraal onderdeel van ons maatschappelijk vastgoed. We richten in de planontwikkeling van maatschappelijk vastgoed nadrukkelijk ook op nieuwe doelgroepen en zien in het coalitieakkoord van de Provincie Limburg een gedeelde ambitie op goede, toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen. Op het gebied van verkeer blijven we onverminderd inzetten op de aanpak van het vrachtverkeer en gaan we ook aan de slag op aanpalende straten. We gaan ook verder met het opstellen van het nieuwe mobiliteitsplan, waarbij we breder kijken naar mobiliteitsvraagstukken binnen onze gemeente.

Personeel & organisatie

Een belangrijke factor die meebeweegt met de ambities van Gemeente Beesel is de factor menskracht. Om onze ambities mee vorm te geven in voorbereiding en uitvoering zijn we als gemeente Beesel actief om kwalitatief en kwantitatief de juiste mensen op de juiste plek te hebben en daarbij de betrokkenheid en het werkgeluk van onze medewerkers te optimaliseren. Daarvoor zijn we samen aan de slag en zorgen we ervoor dat we een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven voor onze huidige en nieuwe medewerkers. Dat betekent durven te investeren in extra menskracht, ontwikkeling en in primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Een uitwerking hiervan zien we terug bij de doelen bij Overhead. Toch hebben we niet altijd alles in de hand. De arbeidsmarkt is de afgelopen jaren steeds meer gespannen en we zien op een aantal terreinen dat vacatures moeilijker in te vullen zijn. Vooral in het ruimtelijke domein, ICT, financiën en bouwkunde zijn de verhoudingen van vacatures ten opzichte van werkzoekenden hoger dan 6:1 (cijfers 2022 A&O fonds). We ervaren dit ook in de praktijk, het invullen van vacatures met name op het ruimtelijk domein verloopt moeizaam. Alternatieven worden gezocht door inhuur en uitbesteding, maar ook daar is schaarste en dit betekent ook vaak hogere kosten. Consequenties hiervan zijn dat dat wat we vragen niet altijd te krijgen is voor de prijs die we voor ogen hebben en helaas ook ambities niet altijd op het gewenste moment behaald kunnen worden. Dat kan betekenen dat we scherper moeten prioriteren in onze werkzaamheden en ambities.

We hebben in de programmabegroting aangegeven wat we denken dat nodig is om onze ambities waar te maken. We voorzien wel dat er in de praktijk bandbreedtes zullen zijn om de juiste mensen te vinden.

Op het moment dat we niet meer alle ambities kunnen behalen zullen we keuzes moeten maken. Dat kan betekenen dat we ambities bij moeten stellen, dat we de uitvoering ervan uitstellen en/of andere taken (tijdelijk) bijstellen om ruimte te creëren voor prioriteiten. Deze keuzes betreffen maatwerk en zijn afhankelijk van waar problematiek speelt.

Schematisch ziet de besteding van het ambitiebudget voor 2024 e.v. er als volgt uit:
Bedragen x € 1.000

Ambitiebudget 350			
Programma in begroting	Project	Kosten 2024	Kosten 2025 e.v.
<i>Beleven</i>	Onderhoud kunstwerken	2	2
	Thema Sint Joris en de Draak	Totaalbedrag investering is € 395.000. Op dit moment wordt het plan uitgewerkt en bekeken welk deel kapitaallasten zullen zijn.	Bedrag n.n.t.b.
	Thema Sint Joris en de Draak, onderhoud ECR (Europese Culturele Route)	10	10
<i>Samenkracht</i>	Noodlokaal Triolier (raadsbesluit 11-7-23)	15	30
	Maatschappelijk vastgoed, onderzoek en planvorming (conform kadernota)	40	Bedrag n.n.t.b.
	Uitvoering aanpassen de Schakel	-	kapitaallasten investering vanaf 2026
	Gemeentehuis	-	kapitaallasten investering vanaf 2026
	IKC Beesel (nieuwbouw 't Spick) en gymzaal Beesel	-	kapitaallasten investering vanaf 2027
	Leefbaarheid	10	-
<i>Fijn Wonen en bedrijvig</i>	Groene Loper, kapitaallasten kredietverhoging conform begroting 2023.	kapitaallasten investering vanaf 2025	17
	Inrichting Centrum Offenbeek	kapitaallasten investering vanaf 2025	20
	Mobiliteitsplan (conform kadernota)	50	-
	Uitvoering mobiliteitsplan	-	Bedrag n.n.t.b.
	Economische visie (conform kadernota)	60	Bedrag n.n.t.b.
	Uitvoering economische visie	-	Bedrag n.n.t.b.
	Openbare ruimte Rustoord	-	kapitaallasten investering vanaf 2026
<i>Veilige en dienstverlenende gemeente</i>	Herijking Blij in Beesel	10	-
<i>Overhead</i>	Communicatie (conform kadernota)	50	-
	Procesbegeleider programmabureau	103	103
Totaal		350	182

Doorontwikkeling Planning & Control (P&C) en Doelenboom

De gemeente Beesel streeft ernaar om beleidsmatig en financieel meer in control te zijn. Daarom zijn we in de begroting 2023 gestart met een doelenboom. In de kadernota voor de begroting 2024 hebben we de doelen en subdoelen verder gefinetuned. Verder hebben we in deze begroting de personeelsbudgetten herverdeeld over de doelen. Daarmee krijgen we inzicht in de werkelijke baten en lasten per doel.

De verbeterde doelenboom is geïntroduceerd vanuit het Zerobasedbudgetting-traject en voor de begroting 2024 doorontwikkeld. Daarnaast hebben we op diverse terreinen in de herijking van beleid keuzes gemaakt met betrekking tot onze doelen en wat dat mag kosten. Bij de vaststelling van nieuw beleid is dit inmiddels vast onderdeel bij het betreffende voorstel. De keuzes hierin zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting. Vanuit dit traject is tevens een meerjarige taakstelling opgenomen. Gelet op alle (landelijke) ontwikkelingen en de gemaakte keuzes tot op heden hebben we de taakstelling nog niet geheel kunnen realiseren. Om hier meer inzicht in te verschaffen hoe hier in 2024 verder invulling aan te geven, is inmiddels een vervolgtraject gestart van waaruit voorstellen worden voorbereid hoe met het resterende deel van de taakstelling om te gaan.

Financiële positie gemeente Beesel / uitgangspunten

In enkele jaren tijd hebben we onze begroting om weten te klappen van risicovol naar reëel en op onderdelen robuust. Dit stelt ons in staat om risico's in de lopende begroting op te kunnen vangen. We hebben er tevens voor gezorgd dat tekorten werden weggewerkt en invulling gegeven kon worden aan onze (nieuwe) ambities.

De meerjarenbegroting in 2024 vertoont een structureel evenwicht en we hebben nog steeds een sterke reservepositie, met onder andere een saldo van ruim 9 miljoen euro in onze investeringsreserve. Onze financiële positie is dus met recht goed te noemen. Echter, op de korte termijn zien we ook een aantal risico's, zoals de inflatie en het verloop van het Gemeentefonds. Hieronder gaan we nader in op deze twee punten.

Inflatie

Sinds medio 2022 was de inflatie ongekend hoog. Indexeringen van 10% waren daarbij niet ongebruikelijk. Dat dit effect heeft op onze begroting mag duidelijk zijn, niet alleen in 2023, maar ook voor de jaren erna. We hebben in deze meerjarenbegroting de budgetten voor 2024 en verder ook zo realistisch mogelijk proberen in te schatten, rekening houdend met deze hoge inflatie. Concreet betekent dit dat we de personeelskosten voor 2024 met 6% hebben geïndexeerd, voor 2025 met 3% en vanaf 2026 met 2%. Daarnaast hebben we een inschatting gemaakt van de indexering op de overige budgetten op basis van bijvoorbeeld de Macro Economische Verkenningen en de CAO's. Ons uitgangspunt voor indexering (geen generieke index, maar maatwerk) blijft daarbij ongewijzigd.

De meest recente berichten in het nieuws geven aan dat de inflatie op de langere termijn weer wat afzwakt, maar, zoals ook in 2022 bleek, blijft deze inflatie een onzekere factor. Om deze reden hebben we de inflatie ook opgenomen in onze risicoparagraaf.

De hogere lasten als gevolg van deze inflatie worden overigens voor een groot deel gecompenseerd middels een accres op de uitkering uit het Gemeentefonds (de z.g. LPO-compensatie). Deze is echter niet geheel dekkend voor 2026 en 2027.

Gemeentefonds

Voor onze financiële positie zijn we sterk afhankelijk van het Gemeentefonds. Hieruit ontvangen we 67% van onze baten.

Voor Beesel betekent het ravijn 2026 een daling van € 1,4 mln aan baten uit het Gemeentefonds. Gemeenten lobbyen momenteel volop met het Rijk om dit ravijn kleiner te maken en liefst recht te trekken. Op initiatief van onze gemeente heeft de VNG in de zomer 2023 een motie aangenomen waarin de VNG alles in het werk moet stellen om het ravijn volledig te laten compenseren door het Rijk. Welk daadwerkelijk effect alle inspanningen gaan hebben op de het verloop van de uitkering is nog niet duidelijk.

In deze begroting hebben we de volgende baten uit het Gemeentefonds opgenomen. Deze zijn gebaseerd op de meicirculaire 2023.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Totaal Gemeentefonds	29.037	30.467	29.097	29.528

Met de voorliggende begroting menen we ook meerjarig inhoudelijk en financieel een realistisch beeld te hebben geschetst. Vooral in de twee eerste jaren is er nog voldoende ruimte voor reeds bestaande en nieuwe ambities. Meerjarig is deze ruimte er in veel mindere mate als gevolg van het ravijn en mogelijk de hoge inflatie.

De komende periode volgen we de ontwikkelingen rondom de inflatie en het Gemeentefonds nauwlettend zodat we, indien nodig, tijdig kunnen acteren en uw raad in staat kunnen stellen aan de juiste knoppen te draaien.

Inzet reserves

In 2024 onttrekken we € 741.000 aan onze vrije reserve voor de dekking van incidentele lasten. De ratio voor ons weerstandsvermogen blijft onverminderd ruim voldoende.

Bedrag x € 1.000

Totaal saldo vrije reserve 01-01-2024	9.453
Onttrekkingen 2023	-741
Totaal saldo 31-12-2024	8.712

Lokale heffingen

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met eigen woning ziet er als volgt uit:

Belastingdruk Beesel	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	€ 431,67	€ 444,62	€ 457,96	€ 471,70	€ 485,85
Rioolheffing	€ 162,00	€ 170,75	€ 179,50	€ 188,25	€ 197,00
Afvalstoffenheffing (vastrecht)	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00
Ledigingen	€ 55,00	€ 55,00	€ 55,00	€ 55,00	€ 55,00
Totaal	€ 799,67	€ 821,37	€ 843,46	€ 865,95	€ 888,85
Stijging absoluut		€ 21,70	€ 22,09	€ 22,49	€ 22,90
Stijging procentueel		2,71%	2,69%	2,67%	2,64%

In 2024 zal de belastingdruk stijgen met 2,71% ten opzichte van 2023. Ondanks deze stijging blijven we nog onder de gemiddelde belastingdruk van 2023 (€ 876,89). Hiermee verwachten wij ook in 2024 een van de gemeenten te zijn met de laagste lokale belastingdruk in Limburg.

Leeswijzer

Algemeen

De programmabegroting bestaat uit een algemeen stuk, de programma's, een aantal verplichte onderdelen en paragrafen.

In het deel "Algemeen" beschrijven we globaal wat de ambitie is van de gemeente Beesel. Hierin leggen we de verbinding met het coalitieakkoord en de kaders uit de kadernota. Daarnaast schetsen we globaal de financiële positie van deze meerjarenbegroting.

In de programma's gaan we dieper in op de geschetste ambitie en alle verantwoordelijkheden die we als gemeente Beesel hebben. De programma's zijn opgebouwd uit de 3 W-vragen: 'Wat willen we bereiken', 'Wat gaan we er voor doen' en 'Wat mag het kosten'. Door het gebruik van een doelenboom wordt het verband tussen deze 3 W-vragen beter zichtbaar. Naast de onderlinge relatie van onze ambities en inzet geven we ook aan waarom we zaken niet oppakken of anders doen en wat de (financiële of inhoudelijke) consequenties zijn.

In de verplichte onderdelen zijn zaken opgenomen als algemene dekkingsmiddelen, financiële positie, mutaties reserves en overhead. In de paragrafen benoemen we het beleid t.a.v. een aantal specifieke onderwerpen. Ook deze paragrafen hebben een verplicht karakter.

Wijziging indeling

De indeling van de begroting is op de volgende punten gewijzigd ten opzichte van de vorige begroting:

- De paragrafen Duurzaamheid en Programmabureau zijn komen te vervallen. De diverse opgaven hebben we opgenomen in de programma's, conform besluitvorming kadernota.
- De doelenboom is aangepast zoals vastgesteld in de kadernota.

Opgaves Programmabureau

Met ingang van de begroting 2024 werken we niet meer met aparte paragrafen voor het Programmabureau en voor Duurzaamheid (eveneens opgave in het Programmabureau), maar vindt u de diverse opgaves terug onder de doelen en subdoelen van de reguliere begrotingsprogramma's. De opgaven van het Programmabureau zijn naar hun aard beleidsveldoverstijgend en beslaan om die reden meerdere doelen en subdoelen in de begroting. In onderstaande tabel is de vindplaats opgenomen waar de betreffende opgaven integraal worden omschreven. Gedurende het begrotingsjaar worden waar nodig nieuwe opgaves aan het Programmabureau toegevoegd.

Opgaves Programmabureau	Programma begroting	(sub)doelen
Programma Draak	1	1.3.2 en 1.3.4
Programma Maatschappelijk vastgoed	2	2.7.1
Programma Integraal Kindcentrum Beesel	2	2.7.2
Programma Duurzaamheid	3	3.4 (3.4.1 t/m 3.4.5)
Programma Leefbaarheid	2	2.6.4
Herijking gemeenschapsvisie Blij in Beesel	4	4.3.4

Verwijzingen

In de begroting zien we dat opgaves vaak (sub)doel- of programma overstijgend zijn of raakvlakken hebben met een ander (sub)doel. Om te voorkomen dat we dezelfde toelichtingen onder verschillende (sub)doelen gebruiken, maken we gebruik van verwijzingen. Om een duidelijke verwijzing mogelijk te maken, hebben we de (sub)doelen genummerd.

Herverdeling personeelsbudgetten

Vanwege het werken met de doelenboom en het uitkomen van de nieuwe BBV-notitie Overhead (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten), hebben we de personeelsbudgetten moeten herverdelen. Door deze herverdeling is 42% van het personeelsbudget verschoven naar andere doelen. Een toelichting op de personeelsbudgetten komt de leesbaarheid van begroting niet ten goede. Daar komt bij dat de herverdeling van deze budgetten budgetneutraal is. Om die redenen geven we geen toelichting op de herverdeling van de P-budgetten per (sub)doel.

Inflatie / Loon- en prijsontwikkeling (LPO)

De LPO heeft gevolgen voor de ramingen binnen alle (sub)doelen. Voor de leesbaarheid van de begroting is het niet wenselijk om per (sub)doel de LPO te vermelden.

Toelichting op financiële afwijking

De verschuivingen van de P-budgetten en daar bovenop de ramingen voor LPO vinden in elk subdoel plaats. Deze wijzigingen hebben geen gevolgen voor het begrotingsaldo. Om te voorkomen dat we dezelfde teksten bij elk subdoel herhalen, hebben we vanwege de leesbaarheid van de begroting er voor gekozen om per programma een financiële samenvatting te geven. Hierin is de aansluiting met de vorige begroting gemaakt.

Verder hebben we in het programma Algemene dekkingsmiddelen een totaaloverzicht van deze financiële samenvatting opgenomen.

Programmaplan

In de onderstaande tabel geven we per programma het saldo van baten minus lasten.

Bedragen x € 1.000

<i>Programma</i>	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Beleven	-1.941	-1.787	-1.891	-1.826	-1.615	-1.549
Samenkracht	-13.214	-15.368	-16.638	-16.708	-16.488	-16.659
Fijn wonen en bedrijvig	-3.264	-5.382	-5.983	-6.036	-5.873	-5.988
Veilige en dienstverlenende gemeente	-2.561	-3.456	-3.880	-4.038	-3.910	-4.131
Algemene dekkingsmiddelen	31.735	31.998	34.361	35.862	34.516	35.067
Overhead	-6.842	-7.698	-7.192	-6.902	-6.756	-6.852
Vennootschapsbelasting	-1	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	0	-55	-100	-100	-100	-100
Mutaties reserves	-2.460	2.130	1.325	531	342	229
Geraamd resultaat	1.450	382	2	784	115	18

Programma 1. Beleven

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

1.1 In Beesel is sport voor iedereen toegankelijk en dagen we iedereen uit tot bewegen

- Samen fit door sport en bewegen
- Wij leren bewegen
- Sport en Bewegen voor iedereen
- Ruimte voor sport en bewegen
- Samen met verenigingen en sportaanbieders
- Sport en evenementen

1.3 Beesel is aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

- We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas
- We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente
- We bevorderen wisselwerking tussen groen en recreatie
- We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart
- We promoten onze regio

1.2 In Beesel is cultureel veel te beleven en is cultuur toegankelijk voor iedereen

- Cultuur is voor iedereen bereikbaar en zichtbaar
- Talentontwikkeling
- Samenwerken en verbinden
- Ondersteunen

Doel 1.1: In Beesel is sport voor iedereen toegankelijk en dagen we iedereen uit tot bewegen

We blijven samen met onze partners inzetten op het in beweging krijgen én houden van onze inwoners. Dit door mensen te stimuleren, drempels weg te nemen en sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk en toegankelijk te maken. Sport en bewegen hebben een positieve invloed op gezondheid, plezier en ontmoeting. Het maakt de gemeente levendig. We zien sport als middel om gezondheidsproblemen te voorkomen. Met het sportbeleid dragen we bij aan ambities uit ons coalitieakkoord: preventie, een sterk verenigingsleven en talentontwikkeling.

Doel 1.2: In Beesel is cultureel veel te beleven en is cultuur toegankelijk voor iedereen

De gemeente Beesel hecht veel waarde aan cultuur en ziet dit als een onmisbaar onderdeel in onze samenleving. Cultuur bindt mensen, zorgt voor levendigheid in de gemeente en schept vernieuwing. Daarnaast stimuleert het een zinvolle en plezierige vrijetijdsbesteding voor onze inwoners en de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen. We zien daarmee cultuur als middel dat bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van onze inwoners.

Wij streven het volgende na:

- Culturele organisaties, partners en onze inwoners zijn actief betrokken bij de uitvoering van en deelname aan kunst, cultuur en erfgoed in onze gemeente/gemeenschap;
- We bevorderen de beleving van erfgoed en stimuleren het behoud hiervan;
- We versterken onze unieke cultuur en stimuleren de onderlinge samenwerking.

Doel 1.3: Beesel is aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

In de gemeente Beesel is het goed verblijven en recreëren: dé mooiste, groenste gemeente tussen grens én Maas en twee steden (Venlo en Roermond). Centraal gelegen tussen de twee regio's, Noord- en Midden-Limburg: een strategische uitvalbasis om dit deel van Limburg en een stukje Duitsland verder te ontdekken. Beesel staat bekend om het kleinschalige, dorpse karakter, de gemeedelijke, bourgondische sfeer maar ook de bijzondere draak. Wandelen en fietsen door het unieke landschap langs de Maas, het ontdekken van de vele cultuurhistorische schatten én genieten van de gastvrije ondernemers en gemeenschap zijn de belangrijkste pijlers.

Er is volop ruimte voor ondernemerschap, het verenigingsleven, evenementen en recreatie. Belangrijke bouwstenen voor onze gemeenschap en voor onze toeristische bezoekers. In het partnerschap met Brüggen heeft de samenwerking op toerisme een belangrijke plek.

Met Sint Joris en de Draak beschikken we als gemeente én gemeenschap over een uniek en onderscheidend element. We zetten langjarig in op de doorontwikkeling en vermarkting van dit strategische thema. De brede inzet hierop draagt bij aan het recreatieve, toeristische, culturele en economische profiel van onze gemeente en de regio Noord-Limburg.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 1.1: In Beesel is sport voor iedereen toegankelijk en dagen we iedereen uit tot bewegen

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-1.034
-----------------------------	--------

Subdoel 1.1.1: Samen fit door sport en bewegen

We werken samen met inwoners, verenigingen en professionals aan een omgeving waarin het niet alleen leuker, maar ook makkelijker wordt om gezond te leven. Dit doen we onder de noemer Gewoon Samen Fit. Hierdoor verbinden we sport met andere aspecten van gezonde leefstijl zoals voeding.

Coaching op Leefstijl (COOL)

De gemeente zet een beweegcoach in voor onder andere COOL. Dit is een leefstijlinterventie voor mensen met overgewicht gericht op ontspanning, voeding en bewegen. De zorgverzekeraar betaalt de leefstijlcoach (op verwijzing van de huisarts). De gemeente betaalt de beweegcoach. Deze beweegcoach zoekt met mensen naar passende vormen van bewegen en laat hen kennismaken met het lokaal beweegaanbod. We verkennen samen met de leefstijlcoach de verbreding van het beweegaanbod binnen COOL. We willen dat dit toegankelijk is voor COOL deelnemers, maar ook voor andere mensen waarvoor het goed is in beweging te komen.

Rookvrije sportomgeving en gezonde sportkantine

Steeds meer verenigingslocaties zijn rookvrij en als we subsidie verstrekken aan sportevenementen stellen we de voorwaarde dat ze aandacht besteden aan de rookvrije generatie. In de regionale samenwerking werken we aan een eenduidige uiting van gedragsregels met betrekking tot het niet roken in het bijzijn van kinderen. Gezien de actualiteit zullen we ons naast roken ook gaan richten op het vaperen. We stimuleren sportaanbieders met een eigen kantine om aandacht te hebben voor een gezondere keuzemogelijkheid in de kantine.

LiFi (Limburg Fit) / gezonde basisschool van de toekomst

Het regionale project LiFi is gericht op gezonde lunch en extra bewegen op school en baseert zich op het kenmerk Gezonde basisschool van de Toekomst (GbT). Vanuit het onderwijs zijn er nog vragen

gesteld over de noodzaak hiervan binnen onze gemeente. De eerste gesprekken zijn hierover gevoerd met de basisscholen en de inspiratiesessie volgt.

Ook is de startsituatie met armoedecijfers in kaart gebracht. Er zijn ondersteuning en middelen beschikbaar voor basisscholen die Gezonde basisschool van de Toekomst (GbT) willen worden. GbT is ook voor de Provincie Limburg een belangrijk programma om gezonde leefstijl en voeding te bevorderen. In het najaar van 2023 gaan we in gesprek met de Beeselse basisscholen over de armoedecijfers en het vervolg van dit project. Gezamenlijk bepalen we de koers voor 2024.

JGZ Preventielijn

In 2024 wordt de JGZ preventielijn regionaal uitgerold. 'Groentehapjes in 10 stapjes' (die nu bij het 4 maanden consult wordt aangeboden) wordt dan aangevuld met een tool die inzet op water drinken bij het 7 maanden consult en de beweegbundel die ingaat op de motorische ontwikkeling bij het 11 maanden consult.

Samenwerking kinderopvang

In 2024 wordt wederom met de kinderopvang samengewerkt in het kader van een gezonde leefstijl. We zetten in op minimaal behoud van het aantal deelnemers van de peuter- en kleutervierdaagse (t.o.v. 2023), een groei in het aantal deelnemers aan het groentebboxjesproject en waar mogelijk wederom een uitbreiding van het aantal deelnemers bij het Nijntje beweegdiploma.

Leefstijlinterventies jongeren

We onderzoeken samen met een lokale aanbieder, de jeugdgezondheidszorg en vakleerkrachten bewegingsonderwijs de mogelijkheden voor een pilot 'Shape'. Dit is een bewezen effectieve interventie m.b.t. lekker en gezond in je vel zitten voor de jeugd.

Subdoel 1.1.2: Wij leren bewegen

Jong geleerd is oud gedaan. Kwalitatief goed leren bewegen is cruciaal voor de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling.

Vakleerkracht bewegingsonderwijs met verbrede taak

Samen met het basisonderwijs continueren we de inzet van de vakleerkracht bewegingsonderwijs op de vier basisscholen. De vakleerkracht richt zich op het bewegingsonderwijs. Daarnaast heeft deze een verbrede taak die zich richt op:

- Sportkennismaking in samenwerking met verenigingen;
- Motorische screening;
- Extra aanbod voor kinderen die in de screening laag scoren;
- Ondersteuning tijdens gymles voor kinderen die moeite hebben met taal, rekenen, sociale aspecten etc. (bewegend leren);
- Inspiratie voor outdoor learning;
- Bewegen in de pauze;
- Beweegtussendoortjes zoals The Daily Mile;
- Activiteiten met betrekking tot gezonde leefstijl.

Gemeenten en onderwijs betalen beide 50% van de kosten van de vakleerkracht.

Buurtsportcoach in dienst van SBBB (Stichting Beheer Binnensportaccommodaties Beesel)

De buurtsportcoach houdt zich bezig met het mogelijk maken van sporten in de daluren van de sporthal, in samenwerking met de sportverenigingen. Ook is deze medewerker actief in de kinderopvang (extra bewegen en scholing medewerkers). In de periode 2023-2026 willen we het Nijntje beweegdiploma breder uitrollen binnen de gemeente Beesel. We willen dat het Nijntje beweegdiploma bekend is bij ouders in de gemeente Beesel. We blijven net als afgelopen jaar hiervoor in gesprek met de consultatiebureaus, kinderopvang en bibliotheek. Ook blijven we inzetten op de aansluiting van andere sportverenigingen die het keurmerk van het Nijntje beweegdiploma kunnen behalen (als de behoefte groot genoeg is).

Combinatiefuncties

Vanaf 2023 maakt de 'Bede Regeling Combinatiefuncties' (BRC) onderdeel uit van de regeling 'Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale

basis 2023-2026' (hierna Brede SPUK). De gemeente Beesel financiert uit de Brede SPUK voor sport de volgende functies:

1. Vakleerkracht bewegingsonderwijs (financiering door gemeente vanwege verbreed takenpakket);
2. Buurtsportcoach (in dienst bij SBBB);
3. JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) regisseur;
4. Buurtsportcoach COOL (Coaching Op Leefstijl);
5. Lokale coördinator valpreventie;
6. Verenigingsondersteuner.

Tot 2023 werden bovenstaande functies gefinancierd uit BRC regeling.

Voor de functionarissen die ook werkzaam zijn voor partners geldt het uitgangspunt: 50% financiering door de gemeente en 50% financiering door de partners.

Talententoer

De talententoer biedt basisschooljeugd in de schoolvakanties gratis een gevarieerd aanbod aan sport, kunst, cultuur, muziek en gezondheid. Op basis van het succes blijven we de talententoer voor alle basisschoolleerlingen tijdens de schoolvakanties aanbieden, met zoveel mogelijk aanbod uit de gemeente of nabije omgeving.

Subdoel 1.1.3: Sport en Bewegen voor iedereen

Bewegen en sport moeten toegankelijk zijn voor iedereen.

Iedereen kan Sporten Noord Limburg (IKS)

Iedereen kan sporten Noord Limburg (IKS) is een programma in de Sport regio Noord-Limburg en zet zich in voor sport voor mensen met een beperking. De gemeente Beesel participeert hier in.

Speerpunten zijn:

- Inwoners ondersteunen bij het vinden van passend sportaanbod;
- Aangepast aanbod versterken (ondersteunen van sportaanbieders die vragen hebben over sport voor mensen met een beperking);
- Gezonde en actieve leefstijl van de doelgroep;
- Participatie door middel van sport (deelname van de doelgroep aan evenementen).

Healthy Heroes

Met de leefstijlinterventie Healthy Heroes, als onderdeel van het regionale programma IKS, richten we ons specifiek op kinderen in het speciaal onderwijs en stimuleren we een gezonde leefstijl.

Jeugdfonds sport

De gemeente Beesel zet verder in op kinderen uit gezinnen met een smalle beurs via Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport. Door deze kinderen een sportabonnement of lidmaatschap van een sportvereniging te geven maken we in Beesel mogelijk dat iedereen kan sporten.

Subdoel 1.1.4: Ruimte voor sport en bewegen

We gaan voor een ruimte die uitnodigt tot sport en bewegen.

Spelen in de openbare ruimte

We blijven actief optrekken met het ruimtelijk domein bij vraagstukken rondom spelen en bewegen in de buitenruimte. In 2023 zijn we gestart met de ontwikkeling van een visie op het spelen in de openbare ruimte en de speelvoorzieningen daarin. De afronding daarvan voorzien we in 2024. In de visie beschrijven we de wijze waarop we omgaan met de realisatie van nieuwe speelvoorzieningen in de toekomst en het onderhoud van de bestaande speeltoestellen. Op basis daarvan bepalen we de benodigde budgetten voor onderhoud en nieuwe investeringen. Dit verwerken we in de begroting van 2025.

Groen-blauwe schoolpleinen

Zie programma 3 subdoel 3.4.3 voor een toelichting op Groen-blauwe schoolpleinen.

Mogelijke verplaatsing gymzaal Beesel

In het 'Programma Integraal Kindcentrum Beesel (IKC)' bekijken we of de gymzaal Beesel onderdeel kan uitmaken van de nieuwbouw op De Solberg. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.7.2.

Subdoel 1.1.5: Samen met verenigingen en sportaanbieders

Het in beweging krijgen en houden van inwoners kunnen we als gemeente niet alleen. We doen dit samen met verenigingen en sportaanbieders.

Sportakkoordavonden

Twee keer per jaar hebben we overleg met de sportaanbieders uit de gemeente Beesel. We bespreken de voortgang op de verschillende thema's van het sportakkoord, we bespreken nieuwe ontwikkelingen en delen goede voorbeelden met elkaar.

Ondersteuning fondsenwerving

In de sportregio Noord-Limburg hebben we opdracht verstrekt aan sportsubsidies.nl om periodiek informatie over subsidies en fondsen voor sport- en andere verenigingen aan te leveren. Deze informatie versturen wij via onze eigen nieuwsbrief aan verenigingen. Daarnaast zet de gemeente Beesel generiek in op subsidieverwerving.

Herijking subsidiebeleid verenigingen

Het is belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Een toegankelijk verenigingsleven draagt hieraan bij. Wij faciliteren verenigingen onder andere met (structurele) subsidies. We zijn in maart 2023 gestart met de herijking van het subsidiebeleid voor alle verenigingen. De nieuwe subsidieregelingen gaan per 1 januari 2025 in. Zie ook programma 2 subdoel 2.6.1.

Veilig verenigingsklimaat

Binnen het landelijk sportakkoord 2 is een veilig verenigingsklimaat een belangrijk aandachtspunt. We agenderen dit ook jaarlijks tijdens de sportakkoordavond en bespreken ontwikkelingen en behoeften van verenigingen ten aanzien van dit thema.

Bijdrage aan verenigingen en stichtingen in verband met stijging energietarieven

Bij de energiecrisis, zoals die zich in 2022 leek te ontvouwen, heeft de gemeente Beesel hierop geanticipeerd door een structureel budget te ramen van € 228.000. Inmiddels hebben we meer zicht op de impact van de gestegen energielasten en zijn, met de kennis van nu, extreme uitschieters uitgebleven. Alleen de bibliotheek heeft een aanvraag ingediend. We stellen daarom voor om enerzijds realistisch te blijven begroten op de reguliere posten rondom energielasten en anderzijds dit extra budget af te bouwen. Dit doen we door de komende 2 jaar nog gebruik te kunnen maken van dit budget voor subsidieaanvragen op basis van de subsidieregeling 'compensatie energielasten'. Daarna (vanaf 2026) schrappen we het structurele budget.

Brede ondersteuning verenigingen.

We willen uit de Brede SPUK regeling (onderdeel sport, bewegen en cultuur) de recent aangestelde verenigingsondersteuner financieren. De cofinanciering daarvoor is meegenomen in de begroting 2024. Deze persoon is in contact zijn met de (sport)verenigingen, ondersteunt hen vraaggericht op een veilig verenigingsklimaat, ondersteunt bij het besturen en brengt vrijwilligerswerk onder de aandacht bij pensioengerechtigden. Ook introduceert de verenigingsondersteuner thema's vanuit gemeentelijk beleid bij de verenigingen (bijvoorbeeld rookvrij, gezonde kantine). De motie 'Pensioengerechtigden en vrijwilligerswerk' wordt met deze verenigingsondersteuner mede geborgd. Ook de Provincie Limburg zet in haar coalitieakkoord in op meer ondersteuning voor vrijwilligerswerk en verenigingen en daarmee zullen we actief ook in beleid naar de aansluiting met de Provincie Limburg kijken.

Subdoel 1.1.6: Sport en evenementen

We faciliteren lokale evenementen, omdat we merken dat die mensen in beweging krijgen en houden. Voorwaarde hierbij is dat deze evenementen zich verbinden met het lokale sportaanbod, dat er aandacht is voor inclusief sporten en het uitdragen van de rookvrije generatie.

Familie-evenement (nadeel € 25.000)

We zetten in op een uniek familie-evenement. Een evenement dat aantrekkelijk is voor jong tot oud. Er wordt actief samengewerkt met onderwijs voor een kids-editie van het evenement, maar ook de verenigingen worden betrokken. Op die manier willen we het lokale aanbod verbinden aan het evenement.

Voor dit evenement is een budget van € 25.000 per jaar beschikbaar

Peuter- en kleutervierdaagse

Na het succes van de eerste peutervierdaagse in 2022 (225 deelnemers) is de peutervierdaagse in 2023 uitgebreid met een kleutervierdaagse (met respectievelijk 200 en 210 deelnemers). Op basis van dit enthousiasme blijven we inzetten op de peuter- en kleutervierdaagse in 2024 met de ambitie deze te blijven uitbreiden. Hierin hebben we de ambitie om samen te werken met Stichting de Avondvierdaagse.

Doel 1.2: In Beesel is cultureel veel te beleven en is cultuur toegankelijk voor iedereen

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-410
-----------------------------	------

Subdoel 1.2.1: Cultuur is voor iedereen bereikbaar en zichtbaar

Cultuur draagt bij aan een inclusieve samenleving. Daarom is het belangrijk dat er aandacht is voor toegankelijkheid, beschikbaarheid en zichtbaarheid van cultuur. We brengen ons cultureel erfgoed (materieel en immaterieel) daarom breed onder de aandacht.

Nieuwe Nederlanders betrekken bij cultuur

In 2024 zetten we actief in op het betrekken van 'nieuwe inwoners' bij onze verenigingen. Nieuwe inwoners, bijvoorbeeld afkomstig uit Oekraïne en seizoenarbeiders, verblijven voor korte of langere tijd in ons land. We willen ze onderdeel laten uitmaken van onze Beeselse samenleving en actief gebruik laten maken van hun talenten bijvoorbeeld op het gebied van zang, dans en muziek. We vragen en verlangen een actieve benadering van onze organisaties en verenigingen hierin. We starten in 2024 met het maken van afspraken hoe verenigingen de doelgroep 'nieuwe inwoners' nauwer bij hun verenging kunnen betrekken en organiseren daartoe een aantal bijeenkomsten.

Immaterieel erfgoed

In 2024 zetten we samen met onze Europese, Limburgse en landelijke partners in op een nauwere samenwerking, in de vorm van een Europese Culturele Route (ECR) met Sint Joris en de Draak als verbindend thema. Dit levert een netwerk van materieel en immaterieel erfgoed op, van belang voor cultuur, toerisme, ruimte en economie. Eén keer in de zeven jaar vindt het Draaksteken plaats. Dit belangrijke en onderscheidende evenement wordt niet alleen gedragen door de hele Beeselse gemeenschap, maar ook ondersteund door de gemeente Beesel. Zie programma 1 subdoel 1.3.2. voor meer informatie over het Programma Draak.

Landschappelijke waardenkaart

We stellen een landschappelijke waardenkaart op die een compleet beeld geeft van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden die de gemeente Beesel rijk is. Hierin nemen we onder andere de in de gemeente aanwezige (archeologische) monumenten op inclusief hun waarde. De kaart dient als onderlegger en inspiratiebron voor beleid, zoals de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en het vormgeven van ruimtelijke plannen. Zo bevorderen we de beleving van erfgoed, stimuleren we het behoud ervan en is cultuur voor iedereen zichtbaar.

Koppelkansen cultuurhistorisch erfgoed

In het Rijksbeschermd dorpsgezicht Ronkenstein dient de Rijksmonumentale vijver uitgebaggerd te worden. Tevens loopt er een onderzoek naar de maatregelen die nodig zijn om het doorsijpelen van de molenvijver onder de weg door naar de molen te stoppen. De uitvoering van deze werkzaamheden combineren we met het upgraden van de omgeving om de bijzondere status beter tot zijn recht te laten komen. Voor een verdere toelichting zie programma 3 subdoel 3.3.1.

Subdoel 1.2.2: Talentontwikkeling

Gemeente Beesel vindt het belangrijk dat kinderen de mogelijkheden krijgen om zich vanaf jonge leeftijd cultureel te ontwikkelen. Dat begint met een kennismaking met cultuur in het gezin of binnen de school. Ook volwassenen stimuleren we tot actieve cultuurdeelname door hen de faciliteiten te bieden in onze culturele accommodaties en gemeenschapshuizen waar activiteiten plaatsvinden.

Talentontwikkeling

We stimuleren doorlopende leerlijnen bij jonge kinderen. We breiden taken en werkzaamheden van onze muziekcoach in 2024 uit naar peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, naschoolse/buitenschoolse opvang. Hierbij is er nadrukkelijke aandacht en ruimte voor Limburgse taal.

Ook zetten we in 2024 stevig in op jong talent. Er wordt (in samenwerking met partners) ook in 2024 de jaarlijks terugkerende talententoer georganiseerd. In 2024 moet duidelijk zijn of er binnen ons gemeentelijk vastgoed plaats is voor een podium waar (jong) talent zich kan presenteren. Nieuwe initiatieven of goede ideeën worden bij elkaar gebracht, zodat jong talent een plek krijgt tijdens evenementen of festivals zoals Op Dreef en Lazy Sunday. Deze activiteiten willen we beleggen bij de cultuurmakelaar – de ogen en oren in het veld – die actief aan de slag gaat met het leggen van contacten tussen verenigingen en culturele organisaties onderling.

Subdoel 1.2.3: Samenwerken en verbinden

Cultuur kan met haar verbeeldingskracht en creativiteit gemakkelijk bruggen slaan. We kennen een actief cultureel veld met diverse organisaties. Elke partner vervult een unieke rol in dit veld en voegt daar vanuit zijn specifieke kijk iets aan toe. Verenigingen zijn bij uitstek de plek waar mensen – ook uit andere landen - zich snel kunnen thuis voelen en integreren in onze gemeenschap. Cultuur, ons (im)materieel erfgoed en de beleving hiervan is de voedingsbodem voor recreatie en toerisme (en andersom). We willen cultuurbeleving behouden en stimuleren. Dit is ook meteen hét argument om cultuur in stand te houden en betekenis te geven.

Cultureel platform

De oprichting van een cultureel platform of samenwerkingsverband levert een bijdrage aan meer onderlinge bekendheid en samenwerkingen. Dit gaan we in 2024 realiseren. Daarnaast zetten we in op:

- het stimuleren van nieuwe kansrijke en bijzondere samenwerkingen;
- een verdere verkenning of een gemeenschappelijke identiteit voor de hele gemeente Beesel wenselijk en haalbaar is;
- het actief onder de aandacht brengen van het gebruik van de Limburgse taal binnen de eigen gemeentelijke organisatie en bij diverse partners, zoals het onderwijs en de bibliotheek.

Programma Draak

Zie voor het 'Programma Draak' het subdoel 1.3.2 in programma 1.

Subdoel 1.2.4: Ondersteunen

Verenigingen hebben het moeilijk. Denk aan teruglopende (jeugd)leden, geringere betrokkenheid van ouders, vergrijzing, afname van bestuursleden en vrijwilligers. We faciliteren (culturele)verenigingen met subsidies en met ondersteuning van een cultuurmakelaar en verenigingsondersteuner.

Herijking subsidies

Het subsidiebeleid voor alle verenigingen in de gemeente Beesel wordt herijkt. Dit doen we mede op basis van de nieuwe beleidsnota's cultuur, Gezondheid-Wmo en Lokaal Jeugdbeleid en sport. De herijking vindt plaats in 2023-2024. De nieuwe subsidieregelingen gaan per 2025 in. Zie ook programma 2 subdoel 2.6.1.

Uitvoering Cultuurnota 2023-2026

Met het vaststellen van de cultuurnota 2023-2026 heeft de gemeenteraad ingestemd met de inzet van een cultuurmakelaar voor een periode van 3 jaar (2024-2026). De taken van de cultuurmakelaar kunnen het beste worden omschreven als aanjagen, verbinden en vernieuwen. We zien de cultuurmakelaar als een doorontwikkeling van de voormalige functie van cultuurcoach. Deze

reageerde vooral op signalen en behoeftes vanuit het culturele veld. De cultuurmakelaar pakt ook (ongevraagd) nieuwe ideeën op. We dekken de kosten uit de investeringsreserve.

Doel 1.3: Beesel is aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-447
-----------------------------	------

Subdoel 1.3.1: We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas

De sporen van de rivier de Maas reiken van Frankrijk, België, via Limburg tot en met de Nederlandse kust. Ook de gemeente Beesel is gelegen aan de Maas. 'Moeder' Maas oftewel moeder Maas, de levensader van Limburg, levert recreanten en toeristen prachtige vergezichten/uitzichten op. Het gebied langs de Maas kunnen we in de gemeente Beesel nog veel meer benutten om de toeristische beleving te verbeteren.

Horecapunt veer

We zien een horecapunt bij het veer als toegevoegde waarde voor ons toeristisch- recreatief aanbod. Op basis van een uitgevoerd haalbaarheidsonderzoek blijkt dat er mogelijkheden zijn om horeca toe te staan, hoewel er ook beperkingen gelden op deze locatie. De haalbaarheid is afhankelijk van een concreet initiatief. We hebben daarom ondernemers opgeroepen om zich bij de gemeente te melden. In 2023 zijn gesprekken met een initiatiefnemer gestart. Daadwerkelijke realisatie is onder andere afhankelijk van een concrete aanvraag van initiatiefnemer en het verloop van de vergunningsprocedure.

Subdoel 1.3.2: We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente

De gemeente Beesel kent vele waardevolle plekken waar recreanten en toeristen écht in aanraking komen met wat Beesel is en waar het voor staat. De beleving van al het moois dat Beesel op het terrein van Recreatie & Toerisme te bieden heeft, willen we verder bevorderen, zowel voor bezoekers als voor onze eigen inwoners.

Toeristische Overstap Punten (TOP's)

Een Toeristisch Overstappunt (TOP) is een startpunt voor wandelingen of fietstochten met voldoende voorzieningen. Elke TOP beschikt over een informatiepaneel met daarop een kaart van de omgeving en de bewegwijzerde routes die vanaf dat punt te volgen zijn. Een TOP is goed te bereiken, biedt voldoende parkeergelegenheid en is gelegen bij een of meerdere horecavoorziening(en). We realiseren een TOP bij de Witte Stein in combinatie met de ontwikkeling van de Groene Loper. Ook in Beesel willen we een TOP realiseren. In 2024 onderzoeken we mogelijke locaties.

Archeo Route

De gemeente Beesel is rijk aan archeologische vondsten en zaken uit de oudheid die met de Archeo Route tot verbeelding gebracht kunnen worden. Met de Archeo Route Limburg worden de verhalen achter de Limburgse geschiedenis en archeologie beleefbaar gemaakt. We hebben al een Archeopunt in onze gemeente (Oppe Brik). We willen met meerdere punten onderdeel worden van de Archeo Route en daarmee belangrijke archeologische plekken in onze gemeenten met elkaar in verbinding brengen. De investering hiervoor is opgenomen in de tabel Investerings.

Keramiekindustrie

We kennen een rijke keramische cultuurhistorie die aansluit op de keramiekindustrie van Tegelen, Swalmen en het Duitse Bracht. Nog steeds zijn symbolen en relictten te vinden die naar deze historische keramiekindustrie verwijzen. Deze willen we in stand houden en onder de aandacht brengen. Daarom willen we de keramiekgeschiedenis ook voor het toerisme meer beleefbaar maken door de dagrecreatieve waarde op lokaal en regionaal niveau te vergroten. Dit doen we door het ontwikkelen van verhaallijnen in combinatie met specifieke thematische routes, ook grensoverstijgend, waarin we de geschiedenis van de keramische kunst en de keramische industrie tot uitdrukking willen brengen.

Programma Draak

Vanuit het Programmabureau werken we sinds 2022 aan het programma Draak. De Draak (en daarmee ook Sint Joris en de Draak; de strijd tussen goed en kwaad) is al jaren hét onderscheidende en strategische thema van de gemeente en gemeenschap Beesel. Wij zetten langjarig in op dit unieke handelsmerk (met mankracht en middelen) omdat we ervan overtuigd zijn dat dit voor onze gemeenschap en onze (eu)regio toeristisch, recreatief, cultureel en economisch grote voordelen met zich meebrengt.

Het programma Draak betreft een (langjarig) programma dat meerdere beleidsvelden, portefeuilles en partners kent. Het programma omvat in 2024 in ieder geval de volgende twee deelprojecten:

1. Europese Culturele Route (ECR) Sint Joris en de Draak
2. Doorontwikkeling Drakenrijk en Sint Joris en de Draak in de openbare ruimte

Europese Culturele Route (in verbinding met Draaksteken)

In samenwerking met de Breda University, de Stichting Draaksteken Beesel en onze Europese partners onderzoeken we de haalbaarheid van een Europese Culturele Route (ECR) met Sint Joris en de Draak als verbindend thema. We leggen daarbij verbinding met belangrijke regionale en landelijke partners, zoals de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Zo positioneren en vermarkten we dit immateriële erfgoed (economische en toeristische impact). Het onderzoek richting ECR certificering en het realiseren van diverse daarvoor verplichte onderdelen zetten we in 2024 voort. Een van de onderdelen van de ECR is het inrichten van een *Beleefroute Draak*. De voorbereidingen van deze toeristische fietsroute zijn vanaf 2023 in volle gang; realisatie vindt in 2024 plaats.

Doorontwikkeling Drakenrijk en Sint Joris en de Draak in de openbare ruimte

BillyBird Beesel Vastgoed ontwikkelt de komende jaren het huidige Drakenrijk tot een jaarrond (binnen) pretpark. Dit moet uiteindelijk leiden tot 1 miljoen dagtoeristen per jaar. De gemeente Beesel jaagt deze ontwikkeling aan door te investeren in de fysieke omgeving van alle kernen, waarbij beleving van het thema Sint Joris en de Draak (strijd tussen goed en kwaad) centraal staat (verbinding met de ECR, Beesel Drakedorp en het Inspiratiepunt). Planvorming vindt in 2023 plaats (subsidie Investeringsagenda en goedkeuring door gemeenteraad in tweede helft 2023). Realisatie vindt vanaf 2024 plaats als financiering van de ontwikkeling van Drakenrijk tot pretpark door BillyBird Beesel Vastgoed haalbaar is gebleken.

Financiering fiche Sint Joris en de Draak:

De Regio Noord-Limburg en de Provincie Limburg zijn een investeringsagenda overeengekomen. In dat kader is een projectfiche 'Sint Joris en de Draak' voor de projecten ECR en doorontwikkeling Drakenrijk gehonoreerd. De financiële opzet is als volgt.

Bedragen x € 1.000

Bijdrage gemeente Beesel	Financiering BillyBird Beesel	Provinciale bijdrage
395	3.200	395

De (besluitvorming over de) financiering van de partijen is onlosmakelijk met elkaar verbonden. In 2023/ 2024 worden verdere stappen gezet door BillyBird om tot financiering van de investering in Drakenrijk te komen. De raad heeft besloten het benodigde bedrag aan cofinanciering van € 395.000 (investering en/of budget) beschikbaar te stellen ten behoeve van de realisatie van het fiche. Dekking van deze gemeentelijke bijdrage van € 395.000 (deels budget, deels kapitaallasten) vindt vanaf 2024 e.v. plaats vanuit het ambitiebudget.

Verdieping en uitvoering Visie 'In het Spoor van de Draak'

In 2019 is de visie 'In het Spoor van de Draak' vastgesteld. We zijn volop bezig met activiteiten die uitvoering geven aan de ambities uit deze visie. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van de Groene Loper, het horecapunt bij het veer, en de activiteiten binnen het programma Draak.

In 2024 intensiveren we de bedrijfscontacten met de ondernemers in de toeristische-recreatieve sector. We halen op wat hun bezig houdt, welke kansen zij zien en welke mogelijke belemmeringen. De input uit deze gesprekken benutten we om te komen tot een actieprogramma voor het vervolg 2025 en verder. Hierbij nemen we ook kansen vanuit de regionale actielijnen mee.

Personele capaciteit Recreatie en Toerisme

Ter uitvoering van de activiteiten binnen de subdoelen op het gebied van Recreatie en Toerisme (R&T) is bij de behandeling van de Kadernota door de Raad een amendement aangenomen om tijdelijke extra capaciteit voor R&T toe te voegen voor de duur van een jaar. Mede in verband hiermee is ook tot een verhoging van de toeristenbelasting besloten. Ook is opgenomen om ongeveer 10 maanden na invulling van deze functie een evaluatie uit te voeren naar de behaalde resultaten en reeds opgestarte projecten op het gebied van R&T. Voor het uitvoeren van de evaluatie en het bepalen van benodigde capaciteit vanaf 2025 zal het College de volgende kaders gebruiken:

- de mate en snelheid waarin uitvoering is gegeven aan de activiteiten die in deze begroting zijn opgenomen binnen het Doel 1.3;
- een kwalitatieve beschrijving van de werkzaamheden die op het gebied van R&T zijn uitgevoerd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen minimaal onderstaande categorieën:
  - werkzaamheden ten behoeve van (de uitvoering) van projecten;
  - werkzaamheden ten behoeve van beleidsmatige ontwikkeling;
  - werkzaamheden ten behoeve van de regio.
- het actieprogramma voor 2025 en de capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) die benodigd is voor uitvoering hiervan;
- de afspraken die in de regio worden gemaakt over de inzet van personele capaciteit vanaf 2025 en verder.

Op basis van de resultaten van de evaluatie zal een voorstel worden gedaan over het vervolg van deze tijdelijke formatieplaats.

Subdoel 1.3.3: We bevorderen de wisselwerking tussen groen en recreatie

Het groene karakter van onze gemeente en de toeristische beleving zijn nauw met elkaar verweven. We koesteren de vele (kleinschalige) culturele en natuurlijke schatten die in onze gemeente zijn en benutten kansen om de wisselwerking hiertussen te bevorderen.

Groene Loper

Met het project de Groene Loper geven we ook invulling aan onze doelstellingen op het gebied van de toeristische beleving van onze gemeente. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar programma 3, subdoel 3.3.4.

Omgeving Ronkenstein

In het Rijksbeschermd dorpsgezicht Ronkenstein dient de Rijksmonumentale vijver uitgebaggerd te worden. Tevens loopt er een onderzoek naar de maatregelen die nodig zijn om het doorsijpelen van de molenvijver onder de weg door naar de molen te stoppen. De uitvoering van deze werkzaamheden combineren we met het upgraden van de omgeving om de bijzondere status beter tot zijn recht te laten komen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar programma 3 subdoel 3.3.1.

Subdoel 1.3.4: We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart

Sint Joris en de Draak (en daarmee ook de strijd tussen goed en kwaad) is al jaren hét onderscheidende en strategische thema van de gemeente en de gemeenschap in Beesel. Wij zetten langjarig in op dit unieke handelsmerk omdat we ervan overtuigd zijn dat dit voor onze gemeenschap en onze (eu)regio toeristisch, recreatief, cultureel en economisch grote voordelen met zich meebrengt.

Programma Draak

Zie voor het 'Programma Draak' (waaronder de Europese Culturele Route) het subdoel 1.3.2 binnen programma 1.

Subdoel 1.3.5: We promoten onze regio

Door gezamenlijk de regio op de kaart te zetten wordt efficiëntie bereikt in kosten en effectiviteit (groter bereik), versterkt het aanbod elkaar conceptueel en kan de regio en kunnen ondernemers zich verbinden aan gezamenlijke merkwaarden (en bijbehorende publieke en private producten). Zo spelen we als regio in op de behoefte van bezoekers aan een complete beleving: dagrecreatie/cultuur, logies, natuur, sfeer.

Regionale Actieprogramma Toerisme en Recreatie

In 2023 is het regionale actieprogramma Toerisme en Recreatie herijkt. Binnen dit actieprogramma zijn er vijf actielijnen:

1. Vitale verblijfsrecreatie
2. Vitale dagrecreatie
3. Vrijtijdslandschappen
4. Cross-overs
5. Regiomarketing

In 2024 gaan we in regionaal verband verder met de uitvoering van deze actielijnen en leveren hiervoor ook ambtelijke capaciteit. Ondernemers en andere stakeholders worden hierbij betrokken. Voor actielijn 1 richten we de focus op het inzetten op de verdere vitalisering van het verblijfsaanbod, bij actielijn 2 gaan we aan de slag met de versterking van het dag-recreatieve ecosysteem met als doel de attractiewaarde van Noord-Limburg nog verder te verbeteren.

Bij actielijn 3 gaan we inzetten op de aantrekkelijkheid van onze vrijetijdslandschappen als stimulans voor de mentale en fysieke gezondheid. Als nieuwe bestuurlijke trekker van actielijn 4 zullen we tezamen met de gemeente Peel en Maas onderzoeken hoe de vrijetijdseconomie actief kan bijdragen aan de gezondheid en aan opgaven in andere sectoren. Daar waar kansen liggen deze 'cross-overs' te realiseren zullen we deze ook aangrijpen, bijvoorbeeld in de combinatie van een zorgconcept en toerisme.

De regiomarketing (actielijn 5) zal in 2024 een prominente rol gaan spelen omdat hiervoor een nieuwe strategie zal worden uitgewerkt.

Deze heeft tot doel om in gezamenlijkheid (op in elk geval Noord-Limburgs niveau) te komen tot een toekomstbestendige regiomarketingorganisatie met heldere en meetbare (prestatie-) afspraken en duidelijk geformuleerde doelstellingen.

We gaan voor een balans waarin kwalitatief aanbod wordt ontwikkeld op de juiste plek, zowel lokaal als regionaal. Om dit vorm te geven willen we ontwikkelen, sturen en monitoren. Hiervoor is stuurinformatie (data) nodig. Met de gezamenlijke ontwikkeling van een 'Datahub Limburg' pakken we regie op dit doel.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Beleven	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Sport	-1.550	-1.079	-1.034	-1.042	-822	-844
Cultuur	-203	-442	-410	-424	-429	-338
Actief en levendig	-189	-267	-447	-360	-364	-368
Totaal Baten minus lasten	-1.941	-1.787	-1.891	-1.826	-1.615	-1.549

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Beleven	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	-1.479	-1.490	-1.502	-1.502
Mutaties begroting 2024**	-413	-335	-114	-47
Geraamd resultaat	-1.891	-1.826	-1.615	-1.549

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Personeel: formatie en inhuur programma 1

Met ingang van 2024 zijn de P-budgetten specifiek toegewezen aan het te bereiken doel. Door deze herverdeling is 42% van het personeelsbudget verschoven naar andere doelen. Ook over de programma's heen. De grootste beweging is gemaakt vanuit Overhead naar de andere programma's, omdat de medewerkers primaire taken uitvoeren. Een uitgebreidere toelichting wordt gegeven in de Leeswijzer en onder Algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur	Waarvan nieuw	Gedekt uit budget of reserve
1.1 Sport	221		47	16
1.2 Cultuur	199		126	92
1.3 Actief en levendig	317		118	118
Totaal programma 1	737		291	226

Het budget voor personeel is in programma 1 sterk gewijzigd. De totale mutaties bedragen € 464.000. Dat komt vooral door de nieuwe personele wensen (€ 291.000) en de herindeling van het P-budget over de doelen (€ 210.000). Daarnaast is er een kleine besparing van loonkosten in verband met wisseling van personeel.

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Verenigingsondersteuner
  - 100% werkzaam voor doel 1.1
  - kosten 0,5 FTE € 46.500, waarvan € 16.000 uit budget brede spuk
- Beleidsmedewerker gezondheid
  - 50% werkzaam voor doel 1.2 en 50% voor doel 2.2
  - kosten 0,72 FTE € 67.000
- Cultuurmakelaar
  - tijdelijke functie voor 3 jaar
  - 100% werkzaam voor doel 1.2
  - kosten 1 FTE € 92.000 geheel gedekt uit reserve
- Procesbegeleider
  - werkzaam in diverse integrale dossiers binnen alle programma's doel 1.3 en doel 2.8 en doel 3.1 en doel 4.3
  - kosten 1 FTE € 105.000 geheel gedekt uit ambitiebudget
- Beleidsmedewerker Recreatie & Toerisme
  - tijdelijke functie voor 1 jaar
  - 100% werkzaam voor doel 1.3
  - kosten 1 FTE € 92.000, geheel gedekt uit reserve

Samenvatting financiële mutaties

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 1 'Beleven' > € 25.000, met een totaalbedrag ad **€ 25.000 (nadeel)**:

- Familie-evenement sport: € 25.000 nadeel.

Het resterende bedrag betreft mutaties m.b.t. formatie en inhuur en diverse afwijkingen < € 25.000:

- Formatie en inhuur: € 464.000 nadeel, deels gedekt uit budget (zie "Personeel: formatie en inhuur programma 1").

Investerings programma 1

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2024	2025	2026	2027	Dekking
Archeo Route	21				Kaplst. in exploitatie
Zonnepanelen gymzaal Offenbeek	40				Kaplst. in exploitatie

Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.

Archeo Route

(Investering 2024 bedraagt € 21.000 + te activeren uren ad € 5.400 = € 26.400)

Voor de realisatie van nieuwe Archeopunten op de Archeo Route hebben we een investeringsbedrag opgenomen. Voor de inhoudelijke toelichting zie hierboven onder subdoel 1.3.2.

Zonnepanelen gymzaal Offenbeek

(Investering 2024 bedraagt € 40.000 + te activeren uren ad € 2.250 = € 42.250)

In verband met de mogelijkheid tot een hernieuwde aanvraag DUMAVA (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed)-subsidie voor gymzaal Offenbeek (de eerder ingediende subsidieaanvraag is afgewezen door onvoldoende subsidiebudget), schuiven we de oorspronkelijk voor 2023 geplande werkzaamheden door naar 2024. Dit betekent ook dat we het beschikbaar gestelde krediet voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van gymzaal Offenbeek moeten doorschuiven naar 2024. Mocht de subsidie niet worden toegekend, dan bezien we de consequenties voor het benodigde krediet en nemen we dit op in de bestuursrapportage.

Programma 2. Samenkracht

Wat willen we bereiken?

We willen een samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen, zelfredzaam zijn en naar vermogen kunnen meedoen en waarin jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien. Een inclusieve samenleving, waarin inwoners oog hebben voor elkaar en waar eenzaamheid en uitsluiting zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De omgeving is, fysiek en sociaal, zo ingericht dat iedereen kan meedoen en gebruik kan maken van de beschikbare voorzieningen. Samen zorgen we er zo voor dat ondersteuning in de juiste balans en betaalbaar blijft.

Met de kadernota Sociaal Domein hebben we het gedachtegoed van Positieve Gezondheid omarmd. Hierin staat een brede kijk op gezondheid centraal, waarbij het uitgangspunt is dat gezondheid wordt bepaald door verschillende factoren. Op basis daarvan zijn met de kadernota Sociaal Domein doelen en subdoelen vastgesteld. Deze zijn opgenomen in de doelenboom van dit programma, zoals hieronder weergegeven.

2.1 Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

- Inwoners zijn in staat om met stress en tegenslagen om te gaan en vinden zo veel mogelijk oplossingen in het eigen netwerk
- Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden

2.3 Mentale gezondheid: Inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

- Ondersteuning eenzaamheid
- Mentale gezondheid:
Maatwerkvoorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en/of het netwerk van de inwoner

2.2 Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving

- Dalen overgewicht en roken

2.4 Lichamelijke gezondheid: In Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

- Inwoners ervaren zo weinig mogelijk fysieke beperkingen in het dagelijks leven
- Mobiliteit vergroten

2.5 Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

- Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie
- Inburgering: Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk)

2.7 Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

- Ruimte voor ontmoeten: We bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis
- Ruimte voor onderwijs: We bieden goede huisvesting voor onze scholen
- Ruimte voor sport en bewegen: We zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen
- Toegankelijkheid: we houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen

2.6 Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

- Samen met verenigingen: Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen
- Minder mantelzorgers voelen zich overbelast
- Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting
- Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving
- Bewustwording eenzaamheid
- Dementievriendelijke samenleving, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen

2.8 Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

- Grip krijgen op het gebruik en de mate waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenste effect heeft

Doel 2.1: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten, richten we ons op het individu en de sociale omgeving. We helpen sterke kernen en netwerken te creëren, zodat inwoners fijn en veilig kunnen wonen en de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid wordt vergroot. Op deze manier kunnen inwoners samen met hun netwerk zoveel mogelijk hun leven leiden en regie houden en is gespecialiseerde ondersteuning lang niet altijd noodzakelijk.

Doel 2.2: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving

Een gezonde leefstijl hangt samen met de fysieke en sociale leefomgeving. Door de omgeving aan te passen wordt het mensen makkelijker gemaakt om gezonde keuzes te maken. Daarom zetten we als gemeente in op omgevingsfactoren om gezond gedrag te bevorderen.

Doel 2.3: Mentale gezondheid: inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

Mentale (psychische) ongezondheid vormt een groot deel van de totale ziektelast onder de volwassen bevolking. Mentaal gezonde mensen voelen zich over het algemeen tevreden en kunnen vaak goed omgaan met tegenslagen. We zetten in op vroegsignalering en preventie bij psychische problematiek. We willen meer begrip voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, zoals depressie, eenzaamheid en dementie. We willen dat deze mensen kunnen meedoen en wonen in een buurt ter bevordering van participatie en herstel.

Doel 2.4: Lichamelijke gezondheid: in Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

Lichamelijke beperkingen of chronische aandoeningen zijn van invloed op iemands lichamelijke gezondheid. Daarnaast spelen leefstijl en leeftijd een rol. Door de vergrijzing krijgen we een steeds grotere groep ouderen met een kwetsbare lichamelijke gezondheid. We stimuleren een gezonde leefstijl door sport en bewegen laagdrempelig te maken voor alle inwoners en door in te zetten op valpreventie.

Doel 2.5: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

Ons uitgangspunt is dat inwoners kunnen meedoen naar vermogen. Waar betaald werk (nog) niet mogelijk is, zijn er wellicht mogelijkheden om vrijwilligerswerk te kunnen doen. We zetten in op de bestrijding van armoede door preventie en het bieden van minimamaatregelen. Meedoen naar vermogen betekent ook nieuwkomers begeleiden bij het integreren en activeren. Hiervoor zetten we in op taalontwikkeling in combinatie met een passende vorm van participatie.

Doel 2.6: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

We vinden het belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Sociale contacten in de eigen omgeving geven een veilig, verbonden gevoel. Voorzieningen voor ontmoeting, een toegankelijk verenigingsleven en mantelzorgondersteuning dragen hieraan bij.

We stimuleren dat kinderen veilig en gezond opgroeien en zich ontwikkelen tot gelukkige, zelfstandige inwoners. Daarbij zetten we in op preventie door opvoed- en opgroeiondersteuning voor de omgeving waarin ze opgroeien.

We willen samen met inwoners en partners inzetten op het vergroten van het veiligheidsgevoel in onze samenleving.

Doel 2.7: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

Een goede en veilige fysieke leefomgeving is een cruciale randvoorwaarde voor goede gezondheid. De Omgevingswet biedt kansen om de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening te vergroten en bij ontwikkelingen verplicht te stellen dat deze getoetst worden aan de mate waarin zij bijdragen aan de gezondheid van mensen. Wij sluiten daarom met onze gezondheidsdoelen aan op maatschappelijke en ruimtelijke opgaven.

Doel 2.8: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

Bij zorggebruik gaat het om het gebruik van ondersteuning en de mate waarin inwoners ervaren dat deze het gewenst effect heeft. We volgen de ontwikkelingen in het Sociaal Domein beter en spelen hierop in. Dit doen we aan de hand van de kwalitatieve en kwantitatieve data en cliëntbeleving.

Wat gaan we er voor doen?

De Brede SPUK/GALA Akkoord en het welzijnswerk zijn overkoepelende ontwikkelingen, die raakvlakken hebben met meerdere subdoelen binnen programma 1 en 2. Daarom benoemen we deze apart.

Brede SPUK/GALA Akkoord

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA akkoord) is een akkoord tussen VNG, VWS, Zorgverzekeraars en GGD Nederland. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare en gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Doel van dit akkoord is het geven van een boost aan preventie en het verminderen van druk op de zorg. Het akkoord bevat afspraken over het terugdringen van gezondheidsachterstanden, gezond ouder worden, een gezonde fysieke omgeving, een gezonde leefstijl, het versterken van de sociale basis en het versterken van de weerbaarheid en mentale gezondheid. Aan dit akkoord is een brede Rijksuitkering (Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026, oftewel Brede SPUK) gekoppeld, waar gemeenten aanspraak op kunnen doen. Om voor de periode 2024-2027 aanspraak te kunnen maken op de middelen, hebben we een plan van aanpak ingediend bij het rijk. De activiteiten die hieruit voortvloeien krijgen een plek onder de subdoelen van de programma's Samenkracht en Beleven en worden verwerkt in de uitvoeringsplannen van de vastgestelde beleidsnota's (Gezondheid-Wmo, Lokaal Jeugdbeleid, Cultuur). De voortgang op de Brede SPUK nemen we daarom mee in de voortgangsrapportages van deze beleidsnota's. De Brede SPUK is een specifieke uitkering, die via de Sisa-regeling verantwoord moet worden. Dit betekent dat middelen die niet uitgegeven worden aan de afspraken uit het akkoord moeten worden terugbetaald. In totaal hebben we voor 2024 € 265.000 aangevraagd. Dit hebben we neutraal verwerkt en bijgehaald op diverse budgetten binnen programma 1 (Beleven) en 2 (Samenkracht).

Welzijnswerk

Het welzijnswerk zet zich in op de volgende doelen uit dit programma: veerkracht, mentale gezondheid, sociaal economisch status en sociale leefomgeving. Het welzijnswerk heeft twee specifieke taken:

- het versterken van burgerkracht en de zelfredzame samenleving;
- bieden van laagdrempelige, kortdurende ondersteuning.

De gemeente Beesel heeft in 2016 met Synthese een subsidieovereenkomst afgesloten voor de uitvoering van het welzijnswerk. Deze overeenkomst is sindsdien enkele malen verlengd en loopt af op 31 december 2023. Het college heeft een principebesluit genomen om het welzijnswerk voor de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027 te laten uitvoeren door Synthese op basis van een subsidierelatie. De gemeenteraad is in juni 2023 met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over dit besluit en het proces voor de totstandkoming van de nieuwe overeenkomst. Vanuit het coalitieakkoord willen we krachten bundelen en ondersteuning in samenhang organiseren. Belangrijke

opdracht voor het welzijnswerk is daarom om inwoners te helpen hun gemeenschappelijke initiatieven te versterken door voorzieningen en maatschappelijke functies met elkaar te verbinden. Hierin slaan zij de brug tussen de leefwereld van burgers en de systeemwereld van de instituties. Het accent ligt daarbij op het versterken van de leefbaarheid, bevorderen van het welzijn van de inwoners van de gemeente Beesel en het voorkomen van inzet van (zwaardere) zorg. De activiteiten en bijbehorende kosten van het welzijnswerk komen terug onder diverse subdoelen van het Programma Samenkracht. Bij het opstellen van deze begroting waren de kosten voor de nieuwe subsidieperiode nog niet bekend. We informeren de gemeenteraad zodra besluitvorming heeft plaatsgevonden. Als besluitvorming over extra budget nodig is, komen we hiervoor separaat terug bij de gemeenteraad.

Doel 2.1: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-1.346
-----------------------------	--------

Subdoel 2.1.1: Inwoners zijn in staat om met stress en tegenslagen om te gaan en vinden zo veel mogelijk oplossingen in het eigen netwerk

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten, richten we ons op het individu en de sociale omgeving. We helpen sterke kernen en netwerken te creëren, zodat inwoners fijn en veilig kunnen wonen en de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid vergroot. Op deze manier kunnen inwoners samen met hun netwerk zoveel mogelijk hun leven leiden en regie houden en is gespecialiseerde ondersteuning lang niet altijd noodzakelijk. We zetten daarom in op de sociale basis, informatie en advies en toegang.

Sociale kaart Beesel

Samenmet.beesel.nl is de sociale kaart voor onze gemeente. Deze website is een bron van informatie en inspiratie voor en door iedereen. Inwoners en organisaties kunnen aanbod en activiteiten of inspirerende voorbeelden op de sociale kaart zetten. Daarom moet de sociale kaart continu onder de aandacht worden gebracht bij inwoners en organisaties. In 2024 zorgen we ervoor dat de sociale kaart beter vindbaar is en daarmee beter wordt bezocht. Tevens voegen we de functie vrijwilligersvacaturebank toe. De structurele kosten van de sociale kaart komen ten laste van het uitvoeringsbudget Wmo. Bij de vaststelling van het lokaal jeugdbeleid zijn middelen opgenomen voor de doorontwikkeling van de sociale kaart. Extra kosten dekken we hieruit.

Welzijn op Recept (nadeel € 35.000)

Welzijn op Recept is één van de vijf ketenaanpakken die gemeenten en zorgverzekeraars volgens het Integraal Zorg Akkoord (IZA) per 1 januari 2024 moeten inrichten. In de regio Noord Limburg zijn we hiermee al gestart. Met Welzijn op Recept versterken we duurzaam de zelfredzaamheid en samenredzaamheid. In 2023 werkten twee huisartsenpraktijken met deze interventie. Zij gaan hier in 2024 mee door. Het doel is om ook de derde huisartsenpraktijk in 2024 op deze interventie aan te haken. De totale kosten voor Welzijn op Recept bedroegen in 2023 € 35.205 (voor twee praktijken). De kosten werden gedekt uit een subsidie vanuit de regiodeal. Deze subsidie loopt eind 2023 af. Vanaf 2024 is meerjarig al € 15.000 voor deze interventie opgenomen in de begroting. Omdat we de kosten hiermee niet kunnen dekken, nemen we vanaf 2024 aanvullend structureel € 35.000 extra op.

Bibliotheek Maas en Peel

Het bibliotheekwerk is een belangrijke professionele voorziening in de gemeente Beesel. Bibliotheek Maas en Peel is hierin onze samenwerkingspartner. In 2024 faciliteren we het bibliotheekwerk middels een subsidie. We indexereren het budget. We maken afspraken welke diensten de bibliotheek hiervoor levert en wat we kunnen verwachten. Voor 2024 en verder blijft de focus liggen op drie programmalijnen:

1. Goede Start
2. Vitale gemeenschap
3. Een leven lang samen leren

Ook nemen we in 2024 een beslissing over de huisvesting van de bibliotheek. Het huidige pand is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen van de huidige tijd. In de afweging nemen we ook de samenwerking en huisvesting van andere maatschappelijke partners mee. Zie hiervoor het programma maatschappelijk vastgoed, subdoel 2.7.1.

Taalpunt

Om met veranderingen en moeilijke situaties om te kunnen gaan, zijn basisvaardigheden voor het vinden, begrijpen en toepassen van informatie over gezondheid en gezond gedrag essentieel. We hebben het dan over lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Deze vaardigheden zijn een belangrijke voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.

Vanuit de missie Meedoen door Taal zijn de doelstellingen van het Taalpunt Beesel:

- Het Taalpunt Beesel is een netwerkorganisatie ter bestrijding van laaggeletterdheid en jaagt de inzet op laaggeletterdheid aan, zowel onder professionals als binnen de gemeenschap.
- Het Taalpunt Beesel verbindt, faciliteert en zorgt voor een passend aanbod, zodat inwoners zelfredzamer zijn.

In 2023 is het Taalpunt onderdeel geworden van de reguliere dienstverlening van de bibliotheek in samenwerking met Synthese. In 2024 willen we de dienstverlening doorontwikkelen binnen de huidige subsidieafspraken. Wij faciliteren dit binnen de reguliere opdrachtverstrekking van de gemeente. Hiervoor zetten we de WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs)-middelen in. We onderzoeken de mogelijkheden om aan te sluiten bij het Aanvalsplan 'Aanpak laaggeletterdheid en digitale vaardigheden' uit het coalitieakkoord van de Provincie Limburg.

Informatiepunt Beesel

Het Informatiepunt Beesel is gevestigd in de bibliotheek. Inwoners kunnen hier terecht voor allerlei vragen op het gebied van welzijn, vrijwilligerswerk, mantelzorg, vervoer, digitale zaken of financiën. Vrijwilligers helpen inwoners met het vinden van antwoorden op hun vragen. Indien nodig vindt er een warme overdracht plaats naar een andere organisatie. Het informatiepunt Beesel doet tevens dienst als Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Inwoners kunnen hier met hun vragen over online overheidsdienstverlening terecht. Met deze voorziening hebben we één integraal en laagdrempelig maatschappelijk informatiepunt voor onze inwoners en bevorderen we de digitale inclusie en toegankelijkheid.

Meldpunt Signaal

Inwoners die zich zorgen maken over het gedrag van iemand anders, kunnen telefonisch terecht bij het meldpunt Signaal. Denk bijvoorbeeld aan mensen die verward gedrag vertonen, niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, in een vervuild huis wonen of veel problemen hebben en dreigen af te glijden. Het meldpunt wordt bemenst door deskundigen waarmee over de zorgen gepraat kan worden. Door de medewerker van het meldpunt kan advies worden gegeven en als het nodig is wordt er hulp geregeld voor degene over wie de melding wordt gedaan. Zo kan een melding van verward gedrag het begin zijn van een hulptraject. Ook in 2024 zetten we de lokale tak van dit regionale meldpunt voort.

Subdoel 2.1.2: Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden

We dragen bij aan een positief opvoedklimaat en zorgen dat je in Beesel ontspannen, met plezier en gezond kunt opvoeden en opgroeien. We gaan voor een onbezorgde, gezonde en kansrijke start vanuit een stabiele en veilige situatie in de buurt, (voor)school, (sport)club, (jeugd- of cultuur)vereniging of ander laagdrempelig initiatief. Hiervoor leren jeugdigen zich veerkrachtig te ontwikkelen en kunnen zo goed mogelijk meedoen in de samenleving. Als uitdagingen voor jeugdigen en hun opvoeders even te groot zijn om zelf, of samen met hun naasten op te pakken bieden we professionele ondersteuning, gericht op vroegtijdige interventies, op maat en dichtbij de jeugdige.

Lokaal jeugdbeleid (nadeel € 70.000)

De Beleidsnota lokaal jeugdbeleid 2023-2026 van de gemeente Beesel is in april 2023 vastgesteld. Hierin staat de beweging omschreven die we willen realiseren in de periode tot 2026.

Om deze beweging te maken, investeren we in 2024 op:

- Gericht preventief aanbod door middel van inkoop en inzet van sociale vaardigheidstrainingen en KIES (Kinderen In Een Scheiding)-trainingen;
- Goede voorlichting door middel van het ontwikkelen van een preventiekalender samen met onze kindpartners;

- Jongerenparticipatie door middel van de inzet van jongerenwerk, welke meegenomen is in de opdracht bij het welzijnswerk en aan de hand van de methode *speaking minds*;
- Het project kansrijke start, waarbij we inzetten op het bouwen/versterken van zorg en ondersteuning rond de eerste 1.000 dagen van een kind en hierbij aansluiten bij regionale ontwikkelingen en initiatieven. In 2022 en 2023 ontving de regio Noord en Midden Limburg hiervoor een subsidie van de Provincie Limburg. Voor de jaren 2023-2026 heeft de gemeente Beesel met het integraal plan GALA middelen aangevraagd voor de doorontwikkeling van dit project. Deze middelen zijn onvoldoende voor de kosten van dit project, er worden middelen uit de reserve transformatie, jeugd, wmo en participatie ingezet. omdat dit past binnen het doel van de reserve. De Raad wordt hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.
- Het organiseren van netwerkmomenten met onze jeugdpartners;
- De naamsbekendheid van het gezinscoachteam vergroten, inzetten op kennisvergroting van de gezinscoaches zelf en door ontwikkelen van de taakbeschrijving van de gezinscoaches;
- De rol van de gedragswetenschapper op scholen en de kinderopvang verder uitwerken.

Gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid (GOAB)

Op basis van de vorige GOAB-periode 2019-2022 heeft een evaluatie plaatsgevonden in de werkgroep Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Deze evaluatie vormt de basis voor het GOAB-beleid 2023-2026. De werkgroep VVE vindt plaats onder voorzitterschap van de gemeente en de kindpartners: kinderopvang, primair onderwijs, GGD en bibliotheek nemen hier structureel aan deel. Deze evaluatie vormt de basis voor het GOAB-beleid 2023-2026.

Samengevat hebben we het voornemen om de lijn van het huidige onderwijsachterstanden beleid voort te zetten, met in 2024 de focus op:

- het nader uitwerken en vormgeven van de resultaatafspraken;
- een sluitende aanpak van toeleiding en overdracht.
- investeren in kwalitatief taalonderwijs voor de minderjarige nieuwkomers in de leeftijd tussen de 5 en de 12 jaar.

Programma Integraal Kindcentrum Beesel (IKC)

Ook door het programma IKC Beesel dragen we bij aan een goed opvoedklimaat voor kinderen. Zie hiervoor verder onder programma 2, subdoel 2.7.2.

Uitvoering lokaal jeugdbeleid

Een stevige uitvoering van het nieuwe vastgestelde jeugdbeleid in al zijn facetten voor de langere termijn vraagt om een omzetting van de tijdelijke inhuurcapaciteit naar vaste formatie. In 2023 is de benodigde capaciteit voor het brede jeugddomein in beeld gebracht. Met name op onderwijs is extra structurele bezetting nodig voor de ambities van de toekomst. De eerste inschatting is dat hier 0,5 fte voor nodig is.

Doel 2.2: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-109
-----------------------------	------

Subdoel 2.2.1: Dalen overgewicht en Roken

We volgen de lijn van het nationaal preventieakkoord en willen het aantal volwassenen en jeugdigen met overgewicht dat rookt laten dalen. Het stimuleren tot gezond gedrag doen we door de keuze gemakkelijk en vanzelfsprekend te maken.

Manifest “naar gelijke kansen op gezondheid”

De kerntakendiscussie van de GGD heeft geleid tot het Manifest “naar gelijke kansen op gezondheid”. In het manifest staan twee maatschappelijke opgaven waaraan gemeenten met hun partners willen werken:

1. Vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid;
2. Het makkelijker maken van gezond leven.

Deze doelen sluiten ook aan bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De GGD werkt samen met gemeenten aan lokale uitvoeringsplannen voor invulling van de rol van de GGD op deze ambities.

Rookvrije Generatie

Noord-Limburgse gemeenten omarmen gezamenlijk het thema 'Noord-Limburg Rookvrij in 2040', voortkomend uit het Nationaal Preventieakkoord. De ambitie is dat in 2040 nog maar 5% van de inwoners (18+) uit de GGD regio Limburg-Noord rookt. Van de inwoners tot 18 jaar rookt in 2040 niemand meer.

Deze ambitie is opgesplitst in twee kortetermijndoelen:

1. In 2025 zijn alle omgevingen waar kinderen komen rookvrij: we beschermen kinderen daarmee tegen tabaksrook en tegen de verleiding om te gaan roken;
2. In 2025 is het percentage volwassen rokers in elke gemeente gedaald met 2,5%.

Het jaar 2025 is een ijkpunt. De gezondheidsmonitor van GGD voorziet de regio van cijfers en inzicht in de voortgang. Er wordt jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld rondom een rookvrije kindomgeving, een rookvrije zorg en een rookvrije start (richt zich op aanstaande ouders).

Overgewicht

JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)

De gemeente Beesel heeft een JOGG-regisseur. Deze stimuleert lokale organisaties in het uitnodigen tot gezond gedrag en realiseren van een gezonde omgeving. Dit gebeurt onder de noemer Samen Fit. Dit doen we onder andere door het faciliteren van sportverenigingen, uitnodigen tot bewegen in de openbare ruimte, gezonde kantines, aandacht voor gezonde leefstijl bij de jongste jeugd door samenwerking met onderwijs en kinderopvang (in samenwerking met de vakleerkracht bewegingsonderwijs en de buurtsportcoach), motorische screening, rookvrije generatie Iedereen Kan Sporten (IKS) en de leefstijlinterventie *Healthy Heroes* voor het speciaal onderwijs in de regio (zie ook programma 1, subdoel 1.1.1.).

COOL (Coaching op Leefstijl) en LiFi (Limburg Fit)/Gezonde basisschool van de Toekomst
Voor tekst en toelichting zie programma 1, subdoel 1.1.1.

Uitvoering Gezondheidsbeleid

Gezondheid en preventie wordt een steeds grotere taak voor gemeenten (zie ook Brede SPUK/GALA Akkoord hierboven). Ook onze ambities zijn duidelijk en gewenst op dit beleid. Om de ambities en de ontwikkelingen en de gewenste beweging naar preventie en sociale basis zorgvuldig en duurzaam uit te voeren is de huidige ambtelijke capaciteit onvoldoende. We breiden de formatie voor het beleidsveld gezondheid daarom met 26 uur per week uit.

Doel 2.3: Mentale gezondheid: Inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-6.299
-----------------------------	--------

Subdoel 2.3.1: Ondersteuning eenzaamheid

We willen passende ondersteuning voor mensen die (ernstige) eenzaamheid ervaren). Hiermee willen we bijdragen aan de afname van het aantal volwassenen in onze gemeente dat zich eenzaam voelt.

Eenzaamheid

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 primair verantwoordelijk voor het vormgeven van een aanpak tegen eenzaamheid. De gemeente Beesel is aangesloten bij het landelijk actieprogramma Eén Tegen Eenzaamheid. Bewustwording, maatschappelijk initiatief en een lokale aanpak zijn de actielijnen uit dit programma. We bevorderen dat inwoners zich bewust worden van het feit dat een groep inwoners zich eenzaam voelt, zij dit bespreekbaar maken en weten waar ze terecht kunnen met

signalen. Voor mensen die ernstige eenzaamheid ervaren is er ondersteuning (Steunpunt Eenzaamheid) beschikbaar.

Subdoel 2.3.2: Mentale gezondheid: maatwerkvoorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en / of het netwerk van de inwoner

We richten ons op maatwerkvoorzieningen die bedoeld zijn voor een kleine groep inwoners met veelal ernstige psychische problematiek die hierdoor meerdere problemen ervaren op verschillende leefdoelgebieden, zoals wonen, financiën, regievoering. Deze maatwerkvoorzieningen zijn bedoeld om een inwoner op te vangen als deze (dreigend) dakloos wordt of een intensief traject nodig heeft, zowel voor behandeling als begeleiding. Deze ondersteuning stimuleert de zelfredzaamheid en meer het netwerk van deze groep kwetsbare inwoners, waardoor zij de mogelijkheid krijgen om in de gemeenschap te wonen en te participeren.

Resultaatgericht inkopen van maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo

Zowel op Jeugd als op Wmo kopen we onze maatwerkvoorzieningen resultaatgericht in. Dit hebben we gedaan vooruitlopend op een wetswijziging die zou plaatsvinden, omdat we als gemeenten en aanbieders geloofden in deze manier van inkoop.

Demissionair staatssecretaris Van Ooijen heeft aangegeven niet verder te gaan met het wetsvoorstel resultaatgericht werken. Omdat 30 tot 40 procent van de gemeenten in Nederland op dit moment resultaatgericht inkoop, onderzoeken VWS en VNG verschillende opties voor een wel passende invulling van de ideeën achter resultaatgericht werken (zie voor meer informatie [Onderzoek naar alternatieven resultaatgericht werken | VNG](#)). We wachten het advies in deze af. Dit zou ertoe kunnen leiden dat we de maatwerkvoorzieningen opnieuw moeten inkopen.

Maatwerkvoorzieningen Wmo Begeleiding (voordeel € 85.000)

Op de maatwerkvoorzieningen Wmo Begeleiding zien we een structureel voordeel. Redenen zijn onder andere de inkoop vanuit Sturing en Inkoop en het stabiel blijven van het beperkte aantal inwoners dat specialistische ondersteuning nodig heeft. Dit maakt dat we in totaal € 85.000 structureel aframen.

Indexering Maatwerkvoorzieningen Wmo (nadeel € 157.000)

Voor 2024 hebben we de maatwerkvoorzieningen Wmo conform de afspraken die we met de aanbieders hebben gemaakt geïndexeerd met de voorlopige OVA-index van 4,94%. OVA staat voor Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling. De index is bedoeld om een marktconforme arbeidsvoorwaardenontwikkeling mogelijk te maken in de zorg. Meerjarig hebben we een index van 2% aangehouden.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

In de regiovisie Meedoen en Wonen 2022-2026 hebben we de ambities beschreven die we willen bereiken als het gaat om Beschermd wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg & Preventie (BW, MO, B&P). Deze kwetsbare doelgroep is breed; het betreft mensen met onbegrepen gedrag. Ons streven is dat ook zij zo goed mogelijk kunnen meedoen en wonen in onze gemeente. De regiovisie wordt jaarlijks vertaald naar een beleidsagenda. In de beleidsagenda 2024 zijn dit de belangrijkste activiteiten en speerpunten:

- Opzetten en uitvoeren anti-stigma campagne;
- Analyseren oorzaken dakloosheid en het preventief treffen van maatregelen;
- Opzetten pool van ervaringsdeskundigen;
- Evalueren en mogelijk uitbreiden van inloopvoorzieningen voor kwetsbare inwoners.

We krijgen jaarlijks middelen voor het uitvoeren van deze wettelijke taak. We ramen deze middelen neutraal in de meerjarenbegroting. Deze middelen zijn bedoeld voor:

- lokaal organiseren van de toegang;
- organiseren van het voorliggend veld voor deze doelgroep, waarbij we onder andere inzetten op eenzaamheid onder deze doelgroep;
- compensatie voor de instroom van nieuwe Wmo-cliënten door afschaling van beschermd wonen.

Uitvoering beleid Beschermd wonen

Het beleidsveld BW, MO, B&P is niet structureel belegd, maar wordt nu met tijdelijke capaciteit ingevuld. Dat is niet wenselijk. Vanuit structureel budget, vastgesteld in het Wmo gezondheidsplan zetten we in op structurele personele capaciteit.

Maatwerkvoorzieningen Jeugd- hervormingsagenda

Er is een principeakkoord bereikt tussen het Rijk en de VNG over het financiële kader van de hervormingsagenda. Dit houdt in dat het kabinet bereid is het ingroeipad voor de besparingen te verzachten en daarnaast de extra besparing van 100 miljoen euro in 2024 te laten vervallen. De bevrozing van de besparing hebben we voor 2024 en 2025 verwerkt in de begroting. Dit laat onverlet dat er een grote opgave ligt op kostenbeheersing, die scherpe keuzes – zoals neergelegd in de Hervormingsagenda (2023-2028) - gaan vragen. Daarnaast bevat de hervormingsagenda een aantal risico's, die buiten onze invloedssfeer liggen.

Het realiseren van deze besparingen zal voor het grootste gedeelte op regionale schaal gaan plaatsvinden omdat de jeugdzorg ook op deze schaal is ingekocht en wordt uitgevoerd. Het tempo wordt dus ook regionaal bepaald, waarbij nu ingezet wordt op het opstellen van een plan van aanpak inclusief verbinding met Regionaal beleidsplan jeugd en bestaande contractafspraken, inclusief verbindingen andere beleidsterreinen en thema's. Het streven is om dit gereed te hebben in april 2024.

Voorafgaand hieraan zal een robuustheidsscan plaatsvinden; meer informatie over deze scan volgt en wordt afgestemd met Midden-Limburg.

Op basis van het principeakkoord over de hervormingsagenda en de overige extra rijksmaatregelen met betrekking tot jeugd hebben we nu de volgende taakstelling in de begroting opgenomen:

(bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027
Totale taakstelling Jeugdzorg o.b.v. Hervormingsagenda en extra rijksmaatregelen jeugd	299	708	1.193	1.248
Garantstelling Rijk*	0	400	400	400

* Het Rijk heeft aangegeven dat zij voor de besparingen als gevolg van de extra rijksmaatregelen met betrekking tot jeugd garant staan, als het ons niet lukt om deze besparingen te realiseren (dus als we deze kosten wel hebben).

Indexering Jeugd (nadeel € 244.000)

Voor 2024 hebben we de maatwerkvoorzieningen jeugd en de ramingen voor Jeugdbescherming (JB), Jeugdreclassering (JR), Jeugdzorgplus (JZ+) en Crisishulp conform de afspraken die we met de aanbieders hebben gemaakt, geïndexeerd met de voorlopige OVA-index van 4,94%. Meerjarig hebben we een index van 2% aangehouden.

PGB's Jeugd (voordeel € 35.000)

De afgelopen jaren is te zien dat er minder PGB's worden verstrekt binnen gemeente Beesel. De ingekochte zorg (Zorg in Natura) voldoet grotendeels aan de hulpvragen en is voorliggend aan het afgeven van een PGB. Door het structurele overschot de afgelopen jaren is besloten het budget af te ramen. Het risico blijft bestaan dat wanneer er een burger met een intensieve zorgvraag verhuist naar gemeente Beesel of er om welke redenen dan ook, een (fors) PGB ingezet moet worden het geraamde budget onvoldoende is.

Doel 2.4: Lichamelijke gezondheid: In Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-3.147
----------------------	--------

Subdoel 2.4.1: Inwoners ervaren zo weinig mogelijk fysieke beperkingen in het dagelijks leven

We willen dat inwoners zo weinig mogelijk fysieke beperkingen ervaren in het dagelijks leven. Interventies om fysiek beperkingen te voorkomen, dragen hieraan bij.

Valpreventie, regionale samenwerking Stevig Staan

De gemeenten hebben in samenwerking met Zorgverzekeraar VGZ en CZ, het zorgkantoor en andere betrokken partners een programma opgezet met als doel om van 2022 – 2027:

- 2.200 valincidenten te voorkomen;
- 260 gezonde levensjaren te winnen;
- € 4,5 miljoen aan zorgkosten te besparen (zowel vanuit de Zorgverzekeringswet, Wet Langdurige Zorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning).

Op basis van het plan van aanpak is het de bedoeling dat er uit de gemeente Beesel in 5 jaar tijd 123 mensen deelnemen aan het valpreventietraject (gemiddeld 25 deelnemers per jaar).

De financiering vindt plaats via een Health Impact Bond. Private investeerders financieren de interventie. Zij worden terugbetaald door gemeenten en zorgverzekeraars uit het rendement op zorg. Deze beweging sluit aan bij het gedachtegoed om te investeren in preventie en gezondheid waardoor maatwerk niet nodig is.

Valpreventie, Zeker Bewegen judoclub Reuver

Judoclub Reuver heeft een subsidieverzoek gedaan voor het project “zeker bewegen”.

De judoclub richt zich met Zeker Bewegen op de 60-plussers die vanwege leeftijd niet kunnen deelnemen aan Stevig Staan (leeftijd vanaf 70 jaar voor Stevig Staan) en op de 70-plusser waarvan het valrisico niet hoog genoeg was om te mogen instromen bij Stevig Staan. Ook kunnen deelnemers aan Stevig Staan, na afloop, deelnemen aan Zeker Bewegen (om zo in beweging te blijven). Hiermee is Zeker Bewegen een mooie aanvulling op Stevig Staan. De judoclub wil zich voor 4 jaar committeren en heeft daarvoor ook de capaciteit. De vereniging zal op basis van een evaluatie jaarlijks opnieuw de subsidie aanvragen. Wij betalen de subsidie uit de SPUK-middelen die we ontvangen voor valpreventie.

Wmo hulpmiddelen en woningaanpassingen

Het inkopen van hulpmiddelen en organiseren van woningaanpassingen is een wettelijke taak. We geven hier vorm aan door onder andere afspraken te maken met Medipoint (onze hulpmiddelenleverancier), maar ook met onze woningstichtingen Nester en Woonwenz.

We zijn kritisch op woningaanpassingen die geen structurele oplossing bieden (bijvoorbeeld trapliftten). We geven de voorkeur aan een levensloopbestendige woning, als een voorziening een inwoner niet langdurig zelfstandig(er) maakt. In de Woonzorgvisie hebben we onze ambitie vastgelegd om nieuwe woningen te bouwen die levensloopbestendig zijn. Dit gaat ons helpen om geen tijdelijke oplossingen te moeten nemen.

Uitvoering woonzorgvisie - woonconvenant

Samen met de corporaties maken we afspraken over de zorg toe- en doorgankelijkheid van woningen. Deze afspraken leggen we vast in een woonconvenant waarbij we ook kijken naar de toekomstbestendigheid van de woonomgeving.

Overige acties ter uitvoering van de woonzorgvisie zijn opgenomen in Programma 3. Hierbij wordt ook de link gelegd met het sociaal domein.

Hulp in het huishouden (nadeel € 70.000)

Bij hulp in het huishouden spelen 2 belangrijke zaken voor 2024 en verder:

- We blijven doorgaan met het uitvoeren van de inkomenstoets hulp in het huishouden. De inkomenstoets helpt ons om met de inwoner het goede gesprek te voeren over wie waar verantwoordelijk voor is binnen het organiseren van ondersteuning.
- De verwachting is dat het personeelstekort bij hulp in de huishouding verder zal toenemen. Als regio zijn we hierover met aanbieders in gesprek om een plan te maken hoe we zo lang mogelijk de noodzakelijke ondersteuning kunnen blijven bieden en welke alternatieven er zijn.

We zien hiernaast dat de kosten van hulp in de huishouding stegen in de afgelopen jaren. Deze kosten stijgen nu meer dan dat we begroot hebben, reden hiervoor is voornamelijk het hogere indexpercentage wat geldt ten opzichte van wat wij begroot hebben. Hiernaast zien we een lichte stijging in het aantal cliënten dat gebruik maakt van hulp in de huishouding en hebben we sinds 2023 te maken met een prijsstijging bij de zorg die we inkopen via Alpatrots. In totaal verwachten we structureel € 70.000 tekort te komen.

Subdoel 2.4.2: Mobiliteit vergroten

Mobiliteit draagt bij aan de zelfredzaamheid van mensen. Het faciliteren van inwonersinitiatieven, algemene en maatwerkvoorzieningen die bijdragen aan het vergroten van de mobiliteit is daarom belangrijk.

Wensbus

De Wensbus organiseert met vrijwilligers vervoer binnen de gemeente Beesel en naar zorglocaties zoals de ziekenhuizen in Venlo en Roermond. Dit initiatief wordt gefinancierd met subsidie van de Provincie Limburg en bijdragen van de gebruikers. We ondersteunen dit initiatief door, waar nodig, vraagbaak te zijn voor de initiatiefnemers en te faciliteren in de vorm van de collectieve vrijwilligersverzekering en ondersteuning van de opbouwwerker. De signalen dat de Wensbus vaker niet gebruikt kan worden omdat deze vol zit, voornamelijk op de donderdagen, hopen we dat verminderen met de komst van de Voedselbank.

Omnibuzz

Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling (GR) bestaande uit 30 Limburgse gemeenten waar de gemeente Beesel aan deelneemt. Omnibuzz organiseert het taxivervoer/doelgroepenvervoer van onze inwoners. Omnibuzz ontwikkelt zich constant, voornamelijk om het chauffeurstekort aan te pakken. Omnibuzz is hiernaast ook haar diensten aan het uitbreiden met de mogelijkheid om leerlingenvervoer en vervoer van en naar dagbesteding te laten organiseren. Bij volgende inkooptrajecten zullen we deze mogelijkheden nader laten onderzoeken.

Leerlingenvervoer (nadeel € 35.000)

Vanaf het schooljaar 2022-2023 werken we met een nieuwe aanbieder in het leerlingenvervoer. Een landelijke tendens is echter het tekort aan taxichauffeurs. Dit blijft ook voor 2024 een uitdaging. Daarnaast willen we ouders meer (mede)verantwoordelijk maken voor het vervoer van hun kinderen. Ook is ons doel de zelfstandigheid van kinderen in het vervoer te bevorderen. Met ingang van het schooljaar 2023-2024 hebben we een aantal maatregelen genomen om hier invulling aan te geven. De inzet van de 'reiskoffer' is hier één van. Kinderen worden middels een app ondersteund in gebruik van het openbaar vervoer. In het kader van de wederkerigheid heeft een groot aantal ouders ervoor gekozen hun kind een dag(deel) zelf naar school te brengen. Ook voor 2024 kiezen we voor deze insteek en aanpak.

Hiernaast zien we een structureel nadeel ontstaan rondom het leerlingenvervoer. Hoofdrede is de NEA-index. Dit is de index die gebruikt wordt door de taxibranche. De NEA was hoog door onder andere de nieuwe cao-afspraken en de stijging in brandstofkosten. In 2023 was de NEA-index 13,7%. Hierdoor hebben we een structureel tekort van € 35.000.

Doel 2.5: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-2.865
-----------------------------	--------

Subdoel 2.5.1: Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie

Uitgangspunt is dat inwoners kunnen meedoen naar vermogen. Financiële zorgen kunnen bijdragen aan uitval op het werk of op school en kunnen leiden tot gezondheidsproblemen. We willen armoede en schulden zoveel mogelijk voorkomen en de financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie stimuleren. Dit betekent dat we het huidige percentage uitstroom naar werk tenminste willen behouden. We zetten in op de bestrijding van armoede, door preventie en het bieden van inkomensondersteunende minimaregelingen.

Sociale uitkeringen (Participatiewet, IOAW / IOAZ / LKS)

De toename van statushouders zet door in 2024. Daarnaast zien we in 2023 een groeiende doelgroep, namelijk jongeren tot 27 jaar. Deze toename verwachten we ook in 2024.

We gaan voor 2024 uit van een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden met een uitkering op grond van de Participatiewet.

Wat betreft de IOAW (Inkomensondersteuning Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemer) en IOAZ (dezelfde regeling voor zelfstandigen) heeft Beesel te maken met geringe aantallen uitkeringsgerechtigden. Bij de IOAW en IOAZ verwachten we een lichte daling van uitkeringsgerechtigden vanwege leeftijdsgerelateerde uitstroom naar AOW.

Bij verstrekkingen op grond van LKS (loonkostensubsidie) verwachten we een lichte stijging in het uitgavenpatroon (looncompensatie voor inwoners met een lagere loonwaarde dan 100%), vanwege de toename van de doelgroep jongeren en de wetswijziging Breed Offensief in juli 2023, waardoor het makkelijker is voor werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking aan te nemen.

Loonwaardemetingen

De loonwaardemetingen ten behoeve van het bepalen van de hoogte van loonkostensubsidie (LKS) besteden we in 2024 (evenals in 2023) uit aan Dariuz. Dit doen we vanwege de benodigde specialistische kennis (kwetsbaar in eigen beheer) en daarmee de kwaliteitsgarantie die we hiermee aan zowel inwoner als werkgever kunnen bieden. Door de verwachte stijging van de aanvragen LKS, kan dit leiden tot meer loonwaardemetingen.

Bijzondere bijstand

Een wettelijke vorm van bijstand waar onze inwoner een beroep op kan doen indien er zich bijzondere en onvoorziene kosten voordoen die noodzakelijk zijn. Het grootste deel van de lasten in Beesel zit de afgelopen jaren wat betreft bijzondere bijstand in (maandelijkse) kosten voor bewindvoering en deze trend zet zich door in 2024. We verwachten daarnaast een toename in aanvragen van leenbijstand vanwege inrichtingskosten van statushouders.

Re-integratiemiddelen

We verwachten een stijging van inzet van re-integratietrajecten, vanwege een toename in de doelgroepen jongeren en mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt vanwege een arbeidsbeperking.

In 2024 blijven we samen met onze partners in de arbeidsmarktregio inzetten op maatwerk naar vermogen voor de inwoner die dit nodig heeft, mét en zonder uitkering.

Sociale werkvoorziening WAA (Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid)

De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening is al lange tijd goed geregeld via de gemeenschappelijke regeling. Hierin zijn geen wijzigingen aangebracht. Alleen de financiële stromen zijn per 1 januari 2023 gewijzigd. Dat is in de eerste bestuursrapportage van 2023 reeds verwerkt voor de komende jaren.

Armoederegelingen, Stichting Leergeld (nadeel € 39.000)

Gezien de maatschappelijke vraagstukken (energiekosten, inflatie, kosten levensonderhoud) verwachten we dat de aanspraak op onze traditionele armoederegelingen in 2024 licht kan stijgen. Het betreft hier onze burgers die een beroep doen op de individuele inkomenstoelage en minimabeleid. De individuele inkomenstoelage is een jaarlijks aan te vragen tegemoetkoming in geval van minimuminkomen. Het minimabeleid is een bijdrage van € 175,00 per 18+ persoon aan participatie in de maatschappij in de breedste zin van het woord.

Gemeente Beesel heeft de uitvoering van het armoedebeleid voor de doelgroep 4 t/m 17 jaar belegd bij Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur Limburg. Het bestuur van Stichting Leergeld geeft het signaal af aan de gemeente Beesel dat de huidige constructie met een vrijwillige coördinator niet meer houdbaar is omdat ze deze functie en veelomvattende taken niet meer als vrijwilligerswerk zien. Er is in 2023 gewerkt aan een structurele oplossing, waardoor de dienstverlening van Stichting Leergeld kan worden voortgezet en daarmee de uitvoering van het armoedebeleid voor de doelgroep (4 t/m 17 jaar) gewaarborgd blijft. Dit betekent dat Stichting Leergeld gefaciliteerd is een professionele coördinator aan te nemen. Voor 2024 en verder wordt hiervoor jaarlijks een bedrag van € 39.000 gevraagd.

Het uitvoeren van het minimabeleid 18- draagt tevens bij aan Programma 1 Beleven, subdoel Sport en Bewegen voor iedereen.

We hadden in 2023 een toename van inwoners die gebruik maken van de collectieve zorgverzekering die wij aanbieden aan onze financieel kwetsbare inwoners. In 2024 verwachten we dat deze stijging doorzet vanwege de instroom van inburgeraars.

In 2023 is een traject gestart voor het openen van een uitgiftepunt van de voedselbank in gemeente Beesel. Deze dienstverlening loopt door in 2024 en verder. De kosten worden geschat op maximaal € 15.000 per jaar (gedeeltelijk € 5.000 uit bestaand budget en gedeeltelijk nieuw budget € 10.000).

Woning statushouders

De gemeente Beesel huurt sinds enkele jaren een woning van Nester voor de huisvesting van statushouders. Het doel is om in 2023, uiterlijk 2024, de huidige bewoners (statushouders) uit de woning te laten doorstromen naar een andere woning, zodat we de huurovereenkomst als gemeente kunnen beëindigen. Dit levert de gemeente vanaf 2025 een structurele besparing op van € 22.000.

Preventieve Schuldhulpverlening (vroegsignalering)

Middels vroegsignalering wordt voorkomen dat betalingsachterstanden verder oplopen en zich ontwikkelen tot een problematische schuldsituatie. In 2023 zien we een verdubbeling van het aantal meldingen in het kader van vroegsignalering vanuit instanties (aangesloten op het systeem RIS) over betalingsachterstanden.

In 2023 stellen we nieuw beleid op inzake schuldhulpverlening en vroegsignalering. De uitvoering van vroegsignalering wordt afgestemd op het nieuwe beleid en in combinatie met het toegenomen aantal meldingen, is er mogelijk meer uitvoerende ambtelijke capaciteit nodig om de vroegsignalering uit te voeren.

In 2023 is op het gebied van schuldienstverlening gestart met budgetcoaching om de financiële zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. Deze dienstverlening zetten we voort in 2024.

Budgetbeheer

Inwoners die moeite hebben met hun financiële huishouding, kunnen vrijwillig gebruik maken van budgetbeheer. Hiermee voorkomen we dat schulden ontstaan of verder oplopen. Het gaat hier met name om kwetsbare inwoners, die zelfstandig onvoldoende grip op hun financiën kunnen houden. In 2024 willen we deze dienstverlening voortzetten, aangezien actuele maatschappelijke vraagstukken (energiekosten, inflatie, kosten levensonderhoud) deze vorm van dienstverlening onmisbaar maken. In 2023 zien we bij de inwoners die gebruik maken van budgetbeheer een toenemende uitdaging wat betreft besteedbaar budget. We verwachten dat die trend zich in 2024 voortzet. De resultaten van het onderzoek van de rekenkamercommissie naar doelmatigheid budgetbeheer nemen we mee in de verdere ontwikkeling van de dienst budgetbeheer. In 2023 stellen we een nieuwe verordening en beleidsregels op en wordt de uitvoering in 2023 en verder hierop afgestemd.

Financiële ontzorging is een verplicht onderdeel voor nieuwe inburgeraars in het kader van de Wet Inburgering. De uitvoering van deze taak is belegd bij de dienstverlening budgetbeheer van gemeente Beesel.

Schuldhulpverlening

Een verplichte vorm van dienstverlening. Inwoners met schulden die zij zelf niet kunnen oplossen, ondersteunen wij bij het oplossen of beheersbaar maken van de schulden. We verwachten in 2024 een toename van inwoners die hier gebruik van (moeten) maken vanwege de al eerdergenoemde actuele maatschappelijke vraagstukken en de gevolgen van een wetswijziging in juli 2023. Hierdoor wordt de termijn van de verplichte schuldregeling gehalveerd van 36 maanden naar 18 maanden, waardoor de drempel tot schuldhulpverlening verlaagd wordt. Dit kan leiden tot een toename van het aantal klanten in de verplichte schuldhulpverlening.

Burgerportaal

In 2023 is het burgerportaal in gebruik genomen, waardoor burgers diverse (aanvraag)formulieren op het gebied van Werk, Inkomen en Zorg digitaal in kunnen dienen. Momenteel zijn nog niet alle aanvragen opgenomen in het burgerportaal maar zal dit verder gefaseerd uitgerold worden in 2023. Het streven is om eind 2023 alle aanvragen opgenomen te hebben zodat het eenvoudiger wordt om digitaal een aanvraag in te dienen, (bewijs)stukken toe te voegen en eigen gegevens te wijzigen. Bovenstaande heeft een positieve uitwerking op de behandeltijd van dossiers en zorgt voor een efficiëncyslag, bedrijfsmatig gezien (fors kleinere fysieke poststroom, snellere doorlooptijd). Vanaf 2024 dient het burgerportaal structureel geactualiseerd gehouden te worden.

Middelen Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)

Laaggeletterdheid kent grote nadelen zoals werkloosheid, problemen met gezondheid, het goed kunnen omgaan met en op orde kunnen houden van de financiën en vaak ook taalachterstanden bij kinderen. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving is het van belang dit probleem aan te pakken. In 2022 is het meerjarig regionaal beleidsplan Laaggeletterdheid vastgesteld voor de periode 2022-2025. Deze (integrale) aanpak laaggeletterdheid is afgestemd op de behoeften van de doelgroepen in de gemeente Beesel. Ook in 2024 gaan we samen met partners aan de slag met de acties uit het bijbehorende uitvoeringsplan en realiseren we een verbetering in de basisvaardigheden en het voorkomen van laaggeletterdheid.

Aanpak energiearmoede

In 2023 hebben we beleidsregels Energietoeslag 2023 vastgesteld en geven we hier uitvoering aan. Inwoners met een laag inkomen hebben in 2023 een geldelijke tegemoetkoming voor de energiekosten ontvangen. Het is echter onbekend of er in 2024 sprake is van energietoeslag; het Rijk bepaalt dit nog.

Uit de middelen van de specifieke uitkering Aanpak energiearmoede heeft eind 2022/ begin 2023 een witgoedactie plaatsgevonden. Het restant van deze specifieke uitkering is in de tweede helft van 2023 ingezet voor het beter isoleren van koopwoningen van huishoudens met een laag inkomen. Deze actie loopt door in 2024.

Subdoel 2.5.2: Inburgering: Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk)

Meedoen naar vermogen betekent dat we nieuwkomers begeleiden om te integreren en activeren. We zijn ervan overtuigd dat tijd en energie investeren in mensen die nieuw zijn in onze gemeenschap bijdraagt aan het welbevinden van het gezin/de persoon in kwestie en zijn nieuwe omgeving. Hiervoor zetten we in op taalontwikkeling in combinatie met een passende vorm van participatie (onderwijs, werk, vrijwilligerswerk).

Inburgering en statushouders

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden. De regie en verantwoordelijkheid liggen bij de gemeente Beesel. Het doel is om nieuwe inwoners zo snel mogelijk op een passende manier op weg te helpen naar het beheersen van taal, zelfredzaamheid en arbeids- en maatschappelijke participatie. Samen met (welzijns)partners organiseren we de begeleiding van nieuwe inwoners zoveel mogelijk lokaal en dicht bij onze nieuwe inwoners. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen in 2023 is onze verwachting dat de taakstelling (het aantal te huisvesten statushouders) voor 2024 groter wordt en daarmee mogelijk ook een grotere personele inzet vraagt.

Opvang ontheemde Oekraïners

De gemeente Beesel blijft zich onverminderd inzetten voor de opvang van Oekraïense burgers die hun land hebben moeten ontvluchten vanwege de oorlog. We streven ernaar de gemeentelijke opvangcapaciteit voor deze doelgroep te consolideren en daar waar kansen zich voordoen uit te breiden en dragen daarmee ons steentje bij aan de regionale opgave.

We staan dichtbij deze groep (tijdelijke) burgers en ondersteunen daar waar mogelijk bij vraagstukken met betrekking tot bijvoorbeeld onderwijs, werk of andere maatschappelijke thema's.

Doel 2.6: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-900
----------------------	------

Subdoel 2.6.1: Samen met verenigingen: Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen

Het is belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Een toegankelijk verenigingsleven draagt hieraan bij. Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen. Inwoners mogen geen belemmeringen ervaren om aan het verenigingsleven te kunnen deelnemen en het aanbod sluit aan bij de vraag. Als verenigingen tegen knelpunten of uitdagingen aanlopen, gaan we met hen in gesprek en zoeken we samen naar een passende oplossing. Indien nodig faciliteren we initiatieven. Soms doen we dit door middel van een subsidie, soms verbinden we verenigingen met elkaar of met een externe partner. Om zo samen te werken aan de uitdagingen waar zij voor staan.

Burgerhulpverlening

Binnen burgerhulpverlening is een dekkend netwerk van 20 AED's en 241 geregistreerde burgerhulpverleners. We verzorgen jaarlijks herhalingslessen en opleidingen. De vrijwilligers bedanken we jaarlijks tijdens een waarderingsavond.

Herijking subsidiebeleid verenigingen

Bij de begrotingsbehandeling van 2022 heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven het subsidiebeleid te herzien. In 2023 is een probleemanalyse uitgevoerd. Er zal een herijking worden uitgevoerd, zowel inhoudelijk als op de verdeling van de subsidiemiddelen. Dit doen we mede op basis van de nieuwe beleidsnota's Wmo/gezondheid, cultuur, Jeugd en sport. Met als doel dat subsidies aan vrijwilligersorganisaties op een eerlijke, transparante en (financieel) duurzame wijze worden verdeeld en het behoud van een rijk verenigingsleven gestimuleerd blijft. De aanpak van de herijking is in oktober 2023 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De herijking zal plaatsvinden in 2023 en 2024. Verenigingen worden hierin betrokken. De nieuwe subsidieregelingen gaan per 2025 in.

Wijkgericht werken - Vitaal en gelukkig Bösdael

We willen steeds meer wijkgericht werken, waarbij onder andere aanbieders, maar ook wijken of verenigingen totaal eigenaar worden van de wijk en hun aanbod laten aansluiten bij de vragen die er spelen. Een logische plek om de handen ineen te slaan om samen met partners aan een vitale wijk te werken was de wijk Bösdael. We zijn hier met de Zorggroep, Nester, PSW en Synthese gestart met de pilot Vitaal en gelukkig Bösdael waarbij we onder andere faciliteren dat professionals elkaar zó weten te vinden dat de toegang tot ondersteuning verbetert en onze ondersteuning (zorg, welzijn en wonen) aansluit op elkaar vanuit de principes van Positieve Gezondheid. Het doel is een wijk waar je lang en gelukkig kunt wonen. We blijven binnen deze pilot ook in 2024 met elkaar samenwerken.

Het doel van deze pilot sluit aan bij de inzet van **Provincie Limburg op krachtige gemeenschappen èn positieve gezondheid.**

Subdoel 2.6.2: Minder mantelzorgers voelen zich overbelast

Mantelzorgers kunnen de zorg zo lang mogelijk volhouden en raken niet overbelast.

Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel

Het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel vormt de basisvoorziening en spilfunctie in de ondersteuning van mantelzorgers. We zetten in op een aanbod waarin ruimte is voor maatwerk en flexibiliteit en zo afgestemd op de behoeften van mantelzorgers. Zonder vrijwilligerszorg is een groot deel van de mantelzorgondersteuning niet uitvoerbaar. Vrijwilligerszorg biedt ondersteuning aan inwoners om zoveel mogelijk mee te blijven doen aan de samenleving. We continueren daarom de coördinatie van vrijwillige thuishulp, dementievrijwilligers, vrijwillige netwerkcoaches, vrijwilligers met een plusje alsook de samenwerking binnen het Informeel Zorg Overleg (IZO) Beesel. Daarnaast

bringen we vrijwilligerszorg via onze informatiekanalen meer onder de aandacht om de vindbaarheid te vergroten.

Het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel werkt aan de hand van een jaarlijks uitvoeringsprogramma, dat onderdeel uitmaakt van het uitvoeringsprogramma van de beleidsnota Gezondheid-Wmo. Met dit aanbod willen we ervoor zorgen dat het percentage overbelaste mantelzorgers niet verder stijgt en bij voorkeur verder daalt.

Subdoel 2.6.3: Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting

Ontmoeting draagt eraan bij dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen en elkaar weten te vinden voor hulp en ondersteuning. Door laagdrempelige ontmoeting in de kernen te faciliteren bevorderen we participatie en verminderen eenzaamheid en sociale uitsluiting.

Open inloopvoorzieningen

We vinden het belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen en elkaar weten te vinden voor hulp en ondersteuning. Ontmoeting draagt hieraan bij. We voorzien daarom in een netwerk van open inloopvoorzieningen (zonder indicatie), zo dicht mogelijk bij de inwoners en verbonden met andere activiteiten in onze kernen. We ondersteunen vrijwilligersorganisaties, die activiteiten organiseren die bijdragen aan een zinvolle dagbesteding voor onze inwoners. Hiermee bevorderen we de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van onze inwoners en neemt de kwaliteit van leven toe. Open inlopen zien we als een basisvoorziening die in elke kern beschikbaar blijft. Vrijwilligers hebben een belangrijke rol in de dagelijkse uitvoering en worden ondersteund door professionals. In 2024 continueren we de facilitering van drie open inloopvoorzieningen.

Programma maatschappelijk vastgoed

We bekijken in 2024 de mogelijke combinatie van functies als ontmoeting, educatie, informatie en cultuur in het programma maatschappelijk vastgoed. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.7.1.

Doorontwikkeling Voorliggend veld

Vanuit de werkgroep Sturing en Inkoop is de start gemaakt met de beweging van (dure) maatwerkvoorzieningen naar de sociale basis. Dit vraagt om een doorontwikkeling van de sociale basis waarop gemeentelijke regie moet plaatsvinden. Hier is extra capaciteit voor nodig, omdat dit op dit moment zeer beperkt in het takenpakket zit.

Subdoel 2.6.4: Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving

Investeren in de sociale basis betekent ook inzetten op samen werken aan een leefbare buurt of wijk. Met het opbouwwerk investeren we in het versterken van de bereidheid van de buurt/wijk om zelf met oplossingen te komen.

Programma leefbaarheid (nadeel € 10.000, neutraal via ambitiebudget)

We werken vanaf oktober 2023 met een coördinator leefbaarheid vanuit het Programmabureau aan het programma Leefbaarheid. Leefbaarheid kent diverse doelen en subdoelen, waarbij het zowel om de sociale leefomgeving als om de fysieke leefomgeving gaat. In 2023 en 2024 bepalen we onze aanpak op het gebied van leefbaarheid, werken we verder aan het realiseren van een netwerk en geven we de samenwerkingen met partners als Synthese, de woningcorporaties, Kernoverleggen en veiligheidspartners verder vorm. Ook werken we aan een integrale wijkgerichte aanpak; zie hiervoor subdoel 3.2.1. Leefbaarheid is natuurlijk een thema dat niet alleen in onze gemeente, maar ook in de provincie en landelijk aandacht heeft. Provincie Limburg investeert in leefbaarheid op plekken waar de sociaal-economische problematiek het grootst is. In het bepalen van de aanpak nemen we ook de ambities van Provincie Limburg mee.

We ramen een werkbudget van € 10.000, te dekken vanuit het Ambitiebudget 'werken aan de gemeenschap'.

Beesel 750 jaar (nadeel € 50.000)

In 2025 bestaat Beesel 750 jaar (Beesel werd voor het eerst vermeld in 1275). Dat willen we niet onopgemerkt voorbij laten gaan. In 2024 treffen we daarom voorbereidingen om dit jubileum te vieren en maken we budget vrij om (bewoners)initiatieven die in dit kader worden georganiseerd te

bekostigen. Nadere uitwerking en invulling zal in 2024 plaatsvinden. We reserveren hiervoor een budget van maximaal € 50.000.

Budgetten kernoverleggen voor eigen activiteiten in de kern (nadeel € 23.000)

Met de kernoverleggen zijn we structureel in overleg. In de afspraken is vastgelegd dat er budget beschikbaar is voor kernoverleggen. Wat betreft de uitgangspunten en hoogte van het bedrag hebben we gezegd aan te sluiten bij de herijking van de subsidies. Om in 2024 al extra ruimte te kunnen geven aan de activiteiten verhogen we het vaste bedrag voor 2024 van € 17.333 naar € 25.000 per kernoverleg.

Hiermee geven de kernoverleggen (al dan niet gezamenlijk of in afstemming met elkaar) zelf invulling aan hun activiteiten. Steeds vaker zijn de kernoverleggen partij in samenwerking met andere initiatiefnemers uit hun kern. Jaarlijks achteraf leveren de kernoverleggen een verantwoording op over de besteding van de middelen.

Naast het vaste bedrag is aanvullend nog voor goede ideeën extra (financiële) ondersteuning mogelijk middels de subsidieregeling gemeenschapsinitiatieven. Daarnaast kunnen extra financiële hulpbronnen (zoals (euregionale) subsidies en fondsen) worden aangetrokken.

Subdoel 2.6.5: Bewustwording eenzaamheid

We bevorderen dat inwoners zich bewust worden van het feit dat een groep inwoners zich eenzaam voelt, zij dit bespreekbaar maken en weten waar ze terecht kunnen met signalen.

Eenzaamheid

Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 primair verantwoordelijk voor het vormgeven van een aanpak tegen eenzaamheid. De gemeente Beesel is aangesloten bij het landelijk actieprogramma 'Eén tegen eenzaamheid'. Bewustwording, maatschappelijk initiatief en een lokale aanpak zijn de actielijnen uit dit programma. We bevorderen dat inwoners zich bewust worden van het feit dat een groep inwoners zich eenzaam voelt (niet altijd zichtbaar), zij dit bespreekbaar maken en weten waar ze terecht kunnen met signalen (zie ook subdoel 2.3.1).

De komende jaren willen we bewustwording over eenzaamheid vergroten door:

- Buurtgesprekken en netwerkbijeenkomsten met organisaties en verenigingen;
- Gesprek met mensen die eenzaamheid ervaren. Met hen willen we bespreken wat we lokaal kunnen doen als we eenzaamheid willen verminderen;
- Eenzaamheid bij jongeren: samen met Jongerenwerk onderzoeken we wat nodig en helpend is en wie dit zou kunnen aanbieden;
- Deskundigheidsbevordering vrijwilligers. De afgelopen jaren heeft de deskundigheidsbevordering zich gericht op signaleren. De komende periode willen we doorpakken op het bespreekbaar maken en doorverwijzen.

We onderzoeken hierbij of we kunnen aansluiten bij het coalitieakkoord van de Provincie Limburg op het thema vervolgaanpak eenzaamheid.

Subdoel 2.6.6: Dementievriendelijke samenleving, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen

We zijn aangesloten bij de Nationale Dementiestrategie en willen werken aan een dementievriendelijke Beeselse samenleving, waarin mensen met dementie meetellen en meedoen, zodat mensen met dementie en hun naasten als waardevol lid van onze gemeenschap kunnen functioneren en ondersteuning en zorg kunnen ontvangen.

Werkgroep Beesel Dementievriendelijk

Het aantal ouderen neemt de komende jaren toe. Steeds meer mensen worden geconfronteerd met dementie. We willen dat inwoners van onze gemeente bekend zijn met de ziekte dementie, deze herkennen en weten om te gaan met mensen met deze ziekte. Om dit te bereiken, continueren we in 2024 de facilitering van de werkgroep Beesel Dementievriendelijk. De werkgroep zet in op het vergroten van de bewustwording en kennis van dementie in de samenleving door het bieden van laagdrempelige informatie, scholingen en activiteiten, met als doel dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid - zoals dementie - kunnen meedoen in de gemeenschap.

Doel 2.7: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-740
----------------------	------

Subdoel 2.7.1: Ruimte voor ontmoeten: we bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis

Wij vinden het belangrijk dat er in onze gemeente een toekomstbestendig gemeenschapshuis is, waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Samen met partners zetten we in op kwaliteit, functionaliteit en duurzaamheid voor deze voorziening.

Programma maatschappelijk vastgoed (nadeel 2024 € 40.000, neutraal via ambitiebudget)

In het programma maatschappelijk vastgoed (Programmabureau) staat centraal hoe we diverse functies het beste vorm kunnen geven in onderlinge samenhang, met oog voor nieuwe generaties; we bekijken hoe we functies als educatie, ontmoeting (zoals gemeenschapshuis en open inloop), cultuur, informatie, dienstverlening en podiumfunctie een fysieke en toekomstbestendige plek kunnen geven in de kern Reuver (met name gemeentehuis, bibliotheek en Schakel). Het gaat daarbij om voorzieningen die voor de leefbaarheid van onze dorpen van groot belang zijn.

Ook de inrichting van onze klantenbalie maakt onderdeel uit van dit programma.

Verdieping op mogelijke concepten vindt in 2023 plaats. Planvorming, onderzoek, ontwerp en realisatie lopen door in 2024 e.v. We onderzoeken daarbij de samenwerkingsmogelijkheden met de provincie in het kader van leefbaarheid (samenredzaamheid en noaberschap).

De kapitaallasten betalen we vanaf 2026 vanuit het ambitiebudget.

Subdoel 2.7.2: Ruimte voor onderwijs: We bieden goede huisvesting voor onze scholen

We zien schoolgebouwen als fysieke leeromgeving waar een brede ontwikkeling van jeugdigen plaatsvindt met een doorlopende (leer)lijn van 0-12 jaar. Waar mogelijk met een breed scala aan voorzieningen in of nabij het gebouw. In onze gemeente maken alle basisscholen al geruime tijd onderdeel uit van de brede school gedachte, waarbij de kinderopvang ondergebracht is in of nabij de school.

Programma Integraal Kindcentrum Beesel (IKC) / Herhuisvesting basisschool Beesel

Vanuit het Programmabureau werken we aan het Programma IKC Beesel. De nieuwbouw van het IKC gaat plaatsvinden op locatie De Solberg. Van dit traject maken het onderwijs, de kinderopvang en de dagopvang voor ouderen onderdeel uit; met deze partners werken we intensief samen. Daarnaast wordt bekeken of de gymzaal geïntegreerd kan worden. We passen daarbij brede participatie toe (zoals sportverenigingen, stichting beheer binnensportaccommodaties Beesel, Kernoverleg en omwonenden). We werken in 2023 en 2024 aan een programma van eisen, ontwerp, kredietaanvraag aan de gemeenteraad en aanbesteding. We verwachten vanaf 2025 te starten met de realisatie (bouwperiode 2025-2026). We onderzoeken hierbij hoe we de lange wachttijd voor het aansluiten op het elektriciteitsnet zo maximaal mogelijk kunnen beperken.

Oorspronkelijk hadden we vanaf 2024 rekening gehouden met de inzet van het budget Vitale Voorzieningen voor de kapitaallasten van de school ad € 143.000. In verband met langere doorlooptijden hebben we de raming van de kapitaallasten doorgeschoven naar 2027. Dit leidt voor 2024 t/m 2026 tot een voordeel van € 143.000.

Het budget Vitale voorzieningen valt onder programma 4. Het financiële voordeel in 2024 t/m 2026 wordt derhalve in programma 4 zichtbaar.

In verband met hogere bouwkosten van scholen en voorzieningen die wij op andere plaatsen zien, verwachten wij hogere kapitaallasten. Deze extra lasten worden vanaf 2027 gedekt vanuit het ambitiebudget.

Onderwijshuisvesting basis en voortgezet onderwijs (IHP)

Het integrale huisvestingsplan (IHP) betreft een uitgewerkte integrale visie ten aanzien van kindcentra in de gemeente Beesel en biedt de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties een

dynamisch beleidsperspectief met een financieel kader voor de komende jaren. Dit biedt houvast voor het omgaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs en kinderopvang zodat in de gemeente een duurzame en gezonde onderwijs- en kinderopvangomgeving kan worden voortgezet, met een doorkijk naar de komende 15 jaar. Op basis van de werkvergadering met de gemeenteraad, is de planning voor de vaststelling van het IHP aangepast en volgt besluitvorming in het eerste kwartaal van 2024.

Subdoel 2.7.3: Ruimte voor sport en bewegen: We zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen

Ruimte voor sport en bewegen is een van de zes thema's uit ons sportbeleid. In dit thema streven we naar sportaccommodaties en een openbare ruimte die uitnodigen tot sport en bewegen.

Ruimte voor sport en bewegen

Zie subdoelen Programma Beleven (1.1.1, 1.1.3, 1.1.4)

Subdoel 2.7.4: Toegankelijkheid: we houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen

We zorgen ervoor dat onze buitenruimte fysiek toe- en doorgankelijk is en activiteiten zo toegankelijk mogelijk worden aangeboden zodat iedereen mee kan doen. We vragen hier actief feedback van onder andere de Adviescommissie sociaal domein en het Gemeentelijk Gehandicaptenplatform Beesel bij nieuwe beleidsstukken en initiatieven.

Fysieke toegankelijkheid

De gemeente heeft de taak om alle openbare en maatschappelijke ruimtes toegankelijk te maken voor iedereen. We hebben op onze eigen panden de afgelopen jaren advies gevraagd van het GGB (Gemeentelijk Gehandicaptenplatform Beesel) en aanpassingen gedaan waar nodig. Voor 2023 en verder zullen we aandacht vragen en toetsen op toegankelijkheid. Dit werken we uit in de Omgevingsvisie.

Inclusie

Naar aanleiding van de motie 'Beesel de meest inclusieve gemeente van Nederland' onderzoeken we in 2024 wat verder nodig is om onze beleidsdoelen uit de kadernota Sociaal Domein zo inclusief mogelijk uit te voeren. De uitvoeringsplannen zijn hierin een volgende concrete stap. De verwachting is dat hiervoor geen extra budget nodig is.

Doel 2.8: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-1.230
-----------------------------	--------

Subdoel 2.8.1: Grip krijgen op het gebruik en de mate waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenste effect heeft

We willen het gebruik van maatwerkvoorzieningen continue in beeld hebben, zodat we grip hebben op inzet en kosten. We zetten daarom in op toegangsmanagement, samenwerkingen in de regio en monitoring.

Eigen bijdrage Wmo

De eigen bijdrage-methodiek gaat veranderen. We gaan weer naar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage toe per 2025/2026. De aanzuigende werking van het nu geldende abonnementstarief komt hiermee te vervallen. Wel verwachten we dat deze wijziging zorgt voor extra werk bij het toegangsteam Wmo omdat inwoners meer vragen hebben en geïnformeerd moeten worden over de veranderingen. Hoe dit proces er precies uit gaat zien, weten we nog niet. Financieel zal de verwachting zijn dat dit geen voor- of nadeel geeft. Het geeft ons wel meer grip aan de voorkant in plaats van afhankelijk te zijn van de circulaire van het Rijk of we wel of niet een compensatie ontvangen.

Per 2024 wordt naar alle waarschijnlijkheid het abonnementstarief van € 19 geïndexeerd. Hoe de nieuwe situatie eruit ziet is nog niet bekend. We volgen hierin de landelijke richtlijn en passen onze verordening Wmo aan.

MGR SD (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein) Limburg Noord

We hebben een samenwerking met 15 gemeenten uit Noord- en Midden-Limburg via de MGR. De MGR koopt voor ons zorg in en is contractbeheerder van deze contracten. We werken samen met de MGR en aanbieders om te kijken hoe we onze maatwerkvoorzieningen zo goed mogelijk kunnen laten aansluiten bij de ondersteuningsvraag. Het voorkomen van zorg heeft hierbij ieders aandacht. Deze preventie geven we onder andere vorm via onze innovatie van maatwerkvoorzieningen zoals hieronder beschreven.

Innovatie maatwerkvoorzieningen (nadeel € 25.000)

Vanaf 2024 nemen we structureel € 25.000 op voor de innovatie van maatwerkvoorzieningen Jeugd, Participatie en Wmo regionaal. Deze middelen zijn bedoeld om regionale maatwerkvoorzieningen te kunnen doorontwikkelen en innoveren op gebied van preventie, positieve gezondheid en aansluiten bij de gemeenschap.

Samenwerking Zorgkantoor en Zorgverzekeraar

Op landelijk niveau zijn verschillende akkoorden gesloten: het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO). Gezamenlijk hebben de ondertekenaars de verantwoordelijkheid om de zorg toegankelijk, kwalitatief hoogwaardig en betaalbaar te houden. In de akkoorden zijn afspraken gemaakt over samenwerking en het realiseren van impactvolle transformaties.

Deze transformaties geven we onder andere vorm in samenwerking met Zorgkantoor en Zorgverzekeraar. Samen met VGZ, onze voornaamste zorgverzekeraar, zijn we in gesprek of en zo ja hoe deze landelijke akkoorden invloed hebben op ons Regiobeeld ([Noord- en Midden-Limburg \(cooperatievgz.nl\)](https://www.nood-en-midden-limburg.cooperatievgz.nl)) en de actieplannen die hieruit volgen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Samenkracht	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Veerkracht	-651	-658	-1.346	-1.308	-1.329	-1.341
Leefstijl	-683	-46	-109	-115	-118	-120
Mentale gezondheid	-3.984	-5.742	-6.299	-6.177	-5.871	-5.926
Lichamelijke gezondheid	-3.136	-2.544	-3.147	-3.290	-3.399	-3.469
Sociaal-economische status	-1.515	-1.547	-2.865	-2.993	-2.968	-3.000
Sociale leefomgeving	-540	-703	-900	-918	-881	-893
Fysieke omgeving	-658	-638	-740	-673	-675	-647
Zorggebruik	-2.048	-3.488	-1.230	-1.234	-1.247	-1.262
Totaal Baten minus lasten	-13.214	-15.368	-16.638	-16.708	-16.488	-16.659

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Samenkracht	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	-15.381	-15.215	-15.045	-15.061
Mutaties begroting 2024**	-1.257	-1.493	-1.443	-1.597
Geraamd resultaat	-16.638	-16.708	-16.488	-16.659

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Personeel: formatie en inhuur programma 2

Met ingang van 2024 zijn de P-budgetten specifiek toegewezen aan het te bereiken doel. Door deze herverdeling is 42% van het personeelsbudget verschoven naar andere doelen. Ook over de programma's heen. De grootste beweging is gemaakt vanuit Overhead naar de andere programma's, omdat de medewerkers primaire taken uitvoeren. Een uitgebreidere toelichting wordt gegeven in de Leeswijzer en onder Algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur	Waarvan nieuw	Gedekt uit budget of reserve
2.1 Veerkracht	615		63	13
2.2 Leefstijl	98		34	
2.3 Mentale gezondheid	707		89	83
2.4 Lichamelijke gezondheid	346		43	37
2.5 Sociaal-economische status	779			
2.6 Sociale leefomgeving	179		50	40
2.7 Zorggebruik	65	2		
2.8 Fysieke omgeving	109		26	26
Totaal programma 2	2.898	2	305	199

Het budget voor personeel is in programma 2 sterk gewijzigd. De totale mutaties bedragen € 596.000.

Dat komt vooral door de nieuwe personele wensen (€ 305.000) en een sterke stijging van de loonkosten door diverse oorzaken (personele wisselingen, CAO-stijging en 6% gecalculerde inflatie in 2024) € 406.000. De herindeling van het P-budget over de doelen levert een verschuiving uit programma 2 op van € 115.000.

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Beleidsmedewerker onderwijs
  - 100% werkzaam voor doel 2.1
  - kosten 0,5 FTE € 46.500
- Beleidsmedewerker voorliggend veld
  - 25% werkzaam voor doel 2.1 en 75% voor doel 2.6
  - kosten 0,72 FTE € 67.000, waarvan € 53.500 uit budget beschermd wonen
- Wmo consulent
  - 50% werkzaam voor doel 2.3 en 50% doel 2.4
  - kosten 1 FTE € 85.000, waarvan € 73.000 uit budget beschermd wonen
- Beleidsmedewerker gezondheid
  - 50% werkzaam voor doel 1.2 en 50% voor doel 2.2
  - kosten 0,72 FTE € 67.000

- Beleidsmedewerker beschermd wonen
  - 100% werkzaam voor doel 2.3
  - kosten 0,5 FTE € 46.500 geheel gedekt uit budget beschermd wonen
- Procesbegeleider
  - werkzaam in diverse integrale dossiers binnen alle programma's doel 1.3 en doel 2.8 en doel 3.1 en doel 4.3
  - kosten 1 FTE € 105.000 geheel gedekt uit ambitiebudget

Samenvatting financiële mutaties

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 2 'Samenkracht' > € 25.000, met een totaalbedrag ad **€ 555.000 (nadeel)**:

- Welzijn op recept: € 35.000 nadeel;
- Beleidsnota Lokaal Jeugdbeleid 2023-2027 (kader 7 kadernota): € 70.000 nadeel;
- Wmo Maatwerkvoorzieningen begeleiding: € 85.000 voordeel;
- Indexering maatwerkvoorziening Wmo: € 157.000 nadeel;
- Bevriezen taakstelling hervormingsagenda jeugd: € 151.000 nadeel, neutraal via gemeentefonds;
- Indexering maatwerkvoorziening Jeugd, JB, JR, JZ+ en crisishulp: € 244.000 nadeel;
- PGB's Jeugd: € 35.000 voordeel;
- Wmo Hulp bij Huishouding: € 70.000 nadeel;
- Leerlingenvervoer: € 35.000 nadeel;
- Stichting Leergeld: € 39.000 nadeel;
- Duurzame innovatie vanuit maatwerkvoorzieningen: € 25.000 nadeel;
- Programma maatschappelijk vastgoed: € 40.000 nadeel, neutraal via ambitiebudget.

Het resterende bedrag betreft mutaties m.b.t. formatie en inhuur en diverse afwijkingen < € 25.000:

- Formatie en inhuur: € 596.000 nadeel, deels gedekt uit budget.

Investerings programma 2

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2024	2025	2026	2027	Dekking
Integraal Kindcentrum Beesel	NB				Kaplst. uit Vitale Voorzieningen en ambitiebudget
Zonnepanelen De Schakel	50				Kaplst. uit exploitatie
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.					

Integraal KindCentrum Beesel

De toelichting over het Integraal Kindcentrum treft u aan onder subdoel 2.7.2.

Zonnepanelen De Schakel

(De totale investering bedraagt € 50.000 + activering uren € 2.250 = € 52.250)

Zoals in de 1e bestuursrapportage 2023 reeds aangekondigd, is het krediet doorgeschoven van 2023 naar 2024.

Voor het plaatsen van zonnepanelen en het verbeteren van de dakisolatie op zalencentrum De Schakel is in 2023 in het kader van de subsidieregeling DUMAVA (verduurzaming maatschappelijk vastgoed) een subsidiebedrag toegekend van € 146.884,90. Deze maatregelen moeten we binnen een periode van 24 maanden uitvoeren.

Uitvoering van deze maatregelen stemmen we op af op het project Maatschappelijk vastgoed en zal hiermee plaatsvinden in 2024.

Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

3.1 Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

- Centra: Balans tussen levendige en leefbare centra belangrijk waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten
- Ondernemers: Een gezond ondernemersklimaat voor starters en bestaande bedrijven en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen

3.2 Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

- Toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad
- Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad

3.3 We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

- We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig
- Ter waarborging van een veilige en kwalitatieve leefomgeving maken we beleidsvisies en plannen, hebben we een omgevingsvergunningstelsel en voeren we toezicht en handhaving uit op basis van een integrale belangenafweging
- Groen: we richten plekken in met belevingswaarde die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren
- Mobiliteit: Beesel is bereikbaar op een veilige en duurzame manier
- We voeren een eenduidig grondbeleid
- We zorgen voor veilige wegen

3.4 Duurzaamheid: Transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

- Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiten
- Duurzame energie: We besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op
- Biodiversiteit en klimaatadaptatie: We gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer
- Circulaire economie: We streven naar slim (her)gebruik van grondstoffen, producten en goederen in een gesloten kringloop waardoor het gebruik van grondstoffen afneemt
- Schone en slimme mobiliteit waarin inwoners, goederen en bezoekers van onze gemeente zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen

Doel 3.1: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

Levendige en leefbare centra, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten, vinden we belangrijk voor onze gemeenschap. Voor toekomstbestendige bedrijvigheid zetten we in op een gezond ondernemersklimaat en ruimte om te ondernemen.

Doel 3.2: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

Onze ambitie is dat het goed wonen is in gemeente Beesel, voor zowel jong als oud. We maken de realisatie van woonwensen en woningbehoeften van onze inwoners zoveel mogelijk binnen de gemeentegrenzen mogelijk, maar maken ook duidelijk in welke gevallen niet. Het belangrijkste deel van de woningen waar we de toekomst mee in gaan, staat er al. Deze moeten de komende periode zoveel als mogelijk verduurzaamd worden en levensloopbestendig of levensloop 'ready' gemaakt worden. De bestaande woningvoorraad en woonomgeving, verdienen daarom grote aandacht. Daarnaast zorgen we voor nieuwbouw in alle kernen, waarbij het toevoegen van kwaliteit en zorg toegankelijkheid voorop staat. Onze ambitie is 500 woningen bouwen. We voorzien dat we minimaal 330 woningen moeten bouwen voor onze eigen inwoners en migratie. Deze woningen moeten levensloopbestendig gebouwd worden.

Aanvullend zetten we in op de bouw van 170 woningen in het duurdere segment. Hiermee zetten we in op instroom van sterke huishoudens van buiten en ontstaan er meer mogelijkheden voor nieuwe wooncarrières.

Doel 3.3: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

We streven naar een goede inrichting van de woon-, werk- en leefomgeving voor onze inwoners en de ondernemers binnen onze gemeente.

We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, groene en veilige openbare ruimte van hoge kwaliteit.

Voor onze inwoners en de bezoekers van onze mooie gemeente hechten we belang aan plekken met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren.

Doel 3.4: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

Een duurzame samenleving houdt in, dat we tegemoetkomen aan de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de negatieve gevolgen af te wentelen op volgende generaties of andere delen van de wereld. Concreter betekent dat: klimaatverandering afremmen door de uitstoot van broeikasgassen drastisch te verminderen, de gevolgen van klimaatverandering te beperken en zuinig om te gaan met schaarse grondstoffen. Alle subdoelen van duurzaamheid dragen daaraan bij.

Sociale duurzaamheid betekent dat iedereen kan meedoen, iedereen het kan betalen en kan meeprofiteren. Duurzame energie is energie die wordt bespaard en wat we nodig hebben wordt duurzaam opgewekt. We delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen. Dat is voor ons circulair. We gaan voor slimme mobiliteit, voor een toekomst waarin we ons slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen van A naar B. We gaan voor een groen en biodivers Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 3.1: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-532
-----------------------------	------

Subdoel 3.1.1: Centra: Balans tussen levendige en leefbare centra belangrijk, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten

We willen onze centra voor iedereen veilig, leefbaar en levendig laten zijn, met als doel het verhogen van de aantrekkelijkheid van onze centra voor ondernemers én bezoekers. Dit doen we samen met de ondernemers in het centrum.

Toekomstbestendig Centrum Reuver

Met ondernemers, ondernemersvereniging SOCR (Stichting Ondernemers Centrum Reuver), pandeigenaren en andere partijen geven we verdere uitvoering aan het in 2023 hernieuwde en geactualiseerde uitvoeringsprogramma binnen de aanpak Toekomstbestendige Centra. Dit om de aantrekkelijkheid van het centrum verder te vergroten en leegstand tegen te gaan. In 2024 geven we vervolg aan het in 2023 gestarte project Keurmerk Veilig Winkelgebied met als doel een schoon, heel en veilig winkelgebied centrum Reuver.

De stimuleringsregeling voor concentratie van detailhandel, verbetering van de uitstraling van de panden en voor functieverandering van panden buiten de drie centrumgebieden wordt extra onder de aandacht gebracht. De bedrijvencontactfunctionaris als intermediair tussen gemeente en ondernemers speelt hierin een nadrukkelijke rol.

Terrassen zorgen voor een verlevendiging van de centra. Anderzijds moet er voor worden gewaakt, dat een terras niet voor overlast voor de (woon-) omgeving zorgt. Derhalve zijn we samen met Koninklijke Horeca Nederland, horeca-ondernemers en ondernemersvereniging SOCR in 2023 een traject gestart om te komen tot een nieuw terrassenbeleid vanaf 1 januari 2024. In 2024 gaan we over tot de uitvoering hiervan.

De gemeente trekt samen met ondernemersvereniging SOCR op om het Centrum Reuver "meer op de kaart" te zetten, bijvoorbeeld in de vorm van een promotieplan.

Toekomstbestendig Centrum Offenbeek

De werkgroep bestaande uit gemeente en leden van Kernoverleg Veur Offebek werken in een intensief participatietraject met ondernemers en bewoners aan het nieuwe ontwerp voor het centrum. Met de nieuwe inrichting wordt de aantrekkelijkheid van het plein verbeterd door meer groen en ruimte voor ontmoeting. We bevinden ons in de laatste fase van het participatieproces. Met de uitvoering wordt naar verwachting in het 1e kwartaal van 2024 gestart. In een raadsvergadering in november 2023 wordt u nader geïnformeerd over het definitieve ontwerp.

Toekomstbestendig Centrum Beesel

We realiseren ons dat de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van een kern mede wordt bepaald door de aanwezige voorzieningen. De rol van de gemeente is hierbij vooral faciliterend en aanjagend, bijvoorbeeld bij de realisatie van een pakketpunt. In 2023 is het kernoverleg gestart met de verkenning van een invulling van een winkelfunctie al dan niet met aanvullende functies door middel van een vrijwilligerscoöperatie. Afhankelijk van de uitkomst hiervan krijgt dit een vervolg in 2024. Mocht dit niet haalbaar zijn dan blijven we in gesprek met de gemeenschap over alternatieve mogelijkheden, binnen onze aanjagende en faciliterende rol. We zoeken nadrukkelijk aansluiting bij het Provinciaal Coalitieakkoord waar toekomstbestendige en leefbare kernen een speerpunt is.

Programma leefbaarheid

Zie voor 'Programma Leefbaarheid' programma 2, subdoel 2.6.4.

Programma maatschappelijk vastgoed

We bekijken in 2024 de mogelijke combinatie van functies in het programma maatschappelijk vastgoed. Zie hiervoor programma 2, subdoel 2.7.1.

Subdoel 3.1.2: Ondernemers: Een gezond ondernemersklimaat voor starters en bestaande bedrijven en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen

In deze tijd is het belangrijk om ondernemers te faciliteren bij datgene waar ze goed in zijn: vrij ondernemen, maar wel zo duurzaam mogelijk. Beesel moet een aantrekkelijke vestigingslocatie zijn voor zowel nieuwe als ook bestaande ondernemingen. De gemeente speelt hierbij een faciliterende en verbindende rol. De kern is dat niet de regels, maar de ondernemers centraal staan.

Economische visie en uitvoeringsprogramma (nadeel € 60.000, neutraal via ambitiebudget)

De gemeente hecht veel waarde aan de bijdrage die lokaal ondernemerschap biedt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Samen met ondernemers in de centra, op de bedrijventerreinen en in het buitengebied is in 2023 gestart met het opstellen van een economische visie en actie-agenda, waarmee we duidelijkheid geven over onze economische koers voor zowel ondernemers als inwoners, mede als bouwsteen voor de nieuwe omgevingsvisie. Dit om aan te geven waar de gemeente met ondernemers en partners "werk van gaat maken" en waar we juist niet op willen inzetten. In 2024 gaan we aan de slag met de uitvoering van de actie-agenda. Om dit voortvarend te kunnen oppakken, wordt er binnen het ambitiebudget een bedrag van € 60.000 gereserveerd om de eerste stappen te kunnen zetten in de uitvoering van de economische visie. Het bedrag dat we nodig hebben na 2024 bepalen we op basis van de vastgestelde visie en de actie-agenda.

Verbinding met ondernemers

We continueren in 2024 de bedrijfsbezoeken om de relatie met de ondernemers te onderhouden en te verstevigen. Zo weten we wat er leeft met als uiteindelijke doel het ondernemersklimaat verder te verbeteren.

We richten ons specifiek op het verstevigen van de verbinding tussen lokale ondernemers onderling en de koppeling met het regionale bedrijfsleven, overheid en onderwijs met als doel samen te werken aan thema's als innovatie op de arbeidsmarkt en duurzaamheid én door cross-overs te zoeken tussen die domeinen, thema's en sectoren. Organisaties als Brightlands Campus Greenport Venlo en Crossroads spelen hierin een faciliterende rol. Dit is onderwerp van gesprek tijdens onze bedrijfsbezoeken en bijeenkomsten die we met ondernemers hebben.

Uitbreiding Roversheide

De uitbreiding van bedrijventerrein Roversheide op de locatie aan de Rijksweg betreft een particuliere ontwikkeling waarin de gemeente een faciliterende rol heeft. Het wijzigingsplan bevat de ontwikkeling van 4 bedrijfskavels. Het wijzigingsplan en bijbehorende beeldkwaliteitsparagraaf ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein Roversheide zijn in 2023 vastgesteld. Tegen het wijzigingsplan is een juridische procedure gestart door belanghebbenden in de omgeving. Een uitspraak van de Raad van State wordt op z'n vroegst in 2024 verwacht. De uitgifte van de bedrijfskavels vindt plaats door de particuliere eigenaren.

Doel 3.2: Een woongemeenschap met juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-477
----------------------	------

Subdoel 3.2.1: Toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad

We zorgen in de bestaande woningvoorraad voor voldoende spreiding, differentiatie en balans. We ambiëren sterke draagkrachtige wijken met een diversiteit aan inwoners die gezamenlijk sociaaleconomisch in balans zijn. We stimuleren inwoners om eigen regie te nemen op de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk. We zetten in op versterking van de bestaande woningvoorraad door verduurzaming, aanpassing, renovatie of sloop en nieuwbouw.

Uitvoering woonzorgvisie

In 2023 is de woonzorgvisie vastgesteld, onderdeel hiervan is een actieplan. In 2024 gaan we aan de slag met de volgende acties met betrekking tot het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad. We gebruiken hiervoor middelen uit de aanpak wonen.

Lokale prestatieafspraken

Met de corporaties in onze gemeente maken we prestatieafspraken. Hierin leggen we samen vast welke zaken we gaan oppakken en wat we hierin van elkaar mogen verwachten. Zo maken we samen onze gezamenlijke doelen en verantwoordelijkheden inzichtelijk. We maken afspraken met de corporaties over verduurzaming, het aanpassen van niet-levensloopbestendige woningen, toewijzingsbeleid, de aanpak van de meest kwetsbare woningen en leefbaarheid. Dit steeds met aandacht voor verdeling en balans in de woningvoorraad.

Ook bij nieuwe ontwikkelingen is de innovatieve toewijzing van de woningen uitdrukkelijk onderwerp van gesprek, zoals in de projecten Rustoord en Wederikstraat.

Samen met de woningcorporaties werken we in 2024 aan een strategische aanpak om de bestaande huurwoningvoorraad levensloopbestendiger te maken en maken we meerjarige afspraken, waarbij de woonzorgvisie en het daarin opgenomen streefprogramma ons uitgangspunt is.

Integrale wijkgerichte aanpak

In de woonzorgvisie is opgenomen dat we een nieuwe opzet maken voor de integrale wijkgerichte aanpak. Dit omdat we de wijkaanpak integraal willen vormgeven en een brede verbinding willen leggen tussen leefbaarheid, sociaal-maatschappelijke aspecten, de energie-transitie, overige duurzaamheidsaspecten, de fysieke leefomgeving, sociale cohesie en sociale veiligheid. Hierbij betrekken we ook onze partners zoals Nester en Synthese. Iedere wijkaanpak is maatwerk waarbij we aan moeten sluiten bij de behoefte van de wijk en het een leerproces is.

In 2024 willen we tot deze nieuwe opzet komen, zodat in de begroting 2025 de hiervoor benodigde middelen opgenomen kunnen worden. De Bloemenbuurt is de wijk die we als eerste volgens de nieuwe aanpak oppakken. Zie ook 'Programma Leefbaarheid' programma 2, subdoel 2.6.4.

Opstellen woonconvenant

Zie programma 2, subdoel 2.4.1.

Startersleningen

We vergroten de mogelijkheden voor inwoners om een betaalbare koopwoning te vinden middels het blijvend inzetten van de starterslening en verkennen daarnaast andere manieren om de betaalbaarheid van koopwoningen te verbeteren.

Comfortcampagne

We gaan een "comfortcampagne" opstarten die gericht is op huishoudens vanaf 60 jaar en ouder en woonachtig in een koopwoning. We willen hiermee stimuleren dat de bestaande woningvoorraad (vroegtijdig) wordt aangepast en geschikt gemaakt om levensloopbestendig te kunnen wonen.

Subdoel 3.2.2: Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad

Het bouwen van voldoende woningen vinden we belangrijk om de woningvoorraad aan te passen op een veranderende vraag, het voorzieningenniveau op peil te houden, woningen betaalbaar te houden en om meer evenwicht in de bevolkingsopbouw te krijgen. Zo willen we sterke schouders aantrekken om de draagkracht in de gemeente Beesel te vergroten. Onze ambitie is 500 woningen bouwen. We voorzien dat we minimaal 330 woningen moeten bouwen voor onze eigen inwoners en migratie. Aanvullend zetten we in op de bouw van 170 woningen in het duurdere segment. Hiermee zetten we in op meer gevarieerd woning aanbod en ontstaan er meer mogelijkheden voor nieuwe wooncarrières. Nieuwbouw moet voorzien in een kwalitatieve behoefte en daadwerkelijk een aanvulling zijn op de bestaande woningvoorraad. Nieuwbouw dient doorstroming in de woningmarkt te faciliteren. In de doorstroming van oudere huishoudens die een woning achterlaten en de verhuisbeweging die dit op gang zet, zien we kansen voor de starters op de woningmarkt.

Uitvoering woonzorgvisie

In 2023 is de woonzorgvisie vastgesteld, onderdeel hiervan is een actieplan. In 2024 gaan we aan de slag met de volgende acties met betrekking tot de nieuwbouw van woningen. We gebruiken hiervoor middelen uit de aanpak wonen.

We werken uit hoe we invulling gaan geven aan onze ambitie om 500 woningen toe te voegen in de komende 10 jaar, waarbij we zowel inbreidings- als uitbreidingslocaties betrekken. Hierbij hebben we aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit en groenstructuren die Beesel kenmerken. Bij het realiseren van woningbouw zetten we in op het toevoegen van woningen in iedere kern in lijn met het streefprogramma zoals opgenomen in de woonzorgvisie. Uitgangspunt is een gefaseerd nieuwbouwprogramma waarbij we flexibel kunnen zijn om in te spelen op actuele behoefte en waarbij we ook rekening houden met de mogelijke snelheid waarmee locaties kunnen worden ontwikkeld. Om invulling te kunnen geven aan onze ambities is het van belang om de relatie te leggen met de uitgangspunten voor het grondbeleid die verder worden uitgewerkt in de Nota Grondbeleid en daarmee de rol die de gemeente pakt bij het realiseren van de woningbouwambities ('de gereedschapskist wonen').

We staan open voor initiatieven waarbij gekeken wordt naar experimentele en vernieuwende vormen van bouwen en wonen zoals bijvoorbeeld flexibel wonen en modulaire bouwstijlen.

In samenwerking met het sociaal domein actualiseren we het afwegingskader waaraan we woonzorginitiatieven kunnen toetsen.

Op een aantal concrete locaties zijn we al aan de slag:

Woningen voor urgent woningzoekenden

De vraag naar woonruimte is ook in gemeente Beesel hoog. Er zijn meer mensen op zoek naar een (sociale) huurwoning dan dat er woningen beschikbaar zijn, waardoor we mensen geen dak boven hun hoofd kunnen bieden. We geven invulling aan deze behoefte door op de locatie aan de Wederikstraat in samenwerking met Nester modulaire woningen te realiseren. Deze locatie is bedoeld voor de huisvesting van de lokale urgente woningzoekenden, statushouders en Oekraïense ontheemden.

Integraal en belangrijk onderdeel van deze ontwikkeling is de leefbaarheid in de directe omgeving van de locatie. Hiervoor is een participatieproces met de omwonenden gestart. In de planontwikkeling zijn hiervoor ook middelen opgenomen, zodat we samen met de realisatie van de woningen tot uitvoering van leefbaarheidsmaatregelen komen. We denken hierbij aan een goede inpassing in het groen, de verkeerssituatie, de parkeervoorzieningen in het plangebied en de omgeving. Mochten de gereserveerde middelen onvoldoende blijken te zijn dan zien we ook mogelijkheden voor aanvullende financiering vanuit de reserve opvang ontheemden. Uitgangspunt van de planontwikkeling is dat er goede afspraken zijn met Nester over de veiligheid en leefbaarheid, zoals afspraken over het beheer van de locatie, de toewijzing van doelgroepen en helderheid over wie waarvoor aanspreekpunt is.

Rustoord en omgeving

Gemeente en woningcorporatie Nester hebben in gezamenlijkheid een nieuwe variant op het stedenbouwkundige ontwerp opgesteld voor de locatie Rustoord en omgeving, waarin onder andere een jongerenconcept wordt voorzien. In deze nieuwe variant zien we kansen om onze gemeentelijke doelen beter te borgen. Ook zien we kansen om de bestaande openbare ruimte op te waarderen vanuit het ambitiebudget. Zo zetten we in op klimaatadaptatie, vergroening en het opwaarderen van de omgeving voor wandelaars en fietsers. In 2024 doorlopen we de benodigde (planologische) procedures.

Woningbouwprojecten in uitvoering

In 2024 worden de woningen in de projecten van Woonwenz in Oppe Brik (30) en Parklaan (35) opgeleverd en kunnen de eerste bewoners hun intrek nemen.

Het woningbouwplan aan de Heijackerstraat (max. 20 woningen) zal in 2024 in uitvoering komen. In navolging hierop zien we kansen voor verdere nieuwbouw in de kern Beesel op de locatie Kleine Solberg en werken we dit verder uit.

De financiële situatie en verantwoording van de grondexploitaties wordt jaarlijks opgenomen bij de jaarrekening, gedetailleerdere informatie hierover is opgenomen in de paragraaf F Grondbeleid.

Daarnaast zijn er ook particuliere woningbouwlocaties in ontwikkeling of in uitvoering, zoals de appartementen aan de Rijksweg en de Keulseweg en de realisatie van woningen in de voormalige bakkerij in Beesel.

Huisvestingsverordening

In regionaal verband werken we aan het opstellen van een huisvestingsverordening. Om onze inwoners, oud en jong, meer kans te bieden om een geschikte woning te vinden gaan we de voor- en nadelen binnen de mogelijkheden van een huisvestingsverordening onderzoeken. Het onderzoek doen we samen met de regiogemeenten. Daarbij onderzoeken we o.a. de mogelijkheid om lokaal toe te wijzen en voorrangregels te formuleren om door te kunnen stromen naar een geschikte woning. Vooruitlopend daarop experimenteren we met onze lokale corporaties met nieuwe manieren van toewijzen.

Town Deal

In navolging van de thematische City Deals heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken, mede op verzoek van samenwerkende plattelands- en kleinere gemeenten, Town Deals ontwikkeld. Er is gestart met een Town Deal in vijf gemeenten, waaronder de gemeente Beesel. Onze casus betreft een overgangsgebied waar een mix van woon- en werkfuncties naast elkaar aanwezig zijn. De gemeente wil dit gebied op een toekomstbestendige, duurzame manier transformeren en herinrichten. Tijdens de Town Deal willen we hiervoor met de diverse kennisinstellingen handvaten bepalen welke mogelijkheden hiervoor zijn en in welke processtappen dit vertaald wordt. Medio 2024 zal het traject van de Town Deal worden afgesloten en bepalen we de vervolgstappen. Eventuele financiële gevolgen nemen we mee in de begroting 2025.

Woonwagenebeleid

In 2023 zijn we gestart met het opstellen van woonwagenebeleid. Daarvoor is eerst de behoefte gepeild, op basis waarvan het beleid verder wordt uitgewerkt. Vaststelling is voorzien in 2024. Op basis daarvan bepalen we eventuele vervolgstapen.

Regio Noord-Limburg

In 2023 is de woondeal tussen Rijk, provincie, gemeenten en corporaties afgesloten. In navolging hierop werken we in de regio aan een nieuwe regionale toekomstvisie wonen en een regionaal ontwikkelperspectief wonen. Er ligt een grote opgave om voldoende te bouwen. Samen willen we de vraag beantwoorden wat voor regio Noord-Limburg is en wil zijn? Ook willen we tot afspraken komen over verdeling van doelgroepen en hoe we invulling geven aan onderlinge solidariteit (fair-share).

Uitvoering woonzorgvisie en beleid wonen

Om voldoende inzet te kunnen leveren op het bereiken van de ambities zoals opgenomen in de woonzorgvisie en taken op het gebied van wonen hebben we in de Kadernota een extra beleidsmedewerker wonen opgenomen. Deze financieren we uit de middelen aanpak Wonen.

Doel 3.3: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-4.977
-----------------------------	--------

Subdoel 3.3.1: We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig

Met een doelmatige en klimaatbestendige inrichting van onze openbare ruimte zorgen we voor een goede woon- en werkomgeving en houden we rekening met de gevolgen van klimaatverandering.

Groenbeheerplan

Vaststelling van het nieuwe groenbeheerplan is voorzien in 2024. Het groenbeheerplan zal richting geven aan het onderhoud en beheer van alle groene objecten in de gemeente Beesel. Dit zijn de plantsoenen, hagen, bomen, grasvelden, bossen, parken en begraafplaatsen. Ook willen we het onderhoud van de bestrating opnemen in dit plan en de verschillende onderhoudsniveaus herijken.

Renovatie bomenrij Korte Ondersteweg Beesel (nadeel € 45.000, neutraal via LOP-middelen)

Langs de Korte Ondersteweg in Beesel staan oude, markante wilgen. Vanwege de leeftijd van de bomen is er steeds meer uitval. In het Landschapsontwikkelingsplan is aangegeven dat er hier een bomenrij gewenst is, daarom willen we de bomenrij renoveren. Vanwege de aanwezige natuur- en landschapswaarden willen we dit zorgvuldig aanpakken door nieuwe bomen te planten op de locaties van de slechtste bomen en de reeds lege plekken. We streven ernaar om de rij aan te vullen met andere soorten, zodat er meer variatie ontstaat. Dit ondersteunt de biodiversiteit. Het budget hiervoor komt uit het LOP (Landschappelijk OntwikkelingsPlan)-fonds. We verwachten dat de rest van de oudere bomen daarna nog enkele jaren kan blijven staan, maar dat uiteindelijk de uitval doorzet. Dan bekijken we opnieuw welke actie nodig is.

Campagne Buurtboom

Na al drie succesvolle jaren willen we ook in 2024 mensen de mogelijkheid geven om plekken aan te wijzen voor nieuwe bomen in hun woonbuurt. De bomen geven schaduw en dragen bij aan de biodiversiteit in de woonomgeving.

Landschappelijke waardenkaart (nadeel € 40.000, neutraal via bestaande budgetten en SPUK CDOKE)

We stellen een landschappelijke waardenkaart op die een compleet beeld geeft van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden die de gemeente Beesel rijk is. In deze kaart komen alle elementen die een bijzondere waarde in het landschap hebben tot uiting. Zo worden karakteristieke landschappen, cultuurhistorische verkavelingspatronen, monumenten en archeologische vindplaatsen en waardevolle natuur opgenomen. Veel van deze elementen zijn al ergens benoemd of bekend, maar de gegevens zijn versnipperd en niet altijd actueel. Daarnaast willen we ook aandacht besteden aan de Beeselse verhalen die aan specifieke plekken zijn gekoppeld. Binnen dit plantraject worden de gegevens integraal samengebracht en geactualiseerd. De kaart dient als onderlegger en inspiratiebron voor beleid, zoals de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en het vormgeven van ruimtelijke plannen.

We zien deze kaart niet als een "af" traject. Ook nieuwe actualisaties zullen in de kaart worden opgenomen. De financiering komt uit verschillende budgetten van groen, duurzaamheid (specifieke uitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) en de middelen omgevingsvisie.

Riolering - uitvoering GRP (Gemeentelijk RioleringsProgramma) (nadeel € 145.000, neutraal via egalisatievoorziening riolering)

- In de wijkaanpakken vervangen we het riool en leggen we gelijktijdig een Infiltratie- en Transport (IT)-riool aanleggen om de openbare ruimte en bij voorkeur alle voordaken van de aangrenzende woningen af te koppelen. De hiervoor benodigde investering is opgenomen in de investeringentabel.
- We stellen een baggerplan op en laten de vijver van Ronkenstein uitbaggeren (€ 125.000). Uit reeds lopend onderzoek moet blijken welke maatregelen nodig zijn om het doorsijpelen van de vijver onder de weg naar de oude molen te stoppen. Omdat we eerst de resultaten uit dit onderzoek dienen af te wachten, hebben we vooralsnog voor de oplossing van het doorsijpelen geen bedrag opgenomen in de begroting. Deze zaken willen we gezamenlijk uitvoeren en gelijktijdig met ingrepen de omgeving rondom het rijksmonument Ronkenstein een nog mooiere uitstraling te geven, welke uitnodigt tot recreatief wandelen en fietsen (€ 20.000).

Activering uren (voordeel € 36.000, neutraal via programma Overhead)

Jaarlijks ramen we een bedrag aan activering van uren. De daadwerkelijke toerekening van de uren over de programma's en overhead is afhankelijk van de uiteindelijke projecten die gepland/uitgevoerd worden. Zodra dat inzichtelijk is, worden de bedragen onder de betreffende projecten/programma's opgenomen.

In programma 3 levert het activeren van uren (toerekening uren aan investeringen) een voordeel op van € 36.000. Dat voordeel was voorheen geraamd onder Overhead. Het betreft hiermee een verschuiving van het bedrag vanuit Overhead naar programma 3.

Subdoel 3.3.2: Ter waarborging van een veilige en kwalitatieve leefomgeving maken we beleidsvisies en plannen, hebben we een omgevingsvergunningstelsel en voeren we toezicht en handhaving uit op basis van een integrale belangenafweging

We zetten onze instrumenten op het gebied van beleidsvorming, vergunningverlening, toezicht en handhaving in ten behoeve van een veilige en kwalitatieve leefomgeving. Afwegingen hierin maken we op basis van een integrale belangenafweging.

Gevolgen (landelijke) ruimtelijke ontwikkelingen

Nederland staat voor grote en urgente ruimtelijke opgaven, zo ook in het landelijk gebied. Dit vraagt om keuzes op nationaal niveau; de Rijksoverheid heeft hier dan ook regie op genomen. Daar waar de Rijksoverheid de regie voert, wordt de provincie gevraagd deze opgaven ruimtelijk te vertalen. Dit heeft ook effect op onze gemeente. Wij participeren in deze provinciale processen om onze eigen belangen in te brengen, te borgen en kansen te verzilveren.

Belangrijke opgaven voor de komende jaren zijn het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de Limburgse vertaling daarvan (LPLG), de Delta Rhine Corridor en de Ruimtelijke Puzzel (Novex).

Omgevingswet (nadeel € 150.000, neutraal via investeringsreserve)

De inwerkingtreding van de Omgevingswet vindt plaats op 1 januari 2024. De implementatie van de nieuwe wetgeving loopt ook na de inwerkingtreding door. Ter voorbereiding op de inwerkingtreding zijn nieuwe kaders vastgesteld en werkprocessen aangepast. Zo zijn de eerste ervaringen opgedaan. Ook bij de inwerkingtreding doen we nieuwe ervaringen op. Op basis hiervan evalueren we doorlopend en bekijken we of aanpassingen van processen of beleid nodig is. Dit betekent dat de implementatie ook nog doorloopt na 1 januari 2024. In verband hiermee nemen we een bedrag van € 150.000 op.

Één van de veranderingen onder de Omgevingswet is het groter wordende belang van vooroverleg over nieuwe initiatieven. We stimuleren daarom het indienen van een principeverzoek voorafgaand aan een formele vergunningaanvraag. Door te werken met een intake- en omgevingstafel krijgen we in een vroeg stadium inzicht in alle relevante aspecten en kunnen we tot integrale afwegingen komen volgens de 'ja, mits- gedachte'.

In 2024 is in de benodigde capaciteit op het gebied van ruimtelijke ordening onder andere voorzien door de inzet van een trainee, in combinatie met externe inhuur. Vanaf 2025 willen we dit met vaste formatie doorzetten conform de besluitvorming in de Kadernota (beleidsmedewerker RO).

Omgevingsvisie

In 2023 is een start gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor de omgevingsvisie. In 2024 werken we verder aan de omgevingsvisie. In deze visie bepalen we onze langetermijnvisie op de fysieke omgeving als geheel. We maken integrale keuzes over functies en ruimtegebruik. Dit betekent dat we daarin beleidsvelden zoals recreatie en toerisme, erfgoed, wonen, duurzaamheid, economie en verkeer met elkaar verbinden. Ook leggen we de verbinding met aspecten zoals gezondheid, veiligheid en leefbaarheid. Actuele beleidsdocumenten zoals de woonzorgvisie en de economische visie gebruiken we als bouwsteen bij het opstellen van de omgevingsvisie. We stellen de nieuwe omgevingsvisie op een participatieve wijze op, samen met de gemeenschap, maatschappelijke partners, verbonden partijen en bedrijven.

Omgevingsplan

In het omgevingsplan staan de regels voor de fysieke leefomgeving. Per gemeente wordt er één omgevingsplan gemaakt. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden de bestemmingsplannen van rechtswege een omgevingsplan. Het opstellen van een omgevingsplan betreft een meerjarig proces, dat tot minimaal 2029 zal doorlopen. In dit proces wordt de raad meermaals betrokken, aan de voorkant bij het uitzetten van de uitgangspunten en later bij de vaststelling van onderdelen van het omgevingsplan.

RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Limburg Noord

In 2023 is een start gemaakt met de uitvoering van het "plan van aanpak doorontwikkeling Omgevingsdienst Limburg Noord". In dit plan van aanpak is voor zes onderdelen aangegeven hoe dit nader uit te werken. Het gaat hierin om:

1. Uniformiteit in regionaal uitvoeringsbeleid;
2. Verbeteren jaarlijks Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP);
3. Werken volgens de (wettelijke) kwaliteitscriteria;
4. Beter inzicht in de voortgang (monitoring);
5. Aansturing versterken;
6. Aanpassen gemeenschappelijke regeling.

De eerste twee onderdelen zijn in eerste aanzet uitgewerkt. In 2024 worden de overige werkprocessen van het plan van aanpak nog verder uitgewerkt.

Ons WCL (nadeel € 40.000)

In 2022 zijn we de gesprekken gestart over uittreding uit Ons WCL. Voor beëindiging van onze deelname is overeenstemming nodig met de andere deelnemende gemeenten in deze samenwerking. In 2023 zijn de activiteiten voor het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) geïntensiveerd. Bij deze opgaven zijn we ingedeeld in het gebied Midden-Limburg Oost. Dit gebied is gelijk aan de samenwerking binnen de stichting Ons WCL. In 2023 is het concept gebiedsplan opgesteld. In 2024 zal dit plan verder aangescherpt worden, ook start de uitvoering van de eerste werkzaamheden. Op dit moment is nog geheel onduidelijk hoe deze uitvoering zal worden georganiseerd en welke rol voor de regio en gemeenten is weggelegd. De provincie dient daar nog uitspraken over te doen. Daarbij is het ook ongewis of een gebiedsbureau zoals de stichting Ons WCL daarbij noodzakelijk is. Het is aannemelijk dat indien de stichting Ons WCL hier een (formele) rol in krijgt, de structuur van de stichting aangepast dient te worden. Wij streven er naar om zo snel als mogelijkheid duidelijkheid te krijgen over de benodigde samenwerkingsvorm voor het NPLG.

In verband hiermee nemen we een budget op voor de jaarlijkse bijdrage in 2024. Indien de verdere uitwerking en uitvoering van het NPLG geen gebiedsbureau vraagt en de vernieuwde samenwerking geen perspectief biedt, werken we alsnog aan een uittreding bij de stichting Ons WCL.

Onderzoek ontgronding

In 2023 zijn we gestart met onderzoek naar verdere ontgrondingsmogelijkheden. Dit onderzoek zal in 2024 worden afgerond, waarbij de (on)mogelijkheden inzichtelijk zijn. Belangrijke voorwaarde is dat er sprake is van voldoende maatschappelijk rendement en koppelkansen met betrekking tot bijvoorbeeld duurzaamheid, landschap en recreatie en toerisme optimaal worden benut. We geven hiermee uitvoering aan het coalitieakkoord.

Onderzoek vermakelijkhedenretributie

In 2024 ronden we het onderzoek af in het kader van de vermakelijkheidsretributie bij vergunningplichtige betaalde evenementen en -festivals. Het is dan duidelijk voor welke evenementen en -festivals we onder welke voorwaarden vermakelijkhedenretributie gaan heffen. Financieel verwerken we dit vervolgens vanaf de begroting 2025.

Subdoel 3.3.3: Groen: we richten plekken in met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren

Bestaande plekken kunnen vaak meer waarde voor de buurt krijgen door meerdere functies aan de locatie te koppelen. Vaak zijn beperkte ingrepen al genoeg. We sluiten aan bij groenrenovaties, bewonerswensen of wensen vanuit recreatie en beleving. Nieuwe plekken kunnen we realiseren binnen de integrale wijkaanpakken of specifiek bij participatieverzoeken van bewoners. Bij de inrichting van deze plekken spelen we in op klimaatadaptatie.

Koppelkansen Ronkenstein/ Groene Loper/ Beleefroute Draak

We zien koppelkansen voor de realisatie van groenplekken met een onder andere een belevingswaarde bij de upgrade van de omgeving Ronkenstein (subdoel 3.3.1), de Groene Loper (3.3.4) en de Beleefroute Draak (programma 1, doel 1.3). Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen we naar de betreffende projecten.

Subdoel 3.3.4: Mobiliteit: Beesel is bereikbaar op een veilige en duurzame manier

Als gemeente streven we naar veilige wegen en gebruik van wegen. Ook zetten we in op het verder verduurzamen van verkeer(stromen).

Vervolg Mobiliteitsplan (nadeel € 50.000, neutraal via ambitiebudget)

In het coalitieakkoord was de noodzaak van een mobiliteitsplan al voorzien. Vanwege de aanwezigheid van diverse verkeersknelpunten en klachten en meldingen hierover is in 2023 gestart met het opstellen van een mobiliteitsplan, waarmee we de problematieken in breder verband bekijken en de richting schetsen voor de uitvoering van de verkeersaanpak voor de komende jaren. We leggen hierbij ook de verbinding met andere beleidsterreinen, zoals duurzaamheid, gezondheid en ruimtelijke ontwikkeling. We zetten nadrukkelijk in op een integrale oplossing voor alle verkeersknelpunten, omdat voorkomen moet worden dat oplossingen op een plek leiden tot problemen op andere plekken. Dit traject loopt door in 2024 en zal leiden tot een uitvoeringsplan voor de komende jaren. Waar mogelijk, zetten we voor de uitvoering de SPV (Strategisch Plan Verkeersveiligheid)-subsidie in. Hiervoor is in 2022 een aanvraag ingediend. In het mobiliteitsplan zal, zoals gevraagd, extra aandacht zijn voor fietsveiligheid en fietsstimulering.

Snelfietsroute Venlo - Reuver

Realisatie is gestart na de zomervakantie 2023. In maart 2024 zal het fietspad gerealiseerd zijn.

Groene Loper

Met het project De Groene Loper voorzien we in een verbinding tussen het Brachterwald en het gebied tussen Maas en Peel. Onderdeel hiervan is de herinrichting van de Keulseweg (buiten de bebouwde kom).

De Groene Loper moet stimulerend zijn voor toeristisch en recreatief verkeer. We willen deze belangrijke route meer beleefbaar, verkeersveiliger en toegankelijker maken zodat deze optimaal uitnodigt voor toeristisch en recreatief verkeer. Bij de verdere uitwerking van dit project nemen we ook de grensovergang naar Duitsland mee en de aanhaking op het nieuwe Toeristische Overstappunt (TOP) bij de Witte Stein. Bij het onderdeel beleving nemen we aspecten als groen en erfgoed mee. Eerder is een aanvraag gedaan om dit project in aanmerking te laten komen voor een bijdrage uit het Regionale Investeringsagenda. De provincie heeft hier negatief op besloten. Vanwege de toegevoegde waarde die we in dit project zien, pakken we de voorbereiding toch verder op. In 2023 werken we dit project verder uit en zoeken we alternatieve subsidiemogelijkheden. De verwachting is, afhankelijk van andere wegwerkzaamheden, dat we uitvoeren in 2024.

Trendsportal/Regionale projecten (nadeel € 35.000 waarvan € 20.000 neutraal via specifieke uitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE))

Als gemeente Beesel nemen we deel aan regionale mobiliteitsprojecten. Deze projecten zijn in het verleden deels gefinancierd uit de Regio Deal en de Regionale Investeringsagenda. Hieronder vallen projecten met een relatie tussen mobiliteit en het sociaal domein of gedragsverandering (zoals een werkgevers- en logistieke aanpak). Op dit moment is nog onbekend of er weer cofinanciering komt vanuit Rijk of Provincie. Daardoor zijn de kosten hoger dan voorgaande jaren. Besluitvorming hierover wordt verwacht in november 2023.

Fietsstimulering

In regionale projecten (Trendsportal) richten meerdere projecten zich op fietsstimulering, zoals:

- *Project fietsstimulering:*
Met het project fietsstimulering wordt ingezet om mensen meer, verder en langer te laten fietsen door in te zetten op gedragsverandering. In 2023 is hiermee gestart, de uitwerking ervan vindt op moment van schrijven plaats. In 2024 gaan we gebruik maken van de ervaringen in 2023, op basis van de uitvoering van projecten en de effectmetingen die uitgevoerd zijn. Ook vindt overleg met gemeenten plaats om aan te sluiten bij infraprojecten om bijvoorbeeld bij een opening van een fietsstraat of rotonde extra aandacht te generen.
- *Project werkgeversaanpak:*
In het project werkgeversaanpak wordt ingezet op bewust reisgedrag van werknemers. Hierbij wordt ook ingezet op fietsstimulering.

Ook in onze eigen projecten bevorderen we fietsgebruik, zoals bij de ontwikkeling van de Groene Loper en de aanpak van verkeersknelpunten.

Subdoel 3.3.5: We voeren een eenduidig grondbeleid

Het grondbeleid is een middel om onze gemeentelijke doelstellingen te verwezenlijken. In de Nota grondbeleid zijn de uitgangspunten hiervoor vastgelegd.

Nota Grondbeleid

In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een nieuwe nota grondbeleid. De afronding hiervan vindt plaats in 2024. In de voorbereiding van deze Nota wordt de Raad betrokken. Op basis van de uitgangspunten van deze nota werken we aan de ambities op o.a. het gebied van wonen. Voor verdere specifieke informatie over het grondbeleid en de lopende uitvoering hiervan verwijzen we u naar paragraaf F Grondbeleid.

Subdoel 3.3.6: We zorgen voor veilige wegen

We zorgen voor veilige wegen en fiets- en wandelpaden en voeren maatregelen uit op locaties met de meeste risico's voor de verkeersveiligheid.

Vrachtverkeeraanpak

Begin 2023 heeft uw raad een besluit genomen over de vrachtverkeeraanpak. In 2023 is Fase 1 opgepakt. In 2024 gaan we met Fase 2 aan de slag, dit zijn op de aanpalende straten zoals: Klaashofweg, Bergerhofweg en de Bussereindseweg. De betreffende investering is opgenomen in de investeringentabel.

Wandelpad Bussereindseweg

Op basis van een door de Raad ingediende motie hebben we de haalbaarheid onderzocht van een wandelpad langs de Bussereindseweg. De aanleg van een trottoir blijkt niet haalbaar. We realiseren daarom een halfverharding langs de weg die ruimte biedt voor voetgangers om veilig te wandelen. De benodigde investering is opgenomen in de Investeringentabel.

Doel 3.4: Duurzaamheid: Transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	3
-----------------------------	---

We werken aan onze duurzaamheidsopgaven vanuit het programma duurzaamheid (Programmabureau). Coördinatie van de vijf subdoelen vindt plaats in een integraal programmateam. Ook monitoring, communicatie en participatie vinden plaats vanuit de programmacoördinatie. Onze duurzaamheidskaders zijn opgenomen in de Duurzaamheidsvisie 'Focus, Lef en Draakkracht' 2019-2030 en de daarbij behorende thematische verdiepingen en actieplannen.

Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar via onder meer specifieke uitkeringen (SPUKs). Deze middelen zijn geoordeeld voor bepaalde doeleinden; per thema is aangegeven of en zo ja met welke SPUKs de kosten worden gedekt. Overige taken worden zo veel mogelijk bekostigd uit gelden die beschikbaar zijn vanuit het Klimaatakkoord voor de jaren 2023-2025 (CDOKE); 90% van deze gelden moeten we besteden aan personele inzet. Daarnaast zijn er nog gelden beschikbaar uit de Klimaatakkoordmiddelen 2022 (niet geoordeeld) en zijn er beperkte middelen uit afgelopen jaren. Voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid boeken we op basis van berichtgeving van de provincie voor de jaarschijven 2024-2027 dezelfde baten in als het ontvangen bedrag voor 2023; we ramen voor hetzelfde bedrag aan lasten. Dit is circa € 300.000 jaarlijks.

Uitvoering duurzaamheidsopgaven

Duidelijk is dat de duurzaamheidsopgaven langjarig forse personele inzet vergen. Tot en met medio 2024 geven we dat naast onze vaste formatie vorm door middel van 1 fte inhuur gedekt uit provinciale subsidiegelden. In de meerjarenbegroting 2024 nemen we deze beleidsmedewerker duurzaamheid als vaste formatie op conform het doel van de Klimaatakkoordmiddelen, zodat we de kennis in huis opbouwen. Dekking vindt voor de jaren 2024 en 2025 in ieder geval plaats vanuit deze CDOKE-

gelden. De verwachting is dat de dekking vanuit CDOKE-gelden ook voor de jaarschijven 2026 en 2027 doorgetrokken kan worden.

Subdoel 3.4.1: Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren

In onze duurzaamheidsvisie staat kwaliteit van leven centraal. We werken aan een samenleving waarin onze inwoners blijvend in contact staan met elkaar en met de leefomgeving, waarin zowel in fysieke als in sociale zin ruimte is voor iedereen.

Energiearmoede

Op dit moment ligt de focus op het bestrijden van energiearmoede. Hiertoe is nog € 73.000 beschikbaar uit een SPUK (specifieke uitkering) uit 2023. Inzet is deze middelen mee te nemen in het isolatieplan voor koopwoningen met huishoudens die te maken hebben met energiearmoede.

Verbreding subdoel sociale duurzaamheid

Momenteel is sociale duurzaamheid vooral ingestoken vanuit de aanpak van energiearmoede. Verbreding van het subdoel sociale duurzaamheid verkennen we in de loop van 2024.

Subdoel 3.4.2: Duurzame energie: We besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op

We zitten in een transitie van fossiele naar CO₂-neutrale energiebronnen. Daarom moeten we gedoseerd en verstandig met energie omgaan. We zetten in op een efficiënt energieverbruik door besparing te stimuleren en te faciliteren. We zoeken naar duurzame manieren om in onze energiebehoefte te voorzien.

Implementatie Warmtetransitievisie (WTV) en -strategie

Voor de uitvoering van de WTV maken we gebruik van de SPUK Nationaal Isolatieprogramma (NIP), waarmee we energie gaan besparen door (natuurinclusief) te isoleren. Isoleren kan echter alleen als er rekening wordt gehouden met bepaalde diersoorten die graag in spouwmuren en daken nesten en/of verblijven. Dit vergt een soortenmanagementplan (SMP) hetgeen vertraging oplevert en geld kost. Dit onderzoek is nodig om daarna de SPUK-middelen voor isoleren en de klimaatakkoordmiddelen voor personeel in te kunnen zetten. Het SMP vervult in de toekomst ook een rol in ruimtelijke plannen en in de Omgevingsvisie.

In 2023 wordt een regeling tot aanvullende middelen uitgewerkt waar zowel provincies als gemeenten aanspraak op kunnen maken. De huidige middelen zijn namelijk niet toereikend om alle gebieden in Nederland van een SMP te voorzien. We verwachten door deze regeling de kosten van het SMP te kunnen financieren en hebben daarom hiervoor geen extra middelen opgenomen in de begroting 2024.

Gespikkeld bezit / warmte / isoleren

Voor isoleren ligt de focus met name op woningen met een slecht energielabel en op zogenoemd gespikkeld bezit. Subsidiegelden zijn beschikbaar vanuit de provincie en een extra uitkering van het Rijk voor personele capaciteit (medewerkers die inwoners helpen met het verduurzamen van hun woning) en feitelijke isolatiesubsidies vanuit het NIP. Daarnaast zetten we in op een studie/verkenning naar mogelijke collectieve warmtesystemen. Ook het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed staat op de agenda.

Energieopwek: gebiedsontwikkeling 't Brook en zonneparken

Vele ruimteclaims en transities doen zich voor in het landelijk gebied. Co-financiering vindt plaats via de Investeringsagenda Regio Noord-Limburg (deze loopt door in 2024). Dit gebeurt gemeentegrensoverschrijdend in samenspraak met de gemeente Venlo in relatie tot de kern Belfeld en omgeving. Verschillende mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen dienen zich aan, zoals de Delta Rhine Corridor, de transitie van het landelijk gebied in het kader van Nationaal Programma Landelijk Gebied en bijgestelde milieunormen rond grootschalige energie-opwekking. In 2024 werken we verder aan een integrale gebiedsvisie voor 't Brook, waarin al deze onderdelen worden meegenomen en gewogen. Dit kan vervolgens leiden tot een herijking van de Beeselse KODE (Kader Opwekking Duurzame Energie).

Energieopwek: participatie RES (nadeel € 42.000, neutraal via dekking SPUK capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)'

We blijven in regionaal verband deelnemen aan de RES (Regionale Energie Strategie) Noord- en Midden-Limburg. Kosten voor deelname ramen we op € 42.000.

Subdoel 3.4.3: Biodiversiteit en klimaatadaptatie: we gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer

Klimaatverandering is een gegeven. We passen ons zo goed mogelijk aan door maatregelen te nemen die de effecten van toenemende hitte, droogte en wateroverlast beperken. Ook voor wat betreft de afname in biodiversiteit dragen we ons groene steentje bij aan natuurherstel.

Afkoppelen regenwater

De subsidie voor het afkoppelen van regenwater van particuliere huishoudens (regionaal, via Waterklaar) blijft in stand.

Klimaatadaptatie

Voor scholen zetten we de ingeslagen weg voort om te komen tot groenblauwe schoolpleinen. Bij BS De Triolier is dit in 2023 gerealiseerd; voor 2024 staat Bösdael op het programma. Ook bedrijventerreinen moeten klimaatadaptief en waterrobuust worden (her)ingericht. Hier leggen we een koppeling met de (uitwerking van de) economische visie en zo mogelijk met de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen.

NPLG

Voor het buitengebied haken we aan bij de ontwikkelingen in het kader van het Nationaal, resp. Limburgs Programma Landelijk Gebied (NPLG/LPLG). Zie ook programma 3, subdoel 3.3.2.

Reguliere aanpak

Nu ons klimaat verandert, moeten we daar binnen ons fysiek domein op inspelen. Het toevoegen van ruimte voor groen en water is hierbij van groot belang. Dit moet zowel binnen de planvorming in een vroeg stadium aan bod komen (bijvoorbeeld in relatie tot het ruimtebeslag), maar ook in de realisatie kunnen combinaties van water(opvang) en groen bijzondere plekken binnen de gemeente zijn. We gebruiken bij nieuwe aanplant soorten die beter tegen droogte en hitte kunnen; ook kwekers selecteren hierop. Tevens letten we op de waarde voor andere planten en insecten. We gebruiken in het buitengebied vooral inheemse soorten.

Daarnaast letten we ook op het toepassen van een grote variatie aan soorten. Hierdoor wordt de kans op plagen en ziekten verminderd en neemt de biodiversiteit toe.

Bij het onderhoud streven we naar een ecologisch beheer. Dit is van groot belang voor het behoud planten en diersoorten in de openbare ruimte.

We stimuleren daarnaast bewoners door het geven van informatie over klimaatadaptatie en biodiversiteit. Veel van deze activiteiten zijn reeds opgenomen in de reguliere budgetten.

Subdoel 3.4.4: Circulaire economie: We streven naar slim (her)gebruik van grondstoffen, producten en goederen in een gesloten kringloop waardoor het gebruik van grondstoffen afneemt

Om het gebruik van schaarse grondstoffen en de uitstoot van broeikasgassen bij productie te beperken, werken we steeds meer naar een circulaire economie. Dat vergt een andere manier van denken en doen voor wat betreft (her)gebruik, ontwerp, eigendom van spullen, gebouwen etc.

Afvalinzameling

Het contract voor de huis-aan-huisinzameling van rest- en GFT-afval loopt af op 1 maart 2025. We hebben de intentie deze dienst opnieuw aan te besteden in 2024. We nemen hierin ook de luier- en PMD (plastic, metaal en drankpakken)-inzameling mee. Dit laatste hangt af van de bestuurlijke besluitvorming met betrekking tot de (gedeeltelijke) continuering van het grondstoffenplan eind 2023. Echter, op basis van de kennis van de huidige markt is duidelijk dat het aantal afvalinzamelaars dat op een Europese aanbesteding zal inschrijven zeer beperkt of nul zal zijn. We onderzoeken daarom gelijktijdig met de voorbereiding van de aanbesteding de mogelijkheid voor toetreding tot de gemeenschappelijk regeling van RD Maasland. De financiële consequenties voor deze trajecten zullen in 2024 bekend zijn.

Grondstoffenplan

De gemeente Beesel heeft zich in het kader van de circulaire economie tot doel gesteld in 2025 nog maar 30 kg restafval per inwoner per jaar te produceren. Om dit te bereiken, hebben we reeds in 2018 de eerste stappen gezet door onder andere de huis- aan huisinzameling van rest- en GFT-afval aan te passen en de tarieven in de afvalstoffenheffing te differentiëren. Hierdoor is de hoeveelheid restafval gedaald van 110 kg naar 61 kg per inwoner. Landelijk - en ook in Beesel - is er sprake van veel vervuiling van de grondstofstromen. De landelijk ambities zijn daarom gewijzigd in de kwalitatieve doelstelling: kwaliteit voor kwantiteit (geen streefgetal voor het aantal kg). Dit is voortaan ook ons uitgangspunt. Aanscherping van het beleid is nodig om deze vervuiling verder naar beneden te brengen. Dit traject hebben we in 2023 opgepakt en loopt door in 2024. Vanwege de technische onuitvoerbaarheid (de afvalinzamelaar kan het beoogde model klinko niet aan de inzamelwagen haken), beraden we ons verder over het vervolgetraject rondom restafval-, GFT-, en PMD-inzameling.

Circulaire inkoop

We starten in Q3/Q4 2023 met de pilot circulaire inkoop (de aanvankelijke problemen rondom personele capaciteit zijn opgelost). Deze pilot duurt één jaar en is bedoeld om daar waar mogelijk de inkoop circulair vorm te geven en daarmee de circulaire economie aan te jagen. De middelen in 2024 worden financieel gedekt uit de SPUK 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)'.

Circulair ambachtscentrum (CAC) Venlo/Beesel

Sinds 2022 werken we met betrekking tot het realiseren van een circulair ambachtscentrum regionaal samen met de gemeente Venlo. De initiële looptijd van dit samenwerkingstraject is de kalenderjaren 2022 en 2023. We willen de implementatieperiode verlengen met kalenderjaar 2024 en doen daartoe een aanvraag bij de gemeente Venlo die mede uitvoering geeft aan de Regiodeal/Investeringsagenda. Inzet is dat er vanaf 2025 een zelfstandig werkend CAC gerealiseerd is. In dit kader verkennen we tevens de mogelijkheden naar samenwerking op de milieuparken van beide gemeenten.

Duurzaam bouwen, slopen en inrichten

Circulair bouwen en slopen komt steeds nadrukkelijker in beeld. Het gaat hier niet alleen om het inzetten van minder en minder belastende grondstoffen (zoals biobased materialen), maar ook om modulair en demontabel bouwen en het opnieuw gebruiken van bij sloop 'geogoste' materialen. Daarnaast is wet- en regelgeving op het gebied van circulair bouwen en slopen in voorbereiding waarmee we rekening dienen te houden, ook in de vergunnings- en handhavende sfeer. Om te komen tot een strategie omtrent circulair en duurzaam bouwen, slopen en inrichten, stellen we richtlijnen hieromtrent op. Het betreft hier zowel particuliere initiatieven als bijvoorbeeld de (her)inrichting van de openbare ruimte.

Zwerfafval

We zetten onze aanpak zwerfafval voort. Met deze aanpak treffen we extra maatregelen (zoals participatie, voorzieningen, gedragsbeïnvloeding) om voor een schonere openbare ruimte te zorgen en te investeren in het verbeteren van zwerfafvalproblematiek.

Subdoel 3.4.5: Schone en slimme mobiliteit, waarin inwoners, goederen en bezoekers van onze gemeente zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen

We zorgen ervoor dat het wegverkeer emissieloos wordt of dat men gebruik maakt van andere modaliteiten (voor personen en goederen).

Zie programma 3, subdoel 3.3.4.

Als onderdeel van de acties binnen het programma Duurzaamheid beschouwen we de verdere uitrol van de publieke laadinfrastructuur, regionale projecten en het stimuleren van langzaam verkeer en OV. De dekking hiervan is opgenomen in de reguliere begroting. Vanuit de SPUK Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) wordt een bijdrage van € 20.000 geleverd aan de regionale projecten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Fijn wonen en bedrijvig	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Gemeenschap	-280	-468	-532	-494	-500	-506
Woongemeenschap	68	-277	-477	-503	-402	-409
Fysieke Leefruimte	-2.903	-4.459	-4.977	-4.991	-4.928	-5.022
Duurzaamheid	-149	-178	3	-48	-43	-50
Totaal Baten minus lasten	-3.264	-5.382	-5.983	-6.036	-5.873	-5.988

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Fijn wonen en bedrijvig	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	-4.940	-4.951	-4.831	-4.861
Mutaties begroting 2024**	-1.043	-1.084	-1.042	-1.128
Geraamd resultaat	-5.983	-6.036	-5.873	-5.988

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Personeel: formatie en inhuur programma 3

Met ingang van 2024 zijn de P-budgetten specifiek toegewezen aan het te bereiken doel. Door deze herverdeling is 42% van het personeelsbudget verschoven naar andere doelen. Ook over de programma's heen. De grootste beweging is gemaakt vanuit Overhead naar de andere programma's, omdat de medewerkers primaire taken uitvoeren. Een uitgebreidere toelichting wordt gegeven in de Leeswijzer en onder Algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur	Waarvan nieuw in formatie	Gedekt uit budget of reserve
3.1 Gemeenschap	323		49	26
3.2 Woongemeenschap	394		115	92
3.3 Fysieke leefruimte	3.681	175	23	
3.4 Duurzaamheid	583	172	115	92
Totaal programma 3	4.981	347	302	210

Het budget voor personeel is in programma 3 sterk gewijzigd. De totale mutaties bedragen € 932.000.

Dat komt vooral door de nieuwe personele wensen (€ 302.000) en een sterke stijging van de loonkosten door diverse oorzaken (personele wisselingen, CAO-stijging en 6% gecalculerde inflatie in 2024) € 237.000. De herindeling van het P-budget over de doelen levert een verschuiving naar programma 3 van € 393.000.

Door toekenning van de subsidie CDOKE (beschreven in doel 3.3 en 3.4) is er ruimte voor inzet van extra deskundigheid op het gebied van duurzaamheid (€ 172.000 is nieuw). De middelen zijn namelijk voor 90% voor personele inzet. De kosten op inhuur zijn volledig gedekt door de middelen CDOKE.

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Procesbegeleider
  - werkzaam in diverse integrale dossiers binnen alle programma's doel 1.3 en doel 2.8 en doel 3.1 en doel 4.3
  - kosten 1 FTE € 105.000 geheel gedekt uit ambitiebudget

- Beleidsmedewerker RO
  - wordt ingevuld vanaf 2025
  - werkzaam binnen programma 3 in alle doelen
  - kosten 1 FTE € 92.000

- Beleidsmedewerker wonen
  - 100% werkzaam in doel 3.2
  - kosten 1 FTE € 92.000, twee jaar gedekt uit budget wonen

- Beleidsmedewerker duurzaamheid
  - 100% werkzaam in doel 3.4
  - kosten 1 FTE € 92.000 geheel gedekt uit budget CDOKE

Samenvatting financiële mutaties

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 3 'Fijn wonen en bedrijvig' > € 25.000, met een totaalbedrag ad **€ 55.000 (nadeel)**:

- Activering van uren: € 36.000 voordeel, neutraal via programma Overhead;
- Economische visie en uitvoeringsprogramma: € 60.000 nadeel, neutraal via ambitiebudget;
- Renovatie bomenrij Korte Ondersteweg Beesel: € 45.000 nadeel, neutraal via LOP-middelen;
- Landschappelijke waardenkaart: € 40.000 nadeel, neutraal via andere budgetten en SPUK Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE);
- Riolering - uitvoering GRP: € 145.000 nadeel, neutraal via egalisatievoorziening riolering;
- Ons WCL: € 40.000 nadeel
- Omgevingswet: € 150.000 nadeel, neutraal via investeringsreserve;
- Vervolg Mobiliteitsplan: € 50.000 nadeel, neutraal via ambitiebudget;
- Trendsportal/Regionale projecten: € 35.000 nadeel, waarvan € 20.000 neutraal via SPUK CDOKE;
- Energieopwek: participatie RES: € 42.000 nadeel, neutraal via SPUK CDOKE.

Het resterende bedrag betreft mutaties m.b.t. formatie en inhuur en diverse afwijkingen < € 25.000:

- Formatie en inhuur: € 1.103.000 nadeel, deels gedekt uit budget.

Investerings programma 3

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2024	2025	2026	2027	Dekking
Gemalen BK (cf. GRP 2023-2027)			111,9		Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Gemalen ME (cf. GRP 2023-2027)		19,9			Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
SSW Maatregelen (cf. GRP 2023-2027)	106	106	106	106	Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
KRW Dijkersingel (cf. GRP 2023-2027)			106		Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wijkaanpak Wildenkamp / OH Burgemeester Moorenstraat	1077,1				Kaplst. in exploitatie
Riolering Burg. Moorenstraat (cf. GRP 2023-2027)	551,8				Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wijkaanpak OH Wittebergstraat		392,2			Kaplst. in exploitatie
Riolering Wittebergstraat (cf. GRP 2023-2027)		494,8			Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wijkaanpak Henssenbosstraat			368,9		Kaplst. in exploitatie
Riolering Henssenbosstraat (cf. GRP 2023-2027)			287,6		Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Verkeersknelpunten	100				Kaplst. in exploitatie
Groene Loper	971,8				Kaplst. deels in exploitatie en deels (€ 500.000) uit ambitiebudget
Herinrichting Centrum Offenbeek	628				Kaplst. deels in exploitatie en deels (€ 600.000) uit ambitiebudget
Riolering Centrum Offenbeek	106				Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering
Wandelpad Bussereindseweg	150				Kaplst. in exploitatie
Speeltoestellen	54,2				Kaplst. in exploitatie
Woningen voor urgent woningzoekenden	200				N.v.t.
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.					

Gemalen BK (bouwkundig)

(Investering 2026 bedraagt (cf. GRP 2023-2027) € 105.600, inclusief verhoging 6% verhoging inflatie = € 111.935)

Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027, welke in 2022 is vastgesteld. In het GRP was hiervoor een bedrag ad € 105.600 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 111.935 in 2026 komen.

Gemalen ME (mechanisch)

(Investering 2025 bedraagt (cf. GRP 2023-2027) € 18.757, inclusief verhoging 6% verhoging inflatie = € 19.882)

Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027, welke in 2022 is vastgesteld. In het GRP was hiervoor een bedrag ad € 18.757 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 19.882 in 2025 komen.

SSW Maatregelen

(Investering 2024 e.v. bedraagt (cf. GRP 2023-2027) jaarlijks € 100.000, inclusief verhoging 6% inflatie = € 106.000)

In de Pastoor Rijnderslaan gaan we structureel alle kolk- en huisaansluitingen in de openbare ruimte 1 op 1 vervangen naar aanleiding van reeds verholpen klachten van volledig doorgewortelde verstopte leidingen.

KRW Dijckersingel

(Investering 2026 bedraagt (cf. GRP 2023-2027) € 100.000, inclusief verhoging 6% verhoging inflatie = € 106.000)

Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027, welke in 2022 is vastgesteld. In het GRP was hiervoor een bedrag ad € 100.000 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 106.000 in 2026 komen.

Wijkaanpak Wildenkamp in combinatie met Burgemeester Moorenstraat

(Totale investering 2024 bedraagt € 1.077.120 + activering uren € 69.975 = € 1.147.095)

In verband met de afronding van lopende projecten en de voorbereiding van nieuwe projecten, starten we met de voorbereiding van wijkaanpak Wildenkamp in Q4 van 2023 en vindt de uitvoering plaats in 2024. We koppelen dit project aan de wijkvernieuwing in de Burgemeester Moorenstraat.

- Voor Wildenkamp is in de begroting van 2023 een bedrag opgenomen van € 482.700 (investering € 477.000 + toe te rekenen uren € 55.700). Vanaf 2024 nemen we extra geld op voor het meerjarig onderhoud aan de groenvoorzieningen, hiervoor wordt € 25.000 toegevoegd aan de investering waardoor dat bedrag wordt verhoogd naar € 502.000. In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 6%. Hierdoor wordt in de begroting 2024 een bijgesteld bedrag opgenomen van € 532.120 (excl. uren);
- Voor de Burgemeester Moorenstraat is in de begroting van 2023 een bedrag opgenomen van € 543.900 (investering € 489.000 + activering uren € 54.900). Vanaf 2024 nemen we extra geld op voor het meerjarig onderhoud aan de groenvoorzieningen, hiervoor wordt € 25.000 toegevoegd aan de investering waardoor dat bedrag wordt verhoogd naar € 514.000. In verband met de nog steeds stijgende prijzen voeren we een indexering door van 6%. Hierdoor wordt in de begroting 2024 een bijgesteld bedrag opgenomen van € 545.000 (excl. uren).

Totaal voor wijkaanpak Wildenkamp en Burgemeester Moorenstraat wordt in de begroting 2024 een bijgesteld bedrag opgenomen van € 1.147.095 (investering € 1.077.120 + toe te rekenen uren (geactualiseerd) € 69.975).

Naast vernieuwing van de infrastructuur zijn hierin o.a. maatregelen voor klimaatadaptatie, infiltratie en (duurzaam groen) opgenomen. Dit bedrag is exclusief aanleg van speelvoorzieningen. De openbare verlichting is in 2023 vervangen door LED.

De kredieten voor deze investeringen worden met deze begroting vastgesteld.

Wijkaanpak voor de komende jaren

Ook bij de wijkaanpakken voor 2025 - 2026 (Wittebergstraat en wijkaanpak Henssenbosstraat) stellen we de kredieten bij conform bovenstaande toelichting bij de wijkaanpak Wildenkamp / Burgemeester Moorenstraat. De kredieten voor deze investeringen worden met deze begroting vastgesteld.

De projecten zijn voorlopig als onderstaand gepland maar wordt afgestemd met de bouwactiviteiten op de Heijackerstraat:

- 2025 Wittebergstraat, vastgesteld krediet in 2023 totaal € 400.000 (investering € 345.000 + activering uren € 54.900). Vanaf 2024 nemen we extra geld op voor het meerjarig onderhoud aan

de groenvoorzieningen, hiervoor wordt € 25.000 toegevoegd aan de investering waardoor dat bedrag wordt verhoogd naar € 370.000

Na toevoeging van de indexering van 6% wordt het krediet voor 2026 totaal € 437.650 (investering 392.200 + activering uren (geactualiseerd) € 45.450)

- 2026 Henssenbosstraat, vastgesteld krediet in 2023 totaal € 378.000 (investering 323.000 + activering uren € 54.900). Vanaf 2024 nemen we extra geld op voor het meerjarig onderhoud aan de groenvoorzieningen, hiervoor wordt € 25.000 toegevoegd aan de investering waardoor dat bedrag wordt verhoogd naar € 348.000
Na toevoeging van de indexering van 6% wordt het krediet voor 2026 totaal € 414.330 (investering € 368.880 + activering uren (geactualiseerd) € 45.450).

Riolering i.v.m. wijkaanpakken komende jaren:

- **Riolering Burgemeester Moorenstraat**

Investering 2024 bedraagt (cf. GRP 2023-2027) € 520.581, inclusief verhoging 6% verhoging inflatie = € 551.816)

Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027, welke in 2022 is vastgesteld. In het GRP was hiervoor een bedrag ad € 520.581 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 551.816 in 2024 komen.

- **Riolering Wittebergstraat**

Investering 2025 bedraagt (cf. GRP 2023-2027) € 466.812, inclusief verhoging 6% verhoging inflatie = € 494.821)

Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027, welke in 2022 is vastgesteld. In het GRP was hiervoor een bedrag ad € 466.812 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 494.821 in 2025 komen.

- **Riolering Henssenbosstraat**

Investering 2026 bedraagt (cf. GRP 2023-2027) € 271.300, inclusief verhoging 6% verhoging inflatie = € 287.566)

Het betreft de investering conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027, welke in 2022 is vastgesteld. In het GRP was hiervoor een bedrag ad € 271.289 geraamd. In het GRP wordt geen rekening gehouden met inflatie/indexering. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 287.566 in 2026 komen.

Verkeersknelpunten

(Van de totale investering ad € 240.000 + activering uren € 18.000 = € 258.000, is in 2024 begroot: € 100.000 + activering uren € 9.000 = € 109.000)

Voor de toelichting met betrekking tot deze investering verwijzen we u naar subdoel 3.3.6 'Vrachtverkeeraanpak'. Voor de uitvoering van fase 1 in 2023 was € 149.000 beschikbaar gesteld. In 2024 starten we met fase 2 waarvoor een aanvullende financiering van 109.000 is benodigd.

Groene Loper

Van de totale investering ad € 1.281.474 + activering uren € 119.700 = € 1.401.174, is in 2024 begroot: € 971.848 + activering uren € 52.200 = € 1.024.048)

Voor de toelichting met betrekking tot deze investering verwijzen we u naar subdoel 3.3.4. Enerzijds hebben we te maken met het doorschuiven van de werkzaamheden (incl. bijbehorende kosten) van 2023 naar 2024. Anderzijds hebben we te maken met inflatie. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag o.b.v. 6% inflatie met € 57.274. In verband met meer inzet van het eigen personeel verhoogt de activering van uren in totaal met € 16.200.

Herinrichting Centrum Offenbeek

Van de totale investering ad € 739.750 + activering uren € 31.500 = € 771.250, is 2024 begroot: € 628.000 + activering uren € 15.750 = € 643.750)

Voor de toelichting met betrekking tot deze investering verwijzen we u naar subdoel 3.1.1 'Toekomstbestendig centrum Offenbeek'.

Eenzijds hebben we te maken met het doorschuiven van de werkzaamheden (incl. bijbehorende kosten) van 2023 naar 2024. Anderzijds hebben we te maken met inflatie. Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag o.b.v. 6% inflatie met € 39.795.

In totaal ramen we hiermee in 2024 een bedrag ad € 628.000 + activering uren € 15.750.

Riolering centrum Offenbeek

(Investering 2024 bedraagt € 100.000)

In verband met een latere start van de werkzaamheden m.b.t. herinrichting centrum Offenbeek schuift het krediet ad € 100.000 vanuit 2023 door naar 2024.

Op basis van de huidige inflatiegegevens, verhogen we het investeringsbedrag met 6% per jaar, waarmee we tot een bedrag ad € 106.000 in 2024 komen.

Wandelpad Bussereindseweg

(Investering 2024 bedraagt € 150.000 + activering uren € 9.000 = € 159.000)

Voor de toelichting met betrekking tot deze investering verwijzen we u naar subdoel 3.3.6.

Speeltoestellen

(Investering 2024 bedraagt € 54.237)

Van het krediet Speeltoestellen in 2023 schuiven we € 54.237 door naar 2024 welke in 2024 zal worden ingezet voor de groen/blauwe schoolpleinen (zie subdoel 3.4.3).

Woningen voor urgent woningzoekenden

(Investering 2024 bedraagt € 200.000)

Het krediet (voorheen genaamd 'Woningbouwontwikkeling Wederikstraat') schuiven we door vanuit 2023 naar 2024 en betreft de investering voor leefbaarheidsmaatregelen.

De plankosten worden uit een separaat budget betaald.

Bij deze investering is geen sprake van kapitaallasten vanwege de toekomstige inkomsten uit verkoop van het perceel. Verdere toelichting is opgenomen onder subdoel 3.2.2.

Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

4.1 In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

- We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid
- We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners
- We pakken ondermijning effectief aan
- We zijn voorbereid en repressief voor rampen en crisissen

4.3 Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkstelligt

- We werken regionaal samen (ecosysteem Noord-Limburg)
- We werken grensoverschrijdend samen (Euregio)
- We werken landelijk samen (perspectief kleine gemeente)
- Lokale samenwerking
- Sterk bestuur

4.2 We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

- Klantgerichte dienstverlening op hoge kwaliteit
- Juridische kwaliteitszorg

Doel 4.1: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

We willen een veilige gemeente zijn; voor jong en oud, voor inwoner, ondernemer en bezoeker. Iedereen moet zich bewust zijn van verdachte situaties en bereid zijn om dit te melden. Mensen zijn weerbaar en het is helder waar ze signalen van verdachte situaties kunnen melden. Ook weet iedereen wat zij zelf kunnen bijdragen aan een veilige gemeente.

We stellen thema's vast. We pakken samen met onze ketenpartners casussen op. Per casus wordt middels maatwerk gekeken op welke wijze wij en onze ketenpartners het gewenste resultaat kunnen bereiken.

Doel 4.2: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken. We zorgen ervoor dat we online, telefonisch en fysiek goed bereikbaar zijn voor onze gemeenschap. We zorgen voor tijdige en inhoudelijke opvolging op vragen en behoeften van inwoners, bedrijven en stichtingen en verenigingen. Onze werkwijze met betrekking tot onze producten en diensten is klantgericht en juridisch correct.

Doel 4.3: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkstelligt

De gemeente Beesel belichaamt de kracht van klein. Samen met onze inwoners en partners pakken we maatschappelijke uitdagingen op en werken we #gewoonsamen aan een gemeente van vandaag én morgen. Dit gedachtegoed en deze werkwijze kenmerkt de gemeente Beesel en andere kleinere gemeenten. We zetten dit landelijk en (eu-)regionaal in.

Binnen het netwerk K80 zetten we ons in om het perspectief van onze inwoners en werkwijze landelijk te agenderen. Het partnerschap met Beesel-Brüggen belichaamt het Europa van dichtbij en dat dragen we samen uit.

Daarnaast blijft Beesel meewerken aan de Gezondste Regio van Nederland en een belangrijke partner in de regio Noord-Limburg. Gezamenlijk met de 8 regiogemeenten en partners in de Quattro Helix versterken we door deze samenwerking de brede welvaart voor onze inwoners.

Proces Gemeente in gemeenschap

Gemeente in gemeenschap gaat over hoe we ons verhouden tot onze omgeving. Wat we bieden als gemeente sluit niet altijd aan bij wat onze gemeenschap vraagt. Op basis van het coalitieakkoord blijven we aandacht geven aan de samenwerking tussen omgeving en gemeente in gezamenlijke trajecten. Ieders rollen en verantwoordelijkheden in trajecten worden helder geformuleerd in procesontwerpen en in adviezen over participatie. We werken aan een juiste attitude in onze samenwerking met de omgeving. Steeds gaan we daarbij uit van de waarden mens centraal, gesprek, maatwerk, iedereen doet mee, verwachtingenmanagement en inleven.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 4.1: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-1.798
----------------------	--------

Subdoel 4.1.1: We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid

Veilig zijn en veiligheid voelen kan niet door enkel repressief als overheid op te treden bij misstanden. Het is van belang om aan de voorkant onveiligheid te voorkomen. Daarvoor moet de gemeenschap bewust zijn van gevaren die er bestaan en weten hoe ze daar zelf, samen weerbaar tegen kan/kunnen zijn. Als gemeente kunnen we hier voornamelijk een faciliterende rol in pakken door de gemeenschap te informeren en te ondersteunen waar nodig.

In 2023 hebben we een goede en solide basis gelegd voor de uitvoering van onze taken op het gebied van Veiligheid. We hebben ons veiligheidsbeleid opgesteld waaruit het Uitvoeringsplan Veiligheid 2023-2024 is gevloeid. Hierin staan onder andere de (ondermijnings)campagne 'Kijk niet Weg!', project Veilig Buitengebied en bewustwordingsactiviteiten in het kader van Cybercrime gepland. Deze activiteiten pakken we in samenwerking met alle Noord-Limburgse gemeenten en partners op. Vanuit de focus op leefbaarheid maken we werk van zichtbaarheid en benaderbaarheid buiten op straat. Zo hebben we twee boa's aangenomen, wat bijdraagt aan het bereiken van dit doel.

Programma leefbaarheid

Binnen het programma leefbaarheid (Programmabureau) bepalen we in 2023 en 2024 onze aanpak op het gebied van leefbaarheid (sociale en fysieke leefomgeving). Daar maakt veilig zijn en veilig voelen onderdeel van uit. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.6.4.

Subdoel 4.1.2: We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners

Sommige doelgroepen binnen onze gemeenschap zijn kwetsbaarder in relatie tot criminaliteit en onveiligheid dan anderen. Zij verdienen dan ook (extra) aandacht, zodat eenieder veilig is binnen onze gemeente.

We gaan we aan de slag met jeugd op het gebied van aanwas ondermijning, complexe casuïstiek en personen met onbegrepen bedrag. Door onze informatiepositie te verbeteren, kunnen we ook onze aanpak doorontwikkelen. Verder gaan we aan de slag met aandacht voor en bewustwording van mensenhandel, internationale werknemers en polarisatie/radicalisering/extremisme. We voeren een verkenning uit waarin we de impact van cybercrime voor onze inwoners gaan verkennen.

Subdoel 4.1.3: We pakken ondermijning effectief aan

Ondermijning is één van onze topprioriteiten in het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Een effectieve aanpak behelst zowel preventie als repressie en vereist samenwerking en integraliteit.

Het Uitvoeringsplan Veiligheid heeft een looptijd tot en met 2024. We gaan daarom aan de slag met het opstellen van acties en maatregelen voor het Uitvoeringsplan Veiligheid 2025-2026.

De regionale samenwerking in de aanpak van ondermijning wordt voortgezet. Zo voorkomen we een waterbedeffect en profiteren we optimaal van kennis en kunde in Noord-Limburg. Verder verbeteren we onze informatiepositie zodat we nog effectiever kunnen zijn in onze ondermijningsaanpak. Op basis van de beste informatie actualiseren we ons beleid en volgen we nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van drugs. Om de lokale gegevensstromen conform wet- en regelgeving te kunnen verwerken, is een eigen zaakstelsel wenselijk. In eerste instantie is dit voor ondermijningscasuïstiek, maar het stelsel kan ook worden gebruikt voor overige casuïstiek (van melding tot afhandeling) binnen het veiligheidsdomein. Dit kost jaarlijks ongeveer € 12.500.

Subdoel 4.1.4: We zijn voorbereid en repressief voor rampen en crisissen

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Dit hebben we binnen de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) goed georganiseerd.

In het Uitvoeringsplan Veiligheid 2023-2024 staat opgenomen dat we de organisatie vakbekwaam houden (opleiden, trainen, oefenen) op het gebied van rampen en crisissen. Verder implementeren we ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRNL), zoals bijvoorbeeld het dekkingsplan brandweer.

Veiligheidsregio Limburg-Noord (nadeel € 59.000, gedekt uit LPO middelen)

De bijdrage aan de VRNL stijgt door inflatie en de stapsgewijze verhoging van de kapitaallasten voor de brandweer. De stijging van deze bijdrage is verdeeld over twee doelen binnen onze begroting, namelijk doel Veiligheid (programma 4, € 59.000) en doel Zorggebruik (programma 2, € 24.000).

De Veiligheidsregio hanteert in haar eigen begroting een index voor 2024, maar niet voor de daaropvolgende jaren. Om een realistischer beeld te krijgen van de gevolgen van inflatie voor de jaren 2025 t/m 2027 hebben we zelf een index toegepast in onze begroting. De index is geschat op 3% voor 2025 en 2% voor de daaropvolgende jaren.

Doel 4.2: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-310
----------------------	------

Subdoel 4.2.1: Klantgerichte dienstverlening op hoge kwaliteit

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie en het leveren van alle producten en diensten die van belang zijn voor onze inwoners (wettelijk verplicht en vanuit onze eigen ambities en doelen). We streven hier naar een klantgerichte aanpak en dienstverlening van hoge kwaliteit zodat onze inwoners en bedrijven kunnen vertrouwen op de gemeente Beesel.

Burgerdiensten

Onze dienstverlening moet aansluiten bij de ontwikkelingen om ons heen en de wensen van onze gemeenschap. Onze dienstverlening vanuit burgerzaken bieden wij vanuit het gemeentehuis aan, op afspraak en daarmee op een gewenst moment voor onze burger én waar mogelijk ook digitaal. Ons digitaal burgerzakenportfolio breiden we uit, om zo aan te blijven sluiten aan de wensen in onze samenleving.

Klantenbalie

Om onze inwoners goed tot dienst te zijn, is de balie sinds maart 2023 weer 5 dagen per week open. Inwoners kunnen bij de balie terecht voor algemene vragen en het aanvragen van producten zoals reisdocumenten en rijbewijzen. Ook ontwikkelen we onze online dienstverlening steeds verder door.

Programma maatschappelijk vastgoed

We bekijken in 2024 de mogelijke combinatie van functies, waaronder het gemeentehuis en onze klantenbalie, in het programma maatschappelijk vastgoed. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.7.1.

Gevonden voorwerpen & zwerfdieren

De gemeente heeft ook de wettelijke plicht om zwerfdieren op te vangen. Omdat de huidige opvanglocatie de werkzaamheden beëindigt na dit jaar, moeten we vanaf 2024 de opvang en het vervoer van zwerfdieren opnieuw regelen.

Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 werd de Wet open overheid (hierna: Woo) van kracht. Deze wet heeft als doel om de overheid transparanter te maken. Er is een implementatieplan opgesteld. In 2024 voeren we dit verder uit en gaan we ook de categorieën informatie die nog niet eerder actief openbaar gemaakt hoefden te worden, actief openbaar maken.

Nationale ombudsman

Iedere gemeente is verplicht een externe klachtvoorziening te hebben. Wij zijn hiervoor aangesloten bij de Nationale ombudsman. Hiervoor betalen we jaarlijks een vergoeding.

Subdoel 4.2.2: Juridische kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg gaat over de manier waarop we de juridische kwaliteit van het handelen van de organisatie kunnen verbeteren. Kwaliteitszorg richt zich daarmee op iedereen die in onze organisatie werkt.

De adviezen en bevindingen van de commissie bezwaarschriften zijn een belangrijke toets voor de juridische kwaliteit van de organisatie.

Omdat kwaliteitszorg een zaak is van iedereen en alle juridische beleidsterreinen raakt, ligt het aan het onderwerp welk team het voortouw neemt. In een van de ingrijpendste wetswijzigingen, de Omgevingswet, die naar verwachting in 2024 in werking treedt, zijn de specialisten op het gebied van ruimtelijke ordening binnen onze organisatie leidend. Over de Wet open overheid rapporteren we elders in de begroting.

In 2024 concentreren we ons, net als de afgelopen jaren, op organisatiebreed toezicht en advies op het gebied van de Algemene wet bestuursrecht en contractvorming, maar ook inkoop, de AVG en natuurlijk sinds vorig jaar de Wet open overheid. In introductiebijeenkomsten met nieuwe medewerkers besteden we aandacht aan de belangrijkste onderwerpen en middels gevraagde en ongevraagde advisering stimuleren we juridisch bewustzijn.

Doel 4.3: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkstelligt

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-1.772
-----------------------------	--------

Subdoel 4.3.1: We werken regionaal samen (ecosysteem Noord-Limburg)

De gemeente Beesel is een actieve partner in Noord-Limburg de Gezondste Regio. Gemeenten staan voor grote opgaven, onder andere op het gebied van duurzaamheid, mobiliteit, economische ontwikkeling en veiligheid. Opgaven die alleen gezamenlijk succesvol kunnen worden opgepakt. We bouwen hiermee voort op een gelijkwaardige en succesvolle samenwerking met als doel de brede welvaart voor heel Noord-Limburg te verbeteren.

Regiovisie Noord-Limburg 'De Gezondste Regio'

Alle acht Noord-Limburgse gemeenten hebben de regiovisie *De Gezondste Regio 2040* vastgesteld. Om de ambities, die hierin zijn vastgelegd, te verwezenlijken zijn 7 programma's benoemd in het herijkte uitvoeringsprogramma: Ondernemen & Innoveren, Vitaal & Gezond, Toerisme & Leisure, Mobiliteit & Logistiek, Energie, Ruimte (inclusief Wonen en Klimaat) en Veiligheid.

De gemeente Beesel levert actieve, inhoudelijke en personele inbreng in deze zeven programma's. Samen met alle Noord-Limburgse gemeenten en partners in de Triple Helix (ondernemers, onderwijs en maatschappelijke partners) werken we aan regionale projecten en initiatieven. Voor onze gezamenlijke ambities is eerder al een Regio Deal met het Rijk en een Investeringsagenda met de Provincie afgesloten. De Regio Deal moet in 2025 verantwoord worden aan het Rijk. In 2023 is een nieuwe aanvraag tot een Regio Deal voorbereid. In 2024 moet duidelijk worden of het Rijk deze toekent.

Samenwerkingsstructuur Noord-Limburg

De uitvoering van de regiovisie is belegd bij het regiobureau. Programmamanagers worden door diverse gemeenten gedetacheerd aan het regiobureau. De financiën van de regio lopen over de begroting van de gemeente Venlo. Om mogelijke risico's voor de gemeente Venlo te voorkomen als ook om efficiency in de regionale samenwerking te vergroten, wordt een onderzoek gestart naar de beste samenwerkingsstructuur in de Regio Noord-Limburg.

Subdoel 4.3.2: We werken grensoverschrijdend samen (Euregio)

De gemeente Beesel is een grensgemeente en daarom zijn we onderdeel van de Euregio Rijn-Maas-Noord. Het strategisch partnerschap met buurgemeente Brüggen belichaamt het Europa van dichtbij. Samen met Brüggen, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners willen we de grens tussen beide gemeenten letterlijke en figuurlijk beslechten.

In 2024 gaan we op basis van een in 2023 opgesteld jaarplan het partnerschap tussen Beesel en Brüggen verdere inhoud geven. Op onder andere het gebied van toerisme, cultuur, sport en grensoverstijgende mobiliteit komen we tot concrete (bestaande) projecten en samenwerkingen.

Subdoel 4.3.3: We werken landelijk samen (perspectief kleine gemeente)

De gemeente Beesel belichaamt de kracht van klein. Samen met onze inwoners en partners pakken we maatschappelijke uitdagingen op en werken we #gewoonsamen aan een gemeente van vandaag én morgen. Dit gedachtegoed en deze werkwijze kenmerkt de gemeente Beesel en andere kleinere

gemeenten. We zetten dit perspectief landelijk op de agenda met het netwerk K80, komen op voor de belangen van kleinere gemeenten en werken aan het bevorderen van kennisdeling.

Als voorzitter van de K80 werken we samen met de andere bestuursleden/gemeenten en alle K80-leden aan een sterk netwerk in 2024. We geven invulling aan de ambitie van de VNG om tot een knooppunt van netwerken te komen. Dit betekent dat de K80, samen met de andere netwerken, een steeds belangrijkere rol krijgt. Begin 2024 komen we tevens tot een lobbystrategie.

Subdoel 4.3.4: Lokale samenwerking

We maken als gemeente een onlosmakelijk deel uit van onze gemeenschap. We werken samen met onze inwoners, ondernemers, verenigingen, organisaties en andere partners.

Vitale voorzieningen (voordeel € 143.000)

Zoals in programma 2, onder subdoel 2.7.2 reeds toegelicht, is er in de jaren 2024 t/m 2026 nog geen sprake van kapitaallasten in verband met het programma 'Integraal Kindcentrum Beesel (IKC)/Herhuisvesting basisschool Beesel'. Omdat de dekking van deze kapitaallasten uit Vitale voorzieningen zou plaatsvinden en dit budget hiermee nu nog niet benodigd is, leidt dit tot een voordeel van € 143.000 in de periode 2024 t/m 2026.

Ambitiebudget (voordeel € 350.000, neutraal via diverse programma's)

Met het ambitiebudget van jaarlijks € 350.000 investeren we extra in onze gemeente en geven we invulling, waar mogelijk samen met onze gemeenschap, aan de ambities uit het coalitieakkoord en de kadernota.

De inzet hiervan in 2024 is terug te vinden in de tabel onder 'Algemeen'.

Strategische visie gemeente en gemeenschap (nadeel € 10.000, neutraal via ambitiebudget)

Vanuit het Programmabureau stellen we een plan van aanpak op voor de herijking van onze gemeenschapsvisie Blij in Beesel.

Rol kernoverleggen en andere partners en partijen

Ook in 2024 werken we samen met de kernoverleggen en andere partners en partijen in onze gemeenschap. Daar waar dit mogelijk en wenselijk is, werken we graag mét de gemeenschap samen vóór de gemeenschap. Hierin blijven we met elkaar leren en ontwikkelen en zoeken we met partners naar de juiste aanpak en rolverdeling. Ieders rol en verantwoordelijkheden in trajecten worden vooraf helder geformuleerd in procesontwerpen en in adviezen over participatieve aanpakken. Dit komt ook sterk terug bij de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024.

Subdoel 4.3.5: Sterk bestuur

In het samenspel tussen gemeenteraad, college, organisatie en gemeenschap is het van belang dat het bestuur haar werk goed kan doen. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie en de rekenkamer. We nemen deel aan diverse samenwerkingsverbanden, in de (eu)regio en landelijk, om onze positie te versterken en samen te werken op thema's die onze gemeentegrens overschrijden. Daarnaast zijn er budgetten beschikbaar voor representatie en opleiding om zichtbaar te zijn in onze gemeenschap en het kennisniveau op niveau te houden. In het kader van de uitvoering van de controlerende taak van de gemeenteraad vindt de externe controle ieder jaar door onze accountant plaats.

Midterm Heidagen

In maart 2024 is de helft van de huidige bestuursperiode verstreken. In lijn met de heidagen die raad en college direct na de collegevorming in 2022 hebben gehad, organiseren we medio 2024 'midterm-heidagen' voor raad en college. Tijdens deze dagen staan de werkwijze en onderlinge verhoudingen centraal, alles teneinde een bestuur te blijven dat haar werk goed kan doen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Veilige en dienstverlenende gemeente	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Veiligheid	-1.361	-1.972	-1.798	-1.762	-1.794	-1.820
Burgerzaken	-64	-118	-310	-318	-326	-329
Gemeente	-1.136	-1.367	-1.772	-1.958	-1.790	-1.981
Totaal Baten minus lasten	-2.561	-3.456	-3.880	-4.038	-3.910	-4.131

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Veilige en dienstverlenende gemeente	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	-3.900	-3.935	-3.840	-3.818
Mutaties begroting 2024**	20	-103	-70	-313
Geraamd resultaat	-3.880	-4.038	-3.910	-4.131

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Personeel: formatie en inhuur programma 4

Met ingang van 2024 zijn de P-budgetten specifiek toegewezen aan het te bereiken doel. Door deze herverdeling is 42% van het personeelsbudget verschoven naar andere doelen. Ook over de programma's heen. De grootste beweging is gemaakt vanuit Overhead naar de andere programma's, omdat de medewerkers primaire taken uitvoeren. Een uitgebreidere toelichting wordt gegeven in de Leeswijzer en onder Algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur	Waarvan nieuw	Gedekt uit budget of reserve
4.1 Veiligheid	377			
4.2 Burgerzaken	299			
4.3 Gemeente	1.240		26	26
Totaal programma 4	1.916		26	26

Het budget voor personeel in programma 4 is gewijzigd. De totale mutaties bedragen € 499.000. De mutatie op inhuur is +/- € 133.000.

Dat komt vooral door de herindeling van het P-budget over de doelen. Dit levert een verschuiving op van € 183.000 naar programma 4. Daarnaast is er een verschuiving van inhuur naar formatie voor de twee Boa's van € 133.000. Het overige verschil van € 183.000 heeft heel diverse oorzaken (personele wisselingen, CAO-stijging en 6% gecalculerde inflatie in 2024).

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren, is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Procesbegeleider
  - werkzaam in diverse integrale dossiers binnen alle programma's doel 1.3 en doel 2.8 en doel 3.1 en doel 4.3
  - kosten 1 FTE € 105.000 geheel gedekt uit ambitiebudget

Samenvatting financiële mutaties

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 4 'Veilige en dienstverlenende gemeente' > € 25.000, met een totaalbedrag ad **€ 143.000 (voordeel)**:

- Stijging bijdrage Veiligheidsregio Limburg-Noord € 59.000 nadeel, neutraal gedekt via LPO middelen;
- Vervallen kapitaallasten IKC/School Beesel: € 143.000 voordeel;
- Ambitiebudget: € 350.000 voordeel, neutraal via inzet op diverse uitgaven.

Het resterende bedrag betreft mutaties m.b.t. formatie en inhuur en diverse afwijkingen < € 25.000:

- Formatie en inhuur: € 366.000 nadeel.

Investerings programma 4

In programma 4 staan geen investeringen gepland.

Algemene Dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	4.504	4.332	4.948	5.057	5.174	5.295
Algemene uitkering	27.180	27.248	29.037	30.450	29.097	29.527
Dividend	34	399	207	238	238	238
Saldo van de financieringsfunctie	17	19	169	117	7	7
Totaal Baten minus lasten	31.735	31.998	34.361	35.862	34.516	35.067

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	32.891	33.293	32.809	32.707
Mutaties begroting 2024**	1.471	2.569	1.707	2.361
Geraamd resultaat	34.361	35.862	34.516	35.067

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Toelichting Algemene Dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties binnen 'Algemene dekkingsmiddelen' > € 25.000, met een totaalbedrag ad **€ 1.468.000 (voordeel)**:

Onroerendezaakbelasting (OZB)

We handhaven de voorgenomen ozb-stijging van 3%. Voor het jaar 2024 levert dit de gemeente Beesel € 115.000 extra op ten opzichte van 2023.

Toeristenbelasting (voordeel € 261.000)

De hoogte van de toeristenbelasting zal in 2024 stijgen. De inkomsten toeristenbelasting 2024 zijn geschat op basis van:

- verhoging toeristenbelasting 25% én
- het verwachte aantal overnachtingen.

De oorspronkelijk geschatte inkomsten toeristenbelasting voor 2024 waren gelijkgesteld aan 2023, zijnde € 865.000. Op basis van bovenstaande worden de geraamde inkomsten in 2024 geraamd op € 1.126.000, zijnde een verhoging van € 261.000.

Dividend (nadeel € 34.000)

De dividendbaten voor 2024 zijn € 34.000 lager dan in voorgaande jaren. We volgen het door Provincie Limburg in de begrotingsbrief 2024 opgenomen dividend per aandeel.

Dit is voor BNG € 2,50 per aandeel en voor Enexis € 0,23 per aandeel in 2024 en voor de jaren 2025-2027 € 0,40 per aandeel. BNG is iets lager dan verwacht, maar met name het dividend Enexis is fors lager dan verwacht.

De nettowinst van Enexis zal volgens de meest recente Lange Termijn Financiële Doorrekening de komende jaren fluctueren en waarschijnlijk lager uitvallen. Dit is het gevolg van de toegenomen kosten voor Enexis als netbeheerder in de energietransitie.

Rentebaten (voordeel € 160.000)

In 2023 hebben we te maken met een significante stijging van de rentevergoeding die wij krijgen op onze tegoeden bij de Schatkist en bij de banken. Eind 2022 was het rentepercentage ongeveer 0% en in het derde kwartaal 2023 is dit toegenomen tot 3,5%. Voor de begroting leidt dit tot aanzienlijke extra rentebaten.

In de jaren 2024 en 2025 hebben we daarom respectievelijk € 160.000 en € 110.000 opgenomen. Voor de jaren 2026 en 2027 hebben we geen rentebaten opgenomen.

Het huidige saldo op onze rekening courant bij de banken en de Schatkist (± € 7 mln.) is voor een groot deel opgebouwd uit incidentele middelen die wij van het Rijk kregen.

In 2025 moeten we (regulier) onze lening van € 4 mln. terugbetalen. In 2026 hebben we te maken met het ravijn en zullen er naar verwachting minder inkomsten zijn en zal het uitgavenpatroon in eerste instantie nog niet volledig zijn bijgesteld.

Bovendien starten we in 2026 met de bouw van de school. Naar verwachting moeten we dan ook gaan lenen. Een stijging van het rentepercentage zal dan ook leiden tot verhoogde financieringskosten en dit heeft weer een negatieve impact op de rentebaten.

We monitoren hoe eventuele wijzigingen in het rentepercentage en de financieringsbehoefte zich vertalen naar concrete financiële resultaten. Indien van toepassing, nemen we dit mee in de P&C-documenten.

Gemeentefonds (voordeel € 1.081.000)

De baten uit het Gemeentefonds hebben we berekend op basis van de meicirculaire 2023.

Het voordeel bestaat enerzijds uit extra baten ad € 367.000 en daarnaast zetten we het volledige bedrag dat we voor compensatie van de inflatie ontvangen (de LPO-middelen) in ter dekking van de begroting. Dit betekent een voordeel van € 714.000.

Extra baten

In onderstaande tabel geven we een overzicht van het verloop van het Gemeentefonds voor de begrotingsperiode. Het 'Ravijn2026' is hierin goed zichtbaar. Beesel ontvangt in 2026 € 1.370.000 minder dan in 2025.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Geraamd t/m 1e berap 2023	28.670	29.799	28.802	29.002
Mutaties in deze begroting:				
Bij:				
Hervormingsagenda Jeugd	151	148	-25	-81
Combinatiefunctionaris	-61	-61	-61	-61
Accres (toename volume)	277	293	10	306
Loon- en prijsontwikkeling (LPO)	-	271	329	362
<i>Totaal bij</i>	367	651	295	526
Totaal Gemeentefonds	29.037	30.450	29.097	29.528

Toelichting per mutatie:

Hervormingsagenda Jeugd : Het Rijk en de VNG hebben op 18-4-2023 een financieel akkoord bereikt voor de hervormingsagenda jeugd. Een van de afspraken uit het akkoord is, dat de besparingsreeks a.g.v. de hervormingsagenda is aangepast. Dit is het gevolg van de vertraging in de totstandkoming van de hervormingsagenda jeugd.

Het budgettaire effect op de gemeentelijke begroting is neutraal. Voor 2024 en 2025 ontvangen we meer middelen uit het Gemeentefonds. In programma 2 subdoel 2.3.2 Mentale gezondheid, staat hier een verlaging van de besparing tegenover.

Combinatiefunctionaris : Vanaf 2024 ontvangen we de middelen voor de combinatiefunctionaris niet meer uit het Gemeentefonds. We ontvangen dezelfde middelen nu via een specifieke uitkering (SPUK). Deze baten hebben we opgenomen in programma 1 subdoel 1.1.5 Verenigingen. Dit is voor de gemeentelijke begroting budgetneutraal.

Accres : Dit is de groei van het Gemeentefonds. De extra middelen, die we als gevolg hiervan krijgen, zijn vrij besteedbaar.

LPO : De middelen die we voor LPO ontvangen wijzigen per circulaire. De extra LPO-middelen zetten we in deze begroting in voor de dekking van de lasten stijging als gevolg van indexering.

Inzet van het budget voor dekking van LPO

Vanaf de meicirculaire 2022 hebben we van het Rijk aanzienlijke bedragen ontvangen voor de dekking van de extra lasten a.g.v. de loon- en prijsontwikkeling. We hebben deze middelen gereserveerd. In de begroting 2024 zetten we deze middelen in voor de dekking van de LPO. In onderstaande tabel geven we een overzicht van het verloop van het budget voor LPO.

Bedragen x € 1.000

	2024	2025	2026	2027
Geraamd t/m 1e berap 2023	714	1.437	920	357
Mutaties in deze begroting:				
Bij: Extra ontvangen uit het Gemeentefonds conform meicirculaire 2023	-	271	329	362
Af: Ingezet in deze begroting	-714	-1708	-1.249	-719
Restant	0	0	0	0

Loon- en prijsontwikkeling (LPO)

De hoge inflatie en de daaraan gekoppelde Loon- en Prijsontwikkeling (LPO) hebben effect op onze gehele begroting. Bij de opbouw van de verschillende budgetten hebben we meerjarig een inschatting gemaakt van de LPO. Het personeelsbudget hebben we in 2024 geïndexeerd met 6%, in 2025 met 3% en vanaf 2026 met 2%. Bij de overige budgetten hebben we niet voor een generieke index gekozen, maar zijn we van maatwerk uitgegaan.

Voor de dekking van de LPO worden we door het Rijk gecompenseerd middels een LPO-toevoeging aan het Gemeentefonds. Deze LPO-middelen dekken voor een groot deel de verhoging van onze budgetten. Concreet betekent dit dat we in 2024 € 949.000 aan indexering hebben doorgevoerd. Hiervoor ontvangen we € 714.000 van het Rijk. Per saldo drukken er dus in 2024 € 234.000 aan extra lasten op onze begroting.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing benoemen we het risico op een tekort a.g.v. de LPO.

Totaal samenvatting financiële mutaties

Zoals in de Leeswijzer reeds benoemd/aangekondigd geven we u onderstaand een overzicht weer van de totale mutaties.

- Wegens o.a. de verschuivingen van de personeelskosten is er sprake van hogere mutatiebedragen binnen de programma's of doelen. Deze verschuivingen leiden echter niet tot een wijziging van het totale begrotingsaldo.
- Om u meer inzicht te geven in de mutaties die wel betrekking hebben op de ontwikkelingen van het begrotingsaldo, geven we u onderstaand een samenvattende tabel weer. De betreffende bedragen kunt u herleiden uit de 'Samenvatting financiële mutaties', welke binnen elk programma is opgenomen.
- Toelichting met betrekking tot 'Uitbreiding formatie en inhuur' volgt separaat binnen elk programma. Onderstaand bedrag (€ 355.000) betreft het totaal van al deze programma's.
- 'Indexering van de P-budgetten' betreffen de extra kosten, boven de reeds eerder geraamde kostenstijging.

Toelichting onder 'samenvatting financiële mutaties' binnen:	Saldo 2024 tm 1e berap 2023	Effect begrotingsaldo 2024 p/programma	Geraamd resultaat 2024
Progr. 1		-25.000	
Progr. 2*		-555.000	
Progr. 3		-55.000	
Progr. 4		143.000	
Algemene dekkingsmiddelen		1.468.000	
Overhead		-126.000	
Mutaties over alle programma's:			
Uitbreiding formatie en inhuur		-	
		355.000	
Indexering P-budgetten		-404.000	
Totaal		91.000	
Mutaties < € 25.000		-673.608	
Totaal	584.427	-582.608	1.818

*Waarvan € 401.000 wordt veroorzaakt door indexering van de maatwerkvoorzieningen op Wmo en Jeugd.

Overhead

Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:

Doel 6.1: De organisatie heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft

We zijn een gemeente in gemeenschap. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen, en we zorgen dat iedereen naar behoefte mee kan doen. Hiervoor is een klantgerichte dienstverlening en communicatie van hoge kwaliteit nodig. Dit vereist een bedrijfsvoering die op orde is en blijft aansluiten bij de veranderende maatschappij. Dit betekent ook dat we moeten blijven zorgen dat de juiste mensen op de juiste plek zitten.

Doel is dan ook dat onze organisatie duurzaam inzetbare medewerkers heeft die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft:

- Blijven aansluiten bij de (snel) veranderende maatschappij en (landelijke) opgaven;
- De juiste mensen zitten op de juiste plek met aandacht voor mobiliteit intern en in de regio;
- Zorgen voor voldoende medewerkers, mensen maken het verschil in onze organisatie;
- Zorgen voor de juiste medewerkers, waarbij we ook inzetten op trainees en (bij- en om)scholing;
- Aantrekkelijk blijven als werkgever, zorgen voor duurzame (ver)binding.

Doel 6.2: We zijn in control, adviseren, coachen en ondersteunen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren

Als organisatie willen we in control zijn. Dit betekent dat we grip hebben en houden op de organisatie, op het beleid, de financiën, de rechtmatigheid en de risico's. We creëren een zo hoog mogelijke mate van voorspelbaarheid, waardoor we in staat zijn om, indien nodig, tijdig bij te sturen.

Doel is dan ook dat we:

- Onze medewerkers in hun werkzaamheden ondersteunen en sturen op rechtmatigheid en doelmatigheid;
- Adviseren op vakinhoud;
- Een evenwicht hebben tussen zelf doen en uitbesteden en daar waar nodig regie voeren.

Wat gaan we er voor doen?

Doel 6.1: De organisatie heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-1.343
-----------------------------	--------

Subdoel 6.1.1: Blijven aansluiten bij veranderende maatschappij (bestaand personeel)

De werknemer van de toekomst vraagt van de werkgever om vertrouwen, ruimte en verantwoordelijkheid. Medewerkers komen (samen) tot de beste resultaten voor burgers als zij eigenaarschap ervaren en binnen heldere kaders autonoom kunnen handelen. Dat betekent ook dat we deze uitgangspunten meenemen in de visie en beleidskeuzes.

Ongerwaeg

Ongerwaeg, onze organisatieontwikkeling is gestart en we zullen ook in 2024 op de thema's van P&O, planning en control en werkgeluk, ontwikkeling uitvoering en implementatie actief aan de slag zijn. Onderdelen die concreet uitgewerkt worden zijn: werkgeluk, onboarding en offboarding medewerkers, strategische personeelsplanning en teamontwikkeling.

We zorgen ervoor dat onze medewerkers betrokken en bevroegen blijven bij de organisatie (ontwikkeling) en bij het werk. Belangrijk daarbij is dat we blijven vragen aan onze medewerkers hoe het ermee staat. Dat betekent ook dat we de medewerkerstevredenheid opnieuw gaan meten.

Subdoel 6.1.2: De juiste mensen zitten op de juiste plek

Onze ambities en ook onze wettelijke taken bepalen waar we mee bezig moeten zijn. We blijven investeren in onze medewerkers om dit waar te blijven maken. Niet altijd hebben we de juiste medewerkers hiervoor en zullen we investeren in nieuwe deskundigheid. Vaker zorgen we ervoor dat onze huidige medewerkers meebewegen. Daarvoor zijn het gesprek en maatwerk de meest waardevolle waarden die we inzetten. We blijven ontwikkeling op vakinhoud en persoonlijke ontwikkeling stimuleren. Niet alleen binnen onze organisatie, maar we hebben ook het lef om buiten de grenzen van de gemeente te kijken.

Interne mobiliteit

Ons intern mobiliteitsbeleid zorgt ervoor dat met regelmaat medewerkers intern doorstromen op vrijgevallen functies. Ons doel de juiste persoon op de juiste plek krijgt hierdoor steeds meer vorm. Ook tijdelijke inzet in een programma in het programmabureau is een onderdeel van mobiliteit. Dat vergt lef en ook flexibiliteit van ons allemaal, want niet altijd wordt de vrijgevallen plek snel opgevuld. Toch zetten we dit beleid voort in 2024.

Aanpassing personeelsbudgetten (€ 46.000 nadeel)

Gemeente Beesel blijft inzetten op duurzaam inzetbare medewerkers. We investeren na de coronajaren weer meer in de persoonlijke ontwikkeling en de vakkennis van onze medewerkers. Daar waar personeelsbudgetten als het opleidingsbudget, verzuimbudget, knelpuntenbudget en arbobudget al een aantal jaren niet meegegroeid zijn met de groei van het aantal medewerkers zien we dat dit tekorten geeft. Voor 2024 hebben we deze budgetten weer herrekend. Hierbij wordt gekeken naar de gemiddelden van andere gemeentes in Nederland (gegevens personeelsmonitor 2022).

Subdoel 6.1.3: Zorgen voor voldoende medewerkers (kwantitatief)

Om onze ambities waar te maken is het van belang dat we voldoende capaciteit in huis hebben. Zoals we aan het begin van de programmabegroting hebben aangegeven staat onze arbeidsmarkt op hoogspanning. Dat zal voorlopig niet minder worden.

Arbeidsmarktinspanning

In 2024 blijven we inzetten op een actieve benadering van de arbeidsmarkt. Dit doen we samen met de expertise van onze samenwerkingspartner op arbeidsmarktcommunicatie, niet alleen per vacature, maar ook op imago. Onze arbeidsmarktcampagnes leveren ondanks een krappe arbeidsmarkt goede resultaten door de gerichte werving op de sociale kanalen. De imagocampagne zorgt voor een persoonlijk beeld en geluid bij het werken in Beesel. We gebruiken hiervoor onder andere de output die *ongerwaeg* ons geeft, want dat is wat onze eigen medewerkers typisch Beesels vinden en dat is ons onderscheidend vermogen.

Beide vormen van campagnes blijven in 2024 noodzakelijk om onze vacatures in te vullen en vergen investeringen in geld en tijd.

Impact op ambities en doelen

Daarnaast zien we dat de uitvoering van taken onder druk komt te staan wanneer vacatures moeilijk in te vullen zijn en/of kandidaten minder ervaren zijn en een langere inwerkperiode nodig hebben. De organisatie probeert dit zo goed mogelijk op te vangen maar soms moeten er keuzes worden gemaakt met betrekking tot wat haalbaar is. Ook zullen keuzes gemaakt worden in doen we het zelf of besteden we uit. Hier zal ook in 2024 bijzondere aandacht naar toe gaan en waar nodig moeten we temporiseren en/of doelen bijstellen als het niet anders kan.

Subdoel 6.1.4: Aantrekkelijk blijven als werkgever

Aantrekkelijkheid als werkgever krijgt een steeds prominentere rol voor de huidige en nieuwe medewerkers. Onze organisatieontwikkeling *ongerwaeg* geeft ons telkens de handvaten wat dit voor gemeente Beesel betekent en ook de arbeidsmarkt vraagt om scherper te kijken naar wat de medewerker belangrijk vindt. Van belang hierbij is niet alleen dat we nieuwe medewerkers aantrekken, maar dat we een aantrekkelijke werkgever blijven voor onze huidige medewerkers.

Steeds meer arbeidsvoorwaarden zullen via de CAO geharmoniseerd worden en geven de gemeenten steeds minder ruimte om te differentiëren. Dat betekent dat het voor Beesel belangrijk blijft om binnen de beleidskaders van de CAO maatwerk te blijven ontwikkelen.

CAO-gemeenten (voordeel € 220.000, overgeheveld budget)

Onze huidige CAO heeft een looptijd tot 1-1-2024. Dat betekent dat voor 2024 opnieuw landelijk onderhandeld wordt over onze arbeidsvoorwaarden. We zien dat de CAO-partners regelmatig op onderdelen meer tijd nodig hebben dan de looptijd van de CAO om tot een duidelijk beleid of uitgangspunten te komen. Dat betekent dat we daar niet altijd op willen wachten omdat de veranderende maatschappij sneller actie vraagt of omdat we het zelf belangrijk vinden om niet te wachten. Voor 2024 steken we voornamelijk in op vitaliteit en gezondheid, woon-werkverkeer en werkgeeluk.

De financiële gevolgen van een nieuwe CAO hebben we vanaf 2024 geïntegreerd in de loonkosten per doel. Daardoor kon de stelpost CAO-verhogingen vervallen.

Vitaliteit

Dit onderwerp krijgt steeds meer aandacht. Niet alleen in de CAO-ontwikkeling zien we dat er meer en meer verwacht wordt van de werkgever om hier beleid op te maken. Ook zien we in de praktijk dat het thema vitaliteit een belangrijk onderdeel is van duurzame inzetbaarheid.

Gemeente Beesel is al jaren bezig met vitaliteitsactiviteiten. Deze activiteiten gaan van het #samensporten tot het hebben van een actuele R, I&E en periodiek medisch onderzoek. Voor 2024 is de tijd rijp om deze activiteiten te bundelen en een beleidsvisie te maken waarbij we een toekomstperspectief kunnen schetsen en bewust keuzes gaan maken.

Werkgeeluk

Een van de onderwerpen dat in het kader van organisatieontwikkeling *ongerwaeg* een belangrijk thema is in 2023 en ook in 2024 blijft. We zetten in op behoud van personeel door binnen de gehele organisatie aan de slag te gaan met de verschillende aspecten die horen bij werkgeeluk. Het is van belang om individueel en binnen het team drijfveren te kennen, balans tussen werk en privé te kunnen bewaken en bij te sturen als dat op een van de onderdelen nodig is. Het gaat hierbij om flexibele arbeidsvoorwaarden waar we maatwerk op kunnen bieden, passend bij de situatie en omstandigheden van dat moment.

Woon-werkverkeer medewerkers (nadeel € 130.000)

De CAO Gemeenten geeft vooralsnog in de CAO van 2024 geen uitsluitel in een model voor vergoedingen van woon-werkverkeer waarvan hybride werken een onderdeel uitmaakt. Waar gemeente Beesel afgelopen jaren met een klein aantal gemeenten in de regio geen woon-werkvergoedingsregeling had, zijn we met ingang van 2023 helaas nog de enige in Noord-Limburg. Dat doet ons, als we goed werkgever willen zijn, geen goed. Dit geldt niet alleen voor nieuwe medewerkers maar ook voor onze eigen medewerkers. In een tijd van financiële onzekerheden is het gepast om kosten die gemaakt worden ten behoeve van het werken bij gemeente Beesel ook te vergoeden, ook als de CAO daarin (nog) niet voorziet. Hiervoor wordt voor 2024 een model woon-werkvergoeding ingevoerd die recht doet aan de kosten die gemaakt worden door de werknemers. De regeling houden we bewust eenvoudig, omdat de verwachting is dat de CAO-partners in een volgende CAO wel met een uniforme regeling komen, die vervolgens verplicht door te voeren is voor alle gemeenten.

Nieuw Functie- en Loongebouw

Zoals ook in de kadernota is aangegeven zijn we in 2023 gestart met de herziening van het functie- en loongebouw van gemeente Beesel. De effecten op het p-budget zijn vooralsnog nog niet precies te duiden. Dit zal eind 2023 duidelijk zijn.

Dienstreizen medewerkers (nadeel € 36.000)

Voor dienstreizen hebben we regionaal een overeenkomst gehad met Mobility Mixx (MM). Deze overeenkomst is per 1 november 2023 beëindigd vanwege onvoldoende nakomen contractuele verplichtingen. Met de opgedane ervaringen bieden we duurzaam deelvervoer nu weer lokaal aan (auto, fiets, openbaar vervoer). Het budget met betrekking tot MM bedroeg sinds 2018 € 45.000 op projectbasis (incidentele middelen). Nu er duidelijkheid is ontstaan over 'hoe verder' dienen de kosten structureel te worden begroot. Het budget hebben we gebaseerd op historisch verbruik (auto, fiets, openbaar vervoer, eigen vervoer (uitzonderingen) en zal worden bijgesteld op basis van werkelijk gebruik.

RVU

In de CAO is bepaald in artikel 2.11 dat medewerkers gebruik kunnen maken van een RVU (Regeling voor Vervroegde Uittreding). Dit is een regeling, die als doel heeft om te voorzien in een uitkering ter overbrugging van de tijd tot de pensioeningangsdatum of de AOW. Aangezien de taken van de medewerkers voortgezet moeten worden, is voor de financiële gevolgen van deze afvloeiing een stelpost gevormd (€ 12.000 in 2024).

Doel 6.2: We zijn in control, adviseren, coachen en ondersteunen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren

x € 1.000

Saldo Baten minus Lasten

Saldo begroting 2024	-5.849
-----------------------------	--------

Subdoel 6.2.1: We coachen en ondersteunen medewerkers in hun werk

De faciliteiten voor medewerkers om hun werk te kunnen verrichten, worden beschikbaar gesteld. In de vorm van zowel hardware en software. Bij hardware en software kan gedacht worden aan diensten zoals veilig e-mailen, anonimiseringstool, digitale werkplek en ons archief.

Uitvoering cloudstrategie –Datacenter en werkplek (nadeel € 125.000)

Steeds meer leveranciers van software stappen over op het aanbieden van SAAS/Clouddiensten. Ook onze digitale werkplek gaat daardoor veranderen. Het aanhouden van een volledig eigen datacenter is niet meer noodzakelijk.

We zijn tot de conclusie gekomen dat het verstandig is om vanwege de onderlinge afhankelijkheden dit integraal beet te pakken, met als eindproduct een architectuurplaat en een meerjarige roadmap/stappenplan, waarmee onze IT-strategie wordt vormgegeven.

De geleidelijke overstap naar de cloud maakt dat de werkplek voor onze medewerkers ook moet veranderen. Immers veel cloudapplicaties werken vanuit de browser waardoor de Citrix-werkomgeving niet passend is voor de toekomst.

Na een uitvraag bij meerdere partijen, hebben we ervoor gekozen om met onze huidige dienstverlener een "meerjarige roadmap" op te stellen. Dit zal gedaan worden middels een assessment/onderzoek van de huidige IT-infrastructuur en het applicatielandschap. Naar verwachting is dit in Q3 2023 gereed.

Vervolgens maken we de keuze hoe wij dat gaan realiseren middels een aantal scenario's. Daarbij bekijken we de verschillende varianten van lokale samenwerking tot uitbesteden. Bij deze keuze is behoud van onze eigen identiteit en autonomie leidend. We gaan voor de variant die onze medewerkers het beste ondersteunt en stuurt en met de juiste financiële balans. Hiervoor zijn in de begroting 2023 middelen beschikbaar gesteld. Dit achten wij vooralsnog voldoende om de eerste fase te bekostigen. Het meerjarig perspectief stellen we na deze fase, waar nodig, bij.

Door de vertraging van de cloudtransitie lopen de leasekosten van de servers door. Dit betekent dat de eerder geraamde bezuiniging hersteld dient te worden. Dit betekent voor 2024 eenmalig € 125.000 extra kosten.

Uitvoering cloudstrategie - Applicaties

We krijgen steeds meer te maken met leveranciers die software aanbieden via SAAS/Clouddiensten. De afgelopen jaren zijn we al gestart met de overgang naar de cloud. De ervaring leert ons, dat we net zoals voorgaande jaren dan te maken krijgen met eenmalige transitiekosten en een toename in jaarlijkse abonnementskosten. Deze SAAS/Clouddiensten ondersteunen en sturen onze medewerkers om plaats- en tijdsafhankelijk te kunnen werken.

Telecommunicatie (nadeel € 23.000)

Door ons mobiel contract met een jaar te verlengen, lopen onze contracten voor mobiele en vaste telefonie samen af in 2024. De eerder geraamde kostenbesparing van € 40.000 wordt gedeeltelijk met een jaar uitgesteld, waardoor er eenmalig € 23.000 meer budget nodig is. We herzien in 2024 onze telecommunicatievoorzieningen, zowel voor mobiel als vast bellen. Daarbij kiezen we voor voorzieningen, die onze medewerkers optimaal ondersteunen bij hun bereikbaarheid.

Stuurinformatie

We zijn in 2023 gestart met de inhuur van een Informatiespecialist. Deze specialist zal duidelijkheid brengen in de stappen die nodig zijn voor de verdere toekomst. In 2024 zal dit verder vorm krijgen en geïmplementeerd worden. Hiervoor zal het team worden uitgebreid met een informatiemanager. De informatiemanager gaat de verbindende rol spelen tussen onze organisatie en de techniek waarmee wij stuurinformatie gaan presenteren.

NIS2, Europese cybersecurity-wetgeving die in 2024 van kracht wordt.

De informatiebeveiligingsdienst (IBD) ondersteunt ons bij het borgen van informatiebeveiliging en gegevensbescherming in onze organisatie, met concrete producten en diensten en helpt bij incidenten. De volgende stap is dat IBD ons zal ondersteunen bij de implementatie van NIS2. In de tussentijd voldoen we aan de eisen op het gebied van informatiebeveiliging en gegevensbescherming (o.a. langs de normen van de BIO en kaders uit de AVG). Wij implementeren de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en daarover leggen wij via ENSIA verantwoording af aan de gemeenteraad en aan het rijk.

Rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de informatieveiligheid van de gemeente Beesel. Om invulling te kunnen geven aan de aanbevelingen uit dit rapport is budget uit 2023 beschikbaar. Dit zal overgeheveld worden naar 2024.

Informatiebeheer (Documentaire Informatie Voorziening en Informatisering & Automatisering) (€ 90.000 nadeel)

Door de ontwikkelingen van analoog naar digitaal naar geautomatiseerd (metadata aan digitale stukken) is de noodzaak nog groter geworden.

In 2024 gaan we de best passende applicatie voor Beesel inrichten om gedigitaliseerde data gemakkelijk en laagdrempelig toegankelijk te maken. In 2025 zullen we het digitaliseren van het bouwarchief afronden en digitaal beschikbaar stellen (€ 90.000 kosten aanschaf applicatie in 2024 en € 250.000 omzettingskosten in 2025).

Archief inspectierapport

Na de archiefinspectie uit 2022 is een actielijst opgesteld met verbeterpunten die in 2024 doorlopen. In 2024 volgt de 2-jaarlijks archiefinspectie, die onafhankelijk ons archiefbeheer en voortgang toetst.

Gemeentearchivaris

Met de komst van de nieuwe archiefwet is het hebben van een gemeentearchivaris verplicht. Deze taak is nu nog belegd bij de gemeentesecretaris. Dit is in de toekomst niet meer op deze manier mogelijk. Om de personele bezetting voor het gemeentelijke archief zowel kwantitatief als kwalitatief aan de maat te brengen, wordt vanaf medio 2024 de functie van 'gemeentearchivaris' gecreëerd. De exacte invulling van de functie wordt in de eerste helft van 2024 nader bepaald.

Programma maatschappelijk vastgoed

We bekijken in 2024 de mogelijke combinatie van functies in het programma maatschappelijk vastgoed. Ook het gemeentehuis/klantenbalie maken hier onderdeel van uit. Zie hiervoor onder programma 2, subdoel 2.7.1.

K80 (voordeel € 30.000)

De gemeente Beesel is bestuurlijk voorzitter van de K80. Daarnaast levert de gemeente de secretaris en werkzaamheden op het gebied van communicatie en secretariële ondersteuning. Van de K80 ontvangt de gemeente Beesel een jaarlijkse vergoeding.

Subdoel 6.2.2: We adviseren op vakinhoud

We werken integraal en nemen besluiten waarbij we rekening houden met alle verschillende oogpunten. Om te komen tot integrale besluiten adviseren we medewerkers en bestuur vanuit verschillende teams zoals documentaire informatievoorziening, Automatisering en Informatievoorziening, Algemeen Juridische zaken, Financiën, Personeel & Organisatie, Communicatie en Strategie en Control. Hierdoor zijn onze besluiten technisch en in personeel uitvoerbaar, financieel haalbaar, passende bij wetgeving en onze wettelijke taken, sluiten ze aan bij onze visie en ambitie en is het begrijpelijk te communiceren voor onze inwoner.

Startnotitie

Als gemeente kennen we grote trajecten, beleidsontwikkelingen en projecten die meerdere thema's en beleidsdomeinen raken. Dit geldt tevens voor de implementatie van sommige nieuwe wetgeving. Om integraliteit te bevorderen, maar zeker vanuit een goed startmoment te beginnen met een nieuwe ontwikkeling, werkt de organisatie met een zogenaamde *startnotitie*. Dit "bewuste" begin van een traject of ontwikkeling moet tevens aan het begin meer inzicht geven op zowel de interne vraag/behoefte en inzet van specialisme als ook de externe partners en belanghebbenden. Daarnaast beschrijft de startnotitie de doorlooptijd, relatie met ambities, randvoorwaarden en doelstellingen.

Communicatie (nadeel € 50.000, gedekt uit ambitiebudget)

Team communicatie is in 2020 een ontwikkeltraject in gegaan om de communicatie-inzet nog beter af te stemmen op de communicatiebehoefte van onze doelgroepen. In 2024 ligt de focus van team communicatie op omgevingscommunicatie, bestuur met signatuur en corporate communicatie. Andere aandachtsgebieden zijn interne communicatie, organisatie van de communicatie en professionalisering/doorontwikkeling.

In de Kadernota is hiervoor € 50.000 gevraagd uit het ambitiebudget voor communicatie. Dit budget wordt gevraagd naar aanleiding van een onderzoek van Viduro waaruit bleek dat er meer handen nodig zijn in het adviseren en organiseren rondom communicatievraagstukken in de gemeente Beesel.

Omgevingscommunicatie

Een van de ontwikkelingen op het gebied van omgevingscommunicatie is het werken met de (social media) monitoringstool Obi4wan om inzichtelijk te maken wat er speelt binnen de gemeente en om een gebalanceerde contentplanning te maken op social media. Aan de hand van de bevindingen vanuit deze tool kan de communicatie bijgeschaafd worden n.a.v. sentiment bij de doelgroepen. Daarnaast

blijven we werken met de Citisens-betrokkenheidstool. Met de Citisens-betrokkenheidsprofielen hebben we meer zicht op de participatie- en communicatiestijlen van onze inwoners. Zo kunnen we voor iedere doelgroep (bepaalde wijk of dorp) een aanpak maken op maat die past bij de mensen om wie het gaat.

Factor B(estuur)

Samen met de collegeleden werken we met de werkvorm 'Factor B' aan de profilering van het college, waarbij we vragen behandelen als: Waar staan we voor? Hoe werken we hieraan? En hoe brengen we dit naar buiten?

Corporate communicatie

Wie is gemeente Beesel? En hoe willen wij graag dat doelgroepen ons zien? Met corporate communicatieactiviteiten werken we aan de identiteit en het imago van gemeente Beesel. Zo werken we aan een nieuwe arbeidsmarktcommunicatie inzet, waarbij we ook inzetten op een imagocampagne (zie ook subdoel 6.1.3). Ook blijven we constant redactie voeren op onze social media kanalen om door te kunnen blijven ontwikkelen, maken we een prioritering in thema's en werken we aan een aangescherpte identiteit.

Wet open overheid (voordeel € 80.000)

Zie paragraaf H 'Wet Open Overheid'.

Activeren uren (nadeel € 92.000, waarvan € 86.000 neutraal via de verschillende programma's)

Jaarlijks ramen we een totaalbedrag aan activering van uren voor projecten. De uiteindelijke verdeling van de uren over de programma's en overhead is afhankelijk van de projecten die daadwerkelijk gepland/uitgevoerd worden. Zodra dat inzichtelijk is, worden de bedragen onder de betreffende projecten en bijbehorende programma's opgenomen.

Subdoel 6.2.3: We hebben evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden, voeren regie daar waar nodig

Met alle (toenemende) taken die bij gemeenten liggen, blijft het van belang dat we evenwicht bewaren tussen wat we zelf doen, wat we uitbesteden en welke samenwerkingsvormen we kiezen. De complexiteit van vraagstukken neemt steeds verder toe. De opgaven vanuit het Rijk zijn steeds vaker naast lokaal ook gericht op de regio. We kennen al diverse gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Zowel voor bestaande als voor nieuwe opgaven moet bewust afweging plaats blijven vinden op welke wijze we uitvoering geven aan taken. Naast de eigen regio is ook de samenwerking vanuit de K80 kansrijk om op onderdelen samen te werken.

ICT-regie

De verschuiving van ICT en applicaties in eigen beheer naar de cloud heeft ook gevolgen voor de werkzaamheden van informatiebeheer. Onze werkzaamheden verschuiven nog verder van uitvoering naar regie. Wij laten ons daarom steeds meer ondersteunen door externe ICT-specialisten. Onze interne ICT-specialisten vervullen daarbij de rol van ICT-regisseur. De samenwerking met externe partners en onze medewerkers vindt plaats onder de regie van informatiebeheer. We hebben in 2023 dat al ingevuld door geen traditionele ICT-beheerders, maar ICT-regisseurs te werven. In 2024 gaan we deze regierol verder invullen. We zorgen op die manier voor evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden.

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Overhead	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Organisatie	-1.689	-1.555	-1.343	-1.356	-1.363	-1.337
In control	-5.153	-6.143	-5.849	-5.546	-5.393	-5.514
Totaal Baten minus lasten	-6.842	-7.698	-7.192	-6.902	-6.756	-6.852

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Overhead	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	-7.054	-7.082	-7.485	-7.547
Mutaties begroting 2024**	-138	180	729	695
Geraamd resultaat	-7.192	-6.902	-6.756	-6.852

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Personeel: formatie en inhuur programma overhead

Met ingang van 2024 zijn de P-budgetten specifiek toegewezen aan het te bereiken doel. Door deze herverdeling is 42% van het personeelsbudget verschoven naar andere doelen. Ook over de programma's heen. De grootste beweging is gemaakt vanuit Overhead naar de andere programma's, omdat de medewerkers primaire taken uitvoeren. Een uitgebreidere toelichting wordt gegeven in de Leeswijzer en onder Algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1.000

Doel	Formatie	Inhuur	Waarvan nieuw	Gedekt uit budget of reserve
6.1 Organisatie	438	5		
6.2 In control	3.269	97	92	
Totaal overhead	3.707	102	92	

Het budget voor personeel is in overhead sterk gewijzigd. De totale mutaties bedragen +/- € 275.000.

Volgend jaar wordt een vernieuwde notitie Overhead verwacht vanuit de BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Een van de aandachtspunten is dat de personeelskosten gekoppeld dienen te zijn aan de kosten van de werkzaamheden. De primaire taken van de gemeente zijn weergegeven in de programma's. De personeelskosten zijn bij de nieuwe indeling hieraan toegewezen. De herindeling van het P-budget over de doelen levert een verschuiving van overhead naar de programma's van € 692.000.

Het overige verschil wordt veroorzaakt door de nieuwe personele wensen (€ 102.000) en een sterke stijging van de loonkosten door diverse oorzaken (personele wisselingen, CAO stijging en 6% gecalculerde inflatie in 2024) € 315.000.

Om het voorgenomen beleid uit te kunnen voeren is het wenselijk om de formatie uit te breiden met:

- Informatiemanager
  - o 100% werkzaam voor doel 6.2
  - o kosten 1 FTE € 92.000

Samenvatting financiële mutaties

Onderstaand geven we u een overzicht weer van de financiële mutaties programma 'Overhead' > € 25.000, met een totaalbedrag ad **€ 126.000 (nadeel)**:

- Aanpassing personeelsbudget € 46.000 nadeel;
- Voortzetting mobiliteitsbudget: € 36.000 nadeel;
- Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer: € 130.000 nadeel;
- Stelpost CAO verhoging: € 220.000 voordeel;
- Leasekosten servers: € 125.000 nadeel;
- Verlenging telefonie: € 23.000 nadeel;
- Actualisatie activeren uren overhead: € 92.000 nadeel, waarvan € 86.000 neutraal via actualisatie activeren uren in de verschillende programma's;
- Digitaliseren bouwvergunningen uit archief: € 90.000 nadeel;
- Vergoeding inzet K80: € 30.000 voordeel;
- Opdrachten onderzoek Fiduro: € 50.000 nadeel, gedekt uit ambitiebudget
- Aframen budget Wet open overheid: € 80.000 voordeel.

Het resterende bedrag betreft mutaties m.b.t./ formatie en inhuur en diverse afwijkingen < € 25.000:

- Formatie en inhuur: € 275.000 voordeel.

Investerings overhead

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

Investering	2024	2025	2026	2027	Dekking
Materieel onderhoudsdienst	956,3	115,3	78,3		Kaplst. In exploitatie
Overkapping gemeenteloods incl. zonnepanelen	155				Kaplst. in exploitatie
Maatschappelijk vastgoed	PM				Kaplstn. uit ambitiebudget
Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd.					

Materieel onderhoudsdienst

(Totale investering voor 2024 bedraagt € 956.250 + activering uren € 12.600 = € 968.850)

Op basis van actuele herzieningen hebben er verschuivingen in tijd plaatsgevonden. Daarnaast hebben we te maken met forse prijsstijgingen. Dit heeft gevolgen voor de vervangingsinvesteringen bij de buitendienst. In 2023 hebben er minder vervangingsinvesteringen plaatsgevonden vanwege o.a. uitstel van vervangingen. Zo was vervanging nog niet nodig en zijn bepaalde vervangingen nog niet uitgevoerd omdat er nog geen duidelijkheid bestaat over de mogelijke wijziging van de afvalinzameling. Dat bedrag wordt doorgeschoven naar 2024 en verder. De kapitaallasten als gevolg van deze wijzigingen in investeringen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. In bovengenoemde tabel is de toerekening/activering van eigen uren niet weergegeven. Het bedrag voor activering van uren bedraagt € 12.600.

Overkapping gemeenteloods incl. zonnepanelen

(totale investering voor 2024 bedraagt € 155.000 + activering uren € 5.490 = € 160.490)

Bij de gemeenteloods heeft men te maken met steeds meer materieel dat in de buitenlucht moet worden gestald. Gevolg hiervan is dat het onderhoud toeneemt om het materieel bedrijfs gereed te maken en te houden. We kunnen dit verminderen en deels voorkomen door bij de gemeenteloods een nieuwe open overkapping te plaatsen. Op het dak van deze overkapping zullen we tevens extra zonnepanelen plaatsen om het stroomverbruik bij de gemeenteloods verder te beperken.

De stichtingskosten voor het realiseren van de overkapping met zonnepanelen bij de gemeenteloods ramen we in totaliteit op € 155.000. In deze kosten is behalve de bouwkosten en (aansluit)kosten voor de zonnepanelen, onder andere ook rekening gehouden met kosten voor architect en constructeur, legeskosten en verdere bijkomende kosten zoals herstel terreinverharding en onvoorziene kosten. De personele kosten ramen we op basis van een tijdsinschatting op € 5.490.

Maatschappelijk vastgoed

De toelichting inzake het maatschappelijk vastgoed treft u aan onder subdoelen 6.2.1 en 2.7.1.

Vennootschapsbelasting

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Vennootschapsbelasting	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Vennootschapsbelasting	-1	0	0	0	0	0
Totaal Baten minus lasten	-1	0	0	0	0	0

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Vennootschapsbelasting	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	0	0	0	0
Mutaties begroting 2024**	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Bedrag voor onvoorzien

Wat mag het kosten?

Bedragen x € 1.000

Bedrag voor onvoorzien	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
Onvoorzien	0	-55	-100	-100	-100	-100
Totaal Baten minus lasten	0	-55	-100	-100	-100	-100

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Bedrag voor onvoorzien	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	-100	-100	-100	-100
Mutaties begroting 2024**	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-100	-100	-100	-100

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Mutaties Reserves

Bedragen x €1.000

Mutaties reserves	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo: Baten minus lasten						
beleven	195	214	185	93	93	0
Samenkracht	-542	-441	173	93	86	73
Fijn wonen en bedrijvig	41	1.093	581	171	4	4
Veilige en dienstverlenende gemeente	-1.177	161	117	47	47	47
overhead	-977	1.104	269	128	111	106
Totaal Baten minus lasten	-2.460	2.130	1.325	531	342	229

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

Mutaties reserves	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo t/m 1e berap 2023*	546	259	183	164
Mutaties begroting 2024**	778	273	158	65
Geraamd resultaat	1.325	531	342	229

* Reeds door de Raad vastgesteld

** Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

Programma 1 Beleven (voordeel € 179.000)

- Cultuurmakelaar (voordeel € 93.000)
- Vacature recreatie & toerisme (voordeel € 92.000)

Programma 2 Samenkracht (voordeel € 141.000)

- Teamleider (voordeel € 70.000)
- Medewerker Oekraïne (voordeel € 71.000)

Programma 3 Fijn wonen en bedrijven (voordeel € 298.000)

- Duurzaamheid (voordeel € 103.000)
- Bomenrij Korte Ondersteweg Beesel (voordeel € 45.000)
- Extra budget Omgevingswet (voordeel € 150.000)

Programma 4 Veilige en dienstverlenende gemeente (voordeel € 70.000)

- Toezichthouder Veiligheid (voordeel € 70.000)

Overhead (voordeel € 90.000)

- Digitaliseren bouwvergunningen (voordeel € 90.000)

Financiële positie

Begrotingsuitkomsten

De nu voorliggende begroting is voor 2024 tot en met 2027 sluitend.

2024	€	2.000
2025	€	784.000
2026	€	115.000
2027	€	18.000

Uitgangspunten begroting

De (meerjaren)begroting is tot stand gekomen, rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- Voor de salarissen hebben we voor 2024 rekening gehouden met een salarisstijging van 6%. Meerjarig houden we rekening met een jaarlijkse stijging van 3% (2025) respectievelijk 2% (2026 en 2027);
- Conform vastgesteld in de kadernota hebben we het bedrag dat we uit het gemeentefonds hebben ontvangen voor loon- en prijsontwikkeling volledig hiervoor ingezet/gereserveerd;
- De meerjarenraming Gemeentefonds uit de meicirculaire 2023;
- Uitvoering van de meerjarige onderhouds- en investeringsplannen (o.a. wegen, verlichting, riolering, automatisering, gemeentelijke gebouwen, gemeentewerken, etc.);
- De (meerjaren)begroting van alle gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Veiligheidsregio Limburg-Noord, de Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid, Omnibuzz, RUD en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling;
- 100% kostendekking afval en riolering.

Onvoorzien

In de begroting hebben we een structurele post onvoorzien van jaarlijks € 100.000 opgenomen. Daarnaast hebben we jaarlijks nog een bedrag van € 275.000 opgenomen voor personele knelpunten.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Een aantal baten en lasten hebben geen structureel karakter. Hieronder geven we deze baten en lasten (B/L) per programma weer. Dit overzicht is exclusief investeringen.

Progr.	Omschrijving	B/L	2024	2025	2026	2027	Dekking / Storting
1	Cultuurmakelaar	L	93	93	93	0	Investeringsreserve
1	Medw recreatie en toerisme	L	92	0	0	0	Investeringsreserve
	Totaal programma 1		185	93	93	0	
2	Teamleider	L	70	0	0	0	Reserve Organisatie
	Totaal programma 2		70	0	0	0	
3	Opstellen omgevingsvisie	L	150	100	0	0	Investeringsreserve
3	Implementatie omgevingswet	L	150	0	0	0	Investeringsreserve
3	Bomenrijk Korte Ondersteweg	L	45	0	0	0	Investeringsreserve
3	Trainees RO en ABORG	L	120	45	0	0	Reserve Organisatie
3	Projecten duurzaamheid	L	104	13			Res. Duurzaamheid
	Totaal programma 3		569	158	0	0	
4	Toezichthouder veiligheid	L	70	0	0	0	Investeringsreserve
	Totaal programma 4		70	0	0	0	
6	Medw P&O	L	46	0	0	0	Investeringsreserve
6	Digitaliseren bouwvergunningen	L	90	0	0	0	Investeringsreserve
6	Implementatie ICT applicaties en transitie naar Cloud	L	5	0	0	0	Investeringsreserve
	Totaal programma Overhead		141	0	0	0	
	Totaal		1.035	251	93	0	

Toelichting op de incidentele posten:

Cultuurmakelaar (incidenteel)

Met het vaststellen van de cultuurnota 2023-2026 heeft de gemeenteraad ingestemd met de inzet van een cultuurmakelaar voor een periode van 3 jaar (2024-2026). In deze periode wordt uitvoering gegeven aan onze ambities op het gebied van cultuur. Deze ambities komen aanvullend op onze wettelijke taken. De inzet van deze makelaar is gekoppeld aan de looptijd van de ambities in de cultuurnota en is daarmee tijdelijk tot en met 2026. We dekken de kosten uit de investeringsreserve.

Tijdelijk extra capaciteit op Recreatie en Toerisme (incidenteel)

Ter uitvoering van de activiteiten binnen de subdoelen op het gebied van Recreatie en Toerisme (R&T) is bij de behandeling van de Kadernota door de Raad een amendement aangenomen om tijdelijke extra capaciteit voor R&T toe te voegen voor de duur van één jaar. De functie is erop gericht om een aantal projecten te realiseren gedurende deze periode vanuit de gestelde ambitie. Ook hier geldt dat deze ambities aanvullend zijn bovenop onze wettelijke taken.

Ontwikkeltraject teamleider (incidenteel)

In het kader van een persoonlijk ontwikkeltraject wordt ervaring opgedaan in het managementteam en in de aansturing van teams. Dit ontwikkeltraject eindigt in 2024 waarna op basis van opgedane ervaring doorstromen kan plaatsvinden naar een reguliere positie in onze organisatie of elders.

Opstellen omgevingsvisie (eenmalig)

In 2023 is een start gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor de omgevingsvisie. In 2024 werken we verder aan de omgevingsvisie. In deze visie bepalen we onze langetermijnvisie op de fysieke omgeving als geheel. We maken integrale keuzes over functies en ruimtegebruik. Dit betekent dat we daarin beleidsvelden zoals recreatie en toerisme, erfgoed, wonen, duurzaamheid, economie en verkeer met elkaar verbinden. Ook leggen we de verbinding met aspecten zoals gezondheid, veiligheid en leefbaarheid. Actuele beleidsdocumenten zoals de woonzorgvisie en de economische visie gebruiken we als bouwsteen bij het opstellen van de omgevingsvisie. We stellen de nieuwe omgevingsvisie op een participatieve wijze op, samen met de gemeenschap, maatschappelijke partners, verbonden partijen en bedrijven. Ondanks dat het hebben van een omgevingsvisie een wettelijke verplichting is zien we het opstellen van de eerste omgevingsvisie als eenmalige en bijzondere taak. Hiervoor doorlopen we eenmalig een uitgebreid proces waarna deze vanuit de reguliere bedrijfsvoering actueel zal worden gehouden.

De reikwijdte van dit proces gaat dus veel verder dan onze wettelijke taak. Voor dat eenmalige proces om tot deze eerste, uitgebreide omgevingsvisie te komen, dekken we de kosten uit de investeringsreserve. Kosten voor het actueel houden van deze visie worden uit de reguliere middelen uit de begroting gedekt.

Implementatie Omgevingswet (incidenteel)

De inwerkingtreding van de Omgevingswet vindt plaats op 1 januari 2024. Ter voorbereiding op de inwerkingtreding zijn nieuwe kaders vastgesteld en werkprocessen aangepast. Zo zijn de eerste ervaringen opgedaan. Ook bij de inwerkingtreding doen we nieuwe ervaringen op. De implementatie van de nieuwe wetgeving loopt ook na de inwerkingtreding door. Dit betekent ook dat de extra inzet voor de implementatie ook nog doorloopt na 1 januari 2024. In verband hiermee nemen we een bedrag van € 150.000 op uit de investeringsreserve.

In 2024 is in de benodigde capaciteit op het gebied van ruimtelijke ordening onder andere voorzien door de inzet van een trainee, in combinatie met tijdelijke externe inhuur. Vanaf 2025 worden de taken binnen de reguliere formatie uitgevoerd.

Bomenrij Korte Ondersteweg (eenmalig)

Langs de Korte Ondersteweg in Beesel staan oude, markante wilgen. Vanwege de leeftijd van de bomen is er steeds meer uitval. In het Landschapsontwikkelingsplan is aangegeven dat er hier een bomenrij gewenst is, daarom willen we de bomenrij renoveren. Vanwege de aanwezige natuur- en landschapswaarden willen we dit zorgvuldig aanpakken door nieuwe bomen te planten op de locaties van de slechtste bomen en de reeds lege plekken. We streven ernaar om de rij aan te vullen met andere soorten, zodat er meer variatie ontstaat. Dit ondersteunt de biodiversiteit. Het budget hiervoor komt uit het LOP (Landschappelijk Ontwikkelings Plan)-fonds. We verwachten dat de rest van de oudere bomen daarna nog enkele jaren kan blijven staan, maar dat uiteindelijk de uitval door zet. Dan bekijken we opnieuw welke actie nodig is.

Trainees RO en ABORG (incidenteel)

Het traineeprogramma eindigt in 2024. In de vaste formatie is rekening gehouden met de mogelijkheid dat een van de trainees kan doorstromen naar een nieuwe vaste formatieplaats en daarnaast rekening is gehouden met voorzienbaar verloop. Dit traineeprogramma stopt. We zullen vervolgens opnieuw bezien welke behoefte er is en op welke wijze we jong talent aan ons kunnen binden (al dan niet via programma's van provincie, VNG of opnieuw een eigen programma).

Projecten duurzaamheid (incidenteel)

De ambities op duurzaamheid reiken verder en gaan sneller dan de wettelijke taken en verplichtingen. Voor deze extra inzet op duurzaamheid zetten we middelen uit de reserve in. Het betreft het verbeteren van kaartmateriaal, inzet op duurzame energie, biodiversiteit, klimaatadaptatie en circulaire economie.

Toezichthouder veiligheid (incidenteel)

In verband met diverse verschuivingen en ontwikkelingen binnen het taakveld van toezicht en handhaving hebben we voor het onderdeel veiligheid tijdelijk extra capaciteit nodig. In de periode tot aan het einde van 2024 wordt meer duidelijk ten opzichte van de totale inzet op toezicht en handhaving. De extra inzet komt dan te vervallen.

Medewerker P&O (incidenteel, projectbasis)

Binnen de vaste formatie op P&O gaat alle tijd zitten in de invulling van vacatures en het boeien en binden van medewerkers. De arbeidsmarkt is dynamisch en de 'concurrentie' is groot. Door de tijdsbesteding komt de uitvoering van een aantal projecten binnen P&O onder druk te staan. We voegen tijdelijk capaciteit toe om een aantal projecten (digitalisering en automatisering P-dossiers, herijking handboek, dashboard personeelszaken) af te ronden. De verwachting is dat de vaste formatie hierna voldoende is om de taken op P&O goed adequaat uit te voeren.

Digitaliseren bouwvergunningen (eenmalig)

Er wordt een eenmalige investering voorgesteld om de slag af te maken naar een digitaal bouwarchief (inclusief historische informatie) en de juiste software aan te schaffen om nieuwe informatie in te archiveren en te raadplegen. 2024 gebruiken we voor het inrichten van de applicatie, 2025 voor het eenmalig digitaliseren van het bouwarchief.

Structureel begrotingssaldo

Bedragen x € 1.000

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo baten en lasten (voor mutaties reserves)	-1.323	253	-226	-211
Mutaties Reserves	1.325	531	342	229
Begrotingssaldo na bestemming	2	784	116	18
Waarvan incidentele baten en lasten	-1.035	-251	-93	0
Incidentele dekking uit reserves	1.035	251	93	0
Structureel begrotingssaldo	2	784	116	18

Structurele toevoegingen en onttrekkingen (T/O) reserves

In onderstaande tabel geven we een overzicht van alle structurele toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves.

Bedragen x € 1.000

Progr.	Omschrijving	T / O	2024	2025	2026	2027
2	Medewerker Oekraïne	O	72	72	72	72
2	Dekking kapitaallasten dagopvang 't Spick	O	1	1	1	1
2	Dekking kapitaallasten uitbreiding BS Offenbeek	O	21	21	14	0
2	Dekking kapitaallasten noodlokalen BS Beesel	O	10	0	0	0
	Totaal programma 2		104	94	87	73
3	Dekking kapitaallasten Pumptrackbaan	O	9	9	0	0
3	Dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	O	2	2	2	2
	Totaal programma 3		11	11	2	2
4	Dekking kapitaallasten herinr. Raadhuisplein	O	16	16	16	16
4	Dekking kapitaallasten vervanging openbare verlichting	O	25	25	25	25
4	Dekking kapitaallasten Verkeersmaatregelen	O	8	8	8	8
	Totaal programma 4		49	49	49	49
6	Dekking kapitaallasten verbouwing gemeentehuis 2010	O	103	103	103	103
6	Dekking kapitaallasten meubilair gemeentehuis	O	20	20	5	0
6	Dekking kapitaallasten discussie installatie	O	2	2	0	0
6	Dekking kapitaallasten zonnepanelen	O	3	3	3	3
	Totaal Overhead		128	128	111	106
	Totaal		291	281	249	230

Conclusie financiële positie

De belangrijkste aspecten voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente zijn reservepositie, ruimte belastingpakket, belastingdruk en meerjarenperspectief. Daarnaast spelen een aantal specifieke, gemeentegebonden kenmerken een rol, zoals fysieke en sociale structuur, afschrijvingsbeleid en grondexploitatie.

We beoordelen de gemeente Beesel op de diverse aspecten als volgt:

Reservepositie

Jaarlijks evalueren we de gemeentelijke reserves en voorzieningen. We kijken of de bestaande reserves en voorzieningen nog voldoen aan het BBV, of we ze kunnen samenvoegen of opheffen en of we nieuwe reserves of voorzieningen moeten vormen. Ook bekijken we of de hoogte van de reserves en voorzieningen toereikend is voor het doel waarvoor de reserve c.q. voorziening is gevormd.

We dekken incidentele lasten met incidentele middelen. Hierdoor ontlasten we onze meerjarenbegroting.

Stand reserves en voorzieningen

De (meerjaren-)stand van de reserves en voorzieningen is opgenomen in paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Ruimte belastingpakket

Uit de paragraaf Lokale heffingen blijkt dat er ruimte zit bij de belastingdruk als geheel, zeker als we als bovengrens het Limburgse gemiddelde nemen.

Het rioolrecht en de reinigingsrechten zijn 100% kostendekkend.

Voor de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Belastingdruk

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin stijgt in 2024 met 2,71% ten opzichte van 2023. We houden de voorzieningen voor de burger zoveel mogelijk op peil.

De belastingdruk in de gemeente Beesel ligt onder het gemiddelde van de Limburgse gemeenten.

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Paragrafen

A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze wettelijk verplichte paragraaf bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf is opgebouwd uit:

1. kaders
2. inventarisatie risico's
3. inventarisatie weerstandscapaciteit
4. berekening weerstandsvermogen
5. kengetallen (wettelijk)

1. Kaders

Als aanvulling op de wettelijke bepaling (art. 11 BBV) stelt de Raad de volgende kaders voor het weerstandsvermogen en de risicobeheersing:

- Het college informeert de Raad over een risico van de categorie 15 of hoger op het moment dat zich een dergelijk risico voordoet. Het college geeft aan welk beleid we gaan voeren om deze risico's te beheersen in overeenstemming met de strategie van onze gemeente. In de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting en jaarrekening nemen we voor deze risico's het gekozen beleid op.
- De raad stelt de minimale norm voor het weerstandsvermogen op 1.

2. Risico's

Voor 2024 e.v. voorzien we een aantal (mogelijk) risicovolle ontwikkelingen. In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- 2.1 Sociaal domein
- 2.2 Claims / Verzekeringen
- 2.3 Drakenrijk
- 2.4 APPA-fonds
- 2.5 ICT
- 2.6 Grondexploitatie
- 2.7 Dreigend faillissement van verbonden partijen
- 2.8 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan
- 2.9 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen.
- 2.10 Verplichting WW-uitkering voormalig personeel
- 2.11 Inflatie
- 2.12 Afval

2.1 Sociaal domein (programma 2)

Algemeen

De uitvoering van Jeugdzorg, Wmo en de Participatiewet brengt risico's met zich mee omdat het hier vanuit de landelijke systematiek om opneemregelingen gaat. Voor alle drie de domeinen zien wij onder andere de volgende risico's:

- De transformatie naar een nieuw stelsel, bewustzijn van verantwoordelijkheden die bij deze veranderingen horen en het realiseren van collectieve voorzieningen kost tijd en capaciteit;
- Rekbaarheid van wat een gemeenschap nog als mantelzorger of vrijwilliger aan kan;
- De reserve openeinderegelingen is op en niet meer aangevuld;
- De effecten van de nieuwe inkoop maatwerkvoorzieningen Jeugd, Wmo en Participatie die in januari 2022 gestart zijn, worden gedurende het jaar gemonitord maar geven nog geen meerjarig perspectief;
- Het beoogde effect van het herstelplan is meegenomen in de ramingen. Hoewel we positieve effecten hebben gezien op korte termijn, moet nog concreet uitwijzen of de genomen maatregelen op lange termijn ook daadwerkelijk de beoogde financiële resultaten opleveren.
- Een onzekere factor blijft de loonontwikkeling in de cao, de vraag of we daarvoor vanuit het Rijk gecompenseerd worden. We zien dat in de verschillende cao-onderhandelingen afspraken gemaakt worden waardoor de OVA-index naar verwachting hoger zal uitvallen dan gemiddeld.

Beesel heeft het uitgangspunt dat we mensen niet uitsluiten van zorg als ze daar wettelijk recht op hebben (met uitzondering van hulp in de huishouding (HbH)), de wettelijke taak en opdracht behorende bij deze wetten serieus nemen en iedere vraag om hulp die past binnen de kaders van het beleid en wet- en regelgeving toekennen. Dit betekent ook dat kosten boven het geraamde budget uit kunnen groeien.

Wmo

Voor 2024 hebben we de kosten voor Wmo zo reëel mogelijk geraamd op basis van de informatie die we op dat moment (medio 2023) hadden en hebben we hier enkele risico's in genomen wanneer het gaat over tegemoetkomingen die verwacht werden van het Rijk. Dit maakt dat we in 2024 enkele risico's zien.

Wij zien bij de Hulp bij Huishouden (Hbh) wel de aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. We hebben nog altijd meer inwoners in zorg ten opzichte van 2018 waarbij we geen compensatie krijgen van de coalitie.

De gemeente Beesel heeft gekozen om grip te houden op bovenstaande door de instelling van een inkomenstoets voor hulp in het huishouden. Hier zitten juridische risico's aan die nu voorliggen voor de Centrale Raad van beroep. De verwachting is dat de uitspraak van de centrale raad echter nog lang op zich kan laten wachten.

We hebben de effecten die we zien, meegenomen in de ramingen zoals die zijn opgenomen in de begroting 2024-2027. De maximale financiële gevolgen schatten we in op € 75.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 35.000.

Sociale uitkeringen

Voor de prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden gaan wij uit van de cijfers van het CBS in combinatie met de ontwikkeling van ons eigen klantenbestand. Ons klantenbestand is de afgelopen jaren gestabiliseerd. We zien echter een groeiende taakstelling wat betreft de huisvesting van stathouders en verwachten dat dit in 2024 aanhoudt.

Tevens zien we een sterkere stijging van het minimumloon. Dit heeft directe consequenties voor bijstandsnormen. We hebben een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden en het hogere minimumloon, waar mogelijk, financieel ingecalculerd. De compensatie vanuit het Rijk wordt echter pas later duidelijk. De maximale financiële gevolgen schatten we in op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 75.000.

Jeugd

Voor 2024 zien we de aanvullende risico's;

- Derde partijen (huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en gecertificeerde jeugdzorginstellingen) mogen autonoom zorg toekennen binnen Jeugdzorg die de gemeente, zonder daar invloed op te hebben, moet betalen;
- De afgelopen jaren hebben we voor verschillende jeugdigen duurdere verblijfsvormen ingezet. Omdat de problematiek bij deze jeugdigen complex is, worden naast verblijfsvormen ook specialistische behandeltrajecten ingezet. Ook in 2024 zal dit aan de orde zijn;

- Bij het ontvangen van de arbitragemiddelen is er een directe bezuiniging meegegeven aan de gemeente met daarbij een hervormingsagenda met meerdere actiepunten. Er ligt hierdoor dus ook een grote opgave op kostenbeheersing die scherpe keuzes vragen. Daarnaast bevat de hervormingsagenda een aantal risico's die buiten onze invloedssfeer liggen.

Voor 2024 hebben we de kosten voor jeugdzorg zo reëel mogelijk geraamd op basis van de informatie die we op dat moment (medio 2023) hadden. In 2021 zagen we fors hogere uitgaven aan het einde van het jaar. Deze zien we nog niet in 2022 en 2023, maar een verklaring op basis van de beschikbare data hiervoor ontbreekt.

De maximale financiële gevolgen schatten we op basis van de meest actuele cijfers in op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

Leerlingenvervoer

De verordening leerlingenvervoer regelt het vervoer van leerlingen tussen hun woonadres in de gemeente Beesel en een (speciale) school buiten de gemeente. Deze verordening regelt ook het vervoer van leerlingen met een (fysieke) handicap die het reguliere onderwijs bezoeken. Als gevolg van deze verordening regelt en betaalt de gemeente het vervoer van deze leerlingen.

Leerlingenvervoer is een opneinderegeling met een wettelijke verplichting.

Op basis van huidige leerlingenprognoses en beschikbare gegevens over leerlingen die gebruik maken van deze voorziening verwachten we dat het aantal leerlingen dat in 2023 gebruik maakt van het leerlingenvervoer stabiel blijft. Risico's echter zijn de forse stijging in kosten van brandstofprijzen, hierdoor was de NEA-index die gebruikt wordt bij het taxivervoer 13,7% in 2023. Hiernaast zal het tekort op taxichauffeurs en hiermee het kunnen leveren van taxivervoer een risico.

De maximale financiële gevolgen schatten wij in op € 50.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen in 2024 op € 30.000.

2.2 Claims/ Verzekeringen (overhead)

Onderverzekering

Het voornaamste risico bij verzekeringen is het risico op onderverzekering. Voor de brandverzekering voorkomen we dit door elke drie jaar de inventaris te laten taxeren en de gebouwen elke zes jaar. In de tussenliggende jaren indexeren we de waarde van inventaris en gebouwen. De meeste verzekeringen betalen niet de werkelijke schade uit, maar een vooraf bepaald maximum. We lopen daardoor een risico op onderverzekering.

Natuurrampen

We kunnen ons niet verzekeren voor natuurrampen zoals een overstroming van de Maas. Als er een natuurramp plaatsvindt dan draagt de gemeente in principe alle kosten tenzij het Rijk middelen ter beschikking stelt.

We schatten het maximale risico voor claims/verzekeringen op € 1.000.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

2.3 Drakenrijk (programma 3)

We hebben met de ontgronder van Drakenrijk afgesproken dat wij vanaf 2011 gedurende 14 jaar, jaarlijks € 139.000 van de ontgronder ontvangen. In 2024 ontvangen we de laatste termijn.

We zien geen aanleiding om hiervoor nog langer een risico op te nemen.

2.4 APPA-fonds (programma 4)

We hebben voor 2022 een rekenrente van 2,47% gebruikt voor de berekening van de pensioenvoorziening voor wethouders. Bij een verplichte overdracht van de wethouderspensionen aan een pensioenfonds tegen een lagere rekenrente dan 2,47% hebben we niet voldoende middelen in onze voorziening. We schatten het maximale risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 50.000.

2.5 ICT (Overhead)

We onderkennen de volgende risico's:

- Projecten van hogere overheden zorgen voor overbelasting en kennen een gebrekkige samenhang;
- Steeds meer systemen verschuiven van beheer in ons eigen datacenter naar beheer in de cloud. De samenhang van systemen, de koppelingen tussen die systemen en de afhankelijkheid van leveranciers zijn voor ons een punt van zorg;
- Hackers kunnen een risico vormen voor onze systemen. We hebben passende maatregelen genomen om de veiligheid te borgen. Echter risico's kunnen we niet uitsluiten.

We schatten het maximale risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

2.6 Grondexploitaties (programma 3)

We hebben momenteel 3 exploitaties: Oppe Brik, Parklaan en Heijackerstraat.

De grondexploitaties worden gelijktijdig met de jaarrekening herzien.

Voor meer informatie met betrekking tot de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf F Grondbeleid. Op dit moment hebben we voor Oppe Brik en Parklaan verliesvoorzieningen getroffen in verband met verwachte tekorten op de grondexploitaties.

Deze verliesvoorzieningen zijn het resultaat van de kosten en opbrengsten die in de grondexploitaties zijn opgenomen/geraamd.

Binnen deze paragraaf 'Weerstandsvermogen' geven we per grondexploitatie de risico's weer welke op dit moment niet concreet zijn en derhalve ook niet financieel vertaald in de grondexploitaties.

Oppe Brik:

De volgende risico's resteren:

- Subsidies: de provinciale subsidie voor de 'Herontwikkeling van het voormalig industrieel complex Beesel-Molenveld' wordt uiterlijk 1 juli verantwoord we wachten nog op definitief bericht vanuit de provincie;
- Verkoop kavels: enkele kavels staan nog in de verkoop;
- Onvoorziene kosten.

We schatten het maximum risico op € 590.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 90.000.

Parklaan:

De volgende risico's resteren:

- Subsidies: Het plan maakt onderdeel uit van de provinciale KLC-subsidie waarvoor de verantwoording nog moet plaatsvinden;
- Eventuele aanvullende flora- en faunamaatregelen in het openbaar gebied;
- Onvoorziene kosten.

We schatten het maximum risico op € 292.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 18.000.

Heijackerstraat:

Deze grondexploitatie is in 2022 geopend.

De volgende risico's gelden:

- Aanbesteding openbare werken moet nog plaatsvinden;
- Verkoop kavels;
- Onvoorziene kosten.

We schatten het maximum risico op € 214.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 30.000.

Per saldo voor de drie grondexploitatie gezamenlijk schatten we het maximale risico op € 1.096.000. Het risico voor het weerstandsvermogen schatten in totaal op € 138.000.

2.7 Dreigend faillissement van verbonden partijen

Is niet aan de orde.

2.8 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan

Is niet aan de orde.

2.9 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen

Is niet aan de orde.

2.10 Verplichting WW-uitkering (voormalig) personeel

We nemen jaarlijks afscheid van medewerkers om diverse redenen. Wetgeving bepaalt dat sommige medewerkers aanspraak kunnen maken op een WW-uitkering. De gemeente is eigen risico drager voor deze WW-uitkering. We schatten het maximale risico op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 25.000.

2.11 Inflatie

Sinds 2022 hebben we te maken met stijgende lonen en prijzen. De stijging zet door in 2023 maar lijkt iets af te vlakken ten tijde van de opmaak van deze begroting (sept 2023). Voorspellingen voor 2024 e.v. zijn niet of nauwelijks te maken.

Via het Gemeentefonds ontvangen we middelen ter compensatie voor de gestegen lasten. Deze middelen zetten we in de begroting 2024 volledig in. Vanaf 2026 is deze niet meer volledig dekkend. In werkelijkheid kan de inflatie afwijken van de raming. Dit kunnen we vooraf niet inschatten. We stellen daarom het risico op een tekort in verband met inflatie op P.M..

2.12 Afval

Veolia

Alle Limburgse gemeenten hadden t/m 31 december 2021 een overeenkomst met Veolia voor de overslag, sortering en vermarkting van huishoudelijk PMD (Plastic/Metaal/Drankpakken). Er zijn enkele juridische/financiële conflicten ontstaan tussen partijen, o.a. over de eindafrekening van 2018, extra vermarktungskosten voor PMD die Veolia in rekening wil brengen en wie de financiële gevolgen draagt van de brand in de sorteerinstallatie in Marl in 2019. Inmiddels heeft Veolia de Limburgse gemeenten voor de rechter gedaagd (waarbij de rechtsgang centraal wordt opgepakt door Afvalsamenwerking Limburg) en heeft Veolia na de uitspraak van de rechtbank in november 2021 hoger beroep ingesteld bij het hof. De mondelinge behandeling van de zaak vindt plaats tussen november '23 en februari '24. De uitspraak van het Hof volgt naar alle waarschijnlijkheid in Q2 2024.

- Vermarktungskosten: wanneer we het hoger beroep verliezen, verwachten we dat we een bedrag van ca. € 100.000 na moeten betalen aan Veolia over de jaren 2018 t/m 2021. Worden we in het gelijk gesteld, verwachten we dat we een bedrag terugontvangen van minimaal € 8.000 en maximaal € 16.000 over 2017.
- Brand Marl: de financiële gevolgen van de brand in Marl in 2019 - die eveneens twistpunt is in deze procedure - zijn op dit moment niet in te schatten.

We schatten het maximale risico op € 100.000 en het risico voor het weerstandsvermogen van 2023 op € 50.000.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van genoemde risico's.

Waarschijnlijkheid	
1	Zeer klein (1-20%)
2	Klein (21-40%)
3	Gemiddeld (41-60%)
4	Groot (61-80%)
5	Zeer groot (81-100%)

Financiële gevolgen (impact)	
1	€ 10.000 < x > € 50.000
2	€ 50.000 < x > € 100.000
3	€ 100.000 < x > € 500.000
4	€ 500.000 < x > € 1.000.000
5	> € 1.000.000

Risicoscore = inschaling waarschijnlijkheid x inschaling impact gevolg

Bedragen x € 1.000

Risico's		Maximaal risico €	Klasse		Risico score	Risico €
			Waarschijnlijkheid	Impact		
a	2.1 Wmo	75	2	1	2	35
b	2.1 Participatiewet	100	2	1	2	75
c	2.1 Jeugdzorg	300	3	2	6	100
d	2.1 Leerlingenvervoer	50	2	1	2	30
e	2.2 Claims / verzekeringen	1.000	1	4	4	100
f	2.4 APPA-fonds	300	1	2	2	50
g	2.5 ICT	300	2	2	4	100
h	2.6 Grondexploitatie	1.096	1	4	4	138
i	2.10 Verplichting WW-uitkering	100	2	1	2	25
j	2.11 Inflatie	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
k	2.12 Veolia	100	2	1	2	50
Totaal		3.421				703

We schatten het financiële risico's in op € 703.000. Dit is € 326.000 lager dan in de jaarrekening 2022. Dit komt m.n. door de lagere inschatting van de risico's in het sociaal domein.

Op basis van het indelen van de risico's in bovenvermelde klassen stellen we een risicomatrix op. De risicomatrix geeft een indicatie van de potentiële impact van het risico. Hieronder geven we een risicomatrix weer die we baseren op bovenvermelde risicoklassen. Hierbij geldt bij het intekenen van een risicoscore dat hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico is.

3. Weerstandscapaciteit

Post voor onvoorziene uitgaven

In de begroting 2024 hebben we een post onvoorzien opgenomen van € 100.000. We bepalen bij elke begroting opnieuw of we een post onvoorzien ramen.

Stille reserves

In 2023 zijn er geen wijzigingen in de stille reserves. We stellen de stille reserves op p.m.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit stellen we op p.m.

Stand van reserves en voorzieningen

In de onderstaande tabel geven we de begin- en eindstand van de reserves en voorzieningen voor de jaarschijf 2024. In de bijlagen geven we het verloop per reserve en voorziening voor de begrotingsperiode 2024 t/m 2026.

Bedragen x € 1.000

Stand 31 december	2023	2024
Algemene reserve	1.689	1.689
Bestemmingsreserve	14.718	13.393
Voorzieningen	8.501	7.974
Totaal	24.908	23.056

Overige elementen weerstandscapaciteit

Uiteraard kunnen ook andere elementen in de weerstandscapaciteit een rol spelen: de aanwezige nog niet bestemde budgettaire ruimte, de flexibiliteit van het uitgavenpatroon en het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen. De flexibiliteit van het uitgavenpatroon is beperkt. Een groot gedeelte van de uitgaven ligt vast als gevolg van investeringsbesluiten in het verleden, contracten en wettelijke verplichtingen (salariskosten, kosten overhead zoals huisvesting e.d.). Het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen is moeilijk te kwalificeren, maar heel behoorlijk voor een gemeente van deze omvang.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de weerstandscapaciteit waarbij een onderscheid is gemaakt naar incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit 01-01-2024		
Incidentele weerstandscapaciteit		
Algemene reserve	€ 1.689	
Stille reserves	PM	
Subtotaal incidentele weerstandscapaciteit		€ 1.689
Structurele weerstandscapaciteit		
Onvoorzien	€ 100	
Onbenutte belastingcapaciteit	PM	
Subtotaal structurele weerstandscapaciteit		€ 100
Totaal weerstandscapaciteit		€ 1.789

4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de relatie tussen risicoscore en weerstandscapaciteit. Deze relatie drukken we uit in een verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risicoscore}}$$

Wanneer we het weerstandsvermogen van de gemeente Beesel aan de hand van bovenstaande formule berekenen, komt deze uit op 2,54 (€ 1.789.000 / € 703.000). Dit is ruim boven de door de raad gestelde minimumnorm van 1.

5. Kengetallen

Begroting 2024						
Verloop van de kengetallen						
Kengetallen:	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	0%	3%	15%	14%	12%	10%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1%	4%	16%	15%	14%	11%
solvabiliteitsrisico	52%	46%	39%	39%	40%	41%
grondexploitatie	-1%	1%	1%	-1%	0%	0%
structurele exploitatieruimte	11%	0%	0%	2%	0%	0%
belastingcapaciteit	82%	85%	87%	89%	92%	94%

B Kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke begroting. Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het betreft wegen, openbare verlichting, riolering, groenvoorzieningen, begraafplaatsen, speeltoestellen, buitensportaccommodaties en gemeentelijke gebouwen. Zorgvuldig beheer hiervan is van groot belang.

Uitgangspunten

De raad bepaalt het kwaliteitsniveau voor het onderhoud van de kapitaalgoederen. In de onderhoudsplannen, dan wel in deze paragraaf leggen we het kwaliteitsniveau vast. Bij de uitvoering van de onderhoudsplannen combineren wij zoveel mogelijk de werkzaamheden ("werk met werk maken") en verbinden dit daar waar mogelijk met ambities binnen het sociaal domein.

Overzicht plannen

In onderstaande tabel vindt u de onderhoudsplannen, hun jaar van vaststelling, of er sprake is van achterstallig onderhoud en of het plan is doorvertaald in de begroting.

Onderhoudsplannen	Jaar Vaststelling	Door raad/ college	Achterstallig onderhoud	Financiële doorvertaling in begroting	Jaar actualisatie
Wegen	2016	raad	Nee	Ja	2024
Openbare Verlichting	2016	raad	Nee	Ja	2024
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	2022	raad	Nee	Ja	2027
Groenvoorzieningen	-	-	Nee	Ja	2024
Begraafplaatsen	2016	raad	Nee	Ja	2024
Buitensportaccommodaties	2020	college	Nee	Ja	Ntb
Gebouwen en binnensportaccommodaties	2020	raad	Nee	Ja	2024

Wegen

In juni 2016 stelde de gemeenteraad het nieuwe "Wegenbeheerplan Beesel 2017-2021" vast. In 2023 is gestart met de voorbereidingen voor een nieuw wegenbeheerplan. Dit traject ronden we in 2024 af.

Op dit moment gaan we uit van onderhoudsniveau B (voldoende). Dit betekent dat onze wegen functioneel moeten zijn. Als uit de tweejaarlijkse inspecties blijkt dat op een wegvak dit niveau niet wordt gehaald (bijvoorbeeld score C of D), dan is volgens de CROW-systematiek (centrum regelgeving en onderzoek in grond-, water- en wegenbouw) binnen twee jaar groot onderhoud nodig. Deze werkzaamheden nemen we dan op in het jaarlijks onderhoudsprogramma. De ontwikkeling in het kwaliteitsniveau bepaalt de omvang van de budgetten in onze begroting. De kosten voor het onderhoud betalen we uit de jaarlijkse onderhoudsbudgetten. Bij calamiteiten (hoog water, stormschade, zeer strenge winter etc.) of andere onvoorziene omstandigheden waarvoor het reguliere onderhoudsbudget niet voldoende is, benutten we de investeringsreserve.

De uit te voeren werkzaamheden combineren we zoveel mogelijk met andere projecten. De kwaliteit van de wegen toetsen we aan de landelijke, door de CROW vastgestelde kwaliteitsniveaus, zoals hieronder aangegeven.

Landelijke norm	Kwaliteitsniveau	Rapportcijfer	Omschrijving
A+	Zeer hoog	9 - 10	Vrijwel perfect, kwaliteit direct na aanleg
A	Hoog	7 - 8	Nauwelijks iets op aan te merken, mooi en comfortabel
B	Basis	6 - 7	Voldoende, kan er mee door, enige schade, lichte verontreiniging, functioneel
C	Laag	4 - 5	Zichtbare schade of vervuiling, enige kans op schadeclaims, onrustig, discomfort, hinder
D	Zeer laag	1 - 3	Ernstige schade, sterke vervuiling, gegronde kans op schadeclaims, kapitaalvernietiging

Inspecties

Eens per twee jaar voeren we op het wegengereedte een "Globale visuele inspectie" uit. Zo krijgen we een goed globaal beeld van de onderhoudstoestand van onze wegen. De inspectieresultaten gebruiken we als leidraad bij het opstellen van het jaarprogramma onderhoud wegen voor het middelgroot tot groot onderhoud en voor de raming van de jaarlijkse kosten voor instandhouding van het wegengereedte.

Medio 2023 is de laatste inspectie gehouden. De resultaten hiervan worden verwerkt in het nieuwe wegenbeheerplan.

Om ons wegengereedte in goede conditie te houden, voeren we verschillende onderhoudsmaatregelen uit. We maken onderscheid in:

- Klein onderhoud:
uitvoering van dagelijks kleinschalig onderhoud om kleine schades aan de verharding te herstellen;
- Groot onderhoud:
uitvoering van grootschalige onderhoudsmaatregelen waarmee de kwalitatieve achteruitgang van de weg(constructie) wordt vertraagd en de levensduur wordt verlengd (bijvoorbeeld scheuren vullen, oppervlaktebehandeling, vervangen deklaag, herstraten van elementenverharding e.d.);
- Rehabilitatie:
uitvoering van grootschalige vervanging van complete wegen of (onder)delen daarvan. Hierdoor brengen we de verharding weer op het oorspronkelijke functionele niveau.

De lasten voor het klein onderhoud, het groot onderhoud en de rehabilitatie dekken we volledig uit de onderhoudsvoorziening wegen.

Onderhoudsmaatregelen

Zowel klein als groot onderhoud is correctief-onderhoud waardoor de levensduur wordt verlengd. Rehabilitatie-onderhoud is grootschaliger en ingrijpender, daar vervangen we meestal de volledige wegconstructie.

Beide onderhoudsmaatregelen voeren we planmatig uit.

Voor de komende jaren plannen we de volgende onderhoudsmaatregelen:

- 2024 vervanging asfaltverharding Keulseweg (viaduct t/m grens) in combinatie met de Groene Loper
- 2024 vervanging asfaltverharding Antoniusstraat
- 2025 conservering toplaag Rijksweg vanaf rotonde Noord tot grens Roermond
- 2025 onderhoud aan asfaltverharding Eikenbroeklaan
- 2025 onderhoud aan asfaltverharding Muiderdijk
- 2026 onderhoud aan asfaltverharding Dubbelweg en vervanging asfaltverharding Prins Hendriklaan
- 2027 onderhoud aan asfaltverharding St. Lambertusdijk (gedeelte tussen Muiderdijk en Bergerhofweg)

Op basis van het nieuwe wegenbeheerplan bekijken we of de plannen voor de komende jaren bijgesteld moeten worden.

Openbare verlichting

In 2023 is het huidige Beleidsplan Openbare Verlichting (OVL) 2016-2023 afgerond. Hierdoor zijn nagenoeg alle armaturen van de openbare verlichting vervangen door energiezuinige LED-verlichting. Medio 2024 wordt een nieuw Beleidsplan OVL vastgesteld. Om in dit overgangsjaar budget te hebben voor (kleinere) ad hoc vervangingen, aanrijdingen, aanpassingen enz. verhogen we het budget 'Openbare straatverlichting' in 2024 met ca. € 10.000 naar € 60.000.

In het nieuw op te stellen beleidsplan wordt een beheerprogramma opgenomen en de daaruit voortkomende bedragen nemen we op in de meerjarenbegrotingen voor 2025 en volgend.

Riolering en pompgemalen

Het beheer en onderhoud van de riolering vindt plaats conform het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). We leggen dit beleidsplan eenmaal per vier jaar aan de raad voor. Het GRP bevat een opsomming van de noodzakelijke maatregelen en bijbehorende investeringen. Voor de uitgangspunten verwijzen wij naar dit plan. Het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan loopt tot en met 2027. In de Pastoor Rijnderslaan gaan we structureel alle kolk- en huisaansluitingen in de openbare ruimte 1 op 1 vervangen naar aanleiding van reeds verholpen klachten van volledig doorgewortelde verstopte leidingen.

Begin 2024 worden alle kolken gezogen en wordt circa 16 kilometer riool gereinigd en geïnspecteerd. We laten de inspectiebeelden beoordelen en voeren daarna de benodigde urgente maatregelen uit. In de zomer zullen door de buitendienst ruim 1000 kolken langs vooral de hoofdweg extra gereinigd worden. Het reguliere onderhoud aan onze 106 minigemalen wordt uitgevoerd door onze eigen buitendienst. Het onderhoud van onze hoofdgemalen hebben we uitbesteed aan een extern bedrijf.

Groenvoorzieningen

Onderhoudsniveau

Het onderhoud aan het openbaar groen voeren we grotendeels in eigen beheer uit. Het onderhoudsniveau dat we daarbij hanteren is gebaseerd op de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW. Deze niveaus variëren van een A+ kwaliteit (hoogste niveau) tot D kwaliteit (laagste onderhoudsniveau). Wij hanteren voor onze gemeente kwaliteitsniveau C (matig) voor de onderhoud van ons openbaar groen. Een uitzondering hierop vormen de centra; hier hanteren we een A-kwaliteit (goed).

Groenbeheersysteem

Het groenbeheersysteem is inmiddels basaal gevuld. Het gebruik van het beheersysteem gaan we verder implementeren en leidt tot een planmatiger groenbeheer. Het opnemen van gestandaardiseerde bomenpaspoorten waarin zowel beheer- als boomveiligheidsaspecten zijn opgenomen, is daarbij van belang. Wij zullen het bomenpaspoort van het Normeninstituut Bomen hiervoor gebruiken, in navolging van vele gemeenten in Nederland. Vanuit dit groenbeheersysteem willen we vooral inzetten op de hieronder opgenomen onderdelen.

Boomveiligheidsinspectie bomen

Als onderdeel van de wettelijke zorgplicht moeten de bomen in de gemeente regelmatig op veiligheid worden gecontroleerd, de meeste bomen eenmaal in de drie jaar. Dit wordt met een VTA-controle (Visual Tree Assessment) gedaan. Deze controle wordt eenmaal in de drie jaar door een externe partij voor ons uitgevoerd. De actuele boominspectiegegevens voegen we meteen in het nieuwe beheersysteem in.

Na de actualisatie controleert de onderhoudsdienst de risicobomen jaarlijks en houdt dit bij in de bomenpaspoorten. Uit de VTA-controle van 2020 blijkt dat er een achterstand is in het onderhoud van de bomen. Deze achterstand lopen we de komende drie jaar in door intensiever in te zetten op het boombeheer. Hiervoor verlengden wij het snoeiseizoen van oktober tot maart en hebben hierin een grote inhaalslag behaald.

Lijst beschermde houtopstanden

In 2019 hebben wij, gekoppeld aan de bomenverordening, een lijst opgesteld waarop de beschermwaardige houtopstanden zijn aangegeven. Hiermee worden de waardevolle houtopstanden binnen de gemeente goed beschermd. Het blijkt dat de lijst moet worden aangevuld met enkele nadere inventarisaties en suggesties van bewoners. We gaan de lijst in 2024 actualiseren.

Vervangen overlastgevende bomen

In 2019 zijn we begonnen met het planmatig vervangen van bomen die voor teveel overlast zorgen en het planten van bomen die de hoofdgroenstructuur versterken. We merken dat door de droge, hete zomers er een grote achteruitgang is in vitaliteit bij beuken en berken. Waar deze onderdeel zijn van een groenstructuur worden deze vervangen door klimaatbestendiger soorten. De keuze van projecten is afhankelijk van de prioritering, vitaliteit van de bomen en de ervaren overlast.

Biodiversiteit binnen en buiten de bebouwde kom

Bij de herinrichting en het beheer van plantsoenen houden we rekening met de waarde voor insecten, vogels en andere dieren, om zo de biodiversiteit binnen de bebouwde kom te stimuleren. Meer biodiversiteit is niet alleen goed voor insecten, vogels en andere dieren, maar vergroot ook de belevingswaarde voor onze inwoners. Wij zetten in op een gevarieerde groenvoorziening die aantrekkelijk is voor dieren én mensen.

Klimaatadaptatie

Een van de beste manieren om een klimaatbestendige buitenruimte te realiseren, is het toevoegen van groen en bomen aan de openbare ruimte. Wij hebben een lijst opgesteld van 30 projecten binnen de gemeente die bijdragen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit. De komende jaren voeren we deze projecten uit, in samenwerking met bewoners en andere partijen. Een deel van deze projecten valt ook binnen ons Landschapsonwikkelingsplan. Naast deze lijst worden ook nieuwe projecten gerealiseerd indien deze zichzelf aandienen.

Ecologisch en natuurvriendelijk beheer

Buiten de bebouwde kom bevorderen we de biodiversiteit door aandacht te hebben voor natuurvriendelijk beheer. Zo hebben wij een natuurvriendelijker maaibeheer, waarmee we tot verschraling van onze bermen willen komen. Hierdoor gaan kruiden beter floreren. Het maaibeheer wordt aangestuurd door een tweejaarlijkse ecologische monitoring. Uit de laatste monitoring blijkt dat de biodiversiteit in de bermen is toegenomen. Alleen bij de bermen die op eigen initiatief door bewoners of agrariërs worden gemaaid, neemt de biodiversiteit af. Communiceren hierover blijkt dus erg belangrijk.

Wij hebben veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling van kennis over biodiversiteit binnen de gemeente (zowel binnen- als buitendienst). Wij willen deze kennis ook in de komende jaren verder blijven ontwikkelen.

Groenbeheerplan

We stellen een nieuw beheerplan op voor al het gemeentelijke groen, zodat dit in de toekomst planmatiger wordt opgepakt. In het geactualiseerde plan zal het belang van biodiversiteit, beleefwaarden en klimaatadaptatie worden benadrukt. Ook zal dit plan richting geven aan het beheer in de toekomst en de inzet van de buitendienst.

Bestrijding overlastgevende soorten

Door de klimaatverandering is de laatste jaren de overlast door de eikenprocessierups toegenomen. De bestrijding van de rups pakken we binnen de gemeente voortvarend aan binnen een samenwerkingsverband van meerdere gemeenten in de regio. Deze aanpak is zeer succesvol, waardoor de overlast binnen de perken blijft. Wij willen ook de bestrijding ondersteunen met ecologische maatregelen, zoals het ophangen van nestkasten en de toepassing van ecologische bermes.

Wij hebben een inventarisatie van de groeiplaatsen van de Japanse Duizendknoop gedaan en een plan van aanpak opgesteld voor de bestrijding en beheersing van de Japanse Duizendknoop. Centraal in dit plan staat het belang van een adequate monitoring, voorkomen van verspreiding en bestrijding op nabij de woonomgeving.

Voor het jaarlijkse onderhoud van het groen hebben we in 2024 binnen programma 3 € 1.528.000 geraamd. Dit bedrag is inclusief kapitaallasten, uren eigen personeel en andere bijkomende kosten.

Begraafplaatsen

Net als bij het openbaar groen, baseren we het onderhoud op onze begraafplaatsen op de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW. We gaan bij onze begraafplaatsen uit van een A+ (zeer hoog) kwaliteitsniveau. In 2019 hielden we een eerste verkenning om te komen tot een beheerplan voor het onderhoud van onze twee algemene begraafplaatsen. Uit deze verkenning bleek dat er vanuit onze bewoners gewijzigde behoeften zijn ontstaan, waar de huidige begraafplaatsen niet

meer goed aan voldoen. We willen de aspecten ten aanzien van het beheer van de begraafplaatsen opnemen in het nieuw op te stellen groenbeheerplan.

Voor het jaarlijkse onderhoud van onze begraafplaatsen ramen we in 2024 binnen programma 3 € 33.000. Dit bedrag is exclusief salariskosten eigen personeel.

Speeltoestellen

De laatste jaren hebben wij gemerkt dat de speelvoorzieningen niet meer altijd goed aansluiten bij de wensen van de bewoners. We willen ons meer richten op het realiseren van waardevolle plekken in de woonomgeving die multifunctioneler ingericht zijn, waarbij spelen, ontmoeten, rusten en van de natuur genieten samengaan. We grijpen participatieve trajecten en initiatieven van inwoners (al dan niet vanuit bijvoorbeeld een kernoverleg of eigen buurt of wijk) aan om ook over deze voorzieningen in gesprek te gaan en waar nodig aan te passen aan de (gewijzigde) behoefte. Verder zullen we ook bij grootschalige renovaties van wijken eerst de behoefte aan speelplekken onderzoeken. We richten deze plekken samen met bewoners in voor spelen, ontmoeten en biodiversiteit. Tevens zorgen we voor de instandhouding van de bestaande speeltoestellen.

Buitensportaccommodaties

De gemeente Beesel heeft twee buitensportaccommodaties: Dijkkerhof in Reuver en Solberg in Beesel. We hebben voor deze terreinen onderhoudsplannen opgesteld en hanteren daarbij een functioneel kwaliteitsniveau. Dit betekent dat het kwaliteitsniveau moet voldoen aan de (minimale) eisen die voor de betreffende sporten gelden.

Met het oog op duurzaamheid, waarbij we geen chemische bestrijding meer gebruiken, gaan we de grasmat duurzamer bemesten. Hiermee richten we ons op de kwaliteit en de weerbaarheid van de velden.

Naar aanleiding van een verzoek van de verenigingen is bepaald dat ook de stroomkosten voor de beregening van de sportvelden voor rekening van de gemeente komen. Hiervoor is een tussenmeter geplaatst bij de beregeningspompen.

De stand van de voorziening waaruit we de kosten voor het groot onderhoud dekken, is per 1 januari 2024 naar verwachting € 17.000. Dit is toereikend voor het geplande onderhoud in 2024. Jaarlijks storten we een bedrag van € 12.500 in de onderhoudsvoorziening. Daarmee kunnen we ook na 2024 de onderhoudskosten dekken. Naast de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening ramen we voor het reguliere onderhoud € 58.000 per jaar. Dit bedrag is exclusief salariskosten eigen personeel.

Gebouwen en binnensportaccommodaties

De onderhoudsplanningen voor onze gebouwen en binnensportaccommodaties zijn gericht op het voorkomen van technische mankementen en storingen in en aan de (installaties van de) gebouwen. Gedurende het jaar toetsen wij de voor dat jaar opgenomen maatregelen op noodzakelijkheid. Indien het verantwoord is, stellen we de maatregel uit.

De laatste actualisatie van de onderhoudsplannen voor onze gemeentelijke gebouwen is uit 2020. Op basis van deze onderhoudsplanning is de bijbehorende storting in de onderhoudsvoorziening vastgesteld. In deze begroting hebben we rekening gehouden met de cijfers uit deze vastgestelde onderhoudsplannen.

Onze onderhoudsplannen actualiseren we overigens iedere 3 jaar evenals het Gebouwenbeheerplan. In verband met afstemming op het proces met betrekking tot maatschappelijk vastgoed binnen onze gemeente, is actualisatie en vaststelling van het Gebouwenbeheerplan voorzien in 2024.

In het nieuw vast te stellen Gebouwenbeheerplan zullen we onze ambitie met betrekking tot het verduurzamen van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed verder aanscherpen en toelichten.

Op basis van het Gebouwenbeheerplan kunnen we vervolgens onze onderhoudsplannen actualiseren. Vaststelling van de onderhoudsplannen door het college is dan ook gepland in 2024. Mogelijke financiële gevolgen met betrekking tot onderhoud aan onze gemeentelijke gebouwen verwerken we in de begroting 2025.

Op basis van de laatst geactualiseerde onderhoudsplannen staan voor 2024 de volgende bedragen voor groot onderhoud geraamd:

Naam Gebouw	Bedrag (€)
Gemeentehuis	€ 107.000
Gemeenteloods	€ 53.000
Gebouw milieupark	€ 2.000
Brandweerkazerne	€ 10.000
Berging begraafplaatsen	€ 3.000
De Schakel	€ 188.000
Gymzaal Beesel	€ 0
Gymzaal Offenbeek	€ 63.000
Sporthal De Schans	€ 41.000
Molen De Grauwe Beer	€ 1.000
Vleermuistoren	€ 0

Deze kosten dekken we uit de betreffende onderhoudsvoorzieningen.
De totale stand van de voorzieningen voor het onderhoud van de gebouwen en binnensportaccommodaties is per 1 januari 2024 € 1.375.000.

Toelichting:

Vooruitlopende op de aanstaande actualisatie van de onderhoudsplanning is m.b.t. De Schakel onder andere rekening gehouden met onderhoud dakbedekking. Dit is mede noodzakelijk om te voldoen aan de uitvoeringsverplichting volgens toegekende DUMAVA (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed)-subsidie.

In verband met de mogelijkheid tot een hernieuwde aanvraag DUMAVA-subsidie voor gymzaal Offenbeek (de eerder ingediende subsidieaanvraag is afgewezen door onvoldoende subsidiebudget), schuiven we de oorspronkelijk voor 2023 geplande werkzaamheden aan de dakbedekking door naar 2024. Dit betekent ook dat we het beschikbaar gestelde krediet voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van gymzaal Offenbeek moeten doorschuiven naar 2024.

De oorspronkelijk voor 2024 geplande werkzaamheden bij gymzaal Beesel zijn uitgesteld in afwachting van het onderzoek naar de mogelijke verplaatsing van deze gymzaal naar de nieuwe basisschool.

C Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf is een verplicht voorgeschreven paragraaf in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en is bedoeld om de uitvoering van de financieringsfunctie te volgen.

De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende liquide middelen aanwezig zijn zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor zetten we eigen middelen in, maar worden ook kort- en langlopende leningen aangetrokken. De rente die we hierover betalen, brengen we zowel intern als extern in rekening. Per saldo leidt dit tot een financieringsresultaat. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van kredietrisico's.

Het wettelijk kader ligt vast in nationale maar ook in de internationale wetgeving. Op nationaal niveau liggen de kaders vast in:

- De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) en de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Deze wet en regeling bieden een kader voor de beheersing van de risico's die uit deze functie voortvloeien. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente prudent moet omgaan met publieke middelen.
- De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) / EMU saldo. In deze wet- en regelgeving worden de Europese afspraken over de beheersing van de schuldenlast en het begrotingstekort vertaald naar nationale wetgeving om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft.
- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de notitie rente.
- De Gemeentewet.
- de regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Hierdoor mogen we overtollige liquide middelen die niet onmiddellijk nodig zijn voor het uitoefenen van de publieke taak alleen in rekening courant en/of deposito's bij de Schatkist aanhouden.

De wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in de financiële verordening en het Treasurystatuut. Het beleid over verstrekken van garanties door de gemeente aan derden is opgenomen in de nota treasury.

De wet Fido en het BBV bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel. Hiervoor zijn verplichte tabellen/overzichten opgenomen in de paragraaf. Deze verhogen de transparantie en de vergelijkbaarheid tussen de gemeenten.

In deze paragraaf komen tevens de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Afhankelijk van de hoogte en de verwachte duur van een liquiditeitstekort of -overschot wordt vermogen tijdelijk of langdurig aangetrokken.

Daarnaast wordt in deze paragraaf aandacht besteed aan risicobeheersing (met name rente- en kredietrisico) en het kasbeheer. De berekeningen van de leenbehoefte en rentekosten kunnen in de praktijk afwijken. Zo is het werkelijke investeringstempo van belang. Nieuwe beleidskeuzes (met name bij investeringen) gedurende het jaar hebben effect op de berekeningen. Ook verschillen in de begrote inkomsten (bijvoorbeeld grondverkoop, bijdragen van Provincie of het Rijk) hebben effect.

Voor informatie over garanties en het EMU-saldo verwijzen we naar de bijlagen.

Risicobeheer

Voor het risicobeheer zijn wettelijke normen ontwikkeld die zijn vastgelegd in de wet Fido (Financiering decentrale overheden). Het betreft: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden hebben als doel om de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan financiering.

Kasgeldlimiet (voor kort geld met looptijd korter dan 1 jaar)

De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Dit komt neer op afgerond € 3,5 mln. (primaire begroting 2023). Voor dit bedrag mogen we met kort geld financieren.

Bedragen x € 1.000

Stappen (1-4)		3de kwartaal 2022	4de kwartaal 2022	1ste kwartaal 2023	2de kwartaal 2023
(1) Vlottende schuld	ultimo maand 1	2.214	141	66	105
	ultimo maand 2	-	101	33	-
	ultimo maand 3	47	18	-	16
(2) Vlottende middelen	ultimo maand 1	5.430	5.256	4.496	5.635
	ultimo maand 2	3.954	5.072	4.816	7.003
	ultimo maand 3	4.317	5.539	5.306	8.560
(3) netto vlottend (+) of overschot middelen(-)	ultimo maand 1	-3.216	-5.115	-4.430	-5.530
	ultimo maand 2	-3.954	-4.971	-4.783	-7.003
	ultimo maand 3	-4.270	-5.521	-5.306	-8.544
(4) gemiddelde van (3)		-3.813	-5.202	-4.840	-7.026
Stappen (5-8)					
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)	3.682	3.682	3.492	3.492
(6a) = (5 > 4)	Ruimte onder KGL	7.495	8.884	8.332	10.518
(6b) = (4 > 5)	Overschrijding van de KGL				
Berekening kasgeldlimiet					
(5)					
(7)	Begrotingstotaal	43.313	43.313	41.087	41.087
(8)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) = (7) x (8)/100	Kasgeldlimiet	3.682	3.682	3.492	3.492

Renterisiconorm

In de onderstaande tabel rapporteren we over het renterisico voor de komende vier jaren. Het renterisico op de vaste schuld mag de rente risiconorm niet overschrijden. Naast renteherzieningen zijn hiervoor ook aflossingen van belang. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De rente risiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend 2024. *Bedragen x € 1.000*

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Jaar T 2024	Jaar T+1 2025	Jaar T+2 2026	Jaar T+3 2027
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	0	4.000	0	0
(3)	Renterisico (1 + 2)	0	4.000	0	0
(4)	Renterisiconorm	8.852	8.852	8.852	8.852
(5a) = (4 > 3)	Ruimte onder renterisiconorm	8.852	4.852	8.852	8.852
(5b) = (3 > 4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal jaar T	44.260	44.260	44.260	44.260
(4b)	Percentage regeling	20%			
(4) = (4a x 4b)	Renterisiconorm (alleen van jaar T	8.852			

Voor de komende 4 jaren overschrijden we de renterisiconorm niet. Dit betekent, dat we uit financieringsoogpunt geen renterisico lopen.

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar.

Eind juni 2023 bedroegen de tegoeden bij de banken ca. € 8,5 mln.

- € 8,2 mln. op de rekening courant bij het Agentschap (schatkist)
- € 0,3 mln. op lopende rekeningen bij BNG en Rabobank.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar.

- € 2 mln. in het APPA-fonds bij ASR.

Leningen

Kasgeldleningen

We hebben geen kasgeldleningen.

Langlopende leningen

In onderstaande tabel staan de bedragen die betrekking hebben op de gemeentelijke leningen. We hebben de lening aan de woningbouwvereniging niet meegenomen omdat deze lening een doorverstreking is. Per saldo is deze voor de begroting neutraal.

Momenteel hebben we nog 1 gemeentelijke lening. Deze wordt volledig afgelost in 2025. Voor deze lening ontvangen we een rentevergoeding van € 0,25%.

Bedragen x € 1.000

Leningen gemeente	2023	2024	2025	2026
Primo jaar	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 0
aflossing			€ 4.000	€ 0
ultimo jaar	€ 4.000	€ 4.000	€ 0	€ 0
rente	-€ 10	-€ 10	-€ 10	€ 0

Naar huidig inzicht hebben we voor de komende periode van de meerjarenbegroting onvoldoende eigen middelen om aan de financieringsbehoefte te voldoen.

We bekijken op het moment dat aanvullende financiering nodig is hoe we deze invullen (kasgeldleningen of langlopende leningen).

Rente

Conform artikel 13 BBV geven we in het onderstaande schema inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop we rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden toerekenen.

Bedragen x € 1.000

Rentescema:			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	0	
b.	De externe rentebaten (-/-)	-19	
	Totaal door te rekenen externe rente		-19
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend (-/-)	0	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (-/-)	0	
			0
	Saldo door te rekenen externe rente		-19
d1.	Rente over eigen vermogen	0	
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		0
e.	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente ,renteomslag (-/-)		0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		-19

D Bedrijfsvoering

Deze paragraaf bevat informatie over de dagelijkse bedrijfsvoering om de programma's te kunnen realiseren. De onderdelen die hieronder vallen zijn dus randvoorwaardelijk en/of ondersteunend aan de wettelijke taken en doelen uit de programma's. De bedrijfsvoering betreft de hele organisatie.

Inleiding

Bedrijfsvoering omvat het geheel van de interne functies, waaronder Personeel, Team informatiebeheer (voorheen I&A en documentaire informatievoorziening), Financiën, etc. Kortom alle randvoorwaardelijke zaken die geregeld moeten zijn in de organisatie om op het gebied van de primaire processen goed te kunnen functioneren. Bedrijfsvoering betekent echter ook: Sturing en beheersing van primaire en ondersteunende processen in een organisatie om zo de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. De gemeente Beesel zal haar beleid op rechtmatige en doelmatige wijze realiseren en het college legt hierover verantwoording af. Het basisuitgangspunt is dat de organisatie in control is. Dit betreft een doorlopend proces om de werkwijze hierop te verbeteren waar dat kan en nodig is: intern en extern en verdere professionalisering van de organisatie. Ook het werken met de doelenboom is hier ondersteunend aan.

Organisatieontwikkeling.

Bij al ons werk is vanuit de ingezette koers het uitgangspunt dat we werken aan een toekomstbestendig en robuust Beesel, een gemeente waar je blij bent om er te wonen, werken of recreëren en die zich kenmerkt door een goede dienstverlening. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen en we zorgen dat iedereen naar behoefte mee kan doen. We kijken vanuit het perspectief van de inwoner, ondernemer of vereniging, We sluiten aan bij de vraag, schakelen snel en houden de lijnen kort. We stimuleren en faciliteren initiatieven vanuit onze gemeenschap.

We streven onverminderd naar kwaliteit. We zien echter ook dat wisselingen, hoge werkdruk door eerdere bezuinigingen en extra taken ervoor zorgen dat de nagestreefde dienstverlening onder druk staat. We blijven echter vasthouden aan het belang van zichtbaarheid en spelen in op actualiteit en ontwikkelingen in de gemeenschap. Om hier binnen de gegeven omstandigheden invulling aan te geven, zorgen we ervoor dat de (werk)omstandigheden passend zijn bij de taken, hebben we op onderdelen extra formatie opgenomen en hebben we extra aandacht voor het welbevinden van onze medewerkers. Ook zal in 2024 weer een medewerkerstevredenheidsonderzoek worden gehouden.

Opgave gericht werken is verankerd in onze werkwijze bij het realiseren van bestaande en nieuwe ambities. We werken hierbij op basis van heldere visies en inspelend op de actualiteit. Het blijft een intensieve stijl, die tijd en inzet vraagt van organisatie en het speelveld maar zorgt er ook voor dat we de processen zorgvuldig doorlopen met alle belanghebbenden. Steeds meer programma's pakken we op deze manier op. Hier staan we vanaf de start van een opgave nadrukkelijk stil bij onze kernwaarden en de manier waarop we invulling geven aan Gemeente in Gemeenschap (GIG).

Bedrijfsvoering op orde

Werkprocessen zijn verbeterd en beschreven, steeds meer producten worden gedigitaliseerd en ook op het gebied van automatisering komen we na een periode van 'ombouwen' steeds dichterbij de gewenste nieuwe toekomstbestendige situatie. Naast de vaste inbedding van dashboards op het sociaal domein en bedrijfsvoering breiden we dit verder uit naar andere onderdelen van de begroting.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording door het college wordt verplicht. Dit betekent dat het college zelf verantwoording aflegt over het rechtmatig handelen van de organisatie. Voorheen werd deze verantwoording door de accountant afgegeven. Dit maken we onderdeel van de jaarrekening. Ten aanzien van de interne controle (die aan de basis ligt van deze verantwoording) hebben we onze interne controle verder uitgebouwd en ingebed in onze organisatie.

Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken

In onze verordening Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (kort 213a onderzoeken) hebben we opgenomen om eens per twee jaar een onderzoek 213a te laten uitvoeren, waarbij de onderzoeken telkens in het tweede en vierde jaar van een raadsperiode plaats dienen te vinden.

E Verbonden partijen

Algemeen

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De aanpassingen aan de Wgr zijn vooral bedoeld om de invloed van gemeenteraden (democratische legitimatie) te versterken. Een aantal wijzigingen trad direct in werking. Voor de overige wijzigingen is de aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen waar Beesel aan deelneemt noodzakelijk. Het wijzigingstraject is in 2023 gestart. In het najaar kregen de gemeenteraden de gelegenheid om een zienswijze af te geven op de concepten van de gewijzigde gemeenschappelijke regelingen. In 2024 worden de gewijzigde regelingen definitief vastgesteld.

In Beesel is er sprake van een aantal collegeregelingen. Naar verwachting wordt daarom in het tweede kwartaal een verzoek aan de gemeenteraad gedaan om het college toestemming te geven om de gewijzigde regeling vast te stellen. Daarna neemt het college een definitief wijzigingsbesluit.

Naam verbonden partij	Progr.	Belang begin jaar/ bijdrage 2024	Wijziging Belang in verslagjaar	Eigen Vermogen begin jaar	Eigen Vermogen einde jaar	Vreemd Vermogen begin jaar	Vreemd Vermogen einde jaar	Resultaat
Gemeenschappelijke regelingen								
BsGW	AD	€ 253.000		€ 1,2 mln	€ 1.2 mln.	€ 8 mln.	€ 7.8 mln.	€ 0
Veiligheidsregio Limburg Noord	div	€ 1.649 mln.		€ 5,1 mln.	€ 4,7 mln.	€ 49,9 mln.	€ 59,5 mln.	€ 0
WAA	2	€ 17.000		€ 3.1 mln.	€ 2.8 mln.	€ 310.000	€ 160.000	- € 597.000
MGR Sociaal Domein Limburg Noord	2	€ 95.000	-	€ 60.000	€ 10,6 mln.	€ 0	€ 0	€ 0
Omnibuzz	2	€ 34.000	-	€ 1,0 mln.	€ 1,0 mln.	€ 5,4 mln.	€ 4,7 mln.	€ 6.000
GR Grenspark Maas-Swalm-Nette	1	€ 1000		€ 36.000	€ 36.000	€ 104.235	€ 104.235	€ 0
GR Maasveren	1	€ 0		€ 1,95 mln.	€ 2 mln.	€ 0	€ 0	€ 48.000
Regionale Uitvoeringsdienst	3	€ 37.000		€ 309.000	€ 309.000	€ 1.1 mln.	€ 1.1 mln.	€ 0
Vennootschappen en Coöperaties								
BNG Bank *	AD	66.300 aandelen		€ 5.062 mln.	€ 4.615 mln.	€ 143.995 mln.	107.459 mln.	€ 300 mln.
Enexis Holding N.V. *	AD	180.900 aandelen		€ 4.241 mln.	€ 5.441 mln.	€ 5.154 mln.	€ 4.907 mln.	€ 1.300 mln.
CSV Amsterdam B.V. *	AD	2.417 aandelen		€ 210.000	€ 110.000	€ 0	€ 0	- € 100.000
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	AD	2.417 aandelen		€ 1,5 mln.	€ 0	€ 10.000	€ 0	- € 75.000
NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) *	AD	5 aandelen		€ 195.000	€ 201.000	€ 394.000	€ 390.000	€ 6.2 mln.
Overige verbonden partijen								
Ons WCL *	3	€ 40.000		€ 433.000	€ 420.000	€ 32.000	€ 114.000	€ 5.230
Bodemzorg Limburg *	3	€ 0		€ 8,7 mln.	€ 6,3 mln.	€ 5,9 mln.	€ 4,5 mln.	- € 2,3 mln
Euregio Rijn Maas Noord *	1	€ 1.100		€ 381.000	€ 380.000	€ 607.205	€ 516.852	€ 484.000

* In deze tabel hebben we de bedragen uit de begroting 2024 van de GR's opgenomen. Indien de begroting 2024 niet beschikbaar is, nemen we de bedragen uit de jaarrekening 2022 op.

Gemeenschappelijke regelingen

Belastingsamenwerking gemeenten en waterschappen (BsGW)

Visie

BSGW dient op adequate en doelmatige wijze de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB en toeristen- en hondenbelasting) te verzorgen namens de gemeente Beesel.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

BSGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BSGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie-verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.

Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Visie

Samenwerken waar dit meerwaarde heeft waarbij wordt deelgenomen aan gemeenschappelijke regelingen. Strategisch wordt dit niet alleen bekeken vanuit de voordelen die het oplevert voor de eigen inwoners, maar ook vanuit de bijdrage die de gemeente kan leveren voor de burgers in de regio.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan intergemeentelijke samenwerking op de schaal van Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel:

I. De behartiging van de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen op het gebied van:

- a) de brandweezorg;
- b) de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- c) de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- d) het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen;
- e) het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio.

II. De behartiging van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg en waarvoor samenwerking tussen gemeenten op de schaal van de regio uit het oogpunt van verhoging van efficiency en effectiviteit wordt vereist.

Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid (WAA)

Visie

WAA heeft als beleidsvisie dat zij voor alle personen in de regio die zijn aangewezen op de WSW, passende arbeid wil realiseren in een zoveel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten- als gemeenschappelijke regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening (WSW) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het WAA voert de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) uit in opdracht van de gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. De gemeente wordt in het bestuur van het werkvoorzieningschap vertegenwoordigd door een lid van ons college.

Risico's

De financiële resultaten van het werkvoorzieningschap zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR)

Visie

De MGR verbindt kennis binnen het sociaal domein Limburg-Noord. Dit doen ze door transparant en integer samen te werken met deelnemende gemeenten. Iedere gemeente profiteert van de overkoepelende MGR expertise. We bieden door gezamenlijke inkoop, leveranciersmanagement en informatiemanagement voor de deelnemende gemeenten schaalvoordelen. Tevens is de MGR in staat om optimalisatie van bedrijfsprocessen te realiseren. Hiermee benutten gemeenten structureel de voordelen van samenwerking in het sociaal domein. De MGR werkt samen met alle ketenpartners om praktisch en kennis met elkaar te verbinden.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De MGR SDLN is per 1 november 2014 opgericht door de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray. De MGR is een samenwerkingsverband dat uitsluitend gericht is op uitvoerende taken, taken die onder de zeggenschap van colleges vallen. De gemeenteraad heeft geen besluitvormingsbevoegdheid. Hij mag deelname alleen weigeren als de regeling in strijd is met de wetgeving of het algemeen belang. De MGR SDLN kent op dit moment twee modules.

- Module 1 is het Regionaal Bureau Opdrachtgeven (RBO). Deze werkorganisatie is gericht op het gezamenlijk aanbesteden en inkopen van diensten met betrekking tot de gedecentraliseerde taken in het sociale domein. Aan deze module nemen de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray deel.
- Per 1 januari 2022 is er een tweede module bijgekomen. Module 2 richt zich op de regionale taken Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoezing & Preventie (BW, MO, B&P). Aan module 2 nemen behalve Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray ook de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert deel.

Risico's

De MGR SDLN brengt de totale kosten in rekening bij de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage wordt hierbij verdeeld op basis van inwoneraantallen per 1-1 van het jaar t-1.

Omnibuzz

Visie

Doelgroepenvervoer zorgt dat klanten (ook degene die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal vervoerd worden en daardoor deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het efficiënter organiseren van vervoer zorgt verder ervoor dat het vervoer binnen de gemeentelijke begroting mogelijk blijft.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het brede doelgroepenvervoer waaronder WMO vervoer, leerlingenvervoer en vervoer in het kader van dagbesteding en –opvang en jeugdwet). Per 1 april 2016 zijn we toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Hieraan nemen 32 Limburgse gemeenten deel. De GR Omnibuzz voert het doelgroepenvervoer voor de gemeente Beesel uit.

Risico's

De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De regiekosten, de indirecte kosten (personeel en beheer), worden voor de helft verdeeld over het aantal inwoners per gemeente en voor de helft naar rato van het aantal pashouders per gemeente.

Regionale Uitvoerings Dienst

Visie

De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN) is een innovatieve, slagvaardige en efficiënte organisatie, die bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit, gezondheid en veiligheid van de leefomgeving en aan de verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De dienstverlening wordt o.a. verbeterd door:

1. Een 'level playing field' (gelijke benadering en behandeling onder de GR RUD LN);
2. Minder toezichtlasten door efficiënte en innovatieve toezichtmethoden.

De GR RUD LN is een flexibele organisatie die zich verhoudt tot de ontwikkelingen in de omgeving.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Volgens de verplichtingen van de Rijksoverheid moeten we minimaal de basistaken (complexe milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) via de GR RUD LN uitvoeren. Wij voeren alle VTH taken uit via de GR RUD LN. Het doel van samenwerking via de GR RUD LN is om enerzijds te kunnen voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria en anderzijds om efficiënter en goedkoper onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te kunnen uitvoeren. Wij blijven zelf bevoegd gezag. De zorg voor de uitvoering gebeurt door de GR RUD LN. De bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft bij ons.

Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette

Visie

Het openbaar lichaam heeft tot doel de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin te behartigen, waarbij de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking gericht is op het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk landschap, de schoonheid, de wezenskenmerken en de verzorging en ordening daarvan, met inachtneming van belangen van economische, culturele en sociale aard.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme.

Risico's

Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico's bekend.

GR Maasveren

Visie

Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.

De veerdiensten zijn van oudsher onderdeel van het Noord-Limburgse wegennet.

De Maasveren kennen een tweeledig gebruik:

1. het regionale verkeer door de bewoners van de regio zelf, woon-werkverkeer, woon-schoolverkeer, sociaal maatschappelijk verkeer en overig economisch verkeer met in het bijzonder landbouwverkeer;
2. toeristisch-recreatief verkeer, zowel een belangrijk als attractief onderdeel van fietsroutes (alle veerdiensten zijn onderdeel van het regionaal fietsrouten netwerk), als ook voor het autoverkeer, wandelaars en motoren.

Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vennootschappen en Coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Visie

De BNG is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. Het dividend zetten we in de begroting als structureel dekkingsmiddel in. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De NV Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor de overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die de gemeente bezit.

Risico's

Er zijn geen verdere risico's bekend.

Enexis Holding NV

Visie

Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 mln. klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 mln. klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De gemeente heeft een financieel belang als aandeelhouder. Het dividend hebben we in de begroting opgenomen als structureel dekkingsmiddel. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De vennootschap heeft ten doel:

1. Het sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes.
Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.
2. Iedereen altijd toegang bieden tot energie.
Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten.
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben.
Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Risico's

De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Gezien de huidige economische situatie zijn de winstverwachtingen en dividenden onzeker. Er zijn geen verdere risico's bekend.

CSV Amsterdam BV (voorheen: Claim Staat Vennootschap BV)

Visie

CSV Amsterdam B.V. is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON);
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

Risico's

CSV Amsterdam zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid BV (vennootschap onder Attero Holding BV), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.

Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele vroegtijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterende werkkapitaal van de vennootschap.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE)

Visie

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent)

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Risico's

Het risico en daarmee aansprakelijkheid van aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)

Visie

De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in Limburg door winning, zuivering en distributie. De N.V. WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de gehele Provincie Limburg.

Risico's

Er zijn geen risico's bekend.

Overige Verbonden Partijen

Stichting Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL)

Visie

De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.

De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel:

1. het adviseren en ondersteunen bij- en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten;
2. het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afronden van lopende WCL-projecten;
3. het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Instandhouding waardevolle landschapselementen.

Risico's

Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico's bekend.

Nazorg Limburg / Bodemzorg Limburg

Visie

Nazorg Limburg B.V. / Bodemzorg Limburg (verder Nazorg Limburg B.V.) is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Alle gemeenten in Limburg zijn aandeelhouder van Nazorg Limburg B.V. De activiteiten van Nazorg Limburg B.V. bestaan uit het verzorgen van de nazorgactiviteiten van een aantal gesloten voormalige stortplaatsen in de Provincie Limburg. De aandeelhouders betalen 10 jaar lang in de periode 2012–2022 jaarlijks een vrijwillige solidariteitsheffing van € 0,25 per inwoner. De vrijwillige solidariteitsheffing van de gemeenten wordt door Nazorg Limburg B.V. belegd. Op deze wijze wordt door Nazorg Limburg B.V. een doelvermogen opgebouwd. Dit doelvermogen wordt vervolgens door Nazorg Limburg B.V. ingezet om de nazorgactiviteiten van gesloten voormalige stortplaatsen, die in beheer zijn bij Nazorg Limburg B.V., te kunnen verzorgen.

Risico's

Er zijn geen risico's bekend.

Euregio Rijn Maas Noord

Visie:

De Euregio Rijn Maas Noord beoogt de grensoverschrijdende samenwerking op diverse terreinen aan te jagen door het verbinden van partijen, het voeren van een gemeenschappelijke lobby, de loketfunctie en programmamanagement voor INTERREG A en het eventueel zelf uitvoeren van eigen INTERREG-projecten.

De euregiovisie vormt de inhoudelijke basis, met als hoofddoel het 'verminderen van grensbarrières voor leven, werken, ondernemen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Vergroten van het ambitieniveau – bundelen van krachten, faciliteren en stimuleren van maatschappelijk initiatief.

Risico's

Er zijn geen risico's bekend.

F Grondbeleid

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op het te voeren grondbeleid en de te verwachten resultaten. De inhoud van deze paragraaf is in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en bevat:

- A. De visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- B. De manier waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
- C. Een prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties;
- D. Een onderbouwing van de geraamde winstnemering;
- E. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

In de kadernota 2023 (cf. besluit 11 juli 2022) zijn de beleidslijnen/visies vastgesteld.

Conform het raadsbesluit d.d. 11 juli 2022 inzake de Financiële Verordening vervallen de 'kadernota's paragrafen' en integreren we deze in de inleidende tekst van de paragrafen conform BBV art 9 lid 1. Indien nodig stelt de Raad aparte beleidsnota's vast.

Het grondbeleid wordt vastgelegd in de nota grondbeleid, welke in 2023/2024 zal worden opgesteld en in 2024 aan de Raad ter vaststelling wordt voorgelegd. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze het kostenverhaal en de bovenwijkse voorzieningen hierin worden verwerkt, ook in relatie tot de nieuwe Omgevingswet.

A. Visie grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de jaarrekening

Het grondbeleid is een middel om onze gemeentelijke doelstellingen te verwezenlijken.

In onze gemeenschapsvisie 'Blij in Beesel' raakt het grondbeleid vooral het thema 'Fijn Wonen': de inwoners wensen of streven naar voldoende woningen voor jong en oud. Ons grondbeleid is een instrument dat we hiervoor kunnen inzetten.

Minder expliciet raakt het grondbeleid ook het thema 'Bedrijvig': de doelstelling is om weinig leegstand en veel bedrijven te hebben. Ook hierin kan inzet van het grondbeleid bijdragen.

We onderscheiden twee vormen van grondbeleid:

- Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijs, mits de marktprijs niet wordt overschreden.
- Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie kan zij op de particuliere exploitant verhalen. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. De gemeente beperkt zich tot de wettelijke publiek taak. Deze taak bestaat vooral uit inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan.

We voeren een selectief grondbeleid. Voornamelijk faciliterend en passief. Echter bij plannen en projecten met een groot gemeentelijk belang komt het voor dat de gemeente actief en/of in samenwerking met ontwikkelende partijen acteert.

Zoals bovenstaand weergegeven wordt de Nota Grondbeleid in 2023/2024 herzien.

B. Uitvoering Grondbedrijf gemeente Beesel

Momenteel heeft de gemeente Beesel drie lopende grondexploitaties:

- Grondexploitatie "Oppe Brik"
- Grondexploitatie "Parklaan"
- Grondexploitatie "Heijackerstraat"

Jaarlijks worden gelijktijdig met de jaarrekening de grondexploitaties herzien en ter besluitvorming aangeboden. In deze paragraaf geven we u derhalve enkel een samenvattend overzicht weer waarin we vooruitkijken naar 2024.

Grondexploitatie “Oppe Brik”

De locatie is herontwikkeld tot een parkachtige (woon)omgeving met daarin sociale woningen, vrije sector woningen, woonwerkkavels en behoud van het markante industrieel gebouw. Gedurende de planperiode zijn de oorspronkelijk geplande projectmatige woningen gewijzigd naar vrije sector kavels en zijn de geplande woonwerkkavels omgevormd en geschikt gemaakt voor de realisatie van woningen. Looptijd grondexploitatie tot 31-12-2024

Onderstaand geven we u de projectvoortgang ten opzichte van de jaarrekening 2022 op hoofdlijnen weer:

Wat is inmiddels afgerond:

- Er is gestart met het bouwrijp maken van het plangebied Oppe Stein;
- Grondruil tussen Lidl en gemeente t.b.v. grondwal;
- Realisatie grondwal langs het spoor;
- Bodemsanering t.b.v. bouwkavels Woonwenz;
- Levering bouwkavels en start bouw woningen Woonwenz;
- Afhandeling samenwerking met LHB;
- Verantwoording 2de provinciale subsidie;
- De grondexploitatie is financieel herzien en geactualiseerd;
- Bouwkavels staan in verkoop.

Stand van zaken kavelverkoop peildatum 04-07-2023:

kavel			status
9		vrijstaand	verkocht
10		vrijstaand	vrij
11		vrijstaand	verkocht
19		vrijstaand	vrij
27		2^1 kap met kavel 28	verkocht
28		2^1 kap met kavel 27	verkocht
31		2^1 kap met kavel 32	verkocht
32		2^1 kap met kavel 31	verkocht
34		vrijstaand	verkocht
36		vrij staand	verkocht
37		vrijstaand	vrij
38		vrijstaand	in optie
39		vrijstaand	verkocht
40a			vrij
	b		vrij

Verwachting voor 2024:

- Afwerking en oplevering patiowoningen Nester;
- Woonrijp afronden van het plangebied;
- Afwerking en oplevering woningen Woonwenz;
- Verdere verkoop vrije sector kavels;
- Start woonrijp maken terrein (na oplevering woningen);
- Aanleg groen en definitief plaatsen openbare verlichting.

Grondexploitatie “Parklaan”

De locatie aan de Parklaan wordt herontwikkeld. Het schoolgebouw is gesloopt en er worden diverse woningen gerealiseerd, te weten 27 appartementen en 8 levensloopbestendige woningen in diverse huursegmenten.

De looptijd van de grondexploitatie werkzaamheden is vastgesteld tot en met 2024. De financiële afronding vindt ook in 2024 plaats.

Dit wordt meegenomen in de eerstvolgende herziening van de grondexploitaties (jaarrekening 2023).

Onderstaand geven we u de projectvoortgang ten opzichte van de jaarrekening 2022 op hoofdlijnen weer:

Wat is inmiddels afgerond:

- Er is gestart met het bouwrijp maken van het plangebied;
- Levering bouw kavels en start bouw woningen Woonwenz;
- De grondexploitatie is financieel herzien en geactualiseerd.

Verwachting voor 2024:

- Afwerking en oplevering woningen Woonwenz;
- Start woonrijp maken terrein (na oplevering woningen);
- Aanleg groen en definitief plaatsen openbare verlichting;
- Verantwoording KLC-subsidie.

Grondexploitatie "Heijackerstraat"

Een deel van het huidige openbare groen aan de Heijackerstraat wordt herontwikkeld met nieuwbouw voor grondgebonden woningen in diverse prijsklassen. De locatie is nu in gebruik als speelplek. Bij de herontwikkeling wordt de plek voor een deel ingericht met woningen waarbij voldoende ruimte beschikbaar blijft voor de inpassing van de speelvoorzieningen. Looptijd grondexploitatie tot 31-12-2026.

Onderstaand geven we u de projectvoortgang ten opzichte van de jaarrekening 2022 op hoofdlijnen weer:

Wat is inmiddels afgerond:

- Bestemming t.b.v. de ontwikkeling naar woningbouw is onherroepelijk;
- Bouwvelden zijn gereserveerd t.b.v. collectieve particuliere ontwikkeling;
- Archeologisch vervolgonderzoek is uitgevoerd;
- Flora- en faunaonderzoek is opgestart;
- Bestek en tekeningen t.b.v. de aanleg van het openbaar gebied worden opgemaakt;
- De grondexploitatie is financieel herzien en geactualiseerd.

Verwachting voor 2024:

- Uitsluitel over toewijzing van bouwveld(en) aan CPO-initiatief;
- In de markt zetten van het overige bouwveld t.b.v. geschakelde koopwoningen;
- In verkoop zetten vrije sector kavels t.b.v. zelfbouw;
- Aanbesteding en start civieltechnisch werk;
- Duidelijkheid inzake flora- en faunaonderzoek;
- Toewijzing (loting) vrije sector kavels;
- Toewijzing geschakelde woningen aan ontwikkelaar/ bouwer;
- Opstarten participatie ten aanzien van inrichting speelplek.

C. Actuele prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties

Het grondbeleid kan grote financiële gevolgen hebben. Eventuele baten, maar vooral de mogelijke financiële risico's zijn van belang voor de algehele financiële positie van de gemeente.

Als voor een grondexploitatie, op basis van de jaarlijks actualisatie een verlies op eindwaarde optreedt, dan wordt hiervoor een verliesvoorziening getroffen.

Onderstaand geven we u de actuele prognose van de resultaten van de grondexploitaties weer.

Grondexploitatie	Verwachte eindwaarde	Verwachte einddatum
Oppe Brik	€ 1.331.000 negatief	31-12-2024
Parklaan	€ 324.000 negatief	31-12-2024
Heijackerstraat	€ 140.000 positief	31-12-2026

D. Onderbouwing van de geraamde winstneming

Voor de geraamde winst vanuit de grondexploitatie Heijackerstraat is in de structuurvisie (20 juli 2011) bepaald dat opbrengsten uit deze ontwikkeling een financiële bijdrage levert aan de uitvoering van de in de structuurvisie genoemde ruimtelijke ontwikkelingen, te weten -Ontwikkeling Leeuwen /de Weerd, -landschapontwikkelingsplan en -aansluiten fietspad langs de Maas.

Voor de overige grondexploitaties zijn er geen opbrengsten verwacht.

E. Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Gemeente Beesel kent geen reserves vanuit beleidsveld grondzaken.

- We storten een bedrag in verliesvoorzieningen voor de separate grondexploitaties als uit een exploitatieberekening blijkt dat er verliezen te verwachten zijn;
- In de paragraaf Weerstandvermogen benoemen we enkel de risico's met betrekking tot de grondexploitaties welke niet in de grondexploitaties zijn opgenomen en hiermee niet zijn afgedekt in de getroffen verliesvoorzieningen.
- Voor de dekking van eventuele onvoorzienbare risico's zetten we de Algemene reserve in.

G Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over de kaders en de tarieven van de lokale heffingen voor de begrotingsperiode.

Hoogte van onze gemeentelijke belastingen

In onze begroting hebben we per programma onze doelen opgenomen. Vanuit deze doelen bekijken we welke voorzieningen en ontwikkelingen nodig zijn en hoe we deze op het gewenste niveau kunnen houden. Een verhoging van de gemeentelijke belastingen kan daarbij een optie zijn, maar is nooit een doel op zich.

We streven ernaar om qua belastingdruk onder het Limburgse gemiddelde te blijven. Een streven dat we in 2024 ook wederom realiseren.

Kwijtschelding

Inwoners van de gemeente kunnen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aanvragen als ze onvoldoende inkomsten of vermogen hebben. Deze kwijtschelding verlenen we alleen voor de onroerende zaakbelasting, het vastrecht van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De regels met betrekking tot kwijtschelding hebben we opgenomen in ons invorderingsbeleid en bijbehorende kwijtscheldingsregeling.

BsGW

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) verzorgt de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW is daarmee een uitvoeringsorgaan. De gemeente is en blijft zelf verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van gemeentelijke belastingen. Ingeval van wijzigingen verwerken we deze in de desbetreffende verordening die vervolgens in december voorafgaand aan het begrotingsjaar wordt vastgesteld.

Gemeentelijke belastingen en heffingen

Onze gemeente kent een aantal lokale belastingen en heffingen, te weten:

- Onroerende Zaak Belasting;
- Reinigingsheffing;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting;
- Toeristenbelasting;

Daarnaast heffen we leges voor een aantal van onze producten en diensten zoals paspoorten, bouwleges en lijkbezorgingsrechten.

BsGW gaat per 2024 harmoniseren. Het primaire doel van het project harmonisatie is om de kwaliteit van de belastingprocessen en de dienstverlening te verbeteren bij BsGW. Voor de leges (bouwleges en lijkbezorgingsrechten) stond de gemeente voor de keuze om dit vanaf kalenderjaar 2024 door BsGW uit te laten voeren tegen meerkosten, of de leges weer door de gemeente Beesel zelf te heffen en innen.

Tijdens de raadsvergadering van 10 juli 2023 is besloten dat de gemeente Beesel de bouwleges en leges voor lijkbezorging weer zelf gaat heffen en innen.

Onroerende Zaak Belasting (OZB)

We voeren in 2024 geen aanvullende ozb-verhoging door. We handhaven de jaarlijkse verhoging van 3% uit de meerjarenbegroting 2023.

Tabel ontwikkeling OZB

	Verhoging
2023	3%
2024	3%
2025	3%
2026	3%
2027	3%

In de onderstaande tabel geven we de OZB-tarieven in % van de WOZ-waarde aan. De definitieve OZB-tarieven worden in december vastgesteld op basis van de definitieve WOZ-waarden.

Tabel tarieven OZB

	2023 na vaststelling WOZ-waarden	2024 voor vaststelling WOZ-waarden
Gebruikers niet-woningen	0,3411%	0,3513%
Zakelijke gerechtigden woningen	0,1528%	0,1574%
Zakelijke gerechtigden niet-woningen	0,4272%	0,4400%

Reinigingsheffing / Afvalstoffenheffing

In 2023 hanteerden wij een tarief van € 151 voor het vastrecht. Dit tarief gaan we voor 2024 eveneens hanteren om op die manier kostendekkend te zijn. Ook houden we onze egalisatievoorziening op peil. Voor 2024 zullen de tarieven voor de ledigingen niet wijzigen.

Tabel variabele tarieven afvalstoffen

Tarieven reguliere containers	Tarief 2024
Restafval	
25 liter container	€ 1,55
60 liter container	€ 3,75
140 liter container	€ 8,75
240 liter container	€ 15,00
GFT-afval	
25 liter container	€ 0,15
60 liter container	€ 0,40
140 liter container	€ 1,00
240 liter container	€ 1,70
Tarieven ondergrondse voorziening	
GFT-afval 20 liter	€ 0,10
Restafval 40 liter	€ 2,50

Rioolheffing

Er is een nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan vastgesteld met een geldigheidsduur van 5 jaar van 2023 tot en met 2027. Om alle uitgaven die met de rioleringszorg gepaard gaan te kunnen dekken, heft de gemeente rioolheffing. De rioolheffing is een vast bedrag per perceel. Om de kostendekkendheid te behouden, zal jaarlijks het tarief worden bijgesteld conform het GRP.

Tabel ontwikkeling rioolheffing

Jaar	Tarief
2023	€ 162,00
2024	€ 170,75
2025	€ 179,50
2026	€ 188,25
2027	€ 197,00

Hondenbelasting

Voor 2024 blijft het tarief ongewijzigd ten opzichte van 2023

tarief hondenbelasting

	Tarief 2024
Eerste hond	€ 40,00
Tweede hond	€ 55,00
Iedere hond boven het aantal van twee	€ 60,00
Kennel	€ 95,00

Toeristenbelasting

Bij de behandeling van de Kadernota heeft de Raad een amendement aangenomen om te komen tot een verhoging van de toeristenbelasting. Het college heeft daarbij de opdracht gekregen om te komen tot een voorstel met ingang van 2024 te verhogen en het tarief voor 4 jaar vast te zetten. In het amendement is opgenomen om een gelijk procentuele verhoging van het tarief te hanteren voor de twee verschillende tariefgroepen. In de overwegingen is verhoging van ca. 25% benoemd. Op grond van dit amendement is in deze begroting een verhoging van circa 25% doorgevoerd, ten opzichte van de huidige tarieven. Hiermee wijzigen de tarieven voor een overnachting als volgt:

	2023	2024
Campings	€ 1,00	€ 1,25
Overige R&T-ondernemers	€ 1,60	€ 2,00

Tijdens bedrijfsbezoeken aan R&T-ondernemers is deze tariefverhoging reeds aangekondigd.

Belastingdruk

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met eigen woning ziet er als volgt uit:

Belastingdruk Beesel	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	€ 431,67	€ 444,62	€ 457,96	€ 471,70	€ 485,85
Rioolheffing	€ 162,00	€ 170,75	€ 179,50	€ 188,25	€ 197,00
Afvalstoffenheffing (vastrecht)	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00
Ledigingen	€ 55,00	€ 55,00	€ 55,00	€ 55,00	€ 55,00
Totaal	€ 799,67	€ 821,37	€ 843,46	€ 865,95	€ 888,85
Stijging absoluut		€ 21,70	€ 22,09	€ 22,49	€ 22,90
Stijging procentueel		2,71%	2,69%	2,67%	2,64%

In 2024 zal de belastingdruk stijgen met 2,71% ten opzichte van 2023. Ondanks deze stijging blijven we nog onder de gemiddelde belastingdruk van 2023 (€ 876,89). Hiermee verwachten wij ook in 2024 een van de gemeenten te zijn met de laagste belastingdruk in Limburg.

Toelichting kostendekkendheid leges en lokale heffingen

Op grond van het BBV moeten we in de paragraaf lokale heffingen een overzicht opnemen, waarin we de kostendekkendheid van leges en lokale heffingen inzichtelijk maken. Dit doen wij voor de volgende onderdelen:

1. Leges
2. Lijkbezorgingsrechten
3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
4. Rioolheffing

Bij deze berekening hebben we onderscheid gemaakt in directe en indirecte kosten. De manier waarop we deze indirecte kosten toerekenen, hebben we opgenomen in de financiële verordening. Hieronder geven we de kostendekkendheid per onderdeel weer.

1. Leges

In verband met de inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 januari 2024 wordt de legesverordening eind 2023 herzien conform het nieuwe VNG-model. De omgevingswet heeft gevolgen voor de leges/opbrengsten. In deze begroting hebben we hiermee al rekening gehouden. Omdat de besluitvorming over de legesverordening eind 2023 plaatsvindt, volgt hieronder een indicatie.

De legestabel is opgebouwd uit drie hoofdstukken. In onderstaande tabellen geven we per hoofdstuk het dekkingspercentage weer.

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Omschrijving	Bedrag begroting 2024 (in euro's)
Kosten taakvelden	293.384
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	293.384
Toe te rekenen kosten	
Overhead	123.733
Compensabele BTW	
Totale kosten	417.117
Totaal opbrengst heffingen	139.261
Dekkingspercentage	33%

Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet

Omschrijving	Bedrag begroting 2024 (in euro's)
Kosten taakvelden	440.837
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	440.837
Toe te rekenen kosten	
Overhead	160.000
Compensabele BTW	
Totale kosten	600.837
Totaal opbrengst heffingen	131.451
Dekkingspercentage	22%

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallen onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2

Omschrijving	Bedrag begroting 2024 (in euro's)
Kosten taakvelden	157.681
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	157.681
Toe te rekenen kosten	
Overhead	72.000
Compensabele BTW	
Totale kosten	229.681
Totaal opbrengst heffingen	1.313
Dekkingspercentage	1%

2. Lijkbezorgingsrechten

Omschrijving	Bedrag begroting 2024 (in euro's)
Kosten taakvelden	110.794
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	110.794
Toe te rekenen kosten	
Overhead	41.905
Compensabele BTW	1.491
Totale kosten	154.190
Totaal opbrengst heffingen	70.900
Dekkingspercentage	46%

3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Omschrijving	Bedrag begroting 2024 (in euro's)
Kosten taakvelden	1.173.097
Inkomsten taakvelden	247.300
Netto kosten taakvelden	925.797
Toe te rekenen kosten	
Overhead	153.862
Compensabele BTW	150.933
Totale kosten	1.230.592
Totaal opbrengst heffingen	1.230.592
Dekkingspercentage	100%

4. Rioolheffing

Omschrijving	Bedrag begroting 2024 (in euro's)
Kosten taakvelden	825.583
Inkomsten taakvelden	
Netto kosten taakvelden	825.583
Toe te rekenen kosten	
Overhead	91.428
Compensabele BTW	268.811
Totale kosten	1.185.822
Totaal opbrengst heffingen	1.185.822
Dekkingspercentage	100%

H Woo

De Wet open overheid (Woo) trad op 1 mei 2022 in werking. De kosten van implementatie van de Woo zijn aanzienlijk lager dan aanvankelijk werd ingeschat. Onze huidige software kunnen we uitbreiden met de software die nodig is voor het uitvoeren van de Woo. Daarnaast kunnen we softwarepakketten voor het uitvoeren van de Woo combineren. Vanwege het voordeel dat we hiermee behalen, ramen we het budget met € 80.000 af. Er blijft nog € 35.000 over voor de verdere implementatie van de Woo.

We gaan in 2024 een plan van aanpak maken over de verschillende informatiecategorieën die we in het kader van de Woo actief openbaar moeten gaan maken. Hierin gaan we deze categorieën prioriteren zodat helder is met welke informatiecategorieën we het eerst aan de slag moeten. Verder gaan we onze sjablonen en werkinstructies toetsen aan de Woo. Indien nodig voeren we aanpassingen door zodat we aan de Woo voldoen. Duidelijk is wel al dat we het werkproces voor het afhandelen van Woo-verzoeken gaan herzien. Dit in verband met de aanschaf van anonimiseringssoftware.

De implementatie van de Woo heeft gevolgen voor de werkwijze van de organisatie. Naast de communicatie intern hierover gaan we hierover ook de communiceren naar onze inwoners.

Bijlagen

Bijlage 1: Brondocumenten

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
1	Beleid Talentontwikkeling cultuur en muziek	als er aanleiding voor is
1	Algemeen Belang Besluit sportaccommodaties	als er aanleiding voor is
1	Algemene subsidieverordening (ASV)	2024
1	Archeologiebeleid en archeologische verwachtings- en beleidskaart	als er aanleiding voor is - actualiseren bij invoering Omgevingswet
1	Beleidsregel verblijfsrecreatie	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
1	Beschermd dorpsgezicht Beesel	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
1	Cultuurnota 2023 - 2026	2026
1	Cultuurregio Noord Limburg Meerjarenbeleid 2021 - 2024	als er aanleiding voor is
1	Erfgoedverordening	2023 - 2024
1	Gemeenschappelijke regeling Grenspark Maas-Swalm-Nette	als er aanleiding voor is
1	Kaders subsidiering muziekonderwijs	als er aanleiding voor is
1	Meerjaren onderhoudsprogramma buitensportaccommodaties 2014-2034	als er aanleiding voor is
1	Monumentencommissie gemeente Beesel 2009	Stopt per 1-1-2024 ivm invoering Omgevingswet en start nieuwe adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit.
1	Regionale visie recreatie en toerisme Midden-Limburg	als er aanleiding voor is
1	Sportbeleid Samen Fit Sportakkoord 2023 - 2026	2027
1	Subsidieregeling cultuur	2023
1	Subsidies sport 2020-2023	2023-2024
1	Uitvoeringsregel investeringssubsidies	als er aanleiding voor is
1	Uitvoeringsregel jaarlijkse subsidie culturele verenigingen, sportverenigingen en ouderenverenigingen	2023-2024
1	Uitwerking vrijetijdseconomie 'Actieprogramma vrijetijdseconomie N-Limburg' (POL)	2022 - 2023
1	Visie recreatie & toerisme 2019-2023 (Focus, Lef en Draakkracht)	2024- verdieping visie
2	Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang ogv een sociaal medische indicatie (NaBr)	als er aanleiding voor is
2	Aanpak maatschappelijke opvang	als er aanleiding voor is
2	Verordening individuele inkomenstoelage	als er aanleiding voor is
2	Verordening clientenparticipatie Wet Sociale werkvoorziening	als er aanleiding voor is
2	Verordening tegenprestatie Participatiewet	als er aanleiding voor is
2	Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Beesel	als er aanleiding voor is
2	Verordening individuele studietoelage	als er aanleiding voor is
2	Gemeente Beesel Nadere Regels Wmo 2021	2023
2	Verordening Wmo 2022	2023
2	Actualisatie beleidsregels Participatiewet en loonwaardemethodiek	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
2	Afstemingsverordening Participatiewet IOAW IOAZ Beesel 2022	als er aanleiding voor is
2	Armoedebeleid Meedoen naar vermogen	2024
2	Beleid voorschoolse voorzieningen en -educatie gemeene Beesel 2017-2020	2023
2	Beleidsnota Gezondheid/WMO 2023 - 2026	2026
2	Beleidsnota kinderopvang o.g.v. een sociaal medische indicatie	als er aanleiding voor is
2	Beleidsnota VVE 2010-2014	als er aanleiding voor is
2	Beleidsplan Participatiewet "Iedereen doet mee" en de verordening Participatiewet 2015	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregel compensatie energielasten	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregel TONK	als er aanleiding voor is
2	Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet Kinderopvang	als er aanleiding voor is
2	Blij in Beesel vandaag, morgen, overmorgen; visie van de gemeenschap	als er aanleiding voor is
2	Inhoudelijke regeling Bijzondere Kosten Limburg Jeugdbescherming, verblijf in instelling	als er aanleiding voor is
2	Kadernota Sociaal Domein	als er aanleiding voor is
2	Kaders voor subsidie wegens verhoogde energielasten	als er aanleiding voor is
2	Landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang 2019	als er aanleiding voor is
2	Lokaal jeugdbeleid 2023-2026	2026
2	Maatregelenverordening wet werk en bijstand, wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze ondernemers en wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen gemeente Beesel 2012	als er aanleiding voor is
2	Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord	als er aanleiding voor is
2	Regeling bijzondere kosten pleegzorg	als er aanleiding voor is
2	Regionaal Beleidsplan Jeugd 2022	als er aanleiding voor is
2	Regionaal Beleidsplan Laaggeletterdheid 2022-2025	2025
2	Regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek	als er aanleiding voor is
2	Regiovisie bijzondere doelgroepen 2017-2020	als er aanleiding voor is
2	Re-integratieverordening Participatiewet Gemeente Beesel 2023	als er aanleiding voor is
2	Verordening beslistermijn schuldhulpverlening	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling Blij in Beesel (voorheen sociale verrijking)	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling compensatie OZB vrijwilligersorganisatie met een eigen accommodatie	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Noord-Limburg	als er aanleiding voor is
2	Subsidieregeling ouderenverenigingen	2023-2024
2	Subsidieregeling Zonnebloem 2020-2023	2023-2024
2	Verordening jeugdhulp gemeente Beesel 2022	als er aanleiding voor is
2	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Beesel	2024
2	Verordening bekostiging leerlingenvervoer Gemeente Beesel	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
2	Subsidieregeling vrouwenverenigingen	2023-2024
3	verordening stimuleringsregeling toekomstbestendige centra Gemeente Beesel (Stimuleringsregeling TCGB)	als er aanleiding voor is
3	Subsidieverordening afkoppelen hemelwater	als er aanleiding voor is
3	Verordening op het beheer en gebruik van de algemene begraafplaatsen van de gemeente Beesel.	als er aanleiding voor is
3	Aanwijzingsbesluit van categorieën waarin geen vvgb Wabo is vereist	vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet
3	Aanwijzingsbesluit woonschepenligplaatsen i.h.k.v. de Huisvestingswet en i.h.k.v. de APV	als er aanleiding voor is
3	Afvalstoffenverordening (herziening)	2023
3	Afwegingskader woningbouwinitiatieven 2021	als er aanleiding voor is
3	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI)	als er aanleiding voor is
3	Beeldkwaliteitsplan Oppe Brik & VO	nvt
3	pasl: Dit is iets anders dan FrTe beleid over buitenlandse werknemers. Mijn beleid beoogt bewoners tijdelijk een 2e woning op eigen erf te gunnen, zolang zij niet in hun (verbouwde) definitieve woning kunnen wonen. beleid inzake de tijdelijke instandhouding van stacaravans en vrijstelling WRO	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Beleid verkoop reststroken gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Beleidsnota standplaatsenbeleid gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Beleidsnotitie inzameling huishoudelijke afvalstoffen	na vaststellen Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit
3	Beleidsregel afrasteringen in het buitengebied	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel erfafscheidingen	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel gemeentelijk kwaliteitsmenu wonen buitengebied	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel kamerverhuur	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel legionellapreventie	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel plaatsing zendmasten	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel planologische medewerking (pré)mantelzorgwoningen	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel stookruimten (geheel of gedeeltelijk) onder maaiveld	als er aanleiding voor is
3	Beleidsregel zonnepanelen en buitenunits	Evaluatie 24/1/2024
3	Beleidsvisie Toekomstbestendige centra gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Bestekhandboek digitale ruimtelijke plannen RO standaarden 2012	als er aanleiding voor is
3	Bomenverordening 2019, beleidsregels en lijst beschermde houtopstanden	als er aanleiding voor is
3	Bosbeheerplan gemeente Beesel 2014-2019	als er aanleiding voor is
3	Bouwverordening Beesel	als er aanleiding voor is
3	Detailhandelsbeleid	als er aanleiding voor is
3	Duurzaamheidsvisie 2019-2030 Focus, Lef en Draakkracht	als er aanleiding voor is
3	Duurzaamheidsvisie 2019-2030 Focus, Lef en Draakkracht	herijking thematische verdieping en actieplan 2023
3	Exploitatieverordening gemeente Beesel 2001	Na vaststelling nieuwe grondbeleid beoordelen
3	Gebiedsvisie Groene Poort Witte Stein	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
3	Geluidbeleid 2018	als er aanleiding voor is
3	Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord	2023
3	Gemeentelijk Riolerings Plan 2023 - 2027	2028
3	Hinder van houtkachels / open haarden	als er aanleiding voor is
3	Intergemeentelijke Structuurvisie Maasplassen 2030 & PlanMER	geen
3	Landschapsontwikkelingsplan	als er aanleiding voor is
3	Lokaal uitvoeringsprogramma wonen kern Beesel	2024
3	Maaibeheer	als er aanleiding voor is
3	Marktverordening	2023
3	Nota Bodembeheer Limburg Noord 2020-2029	2029
3	Nota inventarisatie en vervanging speeltoestellen	als er aanleiding voor is
3	Omgevingswet - diverse beleidsstukken Participatiebeleid	evaluatie 1 jaar na inwerkingtreding OW
3	Omgevingswet - diverse beleidsstukken Verordening adviescommissie ruimtelijke kwaliteit	evaluatie 1 jaar na inwerkingtreding OW
3	Pachtbeleid	nog te bepalen
3	Pachtbeleid, aanpassing	als er aanleiding voor is
3	Parkeerbijdragereling / Parkeernormen	2025
3	Planschadeverordening 2008 - WIJZIGING	als er aanleiding voor is
3	POL-uitwerking regionale visie land- en tuinbouw Noord-Limburg en Regionaal ruimtelijk kwaliteitskader	als er aanleiding voor is
3	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Reclamebeleid Beesel 2008	als er aanleiding voor is
3	Regionale detailhandelsvisie Noord-Limburg (POL)	als er aanleiding voor is
3	Regionale woonvisie Noord Limburg 2020-2024	2024
3	Regiovisie Meedoen en Wonen 2022 - 2026	2026
3	Regiovisie Noord-Limburg 2040 de gezondste regio	2023-2024
3	RES NML 1.0 definitief	2023
3	Stimuleringsregeling Toekomstbestendige Centra gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Structuurvisie	2024 - 2025
3	Structuurvisie Leewen-de Weerd	2024 - 2025
3	Subsidie legeskosten cooperatieve zoneweide	als er aanleiding voor is
3	Tarieven afvalstoffenheffing 2018	als er aanleiding voor is
3	Toetsings-kader opwekking duurzame energie Beesel (Kode Beesel)	als er aanleiding voor is
3	Transitievise Warmte	Het actualiseren van deze Transitievise Warmte gebeurt periodiek. De termijn waarop dit moet gebeuren wordt opgenomen in de wet Gemeentelijk Instrumentarium Warmtetransitie, die naar verwachting in 2023 in werking treedt.

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
3	Trensporal / mobiliteitsplan Noord-Limburg	als er aanleiding voor is
3	Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie en biodiversiteit	als er aanleiding voor is
3	Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2011 (actualisatie)	2024, na vaststellen afvalstoffenverordening
3	Uitvoeringsregel subsidie legeskosten omgevingsvergunning	als er aanleiding voor is
3	Verordening aansluitvoorwaarden riolering	als er aanleiding voor is
3	Verordening geurhinder en veehouderij	als er aanleiding voor is
3	Verordening lijkbezorgingsrechten Beesel 2023	als er aanleiding voor is
3	Verordening marktgelden Gemeente Beesel 2020	als er aanleiding voor is
3	Verordening Mobiliteitsfond	Afhankelijk van nieuwe mobiliteitsplan
3	Verordening reinigingsheffing Beesel 2023	als er aanleiding voor is
3	Verordening riolaansluitrecht Beesel	als er aanleiding voor is
3	Verordening riolheffing Beesel 2023	als er aanleiding voor is
3	Verordening starterslening gemeente Beesel 2021	als er aanleiding voor is
3	Verordening stimuleringslening duurzaamheidsmaatregelen accommodaties	als er aanleiding voor is
3	Verordening uitvoering en handhaving (Omgevingsrecht) Gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
3	Visie 2030 Thuis in Europa	als er aanleiding voor is
3	Visie begraafplaatsen	als er aanleiding voor is
3	Visie en uitvoeringsprogramma Offenbeek	2024
3	VTH Beleidsplan gemeente Beesel 2019-2023	in afstemming met regio
3	Wegen beheerplan 2017-2021	2024
3	Wegenlegger	2024
3	Welstandsbeleid	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Welstandsnota	Wordt meegenomen in nieuwe Omgevingsplan
3	Werklocaties bedrijventerreinen (visie bedrijfsterreinen Noord-Limburg)	als er aanleiding voor is
3	Werklokaties kantoren (regionale visie kantoren Noord-Limburg)	als er aanleiding voor is
3	Woonzorgvisie 2023 - 2033	2033
3	Diverse bestemmingsplannen, zie https://www.beesel.nl/inwoners/bouwen/bestemmingsplannen/?sqr=bestemm&	diverse
4	Meerjarig beleidskader bibliotheek 2017-2020 - kaders en uitgangspunten	als er aanleiding voor is
4	Preventie- en handavingsplan Drank- en Horecawet gemeente Beesel 2019-2022	2024
4	APV	als er aanleiding voor is
4	Beleid benoeming Babsen	als er aanleiding voor is
4	Beleidslijn toepassing Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur gemeente Beesel (Bibob-beleid gemeente Beesel 2019)	als er aanleiding voor is
4	Beleidsnota Openbare Verlichting 2016-2023	2023
4	Beleidsregel gevonden en verloren voorwerpen	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
4	Beleidsregel Horecahandhaving	als er aanleiding voor is
4	Beleidsregel woonoverlast Beesel 2020	als er aanleiding voor is
4	Beleidsvisie externe veiligheid	als er aanleiding voor is
4	Damoclesbeleid Beesel	als er aanleiding voor is
4	delegatieverordening 2023	als er aanleiding voor is
4	Drank- en horeca verordening	als er aanleiding voor is
4	Drugsbeleid Beesel 2012 = enkel nulbeleid coffeeshops	als er aanleiding voor is
4	Evenementenbeleid	als er aanleiding voor is
4	Gedragcode voor de leden van de raad & fractievertegenwoordigers (inclusief richtlijn handelswijze bij vermoed overtreden gedragcode)	als er aanleiding voor is
4	Gladheidsbestrijdingsplan 2016/2021	als er aanleiding voor is
4	Inspraakverordening	als er aanleiding voor is
4	Integraal veiligheidsbeleid gemeente Beesel 2023-2026	2026
4	Modelbeleid Bluswater en bereikbaarheid	als er aanleiding voor is
4	Papierloos vergaderen	als er aanleiding voor is
4	Partnerschap Beesel - Brügggen	als er aanleiding voor is
4	Piketregeling intern Oranjekolom	als er aanleiding voor is
4	Preventie-activiteitenplan gemeente Beesel 2003	als er aanleiding voor is
4	Privacy Protocol aanpak ondermijning	als er aanleiding voor is
4	Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en verordening rechtspositie burgemeester en wethouders gemeente Beesel 2019	als er aanleiding voor is
4	Regeling briefadres Gemeente Beesel	als er aanleiding voor is
4	Reglement Burgerlijke Stand 2021	als er aanleiding voor is
4	Reglement van Orde Gemeenteraad	als er aanleiding voor is
4	Speelautomaten verordening	als er aanleiding voor is
4	uitvoeringsprogramma De gezondste Regio 2020-2023	als er aanleiding voor is
4	Uitvoeringsregel subsidie legeskosten evenementenvergunning	als er aanleiding voor is
4	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning	als er aanleiding voor is
4	Verordening Basisregistratie Personen (BRP)	als er aanleiding voor is
4	Verordening fractieondersteuning 2012	als er aanleiding voor is
4	Verordening naamgeving en nummering (adressen) van de gemeente Beesel 2010	als er aanleiding voor is
4	Verordening rechtspositie raadsleden & fractievertegenwoordigers 2020	als er aanleiding voor is
4	verordening regeling behandeling bezwaarschriften	als er aanleiding voor is
4	Verordening rekenkamercommissie Beesel 2020	als er aanleiding voor is
4	Verordening vertrouwenscommissie klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester	als er aanleiding voor is
4	Winkeltijdenverordening	als er aanleiding voor is
5	Legesverordening Beesel 2023 (incl aanpassing leges rijbewijs college 16mei23)	als er aanleiding voor is
5	Verordening dienstverlening aan derden Beesel	als er aanleiding voor is
5	Verordening hondenbelasting Beesel	als er aanleiding voor is
5	Verordening onroerende zaakbelastingen Beesel 2023	als er aanleiding voor is

Prog	Onderwerp	Jaar van herijking
5	Verordening op de baatbelasting	als er aanleiding voor is
5	Verordening toeristenbelasting Beesel	als er aanleiding voor is
6	Nota Inkoopbeleid	als er aanleiding voor is
6	Beleid Mobile Device Security	als er aanleiding voor is
6	Budgethoudersregeling	als er aanleiding voor is
6	Communicatiebeleid	als er aanleiding voor is
6	Controleprotocol 2022	jaarlijks
6	Controleverordening 2023	als er aanleiding voor is
6	Financiële verordening Gemeente Beesel 2023.2	als er aanleiding voor is
6	Intern Controle Plan 2022	2023
6	Kaders investeringsreserve	als er aanleiding voor is
6	Nota activa en afschrijving 2023	als er aanleiding voor is
6	Nota reserves en voorzieningen	als er aanleiding voor is
6	Nota treasury	als er aanleiding voor is
6	Privacy beleid	als er aanleiding voor is
6	Privacy reglement	als er aanleiding voor is
6	Strategisch Informatie Beveiligingsbeleid 2021-2025	jaarlijks evalueren en indien nodig actualiseren
6	Treasury statuut	als er aanleiding voor is
6	Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023	als er aanleiding voor is
6	Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 213a	als er aanleiding voor is
6	Werkkostenregeling	als er aanleiding voor is
6	Wet markt en overheid	als er aanleiding voor is
par. B	Gebouwen beheersplan 2019-2022	2024
par. B	Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen	2024
par. D	Archiefverordening	2024, als er aanleiding voor is n.a.v. WNRA
par. D	Beveiligingsplan Suwinet 2022	jaarlijks
par. D	Klachtenverordening 2022	als er aanleiding voor is
par. D	Mandaatregister	als er aanleiding voor is
par. D	Verordening werkgeverscommissie griffie 2020	als er aanleiding voor is

Bijlage 2: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Begrotingsjaar	2024					
Geprognosticeerde Balans B2024-2027 (bedragen x € 1.000)						
Activa	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
(im) Materiële vaste activa	22.976	25.177	28.979	28.678	28.305	26.934
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	300	300	300	300	300	300
Financiële vaste activa: Leningen	626	712	683	677	676	676
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	2.820	2.820	2.820	2.820	2.820	2.820
Totaal Vaste Activa	26.722	29.009	32.782	32.475	32.101	30.730
Vorraden: Onderhanden werk & Ov. grond- en hulpstoffen	-388	564	297	-235	-140	0
Vorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	8.693	3.193	3.193	3.193	3.193	3.193
Liquide middelen	665	665	665	665	665	665
Overlopende activa	2.482	2.482	2.482	2.482	2.482	2.482
Totaal Vlottende Activa	11.452	6.904	6.637	6.105	6.200	6.340
Totaal Activa	38.175	35.913	39.418	38.580	38.301	37.070
Passiva	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen	19.947	16.407	15.464	14.953	15.395	15.281
Voorzieningen	8.628	8.501	7.974	7.907	7.866	7.759
Vaste schuld	4.097	5.502	10.477	10.217	9.537	8.527
Totaal Vaste Passiva	32.672	30.410	33.915	33.077	32.798	31.567
Vlottende schuld	3.108	3.108	3.108	3.108	3.108	3.108
Overlopende passiva	2.395	2.395	2.395	2.395	2.395	2.395
Totaal Vlottende Passiva	5.503	5.503	5.503	5.503	5.503	5.503
Totaal Passiva	38.175	35.913	39.418	38.580	38.301	37.070

	2023	2024	2025	2026	2027
EMU-SALDO	-6.818	-5.004	254	679	1.010
EMU-SALDO referentiewaarde	1.178	1.739	1.739	1.739	1.739
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	-7.996	-6.743	-1.485	-1.060	-729

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	86	-29	-6	-1	0	
			Uitzettingen	0	0	0	0	0	
		Vlottende activa	Uitzettingen	-5.500	0	0	0	0	
			Liquide middelen	0	0	0	0	0	
			Overlopende activa	0	0	0	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	1.405	4.975	-260	-680	-1.010	
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	0	0	0	0	
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0	
	Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				-1	0	0	0	0

Bijlage 3: Staat van Reserves en voorzieningen

2024 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/voorziening	Saldo op 01-01-2024	Vermeerderingen 2024	Verminderingen 2024	Saldo op 31-12-2024
<u>Rubriek A: Reserves Algemene dienst</u>				
10001 Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
11001 Rekeningsaldo	0	0	0	0
SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.689.000	0	0	1.689.000
<u>Rubriek B: Bestemmingsreserves</u>				
30020 Investeringsreserve	9.452.870	0	741.121	8.711.749
30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	32.956	0	2.007	30.949
30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	173.400	0	15.764	157.636
30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	347.600	0	8.100	339.500
30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	737.242	0	103.088	634.154
30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	44.912	0	19.813	25.099
30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	4.467	0	2.039	2.428
30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	55.018	0	20.641	34.377
30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	10.247	0	10.247	0
30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	1.514	0	0	1.514
30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	55.237	0	2.631	52.606
30066 Reserve Organisatie	234.694	0	189.600	45.094
30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	17.400	0	8.700	8.700
30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	40.056	0	1.250	38.806
30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	388.242	0	24.882	363.360
30081 Reserve Duurzaamheid	130.946	0	103.500	27.446
30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven	204.453	0	0	204.453
30083 Reserve Opvang Oekrainers	1.386.006	0	71.500	1.314.506
30084 Reserve vangnet onzekerheden Rijk	1.400.958	0	0	1.400.958
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRRESERVES	14.718.218	0	1.324.883	13.393.334
SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRRESERVES	16.407.218	0	1.324.883	15.082.334
<u>Rubriek C: Voorzieningen</u>				
<u>Voorzieningen voor onderhoud</u>				
40001 Gemeentelijke begraafplaatsen	16.704	650	3.100	14.254
40003 Onderhoud gemeentehuis	403.092	51.500	107.317	347.275
40004 Onderhoud sporthal De Schans	387.974	47.000	40.960	394.014
40009 Onderhoud gymzaal Beesel	112.072	4.100	41.558	74.614
40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek	58.589	4.500	13.406	49.683
40005 Onderhoud brandweergarage	65.541	3.500	10.118	58.923
40007 Onderhoud gemeenteloods	148.127	13.000	53.470	107.657
40008 Onderhoud gebouwtje milieupark	10.770	700	2.174	9.296
40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	167.700	30.000	31.466	166.234
40014 Onderhoud buitensportaccommodaties	16.561	12.500	0	29.061
40017 Onderhoud wegen	1.261.364	515.922	632.665	1.144.621
40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer	2.904	11.200	1.337	12.767
40020 Onderhoud Vleermuistoren	1.219	200	110	1.309
<u>Egalisatievoorzieningen</u>				
42011 Afvalstoffenheffing	626.987	93.354	0	720.341
42012 Rioolrecht	3.323.431	0	344.425	2.979.006
<u>Diversen</u>				
41001 Pensioenen wethouders	1.909.912	74.214	107.000	1.877.126
41003 Voorziening wachtgelden	14.499	0	0	14.499
41005 Voorziening Verlof	56.300	0	0	56.300
SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	8.500.747	862.340	1.389.106	7.973.981
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	24.907.965	862.340	2.713.990	23.056.316

2025 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/voorziening	Saldo op 01-01-2025	Vermeerderingen 2025	Verminderings 2025	Saldo op 31-12-2025
Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001 Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
11001 Rekeningsaldo	0	0	0	0
SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.689.000	0	0	1.689.000
Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020 Investeringsreserve	8.711.749	0	192.950	8.518.799
30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	30.949	0	2.007	28.942
30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	157.636	0	15.764	141.872
30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	339.500	0	8.100	331.400
30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	634.154	0	103.088	531.066
30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	25.099	0	19.813	5.286
30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	2.428	0	2.039	389
30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	34.377	0	20.641	13.736
30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	1.514	0	0	1.514
30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	52.606	0	2.631	49.975
30066 Reserve Organisatie	45.094	0	45.000	94
30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	8.700	0	8.700	0
30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	38.806	0	1.250	37.556
30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	363.360	0	24.882	338.478
30081 Reserve Duurzaamheid	27.446	0	13.000	14.446
30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven	204.453	0	0	204.453
30083 Reserve Opvang Oekrainers	1.314.506	0	71.500	1.243.006
30084 Reserve vangnet onzekerheden Rijk	1.400.958	0	0	1.400.958
SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES	13.393.334	0	531.365	12.861.969
SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES	15.082.334	0	531.365	14.550.969
Rubriek C: Voorzieningen				
Voorzieningen voor onderhoud				
40001 Gemeentelijke begraafplaatsen	14.254	650	0	14.904
40003 Onderhoud gemeentehuis	347.275	51.500	4.917	393.858
40004 Onderhoud sporthal De Schans	394.014	47.000	52.711	388.303
40009 Onderhoud gymzaal Beesel	74.614	4.100	18.804	59.910
40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek	49.683	4.500	4.292	49.891
40005 Onderhoud brandweergarage	58.923	3.500	6.372	56.051
40007 Onderhoud gemeenteloods	107.657	13.000	1.763	118.894
40008 Onderhoud gebouwtje milieupark	9.296	700	165	9.831
40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	166.234	30.000	128.747	67.487
40014 Onderhoud buitensportaccommodaties	29.061	12.500	0	41.561
40017 Onderhoud wegen	1.144.621	515.922	580.100	1.080.443
40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer	12.767	11.200	3.416	20.551
40020 Onderhoud Vleermuistoren	1.309	200	110	1.399
Equalisatievoorzieningen				
42011 Afvalstoffenheffing	720.341	111.599	0	831.940
42012 Rioolrecht	2.979.006	0	39.641	2.939.365
Diversen				
41001 Pensioenen wethouders	1.877.126	74.214	107.000	1.844.340
41003 Voorziening wachtgelden	14.499	0	0	14.499
41005 Voorziening Verlof	56.300	0	0	56.300
SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.973.981	880.585	948.038	7.906.528
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	23.056.316	880.585	1.479.403	22.457.498

2026 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/voorziening	Saldo op 01-01-2026	Vermeerderingen 2026	Verminderingen 2026	Saldo op 31-12-2026
<u>Rubriek A: Reserves Algemene dienst</u>				
10001 Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
11001 Rekeningsaldo	0	0	0	0
SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.689.000	0	0	1.689.000
<u>Rubriek B: Bestemmingsreserves</u>				
30020 Investeringsreserve	8.518.799	0	92.950	8.425.849
30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	28.942	0	2.007	26.935
30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	141.872	0	15.764	126.108
30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	331.400	0	8.100	323.300
30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	531.066	0	103.088	427.978
30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	5.286	0	5.286	0
30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	389	0	389	0
30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	13.736	0	13.736	0
30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	1.514	0	0	1.514
30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	49.975	0	2.631	47.344
30066 Reserve Organisatie	94	0	0	94
30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	0	0	0	0
30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	37.556	0	1.250	36.306
30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	338.478	0	24.882	313.596
30081 Reserve Duurzaamheid	14.446	0	0	14.446
30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven	204.453	0	0	204.453
30083 Reserve Opvang Oekrainers	1.243.006	0	71.500	1.171.506
30084 Reserve vangnet onzekerheden Rijk	1.400.958	0	0	1.400.958
SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES	12.861.969	0	341.583	12.520.387
SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES	14.550.969	0	341.583	14.209.387
<u>Rubriek C: Voorzieningen</u>				
<u>Voorzieningen voor onderhoud</u>				
40001 Gemeentelijke begraafplaatsen	14.904	650	0	15.554
40003 Onderhoud gemeentehuis	393.858	51.500	0	445.358
40004 Onderhoud sporthal De Schans	388.303	47.000	12.724	422.579
40009 Onderhoud gymzaal Beesel	59.910	4.100	5.919	58.091
40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek	49.891	4.500	26.444	27.947
40005 Onderhoud brandweergarage	56.051	3.500	7.038	52.513
40007 Onderhoud gemeenteloods	118.894	13.000	4.740	127.154
40008 Onderhoud gebouwtje milieupark	9.831	700	355	10.176
40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	67.487	30.000	8.008	89.479
40014 Onderhoud buitensportaccommodaties	41.561	12.500	16.000	38.061
40017 Onderhoud wegen	1.080.443	515.922	753.662	842.703
40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer	20.551	11.200	710	31.041
40020 Onderhoud Vleermuistoren	1.399	200	412	1.187
<u>Egalisatievoorzieningen</u>				
42011 Afvalstoffenheffing	831.940	107.172	0	939.112
42012 Rioolrecht	2.939.365	25.907	0	2.965.272
<u>Diversen</u>				
41001 Pensioenen wethouders	1.844.340	74.214	107.000	1.811.554
41003 Voorziening wachtgelden	14.499	0	0	14.499
41005 Voorziening Verlof	56.300	0	0	56.300
SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.906.528	902.064	943.012	7.865.581
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	22.457.498	902.064	1.284.595	22.074.967

2027 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/voorziening	Saldo op 01-01-2027	Vermeerderingen 2027	Verminderingen 2027	Saldo op 31-12-2027
Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001 Algemene reserve	1.689.000	0	0	1.689.000
11001 Rekeningsaldo	0	0	0	0
SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.689.000	0	0	1.689.000
Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020 Investeringsreserve	8.425.849	0	0	8.425.849
30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats	26.935	0	2.007	24.928
30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut	126.108	0	15.764	110.344
30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen	323.300	0	8.100	315.200
30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis	427.978	0	103.088	324.890
30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010	0	0	0	0
30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010	0	0	0	0
30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek	0	0	0	0
30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008	0	0	0	0
30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	1.514	0	0	1.514
30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013	47.344	0	2.631	44.713
30066 Reserve Organisatie	94	0	0	94
30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan	0	0	0	0
30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang	36.306	0	1.250	35.056
30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting	313.596	0	24.882	288.714
30081 Reserve Duurzaamheid	14.446	0	0	14.446
30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven	204.453	0	0	204.453
30083 Reserve Opvang Oekrainers	1.171.506	0	71.500	1.100.006
30084 Reserve vangnet onzekerheden Rijk	1.400.958	0	0	1.400.958
SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES	12.520.387	0	229.222	12.291.164
SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES	14.209.387	0	229.222	13.980.164
Rubriek C: Voorzieningen				
Voorzieningen voor onderhoud				
40001 Gemeentelijke begraafplaatsen	15.554	650	4.642	11.562
40003 Onderhoud gemeentehuis	445.358	51.500	496.651	207
40004 Onderhoud sporthal De Schans	422.579	47.000	59.718	409.861
40009 Onderhoud gymzaal Beesel	58.091	4.100	12.840	49.351
40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek	27.947	4.500	1.112	31.335
40005 Onderhoud brandweergarage	52.513	3.500	1.727	54.286
40007 Onderhoud gemeenteloods	127.154	13.000	95.344	44.810
40008 Onderhoud gebouwtje milieupark	10.176	700	3.462	7.414
40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	89.479	30.000	16.168	103.311
40014 Onderhoud buitensportaccommodaties	38.061	12.500	16.000	34.561
40017 Onderhoud wegen	842.703	515.922	293.977	1.064.648
40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer	31.041	11.200	1.128	41.113
40020 Onderhoud Vleermuistoren	1.187	200	110	1.277
Egalisatievoorzieningen				
42011 Afvalstoffenheffing	939.112	103.906	0	1.043.018
42012 Rioolrecht	2.965.272	97.668	0	3.062.940
Diversen				
41001 Pensioenen wethouders	1.811.554	0	0	1.811.554
41003 Voorziening wachtgelden	14.499	0	0	14.499
41005 Voorziening Verlof	56.300	0	0	56.300
SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.865.581	896.346	1.002.879	7.759.048
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	22.074.967	896.346	1.232.101	21.739.213

Bijlage 4: Beleidsindicatoren

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording".

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
1.	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2024	Beesel	10,8	Eigen gegevens	Aantal toegestane formatie gemiddeld over hele jaar
2.	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2024	Beesel	10,0	Eigen gegevens	Aantal daadwerkelijke werkzame formatie gemiddeld over het hele jaar (formatie excl. vacatures en incl. boventallige medewerkers)
3.	Apparaatskosten	In Euro's	2022	Beesel	1.279	Eigen begroting	Kosten per inwoner
4.	Externe inhuur	%	2022	Beesel	3,1	Eigen begroting	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	Overhead	%	2022	Beesel	16,4	Eigen begroting	% van totale lasten
6.	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2022	Beesel	6	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
			2022	<25.000 inwoners	8		
7. Vervallen							
8.	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2022	Beesel	0,4	CBS	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
			2022	<25.000 inwoners	0,7		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
9.	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2022	Beesel	2,6	CBS	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
			2022	<25.000 inwoners	2,7		
10.	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2022	Beesel	0,7	CBS	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
			2022	<25.000 inwoners	1,2		
11.	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2022	Beesel	3,4	CBS	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
			2022	<25.000 inwoners	4,3		
12. Vervallen							
13. Vervallen							

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
14.	Functiemenging	%	2022	Beesel	37,9	CBS BAG/LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
			2022	<25.000 inwoners	49,3		
15. Vervallen							
16.	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2022	Beesel	128,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
			2022	<25.000 inwoners	180,3		
17.	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	Beesel	0	DUO/Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
			2021	<25.000 inwoners	2,9		
18.	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2022	Beesel	23	DUO/Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
			2022	<25.000 inwoners	18		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
19.	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2021	Beesel	1,6	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2021" staat voor schooljaar "2020/2021".
			2021	<25.000 inwoners	1,5		
20.	Niet-sporters	%	2020	Beesel	55,3	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
			2020	<25.000 inwoners	50,3		
21.	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2022	Beesel	447,1	CBS/LISA	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
			2022	<25.000 inwoners	694,5		
22.	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2020	Beesel	1	CBS jeugd	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			2020	<25.000 inwoners	1		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
23.	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2021	Beesel	4	CBS jeugd	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			2021	<25.000 inwoners	3		
24.	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2022	Beesel	70,8	CBS	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			2022	<25.000 inwoners	72,9		
25. Vervallen							
26.	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2021	Beesel	geen data	CBS jeugd	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			2021	<25.000 inwoners	1		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
27.	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2021	Beesel	282,6	CBS	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
			2021	<25.000 inwoners	215,6		
28.	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2022	Beesel	169,2	CBS	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			2022	<25.000 inwoners	142,1		
29.	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	Beesel	14,7	CBS	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
			2022	<25.000 inwoners	12,1		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
30.	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	Beesel	2,1	CBS	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
			2022	<25.000 inwoners	geen data		
31.	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2022	Beesel	geen data	CBS	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
			2022	<25.000 inwoners	geen data		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
32.	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2022	Beesel	780	CBS	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
			2022	<25.000 inwoners	geen data		
33.	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2021	Beesel	60	CBS	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
			2021	<25.000 inwoners	113		
34.	Hernieuwbare elektriciteit	%	2021	Beesel	14,1	RWS	
			2021	<25.000 inwoners	geen data		
35.	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2023	Beesel	292	CBS	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			2023	<25.000 inwoners	geen data		
36.	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2022	Beesel	3,0	Basisregistratie adressen en gebouwen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
			2022	<25.000 inwoners	8,9		

Nr	Naam indicator	Eenheid	Periode	Regio/Dimensie	Waarde	Bron	Omschrijving
37.	Demografische druk	%	2023	Beesel	79,4	CBS	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
			2023	<25.000 inwoners	80,5		
38.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2023	Beesel	872	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			2023	<25.000 inwoners	897		
39.	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2023	Beesel	913	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			2023	<25.000 inwoners	985		

Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Taakveld	Omschrijving	Bedrag baten	Bedrag lasten
0.1	Bestuur	0	1.419
0.10	Mutaties reserves	1.325	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0
0.2	Burgerzaken	137	407
0.4	Overhead	50	7.615
0.5	Treasury	412	0
0.61	OZB woningen	2.803	142
0.62	OZB niet-woningen	1.144	40
0.64	Belastingen overig	72	0
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	29.037	0
0.8	Overige baten en lasten	0	100
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	34	1.072
1.2	Openbare orde en veiligheid	3	469
2.1	Verkeer en vervoer	11	1.873
3.1	Economische ontwikkeling	0	78
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	127	538
3.4	Economische promotie	1.127	448
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	59
4.2	Onderwijshuisvesting	0	551
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	318	1.476
5.1	Sportbeleid en activering	92	548
5.2	Sportaccommodaties	152	492
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	619
5.5	Cultureel erfgoed	5	34
5.6	Media	0	235
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	76	1.691
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	209	1.799
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	14	320
6.3	Inkomensregelingen	3.116	3.860
6.4	WSW en beschut werk	200	1.637
6.5	Arbeidsparticipatie	0	891
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	140	1.788

6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	35	30
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	1.662
6.71B	Begeleiding (WMO)	0	200
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	755
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	50
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	0	262
6.72B	Jeugdhulp behandeling	0	588
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	0	420
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	252
6.73A	Pleegzorg	0	105
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	0	630
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	1.725
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	116
6.74C	Gesloten plaatsing	0	172
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	214	12
6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0
6.82A	Jeugdbescherming	0	515
6.82B	Jeugdreclassering	0	56
7.1	Volksgesondheid	96	850
7.2	Riolering	1.186	897
7.3	Afval	1.479	1.203
7.4	Milieubeheer	369	752
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	71	33
8.1	Ruimte en leefomgeving	126	2.040
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	385
8.3	Wonen en bouwen	100	367
Totaal:		44.279	44.278